

Türkiye Cumhuriyeti
Ticaret Bakanlığı

Republic of Türkiye
Ministry of Trade

YURTDIŞI YATIRIM ÜLKE PROFİLİ

RUANDA

Hazırlayan:
Emrah UZUN
Kigali Ticaret Müşaviri
Kigali/Ruanda, 2026

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

İÇİNDEKİLER

RUANDA GENEL BİLGİLER

A. RUANDA'DA İŞ ORTAMI

1. İŞ ORTAMI

- a. Genel Göstergeler
- b. Ruanda'ya Ulaşım
- c. Vize ve İzinler
- d. Sağlık Tedbirleri
- e. Güvenlik, Taksi, Döviz, Sim Kart ve Diğer Hususlar

2. ŞİRKET KURULUMUNA İLİŞKİN MEVZUAT

- a. Şirket Kuruluşu ve Şube Açılması
- b. Ortalama İşçi Ücretleri

3. VERGİ UYGULAMALARI

- a. Kurumlar Vergisi
- b. KDV
- c. ÖTV
- d. İthalat Vergileri
- e. Kişisel Gelir Vergileri
- f. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları

4. SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI

5. POTANSİYEL YATIRIM ALANLARI VE SEKTÖRLER

- 5.1. Ruanda Gayrimenkul ve Altyapı Sektörü
- 5.2. Ruanda Tarım ve Hayvancılık Sektörü
- 5.3. Ruanda Sanayi/Üretim/İmalat Sektörü
- 5.4. Ruanda Sağlık Sektörü
- 5.5. Ruanda Dijital Teknoloji Sektörü (BIT, FH)
- 5.6. Ruanda Madencilik Sektörü
- 5.7. Pazarın Özellikleri
- 5.8. Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları
- 5.9. Dağıtım Kanalları
- 5.10. Tüketici Tercihleri
- 5.11. Satış Teknikleri ve Satış Etkileyen Faktörler
- 5.12. Kamu İhaleleri
- 5.13. Doğu Afrika Topluluğu (EAC) ve Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA)

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.14.Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS)

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

- 1.1. Yatırımların Korunması ve Fikri Mülkiyet Hakları
- 1.2. Yatırım Lisanslarının İptali
- 1.3. Para Alışverişi ve Havalesi
- 1.4. Anlaşmazlık Çözümü

2. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

- 2.1.Yabancıların Gayrimenkul Edinimleri,
- 2.2.Şirket Kuruluşunda, Vergi Hukukunda Ayrımcılık, Yabancıların Serbest Dolaşımı

3. Yatırım Teşvik Mevzuatı

C. RUANDA'DA TÜRK YATIRIMLARI

D. RUANDA'DA DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI

1. Doğrudan Yabancı Yatırım Verileri
2. Teknik Engeller ve Türk Firmalarının Karşılaştığı Sorunlar
3. Ruanda ve Türkiye Arasındaki Ticari Anlaşmalar
4. Ürün Standartları İle İlgili Uygulamalar
5. Ulaşılabilecek Hukuki& Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler
6. Faydalı Linkler ve Kaynakça
7. Ekler

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Burada yer alan ve hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan içerik, yorum ve tavsiyeler genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgiler Kigali Ticaret Müşavirliği tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır.

Hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bu içerik, genel anlamda bilgi vermeyi amaçlamakta olup; bu içeriğin, müşterilerin ve diğer yatırımcıların alım satım kararlarını destekleyebilecek yeterli bilgileri kapsamayabileceği dikkate alınmalıdır. Bu sayfalarda yer alan çeşitli bilgi ve görüşlere dayanılarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da oraya çıkabilecek zararlardan Ticaret Bakanlığı sorumlu tutulamaz.

Hukuki ve mali danışmanlık şirketleri dahil Türk ihracatçı ve yatırımcılarımızın Ruanda ile ilgili her türlü ihtiyaçlarını, Kigali Ticaret Müşavirliği ofisine sorarak ve danışarak hareket etmesinde fayda görülmekte olup Ticaret Bakanlığımızın sistemi olan Müşavire Danışın uygulamasından soruların iletilmesi mümkündür (<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>).

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

RUANDA GENEL BİLGİLER

Resmi Adı: Ruanda Cumhuriyeti

Başkenti: Kigali

Bağımsızlık Tarihi: 1 Temmuz 1962

Yönetim Biçimi: Cumhuriyet

Devlet Başkanı: Paul Kagame

Başbakan: Edouard NGIRENTE

Resmi Dil: Kinyarwanda, İngilizce ve Fransızca

Yüzölçümü: 26.338 km²

Nüfus: 13.8 milyon kişi

Diplomatik İlişkilerin Tesisi: 1976'da açılan Kinşasa Büyükelçiliğimizin Ruanda'ya akredite olması ile diplomatik ilişkilerimiz başlamış, Aralık 2014'te Kigali Büyükelçiliğimiz açılmıştır.

Büyükelçimiz: Aslan Alper Yüksel

Ticaret Müşavirimiz: Emrah UZUN

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: ACP, AfDB, AU, COMESA, EAC, FAO, G-77, ILO, IMF, Interpol, ISO, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, WHO, WTO

Çok Taraflı İlişkilerde Ruanda'nın Pozisyonu: 22 Mayıs 1995 tarihinden bu yana Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesidir. Afrika Grubu, AB tarafından tarım alanında tercih sağlanan Afrika, Karayip ve Pasifik Ülkeleri'nden oluşan ACP grubu üyesidir. Afrika Grubu üyesi ülkeler, ACP grubu üyesi ülkeler ve En Az Gelişmiş Ülkelerden oluşan G90'a üyedir. En az Gelişmiş Ülkeler grubuna üyedir

Ruanda'nın Ülkemizdeki Temsilcileri: Ankara Büyükelçisi Charles KAYONGA

KEK Eşbaşkanları: KEK'i kurucu anlaşma henüz yürürlüğe girmemiştir.

İş Konseyi Eşbaşkanları: Selim Bora (Summa Turizm Yatırımcılığı A.Ş., Yönetim & İcra Kurulu Başkanı) Jeanne Françoise Mubiligi (Ruanda Özel Sektör Federasyonu)

THY Seferleri: THY, İstanbul-Kigali-Entebbe-İstanbul seferleri haftada 7 uçuş olmak üzere devam etmektedir.

Dış Ticaret:

Ülkenin Dünyadan İthalatı: 2024: 7.420 Milyar Dolar, 2025: 5.526 Milyar Dolar

Ülkenin Dünyadan İhracatı: 2024: 3.047 Milyar Dolar, 2025: 2.265 Milyar Dolar

Türkiyenin Ülkeden İthalatı: 2024: 4.793 Milyon Dolar, 2025: 7.505 Milyon Dolar

Türkiyenin Ülkeden İhracatı: 2024: 35.540 Milyon Dolar, 2025: 130.042 Milyon Dolar

İkili Dış Ticaret Haemi: 2024: 39.467 Milyon Dolar, 2025: 137.547 Milyon Dolar

İkili Dış Ticaret Dengesi: 2024: 29.881 Milyon Dolar, 2025: 122.537 Milyon Dolar

GSYİH: 2023: 14.09 Milyar Dolar, 2024: 14.28 Milyar Dolar 2025: 14.45 Milyar Dolar

Kişi Başına Düşen GSYİH: 2023: 1.040 Dolar, 2024: 1.029 Dolar, 2025: 1.048 Dolar

İşsizlik Oranı: 2024:%15,30, 2025: %13.4

Döviz Kuru: 1 Dolar=1.463 RWF (2026 Nisan)

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

A. RUANDA İŞ ORTAMI

1. İŞ ORTAMI

a. Genel Göstergeler

- **Genel Bilgiler**

Ruanda ekonomisi, 1994 yılında yaşanan soykırımdan derinden etkilenmiş, geçiş dönemiyle birlikte toparlanma sürecine girmiştir.

2000'den sonra ise Afrika'nın en hızlı gelişen ekonomilerinden birine dönüşmüştür. Ruanda Hükümeti'nin öncelikli hedefleri arasında ülkeyi bölgesel ticaret ve finans, turizm ve IT hizmetleri açısından bir merkez haline getirmek yer almaktadır.

Tarım sektörü Ruanda ekonomisinin en önemli sektörlerinden birisidir. Toplumun % 90'ı tarımla uğraşmaktadır. Bununla birlikte son dönemde tarım sektörünün GSMH'dan aldığı payda azalma gözlemlenmektedir.

Son yıllarda Ruanda'da hizmet sektörü, tarımın yerine geçerek ülkenin en önde gelen sektörü haline gelmiştir. GSMH'nin yarısından fazlasını oluşturan hizmet sektörünün içine turizm, bankacılık ve finans, toptan ve perakende satış, otel ve restoranlar, ulaşım, depolama, iletişim, emlak, iş dünyası hizmetleri, ayrıca eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetleri girmektedir.

Ülkede sanayi sektörü gelişme göstermektedir. Ruanda'da ithalata bağımlı olarak gelişse de imalat sektörünün önemi de artmaktadır.

Ruanda'da Özel sektörün büyümesine büyük önem atfedilmektedir. Özel sektörün geliştirilmesi hedefinin üç ayağı bulunmaktadır: başta ulaştırma ve enerji alanları olmak üzere altyapının geliştirilmesi, finansal sektörün geliştirilmesi ve insan kaynaklarının geliştirilmesi. Bu itibarla bankacılık sektörü önemli gelişme göstermiştir.

Son dönemdeki yüksek büyüme oranları büyük oranda tarım ve hizmetler sektörlerindeki performansa bağlıdır. Artan tüketim ve yatırım harcamaları da büyümenin temel kaynaklarından. Kamu yönetimine ilişkin gerçekleştirilen reformlar da büyüme desteklemektedir. Benzer büyüme performansının sanayide de gerçekleştirilmesi hükümetin öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu itibarla ülkedeki altyapı çalışmalarına hız kazandırılmaktadır.

Bu kapsamda, Ruanda'da yoksulluğu azaltmak, gelirleri artırmak, yaşam standartlarını iyileştirmek, istikrarı korumak, Ruanda ekonomisini dönüştürmeyi ve tüm Ruandalıların hayatlarını modernize etmeyi hedeflemek için hazırlanan "**2050 Vizyon Belgesine**" göre (2020-2050 yılları arasında her 5 yılda bir gözden geçirmelerle), Ruanda'nın 2035 yılında orta gelirli ülkeler, 2050 yılında ise yüksek gelirli ülkeler arasında girmesi hedeflenmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Bu hedefler doğrultusunda;

RUANDA	Mevcut	Hedef 2035	Hedef 2050
Kişi Başına Düşen GSYİH	1.040 USD	4.036 USD	12.476 USD
GSYİH Büyüme Oranı	%6,90	%12	%10
İşsizlik Oranı	%17	%7	%5
Yatırımların GSYİH'daki Payı	%26	%32,6	%35,1
Tarımın GSYİH'ya katkısı	%25	%21	%16
Sanayinin GSYİH'ya Katkısı	%20	%24	%33
İşgücüne katılım oranı (Erkek Kadın)	1.8-1	1.5-1	1-1
Kişi Başına Enerji Tüketimi	60 Kwh	1.026 Kwh	3.080 Kwh
İnternet Kullanan Nüfus	%25	%60	%80

-2035'e kadar

- Yaklaşık 1.000\$ olan **kişi başına düşen GSYİH'nin** 4.036\$'a yükseltilmesi,
- Yaklaşık %7 olan **GSYİH büyüme oranının** en az %12'ye yükseltilmesi,
- Yaklaşık %17 civarlarında olan **işsizlik oranının** %7'ye düşürülmesi,
- Yaklaşık %26 olan **yatırımların GSYİH'daki payının** ise 32.6'ya yükseltilmesi,
- Yaklaşık %25 olan **tarım sektörünün GSYİH'daki payının** %21'e düşürülmesi,
- Yaklaşık %20 olan **sanayi sektörünün GSYİH'daki payının** %24'e yükseltilmesi,
- 1.8-1 olan **erkek-kadın işgücüne katılım oranının** 1.5-1 oranına yükseltilmesi,
- Yaklaşık 60 Kwh olan **kişi başına enerji tüketiminin** 1.016 Kwh'ya çıkarılması
- Hali hazırda %25 olan **internete ulaşabilen nüfus oranının** %60'a yükseltilmesi,

-2050'ye kadar ise;

- **Kişi başına düşen GSYİH'nin** 12.476\$'a yükseltilmesi,
- **GSYİH Büyüme oranının** en az %10'a yükseltilmesi,
- **İşsizlik oranının** %5'e düşürülmesi,
- **Yatırımların GDP'deki payının** ise 35.1'e yükseltilmesi,
- **Tarım sektörünün GSYİH'daki payının** %16'ya düşürülmesi,
- **Sanayi sektörünün GSYİH'daki payının** %33'e yükseltilmesi,

IMF tarafından yapılan tahminlere göre ise;

Yıllar	2022	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Milyar Dolar)	13,31	14,02	13,7	14,14	15,18	16,37	17,8	19,48
Büyüme	8,2	6,9	6,9	7	7,3	7,3	7,3	7,3
Kişi Başı Milli Gelir(USD)	1005	1039	989	998	1049	1107	1183	1271
Enflasyon	13,9	14	5,8	5	5	5	5	5
Nüfus	13,25	13,5	13,86	14,16	14,47	14,79	15,05	15,32
Devlet Borç/ GDP	61,1	62,1	69,9	71,7	71,6	69,9	65,5	61,8

2024 yılı itibariyle yaklaşık 14 milyar \$ olan GSYİH'nın 2029 yılında 19,48 milyar \$, yaklaşık %7 olan büyümenin 2029 yılında %7,3, 1039 \$ olan kişi başına düşen gelirin 2029 yılında 1.271 \$, %14 olan enflasyonun 2029 yılında %5, 13,5 milyon olan nüfusun 2029 yılında 15,32 milyon olması beklenmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

• Ruanda'da İşsizlik Oranı:

Ruanda'da işsizlik oranı

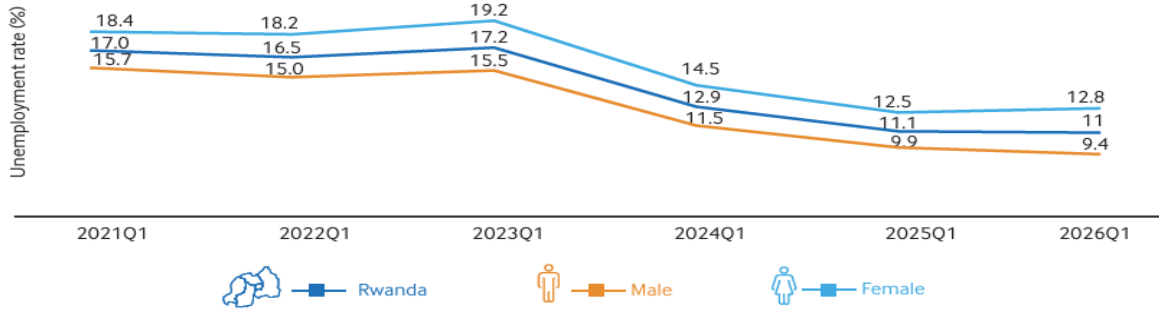
-2023 yılı ilk çeyrekte **%17,20**,

-2024 yılı ilke çeyrekte **%12.9**,

-2025 yılı ile çeyrekte **%11.1**,

-2026 yılı çeyrek itibariyle ise **%11**

olarak gerçekleşmiştir.

• Ruanda'da Enflasyon Oranı

2022 yılı sonu itibariyle (2021 yılı sonuna göre) enflasyonun %21,63, yıllık ortalama enflasyonun ise %13,86 olduğu, 2023 yılı sonu itibariyle (2022 yılı sonuna göre) enflasyonun %6,45, yıllık ortalama enflasyonun ise %14,26 olduğu, 2024 yılı itibariyle, ortalama enflasyonun ise %6.45 olduğu, 2025 yılı sonu itibariyle enflasyon oranı ise **%7.2** olarak gerçekleşmiş olup **2026 Şubat ayı itibariyle enflasyon oranı %9.2**'dir.

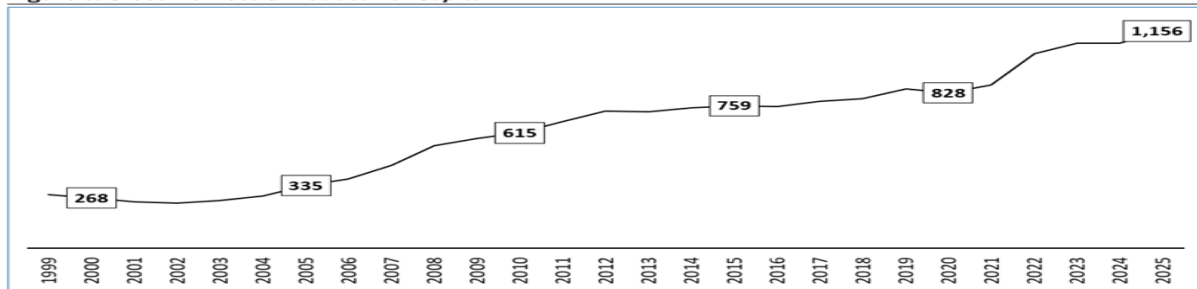
• Ruanda'da Döviz Kuru

Resmi

• Ruanda Kişi başı düşen GSYİH

2023 yılında 1.040 \$, 2024 yılında 1.029 \$, 2025 yılı sonu itibariyle ise 1.048\$ olarak gerçekleşmiştir. (Söz konusu rakamlar güncellenmiş olup daha önce 2017 yılı cari fiyatları ile ortaya çıkan rakamlar 2024 yılı cari fiyatları ile güncellenmiştir. 2024 yılı cari fiyatları ile ortaya çıkan kişi başı GSYİH **2023 yılında 1.054 \$, 2024 yılında 1.091\$, 2025 yılında 1.156\$** olarak gerçekleşmiştir.

Figure 3: Gross Domestic Product Per Capita

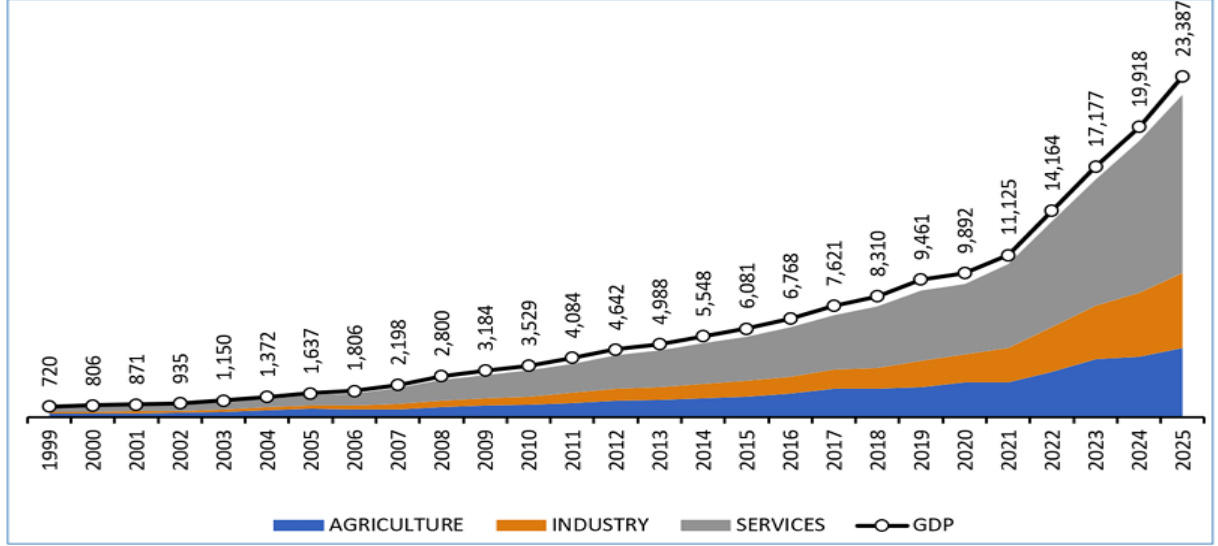

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

• **Ruanda'nın Gayri Safi Yurtiçi Hasılası ve Büyüme Oranları**

Ruanda Ulusal İstatistik Enstitüsü (NISR)-(National Institute of Statistic of Rwanda) kayıtlarına göre;

Figure 1: Gross Domestic Product (billions of Rwandan Franc)

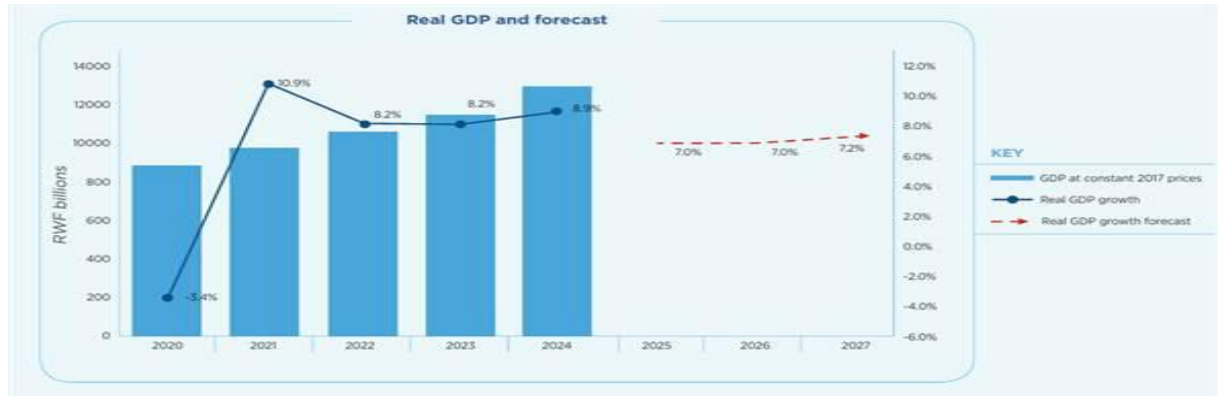

-2024 yılında **19.918 milyar RWF**, 2025 yılında **23.388 milyar RWF(15.98 Milyar USD)** olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı **birinci çeyrekte %9,7, ikinci çeyrekte %9.8, üçüncü çeyrekte %8.1, dördüncü çeyrekte** ise %8 büyüme kaydetmiştir. Ortalama da ise %8.9 büyüme kaydetmiştir.

-2025 yılı **birinci çeyrekte %6.5, ikinci çeyrekte %7.8, üçüncü çeyrekte %11.8, dördüncü çeyrekte** ise %11.2 büyüme kaydetmiştir. Ortalama ise %9.4 büyüme kaydetmiştir.

-Tarım %7, Sanayi %11, Hizmetler %9 artış kaydetmiştir.

Kaynak: RDB, BNR, NISR 2026

-**Ruanda'nın 2026 ve 2027 yıllarında minimum %7 oranında büyüme devam edeceği tahmin edilmektedir.**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Economic forecasts: Sub-Saharan Africa

(real GDP growth; percent)

	PROJECTIONS		
	2024	2025	2026
Sub-Saharan Africa	4.0	3.8	4.2
Angola	4.5	2.4	2.1
Benin	6.5	6.5	6.2
Botswana	-3.0	-0.4	2.3
Burkina Faso	4.4	4.3	4.5
Burundi	3.5	1.9	2.6
Cabo Verde	6.0	5.0	4.9
Cameroon	3.6	3.6	4.0
Central African Republic	1.8	2.9	3.1
Chad	1.5	1.7	3.2
Comoros	3.3	3.8	4.3
Congo, Democratic Republic of the	6.5	4.7	5.2
Congo, Republic of	2.6	3.3	3.2
Côte d'Ivoire	6.0	6.3	6.4
Equatorial Guinea	1.9	-4.2	0.0
Eritrea
Eswatini	3.7	5.1	4.9
Ethiopia	8.1	6.6	7.1
Gabon	3.1	2.8	2.6
The Gambia	5.8	5.9	5.0
Ghana	5.7	4.0	4.8
Guinea	6.1	7.1	10.6
Guinea-Bissau	4.7	5.1	5.0
Kenya	4.5	4.8	4.9
Lesotho	2.6	1.5	1.4
Liberia	4.8	5.3	5.5
Madagascar	4.2	3.9	4.2
Malawi	1.8	3.5	4.3
Mali	4.4	4.9	5.1
Mauritius	4.7	3.0	3.0
Mozambique	1.9	2.5	3.5
Namibia	3.7	3.8	3.7
Niger	10.3	6.6	6.7
Nigeria	3.4	3.0	2.7
Rwanda	8.9	7.1	7.5
São Tomé & Príncipe	0.9	3.1	4.8
Senegal	6.7	8.4	4.1
Seychelles	3.0	3.5	3.5
Sierra Leone	3.7	4.7	4.9
South Africa	0.6	1.0	1.3
South Sudan	-27.6	-4.3	64.5
Tanzania	5.4	6.0	6.3
Togo	5.3	5.3	5.5
Uganda	6.3	6.1	7.6
Zambia	4.0	6.2	6.8
Zimbabwe	2.0	6.0	4.6

Source: IMF, World Economic Outlook database, April 2025.

Note: Data for Eritrea are excluded due to constraints in data reporting.

IMF

IMF'nin 2025 yılı Nisan ayında yayımladığı ve Sahraaltı Afrika'daki ülkelerin 2024 yılı büyüme oranları ve 2025 ve 2026 tahmini büyüme oranlarına ilişkin yayımlanmış olduğu rapora göre, Ruanda, Sahraaltı Afrika'da 2024 yılında Nijer'den sonra %8.9 oranla en fazla büyüme kaydeden ikinci ülke olmuştur. Bu büyüme oranıyla Ruanda, Sahraaltı Afrika'da, Kenya, Tanzanya, Etiyopya gibi büyük ekonomileri geride bırakmıştır. Aynı Rapora göre, Ruanda'nın 2025 yılında %7.1, 2026 yılında ise %7.5 oranında büyüme kaydedeceği projeksiyonunu yapmıştır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

• **Ruanda'nın Dış Ticareti**

❖ Ruanda'nın *toplam ihracatı*,

- 2023 yılında 2,32 milyar \$,
- 2024 yılında 3.04 milyar \$,
- 2025 yılında ise 2.26 milyar \$**

❖ Ruanda'nın *toplam ithalatı* ise

- 2023 yılında 6.18 milyar \$,
- 2024 yılında ise 7.42 milyar \$,
- 2025 yılında ise 5.52 milyar \$**

olarak gerçekleşmiştir.

Diğer bir deyişle son 3 yıldır Ruanda'nın toplam ihracatının ortalama 2.50-3 milyar \$ seviyelerinde, toplam ithalatının ise yaklaşık ortalama 5-7 milyar \$ seviyelerinde gerçekleştiği görülmüştür.

❖ Ruanda'nın 2025 yılı itibariyle **EN ÇOK İHRACAT** yaptığı ülkeler içerisinde;

- İlk sırayı toplam 910.71 milyon \$ ile ***Demokratik Kongo Cumhuriyeti***,
- İkinci sırayı 567.43 milyon \$ ile ***Birleşik Arap Emirlikleri***,
- Üçüncü sırayı 160.07 milyon \$ ***Çin Halk Cumhuriyeti***, ,
- Dördüncü sırayı 52.33 milyon \$ ile ***Lüksemburg***,
- Beşinci sırayı ise 37.96 milyon \$ ile ***İngiltere*** almıştır.

Bu ülkeleri sırasıyla **Uganda, USA, Hong Kong, Belçika ve Pakistan** izlemiştir.

Ruanda'nın 2025 yılı itibariyle *toplam ihracatının (2.265 milyon \$)* yaklaşık %40'unu tek başına Demokratik Kongo Cumhuriyetine yaptığı ihracat oluşturmuştur.

Demokratik Kongo Cumhuriyetini yaklaşık %25 ile Birleşik Arap Emirlikleri takip etmiştir.

Yaklaşık %7.06'lık payı Çin, %2.29'lik payı Lüksemburg, %1.67'lik payı ise İngiltere'ye yaptığı ihracat oluşturmuştur.

Zikredilen 5 ülkeye yapılan ihracat, Ruanda'nın toplam ihracatının %75'ini oluşturmuştur.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

❖ **Ruanda'nın ihrac** kalemleri;

Ruanda'nın **2025 yılı itibariyle dünyaya ihracatında** en büyük paya sahip ürün grupları (Uluslararası Standart Ticaret Sınıflandırmasına (S.I.T.C) göre);

- “**Gıda ve canlı hayvanlar**” 621.72 milyon \$,
- “**Diğer emtialar ve işlemler**” 517.23milyon \$,
- “**Yakıtlar hariç, yenmeyen ham maddeler**” 362.12 milyon \$,
- “**Esas Olarak Materyellere Göre Sınıflan. Mamül Mallar**” 202.53 milyon \$,
- “**Mineral Yakıtlar, Yağlayıcılar ve İlgili Materyaller**” 155.70 milyon \$,
- “**Hayvanlar, Bitkisel Yağlar, Yağ ve Mumlar**” 120.71 milyon \$,
- “**İçecekler ve Tütün**” 84.85 milyon \$,
- “**Makine ve Ulaşım Ekipmanları**” 77.52 milyon \$,
- “**Kimyasallar ve İlgili Ürünler**” 63.79 milyon \$,
- “**Çeşitli Mamül Maddeler**” 59.10 milyon \$, olarak gerçekleşmiştir.

❖ Ruanda'nın 2025 yılı **itibariyle EN ÇOK İTHALAT** yaptığı ülkeler içerisinde;

- İlk sırayı toplam 1.250 milyar \$ ile **Çin Halk Cumhuriyeti**,
- İkinci sırayı 735.38 milyon \$ ile **Tanzanya**,
- Üçüncü sırayı 476.53 milyon \$ **Hindistan**,
- Dördüncü sırayı 449.06 milyon \$ ile **Kenya**,
- Beşinci sırayı 346.82 milyon \$ ile **BAE** almıştır.

Bu ülkeleri sırasıyla **Uganda, Kamerun, Japonya, USA ve Endonezya** izlemiştir. Ruanda'nın 2025 yılı **itibariyle toplam ithalatının** yaklaşık %23'ünü tek başına Çin Halk Cumhuriyetinden yaptığı ithalat oluşturmuştur. Çin Halk Cumhuriyetini %13,30 ile Tanzanya takip etmiştir. Tanzanya'yı %8,6 ile Hindistan, %8.1 ile Kenya, %6,27 ile Birleşik Arap Emirlikleri takip etmiştir.

❖ **Ruanda ithalat** kalemleri;

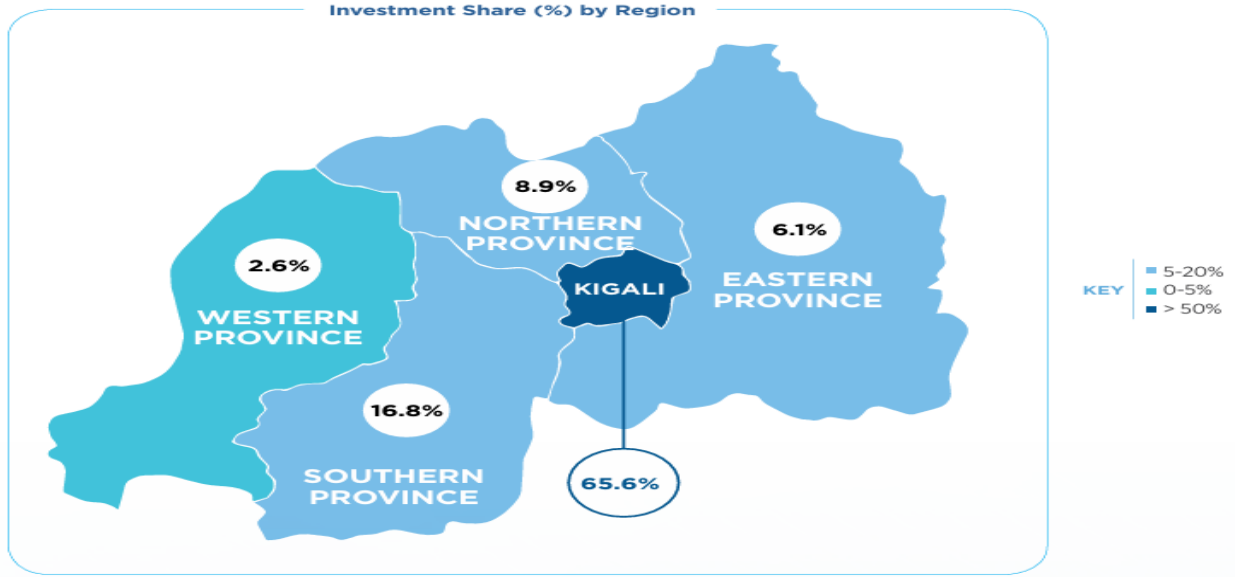
Ruanda'nın 2025 yılı itibariyle **dünyadan ithalatında** en büyük paya sahip ürün grupları (Uluslararası Standart Ticaret Sınıflandırmasına (S.I.T.C) göre);

- “**Makine ve Ulaşım Ekipmanları**” 1.078 milyar dolar
- “**Gıda ve canlı hayvanlar**” 962.17 milyon dolar
- “**Esas Olarak Materyellere Göre Sınıflan. Mamül Mallar**” 848.01 milyon dolar
- “**Mineral Yakıtlar, Yağlayıcılar ve İlgili Materyaller**” 757.23 milyon dolar
- “**Kimyasallar ve İlgili Ürünler**” 583.70 milyon dolar,
- “**Çeşitli Mamül Maddeler**” 344.99 milyon dolar,
- “**Diğer emtialar ve işlemler**”, 308.85 milyon dolar
- “**Hayvanlar, Bitkisel Yağlar, Yağ ve Mumlar**” 279.49 milyon dolar
- “**İçecekler ve Tütün**” 211.51 milyon dolar,
- “**Yakıtlar hariç, yenmeyen ham maddeler**” 150.85 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

❖ Diğer Faydalı Bilgiler

Ruanda'nın eyaletleri imalat, gayrimenkul, tarım ve madencilik alanlarında toplam **2.7 milyar dolarlık** yatırım çekmişlerdir. Bu yatırımın %65,6 (1,7 milyar ABD doları) finans, sanayi ve turizm şehri başkent Kigali'nin olmuştur.

Başkent Kigali'de en büyük sektör gayrimenkul sektörü olup %47,9'luk pay ile 821,4 milyon ABD dolarıdır. İmalat sektörü ise 332,3 milyon ABD doları (%19,4), finans ve sigorta sektörü 201,2 milyon ABD doları (%11,7) ve konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü 105,9 milyon ABD doları (%6,2) olarak gerçekleşmiştir.

Top Ten Events by Delegate Attendance in 2024

	19th Kigali International Peace Marathon 3,980 delegates		Ntare Lions League 2024 1,200 delegates
	Africa Food Systems Forum 3,000 delegates		The 17th Edition of eLearning Africa 1,000 delegates
	Africa CEO Forum 2,262 delegates		Africa Energy Expo - Informa Markets 1,000 delegates
	Multilateral Initiative on Malaria Conference 1,417 delegates		Youth Connekt Africa Summit 1,000 delegates
	Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN 80) Meeting 1,277 delegates		FIA Annual General Assemblies & Prize Giving 2024 1,000 delegates

Ruanda'da dünya çapında düzenlenen **ilk 10 etkinlik** ve katılımcı sayılarına yukarıdaki şekilde yer verilmiştir. İlk sırayı 3.980 katılımcıyla **Kigali Maratonu**, ikinci sırayı 3000 katılımcı ile **Afrika Gıda Sistemleri Forumu**, üçüncü sırayı ise 2262 katılımcıyla **Afrika CEO Forumu** almıştır.

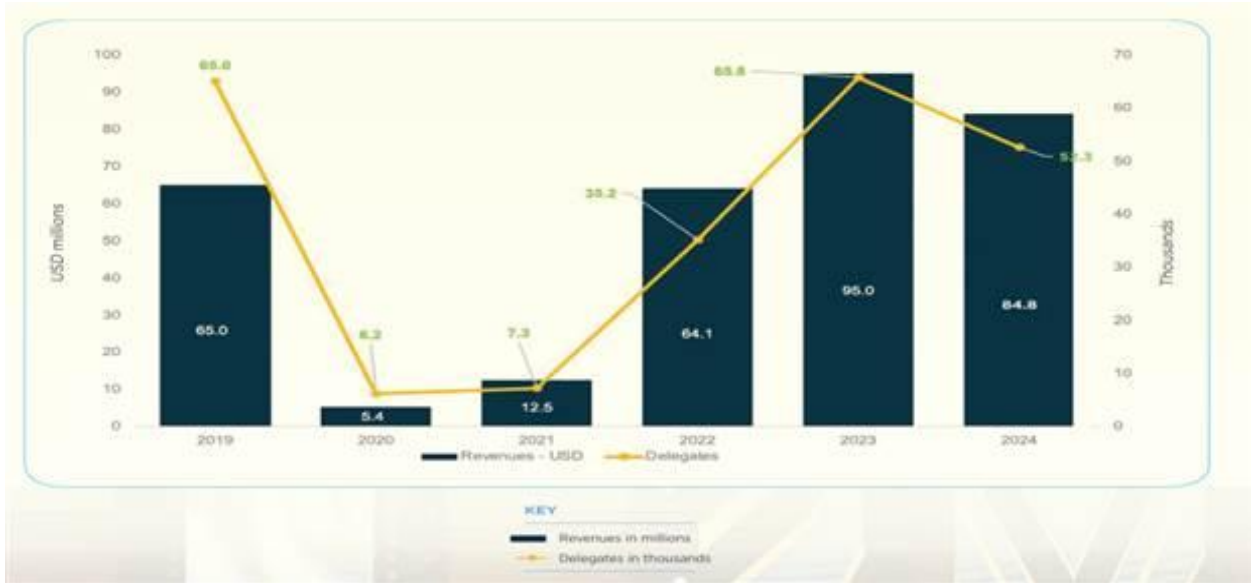

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda'nın turizm sektörü 2025 yılında istikrarlı bir büyüme göstererek 685 milyon ABD doları gelir elde etmiş 2024 yılına göre %6'lık bir artış sağlamıştır. Bu performans, küresel belirsizliklere rağmen güçlü hava yolculuğu faaliyetleri ve çeşitlendirilmiş turizm segmentleri tarafından desteklenen dayanıklı talebi yansıtmaktadır. Goril turizmi, %7'lik bir artışla 248 milyon ABD dolarına ulaşarak en büyük gelir kaynağı olmaya devam etmiştir. Arkadaş ve akraba ziyareti (VFR) segmenti de bölgesel ve diaspora seyahatlerindeki artışın etkisiyle %19'luk bir artışla 180 milyon ABD dolarına ulaşarak güçlü bir büyüme kaydetmiştir. Buna ek olarak, eğitimle ilgili seyahatler %17 artarak 64 milyon ABD dolarına ulaşırken, iş seyahatleri 112 milyon ABD doları seviyesinde genel olarak istikrarlı kalmıştır. Genel büyüme büyük ölçüde %9'luk bir artışla 594 milyon ABD dolarına ulaşan hava yolculuğu gelirleriyle desteklenmiştir.

Ruanda, 2024'te toplamda 1,3 milyondan fazla **ziyaretçiye ev sahipliği yapmıştır**. En çok ziyaretçiyi ise Doğu Afrika Topluluğu (EAC) ve Afrika'nın diğer ülkelerinden çekmiştir.

Kongre turizminde ise 2024 yılında toplam 52 bin katılımcıya ev sahipliği yaparak toplamda **84.8 milyon dolar gelir** elde etmiştir.

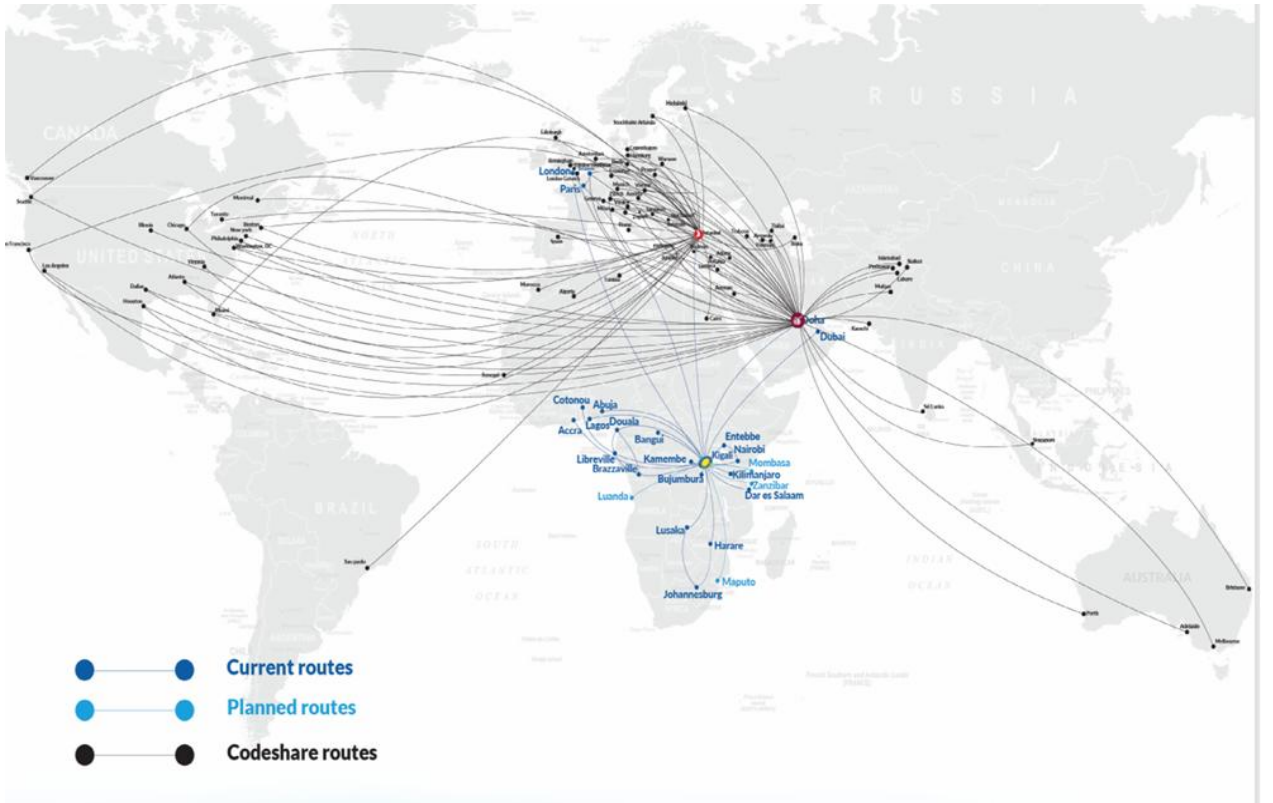
Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

RwandAir, ihracatçıların uluslararası pazarlara erişimini sağlamada kritik bir rol oynamaya devam etmiştir.

2025 yılında kargo tonajında %2,4'lük bir artış kaydederek hacimleri 2024'teki 6.113 tondan 6.257 tona yükseltmiştir.

Havayolu, yüksek değerli ve zaman açısından hassas ihracatlar için, özellikle de bozulabilir ürünler ve öncelikli mallar için önemli bir lojistik sağlayıcı olmaya devam etmiştir.

Kargo operasyonları, Ruanda'nın Birleşik Krallık ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi önemli destinasyonlarla olan ticaret bağlantılarını destekleyerek güvenilir hava bağlantısını, soğuk zincire bağlı ihracatı ve daha hızlı pazar erişimini güçlendirmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

b) Ruanda'ya Ulaşım

THY'nin her gün, İstanbul-Kigali-Entebbe-İstanbul seferleri haftada 7 uçuş olmak üzere devam etmektedir.

c) Vize ve İzinler

Umumi pasaport sahibi Türk ve Ruanda vatandaşları girişte vizeye tabidir. Ruanda 2018 itibari ile tüm yabancılar için ülkeye gelişte alınabilen 30 günlük vize uygulaması başlatmıştır. Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport sahibi Türk ve Ruanda vatandaşları 25 Kasım 2020 tarihinden bu yana vizeden muaftır.

Ruanda vize politikaları, ülkeye giriş yapacak kişilerin uyruğuna ve seyahat amacına göre değişiklik göstermektedir.

Vize Türleri,

Turistik Vize: Süre: 30 gün (tek veya çok girişli),

Ticari Vize: Süre: 30 gün (tek veya çok girişli),

Transit Vize: Süre: 7 gün, Amaç: Ruanda üzerinden başka bir ülkeye seyahat edecek kişiler içindir.

Konferans Vizesi: Süre: Etkinlik süresine göre değişir. Amaç: Ruanda'da düzenlenen uluslararası konferans, seminer veya toplantılara katılım için kullanılır.

Çalışma Vizesi: Süre: 1 yıl (yenilenebilir), Amaç: Ruanda'da çalışmak isteyen yabancılar içindir.

Öğrenci Vizesi: Süre: Eğitim süresine göre değişir. Amaç: Ruanda'da eğitim alacak öğrenciler içindir.

Vize Başvuru Yöntemleri

-e-Vize (Online Vize): Başvuru Adresi: Ruanda Göçmenlik Ofisi Resmi Sitesi, Süreç: Başvuru online olarak doldurulur, gerekli belgeler yüklenir ve ücret ödenir. İşlem Süresi: Genellikle 3 iş günü içinde sonuçlanır.

-Varışta Vize: Uygun Ülkeler: Türkiye dahil birçok ülke vatandaşı, Ruanda havalimanlarında varışta vize alabilir. Gereklilikler: Pasaport, dönüş bileti, konaklama bilgileri ve vize ücreti.

Bazı ülke vatandaşları Ruanda'ya vizesiz giriş yapabilir. Örneğin: Doğu Afrika Topluluğu (EAC) üyesi ülkeler (Kenya, Uganda, Tanzanya, Burundi, Güney Sudan) vatandaşları vizesiz girebilir. Diğer Ülkeler: Singapur, Filipinler, Mauritius, Hong Kong ve daha birçok ülke vatandaşı 90 güne kadar vizesiz kalabilir.

Gerekli Belgeler: Ruanda vizesi başvurusu için genel olarak şu belgeler gereklidir: Geçerli pasaport (en az 6 ay geçerlilik süresi), Başvuru formu, Seyahat planı ve konaklama bilgileri, Dönüş bileti veya devam eden seyahat biletleri, Son 3 aya ait banka hesap dökümü (finansal yeterlilik kanıtı), Pasaport boyutu fotoğraf

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda vizesi, genellikle tek veya çok girişli olarak verilir. Vize süresi uzatılabilir, ancak bunun için Ruanda Göçmenlik Ofisi'ne başvurmak gerekir. Ruanda, Doğu Afrika Turist Vizesini de uygulamaktadır. Bu vize ile Ruanda, Kenya ve Uganda'ya tek vize ile giriş yapılabilir.

Ruanda'ya girişte zorluk yaşamamak adına <https://www.migration.gov.rw/visa/> ve <https://kigali-emb.mfa.gov.tr/Mission/ShowInfoNote/390832> web sitelerinin kontrol edilmesi faydalı olacaktır.

d) Sağlık Tedbirleri

Ruanda'ya seyahat edecek vatandaşlarımızın çeşitli bulaşıcı hastalıklarla ilgili olarak gerekli aşılarını yaptırmaları gerekmektedir. Sahra altı Afrika'da yaygın olarak görülen sıtma hastalığına karşı vatandaşlarımızın sıtmayla ilgili tedbir almaları tavsiye olunur. Ruanda'ya seyahat etmeden önce alınması gerekli sağlık tedbirlerine ve aşılarla ilişkin güncel bilgilere <http://www.seyahatsagligi.gov.tr> internet adresinden ulaşılabilir.

Ruanda'ya Türkiye'den değil de, sarı humma hastalığı bakımından riskli ülkelerden birinden geliniyorsa, Ruanda'ya girişte sarı humma aşısı belgesinin gösterilmesi zorunludur. Hangi ülkelerin sarı humma hastalığı bakımından riskli kabul edildiği konusunda Dünya Sağlık Örgütü'nün web sayfasından güncel bilgi almak mümkündür. <http://www.who.int/csr/disease/yellowfev/en/>

e) Güvenlik, Taksi, Döviz, Sim Kart ve Diğer Hususlar

Ülkede suç oranı yok denecek kadar azdır. Yukarıda da belirtildiği üzere, Ruanda, dünyada en güvenli 5. ülke, Afrika'da ise 1. ülkedir. Trafik yönü Türkiye'deki sağdandır. Ülkede toplu taşıma gelişmediği için taksi olanaklarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ruanda'da liberal bir döviz sistemi uygulanmaktadır. Para bozdurmak için bankalara ya da döviz bürolarına müracaat edilebilir. 100 ABD Dolarından daha küçük banknotlar için fazladan komisyon talep edilmektedir. Ruanda'da 2000 yılından önce basılmış ABD Doları banknotları bankalarda ve serbest piyasada kabul edilmemektedir. 5,000 Dolar ve üzerindeki nakdin ülkeye girişte gümrükte beyan edilmesi zorunludur.

Ruanda'da mobil telefon hizmeti yaygın ve gelişmiştir. Mobil internet hızlı ve yaygındır. Ruanda'ya gelecek vatandaşlarımız, fiyat avantajını gözeterek yerel ön ödemeli mobil hatları satın alarak Ruanda'da seyahatleri boyunca güvenle kullanabilirler. En bilinen mobil telefon hizmet sağlayıcı şirket MTN ve Airtel'dir. Konuşma dakikası ile beraber data satın alınarak sim kart alınması tavsiye olunur.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

2. ŞİRKET KURULUMUNA İLİŞKİN MEVZUAT

a) Şirket Kuruluşu ve Şube Açılması

Ruanda, iş yapma kolaylığı açısından Afrika'da önde gelen ülkelerden biridir. Yabancı yatırımcılar için de uygun bir ortam sunmaktadır. Öte yandan hükümetin en önemli önceliklerinden birisi yolsuzlukla mücadele olup, Ruanda bugün Afrika'da yolsuzluğun en düşük olduğu ülkeler arasında gösterilmektedir. Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı sıralamasında 38.sırada olan Ruanda, Afrika'da Morityus'tan (13.sırada) ikinci sırada yer almaktadır.

Ruanda'da şirket kurma süreci, Doğu Afrika bölgesindeki en hızlı ve kolay süreçlerden biri olarak kabul edilmektedir. Ruanda Kalkınma Kurulu (Rwanda Development Board), şirket tescili, noter işlemleri ve göçmenlik hizmetleri gibi konularda tek hizmet sunan kurumdur.

Şirket türleri ve kuruluş süreçleri hakkında daha detaylı bilgi almak için Ruanda Kalkınma Kurulu'nun resmi web sitesini ziyaret etmeniz önerilir.(<https://rdb.rw>) Başvurular çevrimiçi olarak yapılabilir.

Ruanda'da şirket kurarken, öncelikle şirket türünü belirlemeniz gerekmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere şirket türlerinden Limited Şirket (Ltd), Anonim Şirket (PLC), Şahıs Şirketi (Sole Proprietorship) ve Ortaklıklar (Partnerships) bulunmaktadır.

Şirket kurulum sürecinin ilk adımı, şirket adının onaylanmasıdır. Ruanda Kalkınma Kurulu (RDB) üzerinden şirket adı rezervasyonu yapılabilir. Şirket adının benzersiz olması ve daha önce alınmamış olması gerekmektedir. Şirket kurulumu için gerekli belgeler arasında: Şirket ana sözleşmesi ve tüzüğü (Memorandum and Articles of Association), ortakların ve yöneticilerin kimlik belgeleri, şirketin fiziksel adresi bilgileri ve vergi kaydı için gerekli bilgiler bulunmaktadır. Ruanda'da şirket kurulumu için başvurular genellikle online olarak RDB'nin iş kurulum portalı üzerinden yapılmaktadır. Başvuru sırasında gerekli belgelerin yüklenmesi ve başvuru ücretinin ödenmesi gerekmektedir.

Şirket kurulumu tamamlandıktan sonra, Ruanda Gelir İdaresi (RRA - Rwanda Revenue Authority) üzerinden vergi kaydı yaptırmanız gerekmektedir. (TIN Number denilen vergi numarası alınmalıdır).

Ayrıca, faaliyet türüne göre gerekli işletme ruhsatlarını almanız da önemlidir. Şirketinizde çalışan personel varsa, Ruanda Sosyal Güvenlik Kurumu (RSSB - Rwanda Social Security Board) üzerinden sosyal güvenlik kaydı yaptırmanız gerekmektedir.

Şirket kurulum süreci: Şirket adı rezervasyonu (RDB'nin online portalı üzerinden), Noter onaylı anasözleşme ve ortaklık sözleşmesi, Ticaret Siciline Kayıt (RDB'ye başvuru), Vergi Kimlik Numarası (TIN) alımı, Sosyal Güvenlik Kaydı (RSSB) ve İşletme Lisansı alımı (faaliyet türüne göre değişir) aşamalarında oluşur.

Ruanda'da şirket kurulum süreci genellikle hızlı ve dijitalleşmiştir. Şirket kurulumu, ortalama olarak birkaç gün içinde tamamlanabilmektedir. Maliyetler ise şirket türüne ve büyüklüğüne göre değişiklik göstermektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Yerel Şirket:

Yerli şirket, Ruanda'da kurulmuş olan şirkettir. Aşağıdaki şirket türlerinden biri olarak faaliyet gösterebilir: Hisse ile sınırlı şirket, garanti ile sınırlı şirket, hem hisse hem garanti ile sınırlı şirket ve sınırsız sorumlu şirket. Bu dört şirket türü için çevrimiçi kayıt süreci aynıdır (gereklilikler farklılık gösterebilse de). Şirketin kuruluş belgesindeki şirket kodu, aynı zamanda, vergi kimlik numarası (TIN) ve sosyal güvenlik numarası olarak kullanılır.

Yerel şirketler, aşağıdaki eşikler aşılmadıkça KDV'ye kayıt olmak zorunda değildir: Herhangi 12 aylık dönemde 20 milyon RWF ciroyu aşmamak. Önceki çeyrekte üst üste 3 ayda 5 milyon RWF ciroyu aşmamak. Bu eşiklerden biri aşılsa, ilgili yıl veya çeyreğin bitiminden itibaren 7 gün içinde KDV'ye kayıt yaptırılmalıdır.

Aşağıdaki üç koşuldan en az ikisini sağlayan küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler): 70 milyon RWF'ye kadar net sermaye yatırımı, 50 milyon RWF'ye kadar yıllık ciro ve 100'e kadar çalışan kuruluşlarını takip eden ilk 2 yıl boyunca ticaret lisans vergisinden muaf. Muafiyet süresi sona erdikten sonra bölge (district) düzeyinde kayıt yaptırmaları gerekecek ve kuruluşun üçüncü yılından itibaren her yıl en geç 31 Ocak'a kadar ticaret lisans vergisi ödemeye başlayacaklardır.

Yabancı Şirket

Yabancı şirketler, Ruanda'da şube ofisi açabilir. Gerekli Belgeler, ana şirketin tüzüğü'nün onaylı kopyası, ana şirketin kararı (Ruanda'da şube açılmasına dair), yerel bir temsilci atanması. Şubeler de, yerel bir şirket gibi vergilendirilir ve RDB'ye kayıt olmalıdır. Yabancı şirketlerin şube açarken dikkat etmesi gereken hususlar aşağıdaki gibidir.

-Yabancı şirketin şubesini kaydetme (KDV'den muaf) (cirosu 20 milyon RWF altı ise): Şirketin kuruluş belgesindeki şirket kodu, aynı zamanda vergi kimlik numarası (TIN) ve sosyal güvenlik numarası olarak kullanılır.

Şirketler, 12 aylık herhangi bir dönemde ciroları 20 milyon RWF'yi veya önceki çeyrekte ardışık 3 ayda 5 milyon RWF'yi aşmadığı sürece KDV'ye kayıt olmak zorunda değildir. Bu eşiklerden biri aşıldığında, kayıt işlemi, o yıl veya çeyreğin bitiminden itibaren en geç 7 gün içinde yapılmalıdır.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler (en az iki şartı sağlayanlar):

Net sermaye yatırımı 70 milyon RWF'ye kadar,

Yıllık cirosu 50 milyon RWF'ye kadar,

100'e kadar çalışanı olanlar, kuruluşlarını takip eden ilk 2 yıl boyunca ticaret lisans vergisinden (trading licence tax) muaf. Muafiyet süresi dolduktan sonra yalnızca district(bölge) düzeyinde kayıt yaptırmaları ve kuruluş tarihinden itibaren üçüncü yıldan başlayarak her yıl en geç 31 Ocak'a kadar ticaret lisans vergisi ödemeye başlamaları gerekmektedir.

-Yabancı Bir Şirketin Şubesini Kaydetme (KDV'ye Tabi) (cirosu 20 milyon RWF üstü ise): Son 12 aylık dönemde

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

-Cirosu 20 milyon RWF'yi aşarsa, veya önceki çeyrekte, üst üste 3 aylık dönemde 5 milyon RWF'yi aşan ciro elde ederse KDV'ye tabidir.

Aşağıdaki üç kriterden en az ikisini sağlayan şirketler ise "büyük şirket" kategorisine girer ve sektör düzeyinde kayıt yaptırmalıdır:

Net sermaye yatırımı 70 milyon RWF'nin üzerinde, Yıllık ciro 50 milyon RWF'nin üzerinde, 100'den fazla çalışanı bulunan.

Eğer bu şartların altındaysa KOBİ olarak değerlendirilir ve kuruluşlarından sonraki ilk 2 yıl boyunca ticaret lisans vergisinden muaftır. Daha ayrıntılı bilgi almak için <https://businessprocedures.rdb.rw/> adresi ziyaret edilebilir.

b) Ortalama İşçi Ücretleri

	2022	2023	2024	2025
Median weekly hours actually worked	28	30	28	27
Median weekly hours usually worked	36	36	36	36

Kaynak: NISR(Ruanda Ulusal İstatistik Enstitüsü)

Sektör/Yıl	2022	2023	2024	2025
Tarım Sektörü	22.532 RWF	28.257 RWF	30.012 RWF	33.326
Sanayi Sektörü	75.148 RWF	88.877 RWF	95.703 RWF	104.169
Hizmet Sektörü	122.879 RWF	130.699 RWF	140.606 RWF	141.653
Ortalama	58.784 RWF	68.481 RWF	74.446 RWF	82.996 RWF

Kaynak: NISR(Ruanda Ulusal İstatistik Enstitüsü)

Ruanda'da, ilk olarak ulusal asgari ücret 1973 yılında İş Kanununda yapılan değişiklikle 100 Ruanda Frangı olarak belirlenmiş, bu rakam hali hazırda yaklaşık 0.068 Dolar, 3,07 Türk Lirasına tekabül etmektedir. (2026 Nisan ayı itibariyle) Bu tarihten sonra Ruanda'da asgari ücret ile ilgili herhangi bir somut rakam belirlenmemiş, bu nedenle bu rakam güncelliğini ve gerçekliğini yitirmiştir. Ruanda'da NISR(Ruanda Ulusal İstatistik Enstitüsü) tarafından yayımlanan Ruanda İşgücü Anketlerine göre asgari aylık ücretler ve çalışma saatleri yıllara göre yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Buna göre; 2025 yılında

- Tarım sektöründeki asgari ücret ortalama 33.326 RWF,(22.77USD)
- Sanayi sektöründeki asgari ücret ortalama 104.169 RWF, (71.20 USD)
- Hizmet sektöründeki asgari ücret ortalama 141.653 RWF, (96.82USD)
- Tüm sektörlerin ortalaması ise 82.996 RWF, (56.73 USD) olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan, uzmanlaşmış işçiler (teknisyen, sağlık çalışanı) 250.000 - 350.000 RWF/ay (~150-270 USD), beyaz yakalı (ofis çalışanı, öğretmen): 200.000 - 500.000 RWF/ay (~150-400 USD), yönetici ve profesyonel pozisyonlar: 500.000 RWF ve üzeri (~400-750+ USD), Devlet memurları ise ortalama 450.000 - 700.000 RWF (~300-500 USD) arasında maaş almaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

3.VERGİ UYGULAMALARI

a) Kurumlar Vergisi

Ruanda'da faaliyet gösteren tüm şirketler, yabancı şirketlerin temsilcilikleri ve belirli yabancı kuruluşlar Kurumlar Vergisi ödemek zorundadırlar. Ruanda'da kurumlar vergisi oranları sektörlere ve şirket büyüklüklerine göre farklılık gösterir:

Kategori	Vergi Oranı	Açıklama
Standart Oran	%28 (%30'dan 2024 yılı sonunda düşürülmüştür)	Ticari şirketler, sanayi ve hizmet sektörleri için geçerlidir. Fakat, -Yıllık cirosu 12 milyon RWF'yi aşmayan küçük işletmeler (micro-enterprise) yıllık cirolarına göre sabit bir yıllık vergi (flat tax) öderler. 2 milyon-4 milyon arası 60.000 RWF, 4 milyon-7 milyon arası 120.000 RWF, 7 milyon-10 milyon arası 210.000 RWF, 10 milyon -12 milyon arası 300.000 RWF ödemek zorundadır. -Yıllık cirosu 12 milyon ile 20 milyon arası olan small business(KOBİler) ise yıllık cirosunun %3'ü kadar vergi ödemek zorundadır.
Tarım ve Hayvancılık	%0	Yıllık ciroları 12 milyon RWF'yi aşmadığı takdirde kurumlar vergisinden muafır.
Turizm Sektörü	%15	Otel ve turizm tesisleri için geçerlidir.
Agro-İşleme	%15	Tarım ürünlerini işleyen şirketler için.
İhracat Odaklı Şirketler	%5	Gelirlerinin en az %50'sini ihracattan elde eden şirketler için %15, %30-%50 arasında ihracat yapanlar için %25.
Mikro Finans	%0	Yetkili makamlarca onaylanan mevduat kabul eden mikro finans kuruluşları 5 yıl boyunca %0 kurumlar vergisi ödemektedir.
Bölgesel veya Uluslararası Merkez Ofis Kuran	%0	Ruanda'da bölgesel veya uluslararası merkez ofis kuran ve belirli yatırım şartlarını karşılayan şirketlere uygulanır.
50 milyon USD yatırım yapan	5-7 Yıl Vergi Tatili	Turizm, imalat, enerji, sağlık ve bilgi teknolojileri gibi öncelikli sektörlerde en az 50 milyon USD yatırım yapan şirketlere uygulanır.

Kurumlar Vergisi Matrahı: Şirketin net kârı (brüt gelir - işletme giderleri + vergiye tabi olmayan gelirler) şeklindedir. Makine, bina veya teknoloji yatırımları için %50'ye varan indirimler. Ar-Ge harcamaları ekstra vergi indirimi ile desteklenir. Serbest bölgelerde faaliyet gösteren şirketler 10 yıl vergi muafiyeti alabilir. Beyan Dönemi, mali yıl sonu itibarıdır. (genellikle 31 Aralık). Beyanname, mali yılın bitiminden sonra 3 ay içinde sunulmalı ve vergi ödenmelidir.

RRA'nın e-tax platformu üzerinden online beyan ve ödeme yapılır. Yıllık cirosu 10 milyon RWF altındaki işletmeler, basitleştirilmiş Tek Vergi (Turnover Tax) sistemine tabidir.

Ruanda'da faaliyet gösteren yabancı şirketler, yerel kârları üzerinden %30 vergi öder. Çifte vergilendirmeyi önlemek için yurtdışında ödenen vergiler mahsup edilebilir. Ruanda, çifte

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

vergilendirmeyi önlemek için Türkiye dahil 20'den fazla ülke ile anlaşma yapmıştır. Anlaşmalar kapsamında vergi oranları düşürülebilir.

Örneğin, XYZ şirketinin yıllık brüt geliri 500 milyon RWF, indirilmesine izin verilen Giderler: 300 milyon RWF, amortisman ise 50 milyon RWF olsun.

Vergi Matrahı: 500 milyon (gelir) - (300 milyon + 50 milyon) = 150 milyon RWF,

Vergi Tutarı: 150 milyon x %30 = 45 milyon RWF`.

Ödeme: Tek seferde veya geçici ödemeler ile (4 çeyrek): 45 milyon x %25 = 11.25 milyon

-Yatırım İndirimi: Yeni makine alımında %50 amortisman (ilk yıl). Araştırma-Geliştirme: AR-GE harcamalarının %30'u ekstra düşülmektedir. İhracatçılar: İhracat gelirlerinin %5'i vergiden muaf. XYZ Ltd 20 milyon RWF AR-GE harcadıysa, 20 milyon x %30 = 6 milyon RWF ek matrah indirimi imkanı bulunmaktadır.

b) Katma Değer Vergisi (KDV)

Ruanda'da KDV, "VAT" (Value Added Tax) olarak adlandırılır. Ruanda'da, Katma Değer Vergisi, ülkenin vergi sisteminin önemli bir parçasıdır. KDV, Ruanda hükümetinin en önemli gelir kaynaklarından biridir ve toplam vergi gelirlerinin %25'ini oluşturmaktadır. Ruanda, KDV'yi 2001 yılında yürürlüğe koyarak geleneksel satış vergisi sistemini modernize etmiştir. Ruanda'da KDV oranları üç ana kategoride belirlenmiştir:

Standart Oran : %18, Çoğu mal ve hizmet için geçerlidir (örneğin, elektronik eşyalar, inşaat malzemeleri, otel hizmetleri).

Sıfır Oran (%0), Ruanda'dan ihraç edilen tüm mallar, yabancı ülkelere yapılan taşımacılık hizmetleri, tohumlar, gübreler ve tarım makineleri gibi tarımsal girdilerde oran sıfırdır.

İstisna ve Muafiyetler, Un, pirinç, mısır, fasulye gibi temel gıdalar, devlet tarafından sağlanan eğitim ve sağlık hizmetleri, bankacılık ve sigorta hizmetleri gibi finansal hizmetler, konut amaçlı kiralar, duruma göre KDV'den istisna ve KDV'den muafiyet vardır.

Yıllık cirosu 200 milyon RWF üzerinde olan işletmeler KDV kaydı yaptırmak zorundadır. Cirosu eşğin altında olan işletmeler de gönüllü olarak KDV kaydı yapabilir. KDV kaydı için eşik, herhangi bir yılda 20 milyon RWF veya bir takvim çeyreğinde 5 milyon RWF tutarında vergilendirilebilir cirodur. Standart KDV oranı %18 olup, KDV'den muaf olmayan veya sıfır oranlı olmayan mal ve hizmetlere uygulanır.

Mal ve hizmet ihracatı %0 KDV oranına tabidir. Diplomatik misyonların resmi amaçla ithal ettiği mallar, Ruanda hükümeti ile bağışçılar arasındaki özel düzenlemeler kapsamında yapılan teslimatlar ve özel teknik yardım anlaşmaları kapsamındaki teslimatlar veya ithalatlar da %0 KDV oranına tabidir. Bu tür teslimatlarda alıcılar, KDV ödeyip geri ödeme başvurusunda bulunabilir veya Ruanda Vergi İdaresi'nden KDV faturalarının damgalanmasını sağlayarak KDV'nin ödenmemesini temin edebilir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Bazı teslimatlar KDV'den muaftır. Başlıca muafiyet kalemleri şunlardır: temiz su hizmetleri; sağlık amaçlı mal ve hizmetler; eğitim materyalleri ve hizmetleri; ulaşım hizmetleri; kitaplar, gazeteler ve dergiler; finans ve sigorta hizmetleri; konut amaçlı arazi ve bina kiralama; cenaze hizmetleri; enerji temini; muaf malların kiralınması; işlenmemiş tarım ve hayvancılık ürünleri; tarımsal sigorta hizmetleri; şans oyunları faaliyetleri; özel ekonomik bölge mal ve hizmetleri; cep telefonları; bilişim ve iletişim ekipmanları; gümrüklerde satılan mallar; uçak ve yedek parçaları/bakım araçları; ithal elektrikli araçlar ve aksesuarlar.

KDV beyannameleri ve ilgili ödemeler, takip eden ayın 15'ine kadar Ruanda Vergi İdaresi'ne yapılmalıdır. Ancak yıllık cirosu 200 milyon RWF veya daha az olan mükellefler için KDV bildirimini üçer aylık dönemler halinde yapabilir ve ödemeler çeyrek sonundan sonraki 15 gün içinde yapılmalıdır. Bu mükellefler dilerse aylık olarak da beyan verebilir.

KDV mükellefleri, vergiyi aylık olarak beyan eder ve öder. Ruanda Gelir İdaresi (RRA), e-tax platformu üzerinden online beyan ve ödeme imkanı sunar. Faturalarda KDV ayrıca gösterilmeli ve RRA formatına uygun olmalıdır.

Detaylı bilgi için RRA resmi sitesi <https://www.rra.gov.rw> ziyaret edebilir.

c) Özel Tüketim Vergisi (ÖTV)

Ruanda'da ÖTV, "Excise Duty" olarak adlandırılır ve lüks ürünler, alkollü içecekler, tütün ürünleri, benzin ve motorlu taşıtlar gibi belirli mallara uygulanır. Oranlar ürün türüne göre değişir:

- Doğal meyve veya sebze suları: %5
- Gazoz, limonata, yapay meyve suları: %39
- Bira: %30 - %60
- Şarap, brendi, likör, viski: %30 - %70
- Sigara: Paket başına %36 ve RWF 30
- Elektronik sigara: Adet başına RWF 30.000
- Puro ve türevleri: %160
- Elektronik sigara kartuşu: Adet başına RWF 24.400
- Telefon görüşmeleri: %10
- Benzin ve motorin: Sırasıyla litre başına RWF 183 ve RWF 150
- Yağlayıcılar: %37
- Şekerlemeler ve sakız: RWF 322/kg
- Çikolata: RWF 1.930/kg
- Toz süt: %10
- Motor hacmi 2500cc üzeri araçlar: %15
- 1500cc - 2500cc arası araçlar: %10
- 1500cc altı araçlar: %5

Muaf mallar:

- Hayır kurumlarına ait mallar,

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

- Ruanda'da monte edilen araçlar,
- Yurtdışı misyonlardan dönen diplomatlara ait araçlar,
- Kamyonlar, tek kabinli pikaplar, soğutuculu araçlar, turist araçları, ambulanslar, engelli dostu araçlar,
- İhraç amaçlı özel üretim ürünler,
- Gümrüksüz satış mağazalarına yapılan satışlar ve özel statülü kişiler.

d) İthalat Vergileri

Ruanda, Burundi, Kenya, Tanzania, Uganda, Güney Sudan ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti ile birlikte Doğu Afrika Topluluğu (EAC) gümrük birliğinin bir üyesidir. Gümrük tarifeleri, menşe kuralları, ithalat yasakları ve ticaret düzenlemeleri EAC aracılığıyla uyumlu hale getirilmiştir. Ruanda, ithalatın C.İ.F (maliyet, sigorta ve navlun) değerine EAC ortak dış tarifesini (CET) uygulanmaktadır.

Ruanda, EAC ülkeleri dışından ithalat için dört çeşit bir vergi yapısı kullanmaktadır.

Ürün	Vergi Oranı
Capital Goods and Raw Materials (Sermaye Malları ve Hammadde)	0%
Intermediate Goods not available in the region (Bölgede bulunmayan ara mallar)	10%
Intermediate Goods available in the region (Bölgede bulunan ara mallar)	25%
Finished Goods (Mamul Mallar)	35%
Sensitive Goods (Hassas Mallar)	>35%

İthalat vergisine (CIF değerine uygulanır) ek olarak, CIF+ithalat vergisi+işlem ücretlerine uygulanan ÖTV (ürünlere bağlı olarak değişen oranlar), CIF+ithalat vergisi+işlem ücretlerine uygulanan KDV (%18), CIF değerine uygulanan stopaj vergisi (%1,5), CIF değerine uygulanan altyapı geliştirme vergisi (%1,5), yalnızca yakıt ve petrol ürünlerine uygulanan stratejik rezerv vergisi (%0,2) ve CIF değerine uygulanan Afrika Birliği Vergisi (%0,2) yer alır. Aşağıdaki link kullanılarak bu vergiler hızlıca hesaplanabilir. (<https://rwandatrade.rw/Tariffs?!=en>)

e) Kişisel Gelir Vergileri

Kazandığın Kadar Öde (PAYE – Pay As You Earn), gelir getiren bir işte çalışan bireyler için uygulanan gelir vergisi sistemidir. İş, istihdam, kira, temettü, faiz ve emekli maaşlarından elde edilen gelir üzerinden alınır ve Ruanda'da ikamet eden ve çalışan herkes tarafından ödenir.

Bir işveren olarak, 'kazandığın kadar öde' gelir vergisi (PAYE) kapsamında çalışanlardan kişisel gelir vergisi kesilmesi gerekmektedir. Serbest meslek sahipleri ise PAYE gelir vergilerini aylık olarak beyan etmeli ve ödemelidir. Ruanda'da ikamet eden Kenyalı olmayan bir firmanın yabancı çalışanı, tüm maaşları üzerinden vergiye tabidir.

Ruanda Gelir İdaresi, mükellef kaydından sonra vergi mükelleflerine bir Vergi Kayıt Sertifikası verir. Vergi beyannameleri çevrimiçi olarak verilebilir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Gelir vergisinde, aşağıdaki gibi kademeli oranlama sistemi bulunmaktadır.

Yıllık Gelir	Vergi Oranı
0-720.000 RWF	0%
720.001 - 1.200.000	10%
1.200.001 - 2.400.000	20%
2.400.001 ve üzeri	30%

Detaylı bilgi için RRA resmi sitesi <https://www.rra.gov.rw> ziyaret edebilir.

f) Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları

Ruanda'da son yıllarda yatırım ortamını iyileştirmek için önemli adımlar atılmaktadır. Özellikle 2008 yılından bu yana Ruanda hükümeti tarafından yatırım dostu bir dizi reforma gidilmiştir. Yenilebilir enerji, altyapı, tarım, madencilik, turizm, iletişim başlıca yatırım çeken alanların arasında yer almaktadır. Ülkede yolsuzluk oranının görece düşük olması, yabancı yatırımcıya yönelik elverişli politikalar geliştirilmesi, turizm ve hizmetler alanındaki yatırımlarda bölgesel merkez olma hedefi Ruanda'yı Afrika'daki potansiyel yatırım ülkelerinden birisi haline getirmektedir. Ruanda Hükümeti'nin öncelikli hedefleri arasında ülkeyi bölgesel ticaret ve finans, turizm ve IT hizmetleri açısından bir merkez haline getirmek yer almaktadır.

Türkiye ile Ruanda arasında 03.11.2016 tarihinde imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması 4 Kasım 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. TCMB verilerine göre ülkemizde hâlihazırda Ruanda yatırımı bulunmamaktadır. İki ülke arasında **kara taşımacılığı alanında** imzalanmış herhangi bir anlaşma bulunmamaktadır.

Yürürlükte Olan ve Müzakeresi Süren Anlaşmalar ve Protokoller ise aşağıdaki gibidir.

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No'su
Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması	3 Kasım 2016	
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	3 Kasım 2016	24.04.2022-31819
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	1 Aralık 2018	25.09.2020

İki ülke arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması 2-3 Kasım 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu esnasında imzalanmıştır. İç onay süreci devam etmektedir. Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması Dışişleri Komisyonundan Genel Kurula sevk edilmiş olup, YTK Anlaşması 4 Kasım 2022 tarihinde ve ÇVÖ ise 21 Ekim 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir. ÇVÖ'nün vergiler açısından uygulaması 1 Ocak 2021 tarihinde başlamıştır. Karma Ekonomik Komisyon (KEK) mekanizmasını kuran Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması 2-3 Kasım 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu esnasında imzalanmış olup, henüz yürürlüğe girmemesinden ötürü hâlihazırda iki ülke arasında KEK mekanizmasının ilk toplantısı gerçekleşmemiştir.) Türk-Ruanda İş Konseyi, 2012 yılında iki ülke arasındaki mevcut işbirliği potansiyelinin değerlendirilmesi, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yönelik bir platform oluşturulması amacıyla kurulmuştur. Türk tarafının başkanlığını Selim Bora (Summa Turizm Yatırımcılığı A.Ş. Yönetim & İcra Kurulu Başkanı) tarafından yürütmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

4. SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI

Ruanda'da işçi sigortası ve diğer sigorta türleri, ülkenin sosyal güvenlik sistemi ve yasal düzenlemeleri çerçevesinde yönetilmektedir. Ruanda Sosyal Güvenlik Kurumu (RSSB) bu alanda önemli bir rol oynamaktadır.

İşçi Sigortası (Sosyal Güvenlik): Ruanda'da işçi sigortası, çalışanların sosyal güvenlik haklarını korumak amacıyla uygulanmaktadır. İşverenler ve çalışanlar, RSSB'ye belirli oranlarda katkıda bulunmak zorundadır.

Bu katkılar, çalışanların emeklilik, sağlık, işsizlik ve diğer sosyal risklere karşı korunmasını sağlar. Ruanda Sosyal Güvenlik Kurumu (RSSB) tarafından 11/01/2025 tarihinde kamuoyuna resmi olarak iletilen ve Ruanda Cumhurbaşkanlığı Kararına göre,

İşverene ait primin aylık sigorta prim türü ve miktarı ile oranı:

- %6 Emeklilik Katkı Payı (Sigorta Primi),
- %2 Mesleki Risk Primi ve
- %0,3 Doğum İzni Primi (Kadın-Erkek Ayrımı Olmaksızın),

Personele ait primin aylık sigorta prim türü ve miktarı ile oranı:

- %6 Emeklilik Katkı Payı (Sigorta Primi)
- %0,3 Doğum İzni Primi (Kadın-Erkek Ayrımı Olmaksızın)

olarak belirlenmiştir. Örneğin Ruanda'da 500 ABD Doları brüt maaş alan bir işçinin Ruanda Sosyal Güvenlik Kurumu (RSSB) katkı paylarının hesaplanması aşağıdaki gibidir:

-İşveren Katkıları:

- Emeklilik Katkısı:** $500\$ \times 6\% = 30\$$,
- Mesleki Risk Primi:** $500\$ \times 2\% = 10\$$,
- Doğum İzni Primi:** $500\$ \times 0.3\% = 1.5\$$,
- Toplam İşveren Katkısı:** $30\$ + 10\$ + 1.5\$ = 41.5\$$ olacaktır.

-Çalışan (Personel) Katkıları:

- Emeklilik Katkısı:** $500\$ \times 6\% = 30\$$
- Doğum İzni Primi:** $500\$ \times 0.3\% = 1.5\$$
- Toplam Çalışan Katkısı:** $30\$ + 1.5\$ = 31.5\$$ olacaktır.

Dolayısıyla,

- Net maaş:** $500\$ - 31.5\$ = 468.5\$$
- İşverenin Toplam Maliyeti** ise $500\$ + 41.5\$ = 541.5\$$ olacaktır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Diğer sigorta türleri arasında,

İş Kazası ve Meslek Hastalıkları Sigortası: İş kazaları veya meslek hastalıkları durumunda, çalışanlar tıbbi masraflar ve gelir kaybı için tazminat alabilir.

Analık Sigortası: Hamile çalışanlar, doğum izni ve doğumla ilgili tıbbi masraflar için destek alır.

İşsizlik Sigortası: İşsiz kalan çalışanlar, belirli bir süre boyunca gelir desteği alabilir.

Sağlık Sigortası: Ruanda'da sağlık sigortası, ülke genelinde uygulanan **Community-Based Health Insurance (CBHI)** programı kapsamında yönetilmektedir. Bu program, vatandaşların sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırmayı amaçlar. **CBHI:** Tüm Ruanda vatandaşları, yıllık prim ödeyerek bu sigortadan yararlanabilir. Primler, gelir düzeyine göre değişiklik gösterebilir. CBHI, hastane masrafları, ilaçlar ve temel sağlık hizmetlerini kapsar. **Özel Sağlık Sigortası:** Bazı şirketler ve bireyler, özel sağlık sigortası poliçeleri satın alarak ek sağlık hizmetlerinden yararlanabilir.

Araç Sigortası: Ruanda'da motorlu araç sahipleri, zorunlu trafik sigortası yaptırmak zorundadır. Bu sigorta, kaza durumunda üçüncü şahıslara verilen zararları karşılamayı amaçlar.

Zorunlu Trafik Sigortası: Araç sahipleri, araçlarını kayıt ettirirken bu sigortayı yaptırmak zorundadır.

Kasko Sigortası: İsteğe bağlı olarak, araç sahipleri kasko sigortası yaptırarak kendi araçlarının zararlarını da karşılayabilir.

Konut Sigortası: Konut sigortası, ev sahiplerinin mülklerini yangın, hırsızlık, doğal afetler gibi risklere karşı korumak amacıyla yapılır. Bu sigorta türü, özellikle şehirlerde ve kırsal bölgelerde giderek yaygınlaşmaktadır.

Hayat Sigortası: Hayat sigortası, bireylerin ailelerini maddi olarak korumak amacıyla yaptırdığı bir sigorta türüdür. Sigortalı kişinin vefatı durumunda, poliçede belirtilen kişilere tazminat ödenir.

Tarım Sigortası: Ruanda'nın ekonomisinde tarım önemli bir yer tuttuğu için, çiftçilerin ürünlerini ve hayvanlarını korumak amacıyla tarım sigortası sunulmaktadır. Bu sigorta, doğal afetler, hastalıklar ve diğer risklere karşı koruma sağlar.

Seyahat Sigortası: Ruanda'ya gelen turistler veya yurtdışına seyahat eden Ruanda vatandaşları, seyahat sigortası yaptırarak sağlık, bagaj kaybı ve seyahat iptali gibi durumlara karşı korunabilir.

Daha ayrıntılı bilgi için <https://www.rssb.rw> adresi ziyaret edilebilir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.POTANSİYEL YATIRIM ALANLARI VE SEKTÖRLER

Potansiyel yatırım alanları ve sektörlere geçmeden önce, Ruanda'nın yatırım ortamı ve durumu hakkında bilgi vermenin faydalı olacağı düşünülmüştür. Ruanda'nın güvenli, hızla büyüyen, şeffaf ve yatırımcı dostu bir ülke olması, diğer Afrika ülkelerinden ayrı bir konuma yerleştirmiştir. Ruanda;

- Afrika'nın **en hızlı büyüyen 2. ekonomisi** (2007'den beri yıllık ortalama %7,5, % 8, 2025 yılında %9.4 büyüme) olması,
- Afrika'da **iş yapma kolaylığında 2. sırada** olması,
- Dünyada insani gelişmede **en fazla ilerleme kaydeden ülke** olması,
- Yaklaşık 14 milyonluk nüfusunun **%65'inin 30 yaşından genç olması**, ortalama medya yaşı 19.7 olması
- Afrikanın **en güvenli ülkelerinden biri** olması,
- Afrika'da devlet **şeffaflığında(en az yolsuzluğun olduğu) 4. sırada**.
- Dünyada parlamentoda **en fazla kadın temsil oranı (%63,7)** olması,
- Afrika'nın **merkezi olma (hub) potansiyelinin** olması,
- Afrika'da **kongre turizminde (MICE) 2. sırada olması** (son 4 yılda 19 basamak yükselmiştir.)
- Doğu Afrika'da **ağ altyapısında 1. sırada**, Afrika genelinde 5. Sırada olması,
- **%95 4G LTE fiber kapsama alanı, 7.000 km fiber internet ağına** sahip olması,
- Bilişim Teknolojileri Teşviklerinde (ICT) **Afrika'da 2. sırada** olması,
- Yatırımcı Dostu Ülke (MICEA) **endeksinde Afrika'da 3. sırada** olması, Ruanda'nın iş dostu politikaları, dijital altyapısı ve güvenli ortamıyla yatırımcılar için cazip bir ülke olduğunu göstermektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda'nın 2024-2025 yılı **toplam ihracat ithalat rakamları ile ikili ticaret rakamları aşağıdaki gibidir.**

Yıl	İhracat \$ / Bin	İhracat Değişim %	İthalat \$ / Bin	İthalat Değişim %	Denge \$ / Bin	Hacim \$ / Bin
2024 / (1-12)	34.674.170	-	4.793.000	-	29.881.17	39.467.170
2025 / (1-12)	130.042.319	%275,04	7.505.240	%56,58	122.537.079	137.547.559

Kaynak: NISR (Ruanda Ulusal İstatistik Enstitüsü), BNR (National Bank of Rwanda), TİM (Türkiye İhracatçılar Meclisi)

-İHRACAT-

Türkiye ve Ruanda arasında gerçekleşen **ikili ticarete** bakıldığında, **2024 yılında Ruanda'ya olan ihracatımız 34.674 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.** 2025 yılında ise bu rakam **130.042 milyon dolara çıkararak %275 yani yaklaşık 3 kat artış göstermiştir.**

Ayrıca Türkiye'nin Ruanda'ya ihracatında ilk 20 ürün sırasıyla özetle,

- İnsansız Hava Taşıtları ve Hava Taşıtlarını Fırlatma ve İniş İçin Cihaz ve Tertibat
- Özel Amaçlı Motorlu Taşıtlar (Kurtarıcılar, Vinçli Taşıtlar, İtfaiye Taşıtları, Beton Karıştırıcılar
- Telefon Cihazları, Ses, Görüntü Almaya/Vermeye Mahsus Diğer Cihazlar
- Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertörler ve Endüktörler
- Radyo veya Televizyon Yayınlarına Mahsus Verici Cihazlar, Televizyon Kameraları, Dijital Kameralar
- Silahlar ve Mühimmat, Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı
- Makarnalar ve Kuskus
- Hububat, Un, Nişasta veya Süt Müstahzarları, Pastacılık Ürünleri
- Maya
- Buğday Unu veya Mahlut Unu
- Lazerler (optik alet ve cihazlar),
- Ortopedik Cihazlar,
- Tohum, Hububat Öğütme, İşleme Makine ve Cihazları,
- Ortopedik Cihazlar,
- Ayakkabılar,
- Sabunlar, Yüzey Aktif Organik Ürünler Ve Müstahzarlar, Cilt Yıkamaya Mahsus Sıvı Veya Kremler
- Traş Müstahzarları, Vücut Deodorantları, Banyo Müstahzarları, Tüy Dökücüler, Vb.
- Plastikler ve Mamülleri,
- Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamalar,
- Demir Veya Çelikten İnşaat (94.06 Pozisyonundaki Prefabrik Yapılar Hariç), İnşaat Aksamı

olmak üzere GTİP kodları bazında aşağıdaki gibidir.

Kıgali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

GTİP 4 lü Kod	2025 Yılı Türkiye'nin Ülkeye İhracatında İlk 10 Ürün
8805	İnsansız Hava Taşıtları ve Hava Taşıtlarını Fırlatma ve İniş İçin Cihaz ve Tertibat
8705	Özel Amaçlı Motorlu Taşıtlar (Kurtarıcılar, Vinçli Taşıtlar, İtfaiye Taşıtları, Beton Karıştırıcı)
8517	Telefon Cihazları, Ses, Görüntü Almaya/Vermeye Mahsus Diğer Cihazlar
8525	Radyo Veya Televizyon Yayınlarına Mahsus Verici Cihazlar, Televizyon Kameraları, Dijital Kameralar
8504	Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertörler ve Endüktörler
8502	Elektrik Enerjisi Üretim (Elektrojen) Grupları Ve Rotatif Elektrik Konvertör.
8537	Elektriğin Kontrol/Dağıtımını İçin, 85.35-85.36'daki İki/Daha Fazla Cihazla Donatılmış Tablolar, Panol
9306	Bombalar, El Bombaları, Torpidolar, Mayınlar, Güdümlü Mermiler Vb. Harp Mühimmatı, Fişekler
1902	Makarnalar ve Kuskus
1905	Ekmek, Pasta, Kek, Bisküvi Ve Diğer Ekmekçilik Mamulleri, Hosti, Eczacılıkta Kullanılanlar
2102	Mayalar ve Cansız Diğer Tek Hücreli Mikroorganizmalar ve Hazırlanmış Kabartma Tozları
1101	Buğday Unu veya Mahlut Unu
9013	Lazerler (Lazer Diyodları Hariç) Ve Bu Fasılın Başka Yerinde Belirtilmeyen Veya Yer Almayan
9021	Ortopedik Cihazlar, Cebireler, Gutyerler, Vb. Cihazlar, Protez Organlar, İşıtme Engelliler İçin Cihaz
8471	Otomatik Bilgi İşlem Makinaları Ve Birimleri, Manyetik/Optik Okuyucular, Verileri Kayıt Ort.
8437	Tohum, Hububat, Kuru Baklagil Temizleme, Tasnif Etme, Ayıklama, Öğütme veya İşlenmesi
8419	Isı Değişikliği Yoluyla Maddelerin İşlenmesi İçin Makinalar ve Tesis Veya Laboratuvar Cihazları
6403	Dış Tabanlı Kauçuktan, Plastik Maddeden Elde Edilen Kösele
8301	Adi Metallerden Kilit, Asma Kilit (Anahtarlı, Şifreli, Elektrikli), Bir Kilidi Olan Mesnetli/Mesnets
3405	Ayakkabı, Mobilya, Döşeme, Otomobil Karoseri, Cam Veya Metal Boya ve Cilaları
3401	Sabunlar, Yüzey Aktif Organik Ürünler Ve Müstahzarlar, Cilt Yıkamaya Mahsus Sıvı Veya Kremler, Sabun
3307	Tıraş Müstahzarları, Vücut Deodorantları, Banyo Müstahzarları, Tüy Dökücüler, Vb.
3925	Plastikten Başka Yerde Belirtilmemiş İnşaat Malzemesi
5702	Dokunmuş Halılar ve Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları (Tuftu Veya Floke Edilmemiş
7308	Demir Veya Çelikten İnşaat (Prefabrik Yapılar Hariç), İnşaat Aksamı
7309	Demir/Çelikten Depo, Sarnıç, Kuvler Vb Kaplar (Sıkıştırılmış/Sıvılaştırılmış Gaz İçin Olanlar Hariç)

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

-İTHALAT-

Türkiye ve Ruanda arasında gerçekleşen **ikili ticarete** bakıldığında, **2024 yılında 4.793 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.** 2025 yılında ise ithalatımız **7.505 milyon dolar** olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca Türkiye'nin Ruanda'dan ithalatında başlıca ürünler;

-Kadın ve Kız Çocukları için Manto ve Kaban gibi Hazır Giyim Eşyaları,

-Kahve,

-İşlenmemiş Kalay,

-Mensucat,

-Erkek ve Erkek çocuklar için Palto ve Kaban gibi Hazır Giyim Eşyaları,

olmak üzere GTİP kodları bazında aşağıdaki gibidir.

Sıra	GTİP 4 lü Kod	2025 Yılı Türkiye'nin Ülkeden İthalatında İlk 10 Ürün
1	6202	Kadın ve Kız Çocuk İçin Manto, Kaban, Kolsuz Ceket, Pelerin, Anoraklar (Kayak Ceketleri Dâhil),
2	0901	Kahve, Kahve Kabuk Ve Kapçıkları, İçinde Herhangi Bir Oranda Kahve Bulunup Kahve Yerine Kullanılan Ürünler
3	8001	İşlenmemiş Kalay
4	6210	Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/Tırtıl/Şenet'ten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örül
5	6201	Erkek veya Erkek Çocuk İçin Palto, Kaban, Kolsuz Ceket, Pelerin, Anorak (Kayak Ceketleri Dahil), Rüz

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Bu bilgilerin verilmesinden sonra gerçekleşen **ikili ticaretin ürün bazlı görünümü** ile **potansiyel ürün bilgileri** aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

TÜRKİYE'NİN RUANDA'YA İHRACATINDA İLK 15 ÜRÜN						
GTIP İkili Kodu	GTIP İkili Adı	GTIP Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	2024 Yılı	2025 Yılı	2024/2025 Değişim (%)
88	Hava Taşıtları, Uzay Taşıtları ve Bunların Aksam ve Parçalar	8805, 8806	İnsansız Hava Taşıtları ve Hava Taşıtlarını Fırlatma ve İniş İçin Cihaz ve Tertibat	80.000	48.934.773	%61.068
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler ve Diğer Kara Taşıtları, Bunların Aksam, Parçaları	8705	Özel Amaçlı Motorlu Taşıtlar (Kurtarıcılar, Vinçli Taşıtlar, İtfaiye Taşıtları, Beton Karıştırıcı)	0.00	18.418.275	-
85	Elektrikli Makina ve Cihazlar, Ses Kaydetme-Verme, Televizyon Görüntü-Ses Kaydetme-Verme Cihazları,Aksam-Parça-Aksesuarı	8517, 8525, 8504, 8502, 8537	Telefon Cihazları, Ses, Görüntü Almaya/Vermeye Mahsus Diğer Cihazlar (2024 yılı 829.695 2025 yılı:14.718.960)	1.697.694	17.315.883	%919
			Radyo Veya Televizyon Yayınlarına Mahsus Verici Cihazlar, Televizyon Kameraları, Dijital Kameralar (2024 yılı 18.721 2025 yılı:933.729)			
			Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertörler ve Endüktörler (2024 yılı 660.899 2025 yılı:642.302)			
			Elektrik Enerjisi Üretim (Elektrojen) Grupları Ve Rotatif Elektrik Konvertörleri, (2024 yılı 49.089 2025 yılı:602.430)			
			Elektriğin Kontrol/Dağıtım İçin, 85.35-85.36'daki İki/Daha Fazla Cihazla Donatılmış Tablolar, Panol (2024 yılı 139.290 2025 yılı:418.462)			

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

93	Silahlar ve Mühimmat, Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	9306	Bombalar, El Bombaları, Torpidolar, Mayınlar, Güdümlü Mermiler Vb. Harp Mühimmatı, Fişekler	0.00	8.050.982	-
19	Hububat, Un, Nişasta veya Süt Müstahzarları, Pastacılık Ürünleri	1902	Makarnalar ve Kuskus (2024 yılı 5.035.627, 2025 yılı:7.255.250)	5.305.073	7.637.121	%43.95
		1905	Ekmek, Pasta, Kek, Bisküvi Ve Diğer Ekmekçilik Mamulleri, Hosti, Eczacılıkta Kullanılanlar (2024 yılı 269.446 2025 yılı:381.871)			
21	Yenilen Çeşitli Gıda Müstahzarları (Kahve Hülasaları, Çay Hülasaları, Mayalar, Soslar, Diyet Mamaları, Vb.)	2102	Mayalar ve Cansız Diğer Tek Hücreli Mikroorganizmalar ve Hazırlanmış Kabartma Tozları	5.216.238	4.909.488	-%5.88
11	Değirmencilik Ürünleri, Malt, Nişasta, İnülin, Buğday Gluteni	1101	Buğday Unu veya Mahlut Unu	708.202	4.652.540	%557
90	Optik, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar, Tıbbi, Cerrahi Alet ve Cihazlar, Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	9013	Lazerler (Lazer Diyodları Hariç) Ve Bu Fasilın Başka Yerinde Belirtilmeyen Veya Yer Almayan (2024 yılı 3.063, 2025 yılı:2.021.454)	545.035	3.534.598	%548
		9021	Ortopedik Cihazlar, Cebireler, Gutyerler, Vb. Cihazlar, Protez Organlar, İşitme Engelliler İçin Cihaz (2024 yılı 541.972 2025 yılı:1.513.144)			
84	Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar ve Aletler, Bunların Aksam ve Parçaları	8471	Otomatik Bilgi İşlem Makinaları Ve Birimleri, Manyetik/Optik Okuyucular, Verileri Kayıt Ort. (2024 yılı 78.170 2025 yılı:1.675.623)	727.749	3.391.305	%366
		8437				
		8419	Tohum, Hububat, Kuru Baklagil Temizleme, Tasnif Etme, Ayıklama, Öğütme veya İşlenmesi (2024 yılı 0.00 2025 yılı:1.144.423)			

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

			Isı Değişikliği Yoluyla Maddelerin İşlenmesi İçin Makinalar ve Tesis Veya Laboratuvar Cihazları (2024 yılı 649.579 2025 yılı:571.259)			
64	Ayakkabılar, Getrler, Tozluklar ve Benzeri Eşya, Bunların Aksamı	6403	Dış Tabanı Kauçuktan, Plastik Maddeden, Tabii Veya Terkip Yoluyla Elde Edilen Kösele	875.661	1.861.634	%112
83	Adi Metallerden Çeşitli Eşya (Kilit, Kasa, Mobilya Tertibatı, Vb.)	8301	Adi Metallerden Kilit, Asma Kilit (Anahtarlı, Şifreli, Elektrikli), Bir Kilidi Olan Mesnetli/Mesnets	1.326.124	1.070.810	%19.30
34	Sabunlar, Yüze-Aktif Organik Maddeler, Yıkama-Yağlama Müstahzarları, Mumlar, Bakım Müstahzarları, Dişçilik Müstahzarları	3405 3401	Ayakkabı, Mobilya, Döşeme, Otomobil Karoseri, Cam Veya Metal Boya ve Cilaları (2024 yılı 656.657 2025 yılı:415.191)	930.970	677.548	-%27.20
			Sabunlar, Yüze Aktif Organik Ürünler Ve Müstahzarlar, Cilt Yıkamaya Mahsus Sıvı Veya Kremler, Sabun (2024 yılı 274.313 2025 yılı:262.357)			
33	Uçucu Yağlar ve Rezinoitler, Parfümeri, Kozmetik veya Tuvalet Müstahzarları	3307	Traş Müstahzarları, Vücut Deodorantları, Banyo Müstahzarları, Tüy Dökücüler, Vb.	261.814	191.095	%26.81
39	Plastikler ve Mamülleri	3925	Plastikten Başka Yerde Belirtilmemiş İnşaat Malzem.	79.353	131.873	%65.82
57	Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamalar	5702	Dokunmuş Halılar ve Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları	188.405	255.697	%35.63
73	Demir veya Çelikten Eşya	7308 7309	Demir Veya Çelikten İnşaat (94.06 Pozisyonundaki Prefabrik Yapılar Hariç), İnşaat Aksamı (2024 yılı 598.282 2025 yılı:316.497)	669.573	615.879	-%8.07
			Demir/Çelikten Depo, Sarnıç, Kuvler Vb Kaplar (Sıkıştırılmış/Sıvılaştırılmış Gaz İçin Olanlar Hariç) (2024 yılı 71.291 2025 yılı:299.382)			
2024-2025 İLK 15 ÜRÜN TOPLAMI						
2024-2025 ÜLKE TOPLAMI				34.674.170	130.042.319	%275,04

Kaynak: TÜİK, İstatistik Bilgi Yönetim Sistemi

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

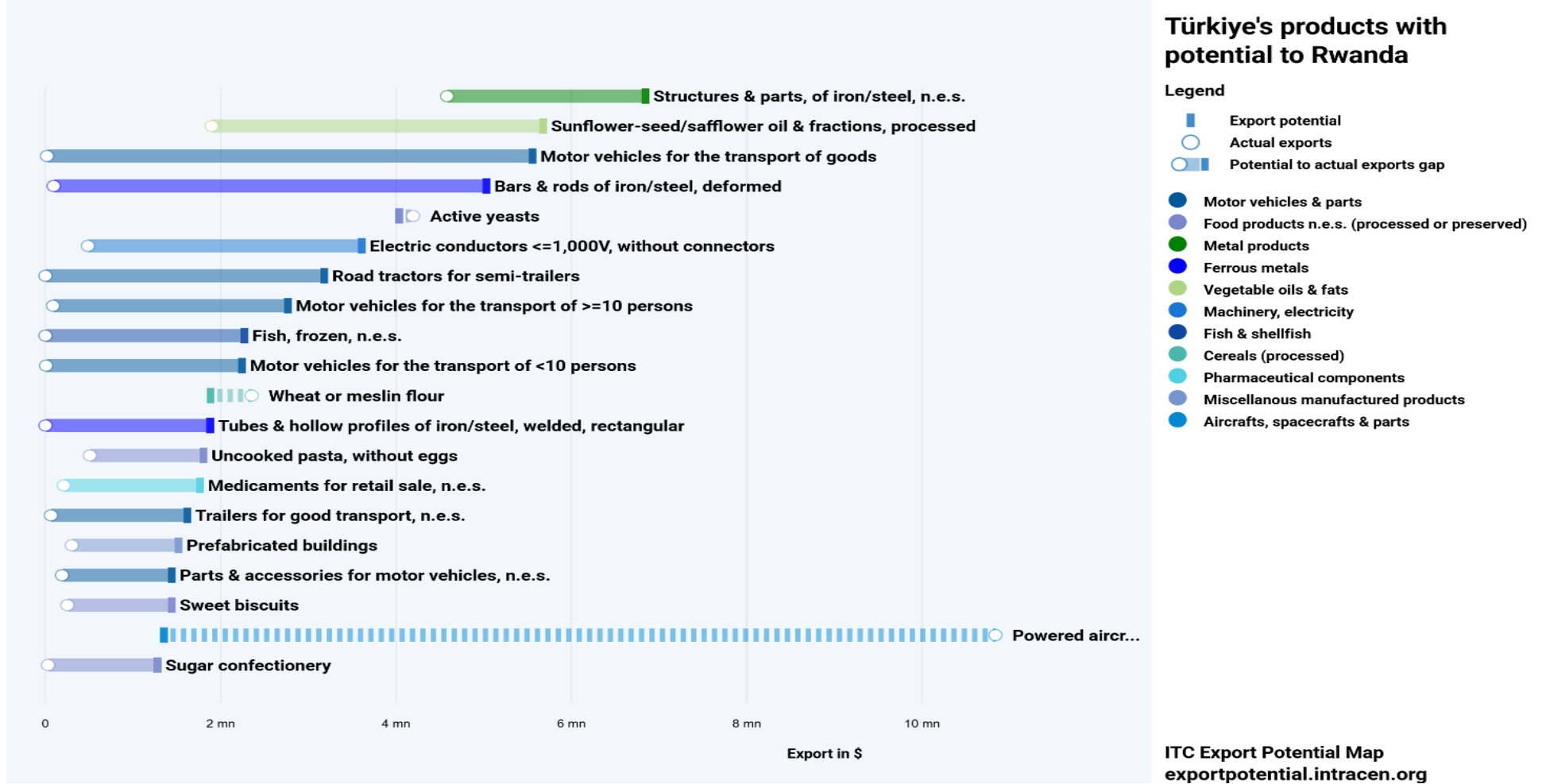
TÜRKİYE'NİN ÜLKEDEN İTHALATINDA YER ALAN İLK 5 ÜRÜN						
GTIP İkili Kodu	GTIP İkili Adı	GTIP Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	2024 Yılı	2025 Yılı	2024 /2025 Değişim (%)
62	Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarı	6202	Kadın ve Kız Çocuk İçin Manto, Kaban, Kolsuz Ceket, Pelerin, Anoraklar (Kayak Ceketleri Dâhil),	2.968.584	2.926.759	-%1.41
09	Kahve, Çay, Paraguay Çayı ve Baharat	0901	Kahve, Kahve Kabuk Ve Kapçıkları, İçinde Herhangi Bir Oranda Kahve Bulunup Kahve Yerine Kullanılan Ürünler	1.375.755	2.409.128	%75.11
80	Kalay ve Kalaydan Eşya	8001	İşlenmemiş Kalay	-	817,326	-
62	Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarı	6210	Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/Tırtıl/Şenet'ten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örül	52.987	611.276	%1.053
62	Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarı	6201	Erkek veya Erkek Çocuk İçin Palto, Kaban, Kolsuz Ceket, Pelerin, Anorak (Kayak Ceketleri Dahil), Rüz	381.564	550.111	%44.17
2024-2025 İlk 5 Ürün TOPLAMI				4.778.890	7.314.600	%53.06
2024-2025 ÜLKE TOPLAMI				4.793.000	7.505.240	%56,58

Kaynak: TÜİK, İstatistik Bilgi Yönetim Sistemi,

Kıgali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

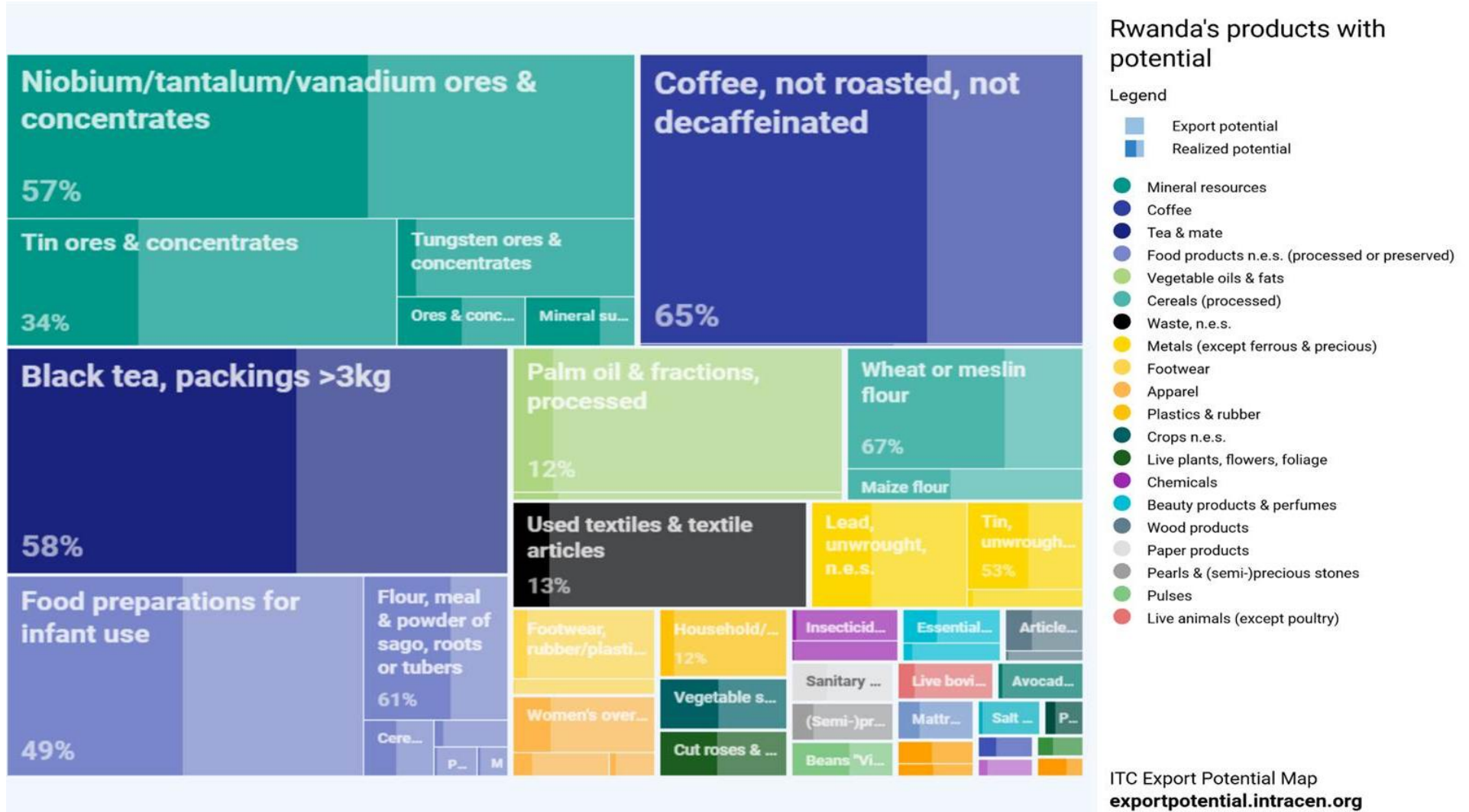
Türkiye'nin Ruanda'ya ihraç edebileceği **potansiyel ürün bilgilerine** ise aşağıda yer verilmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda'nın ihraç edebileceği **potansiyel ürün bilgileri** ise aşağıdaki gibidir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.1. RUANDA'DA GAYRİMENKUL VE ALTYAPI SEKTÖRÜ

a) **Genel Bilgiler**

Ruanda sektörel yatırım fırsatları içerisinde; ilk göze çarpan sektör **altyapı sektörüdür**. Bu alanda Ruanda, yıllık bütçesinin neredeyse onda birini ulaşım ve diğer altyapılara ayırmaktadır. Bu kapsamda, **yol inşaatı, yenileme ve bakım, asfaltlanmamış ulusal yolların asfaltlanması ve yenilenmesi, çevre yollarının inşası, tartım köprü istasyonlarının kurulması ve faaliyete geçirilmesi, tali yolların yenilenmesi** alanlarında yatırım fırsatları mevcuttur. **Sunulan teşvikler** ise makine ve hammaddelerin **gümrüksüz ithalatı**, en az bir milyon sekiz yüz bin ABD doları (1.800.000 ABD doları) değerinde inşaat projeleri için ilk yıl için yüzde elli **%50 sabit hızlandırılmış amortisman** oranına hak kazanmaktadır. Ayrıca bu alanda kayıtlı bir yatırımcı sermaye kazancı vergisi (capital gain tax) ödememektedir. En az iki yüz elli bin ABD doları (250.000 ABD doları) eşdeğerinde yatırım yapan kayıtlı bir yatırımcı, Ruanda'daki **üç yabancı çalışanı kayıtsız şartsız işe alabilmektedir**.

Ruanda sektörel yatırım fırsatları içerisinde diğer önemli sektör **gayrimenkul sektörüdür**. Gayrimenkul sektörü, Ruanda için gelecekteki ekonomik büyümenin potansiyel bir itici gücüdür. Ruanda hükümeti, 2050 yılına kadar nüfusun %70'inin kentsel alanlarda yaşamasını hedefleyen Vizyon 2050 planımızın bir parçası olarak gayrimenkul gelişimini aktif olarak teşvik etmektedir. **Sektör, Ruanda'nın GSYİH'sine yaklaşık %16 katkıda bulunmaktadır**. Sektör, kentleşme, nüfus artışı ve konut ve ticari alanlara olan artan talep nedeniyle önemli bir büyüme kaydetmiştir. Ruanda, 2050 yılına kadar nüfusun tüm kesimleri için yeterince mevcut ve erişilebilir resmi bir konut sektörüne sahip olmayı hedeflemektedir. Kigali Şehri, Carnegie Mellon Üniversitesi, African Leadership Üniversitesi, Ruanda Üniversitesi Biyomedikal Mühendisliği Mükemmeliyet Merkezi, BioNTech ve Cooper Pharma gibi gelişmekte olan bir üniversite ve Teknoloji İnovasyon kümesine sahiptir. **Yatırım fırsatları olarak, 100 milyon dolarlık A sınıfı ofisler, öğrenci konutları ve konut tesisleri ön plana çıkmaktadır. Ruanda'nın yıllık yeni konut ihtiyacı 30.000 yeni birim olup bu ihtiyacın %75'i orta gelir kategorisine hitap etmektedir.**

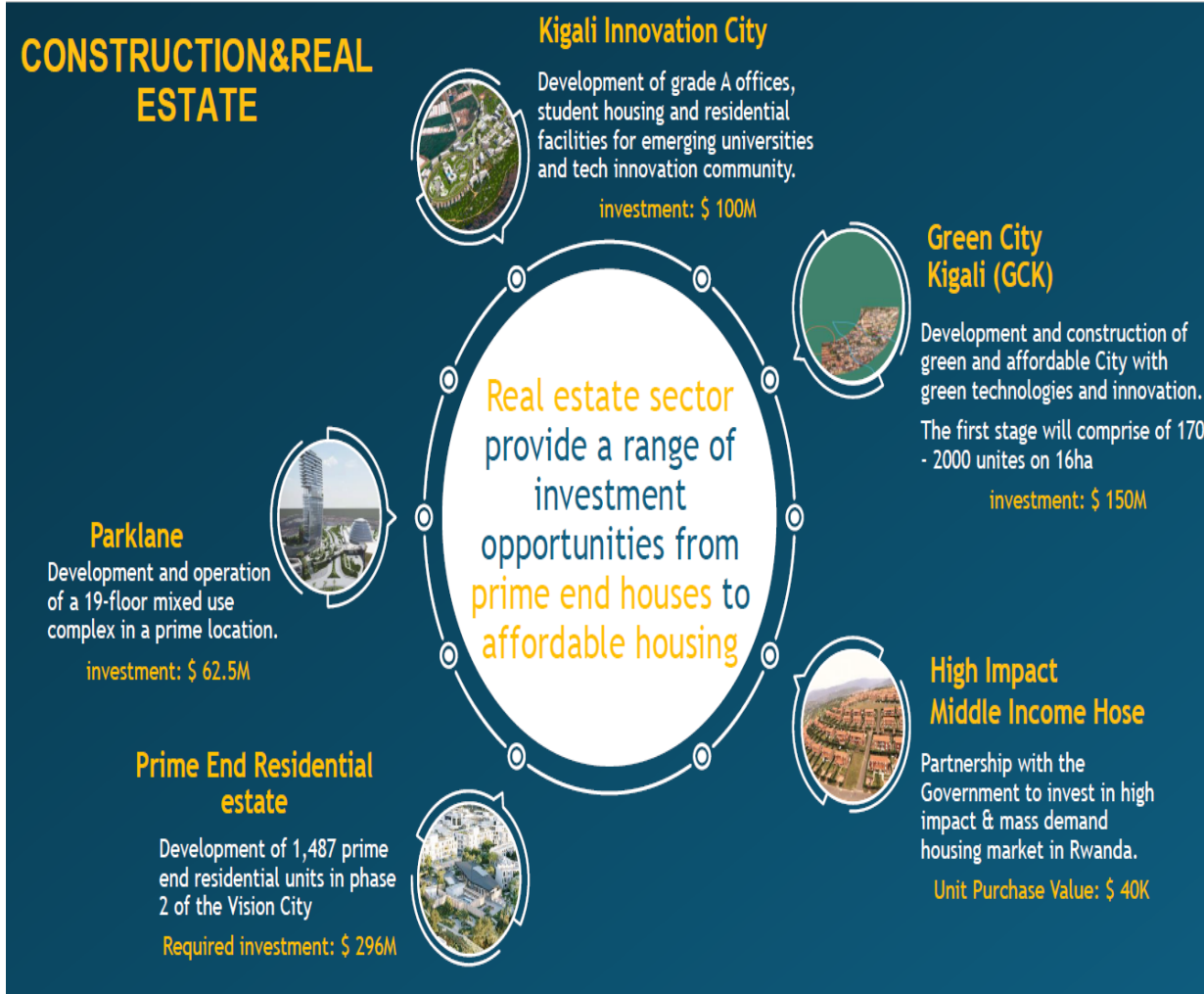
Ruanda hükümetince hayata geçirilmesi planlanan güncel altyapı ve inşaat projeleri arasında;

- 1- Yerleşim Yerlerinin ıslahı (Upgrade opportunities 3 sites Gatenga, Mpazi and Nyagatovu in Kigali)
- 2- Kigali ve diğer şehirlerdeki bireysel ve ticari konut ihtiyacının karşılanması (Yıllık 30.000 konut)
- 3- Kigali şehir içi toplu otobüs taşımacılığı altyapısının kurulması ve geliştirilmesi (Construction and operation of Kigali Bus Rapid Transit)
- 4- Kigali çevre yollarının inşası, yenilenmesi ve bakımı, asfaltlanmamış ulusal yolların asfaltlanması ve yenilenmesi, tali yolların inşası
- 5- Kigali katı atık ve yönetim tesisinin inşası ve ıslahı
- 6- Otel, akademik bina, müze, park ve kamu kütüphanelerinin inşası ve ıslahı
- 7- Uçak bakım, havacılık eğitim tesislerinin inşası ve ıslahı
- 8- Mobilya fabrikalarının inşası yer almaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

b) Yatırım Fırsatları

-**Ofis, konut, vb:** A sınıfı ofisler, öğrenci konutları ve konut tesisleri ön plana çıkmaktadır.

Gerekli Yatırım:100 Milyon \$

- **Green City (Yeşil Şehir) Kigali:** Yeşil teknolojiler ve inovasyonla donatılmış, çevre dostu ve uygun fiyatlı bir şehrin geliştirilmesi ve inşası. İlk aşamada 16 hektar üzerine 1.700 - 2.000 birim inşa edilecek.

Gerekli Yatırım: 150 Milyon \$

-**Orta Gelirli Konutlar:** Ruanda'da kitlesel talep gören konut pazarına yatırım yapmak için Hükümet ile ortaklık yapılarak orta gelirli konutlar inşa edilmesi planlanmaktadır. **Birim Satın Alma Değeri: 40.000 \$**

Prime End Konut Projesi: Vision City'nin 2. aşamasında 1.487 adet lüks konut biriminin geliştirilmesi. **Gerekli Yatırım: 296 Milyon \$**

Parklane: Merkezi bir lokasyonda 19 katlı karma kullanımlı bir kompleksin geliştirilmesi ve işletilmesi. **Gerekli Yatırım: 62,5 Milyon \$**

yatırım fırsatları mevcuttur.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

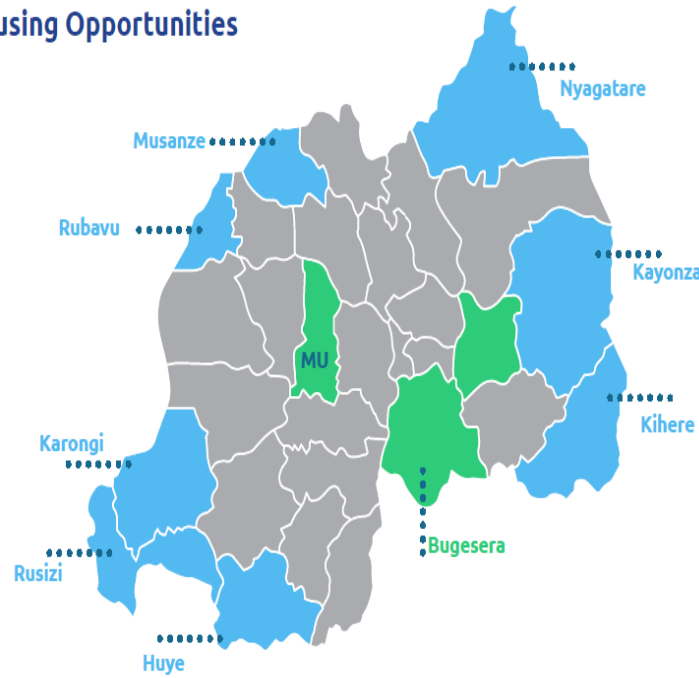
Housing

As housing is an important component to Rwanda's Vision 2050, 11 areas have been identified as prime areas for the development of key housing opportunities as they are satellite and secondary cities.

Market Price and Affordable Housing Opportunities

Legend

- RW - Rwamagana
- MU - Muhanga
- Satellite Cities
- Secondary Cities

Therefore, 11 opportunities have been identified between FRw 20 billion – FRw 150 billion:

- Marketing Price Housing
- Affordable Housing

Ruanda'da 3 uydu şehir

- Bugusera,
- Rwamagana ve
- Muhanga),

8 ikincil şehir

- Rubaru,
- Karangi,
- Rusizi,
- Huye,
- Hyogatare,
- Kayouza,
- Kihere,

-Bugesera) toplamda 11 şehirde,

20 milyon RWF(14 milyon dolar) ile 150 milyon RWF (100 milyon dolar) arasında uygun ve piyasa fiyatlı konut inşaatı alanında potansiyel yatırım barındırmaktadır.

Key Highlights

- The three satellite cities (Bugusera, Rwamagana and Muhanga) have been identified by the National Land-Use and Development Master Plan 2020-2050 as cities that have the potential to faster than secondary cities.
- The 8 secondary cities are located closer to the border therefore, play an important role of cross-border opportunities and trade and are important for population growth and for urbanisation.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

2024 yılında Ruanda'nın turizm gelirleri, **goril turizmi gelirindeki %27'lik artış** ve **hava yolculuğundaki %11'lik artışla** %4,3 artarak 647 milyon ABD dolarına ulaşmıştır.

-Rubavu Bölgesi'nde konumlandırılacak 5 yıldızlı ve 3 yıldızlı bir tatil köyü, bölgedeki turizmi teşvik etmenin yanı sıra ekonomik faaliyetleri de canlandıracaktır. Turistlere lüks ve uygun fiyatlı konaklama seçenekleri sunmak potansiyel ve kazançlı yatırım fırsatları arasındadır.

-Bugesera Havalimanı yakınına inşa edilecek bir otel, kısa iş seyahatleri, konferanslar vb. amaçlarla gelen yolcular için stratejik bir konumda olacaktır. Özellikle Ruanda'nın bölgede MICE alanında 1 numara olma hedefi göz önüne alındığında, bu tesis aynı zamanda uzun aktarmalı yolcular için de uygun bir seçenek sunacaktır.

-Rubavu Bölgesi'nde 5 Yıldızlı Otel: **40.760.000.000 RWF (28 milyon dolar)**

-Rubavu Bölgesi'nde 3 Yıldızlı Otel: **20.380.000.000 RWF (14 milyon dolar)**

-Bugesera Uluslararası Havalimanı Yakınında Otel: **10.190.000.000 RWF (7 milyon dolar)**

Ayrıca, **Volkanlar Milli Parkında**, lüks oteller, tatil köyleri, ekolojik konaklama tesislerine ihtiyaç bulunmaktadır. **Kigali şehrinde** lüks restoran, otel ve lüks villa yatırım fırsatları mevcuttur. **Kivu Kuşağında**, lüks otel ve resortlar ile golf sahaları ve lüks villalara ihtiyaç bulunmaktadır. **Mutumba ve Nyagakonji** bölgesinde de aynı şekilde otel, lüks villalara ihtiyaç vardır

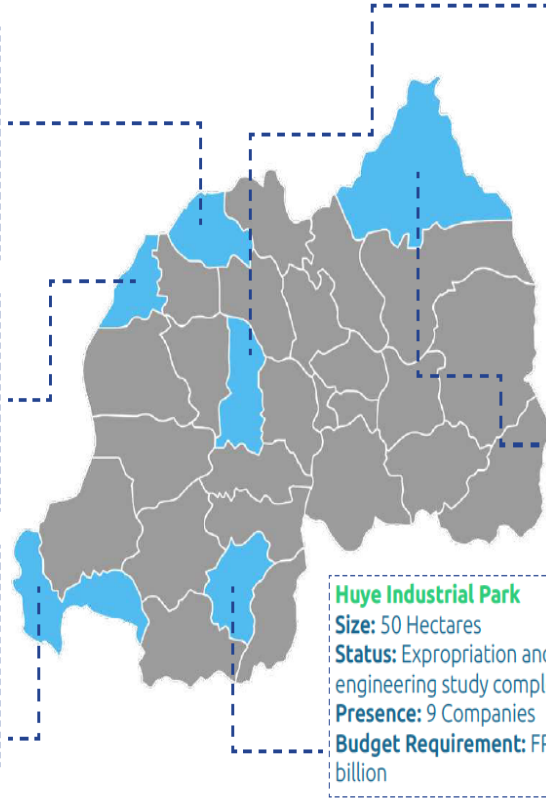
Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Therefore, 6 industrial parks have been identified for investors interested in the BOOT model with selected parks already receiving interests from investors in establishing their presence at these parks

Musanze Industrial Park
Size: 167 Hectares
Status: Expropriation and engineering study completed
Presence: 5 Companies
Budget Requirement: FRw 34.33 billion

Rubavu Industrial Park
Size: 50 Hectares
Status: Land earmarked but yet to be expropriated
Presence: N/A
Budget Requirement: FRw 15.38 billion

Rusizi Industrial Park
Size: 45 Hectares
Status: Expropriation and engineering study completed
Presence: 16 Companies
Budget Requirement: FRw 14.93 billion

Muhanga Industrial Park
Size: 63 Hectares
Status: Engineering study complete, yet to expropriate
Presence: 5 Companies
Budget Requirement: FRw 31.10 billion

Nyagatare Industrial Park
Size: 50 Hectares
Status: Land earmarked but yet to be expropriated
Presence: 4 Companies
Budget Requirement: FRw 29.20 billion

Huye Industrial Park
Size: 50 Hectares
Status: Expropriation and engineering study completed
Presence: 9 Companies
Budget Requirement: FRw 15.38 billion

The financial requirements are mainly for basic infrastructure development and expropriation for some of the parks. The financial requirements for development would depend on operators who intend to come as investors.

Musanze Endüstri Parkı: Büyüklük: 167 Hektar: Kamulaştırma ve mühendislik çalışmaları tamamlanmıştır. **Bütçe Gereksinimi: 34,33 milyar FRw**

Rubavu Endüstri Parkı: Büyüklük: 50 Hektar: Arazi belirlenmiş ancak kamulaştırma henüz yapılmamıştır. **Bütçe Gereksinimi: 15,38 milyar FRw**

Rusizi Endüstri Parkı: Büyüklük: 45 Hektar: Kamulaştırma ve mühendislik çalışmaları tamamlanmıştır. **Bütçe Gereksinimi: 14,93 milyar FRw**

Hubanga Endüstri Parkı: Büyüklük: 63 Hektar: Mühendislik çalışması tamamlanmış, kamulaştırma yapılacaktır. **Bütçe Gereksinimi: 31,10 milyar FRw**

Nyagatare Endüstri Parkı: Büyüklük: 50 Hektar: Arazi belirlenmiş ancak kamulaştırma henüz yapılmamıştır. **Bütçe Gereksinimi: 29,20 milyar FRw**

Huye Endüstri Parkı: Büyüklük: 50 Hektar: Kamulaştırma ve mühendislik çalışmaları tamamlanmış, **Bütçe Gereksinimi: 15,38 milyar FRw**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Kigali Cultural Village

- Kigali Cultural Village is a development of one spot to showcase Rwanda's Cultural heritage.
- With its phase one already complete with basic infrastructure, this integration of cultural, commercial, and environmental facilities will provide unique amenities, services, and conveniences that will be attractive to local, regional and international tourists.

Investment required
\$ 42.2 M

KIGALI KÜLTÜR KÖYÜ

- Rwanda'nın kültürel mirasını sergilemek için tek bir noktada geliştirilen bir projedir.
- Birinci aşaması temel altyapısıyla tamamlanmış olan bu proje, kültürel, ticari ve çevresel tesislerin entegrasyonu ile yerel, bölgesel ve uluslararası turistler için çekici olacak benzersiz olanaklar, hizmetler ve konfor sunacaktır.
- **Gerekli Yatırım: 42.2 milyon dolar**

Karongi Lake Side Resort

Rwanda is positioning itself as a prime tourism destination in Eastern Africa attracting a new upscale clientele to the region.

Through different PPP models (BLT, BTO or BOT) There is opportunity to invest in the development of a deluxe Resort with approx. 60 - 100 rooms at an upscale 4 - 5* level on 3.7 Ha prime site in Karongi. This will close the gap of lack of an upscale hotel in Karongi district

Investment required
\$10M - \$30M

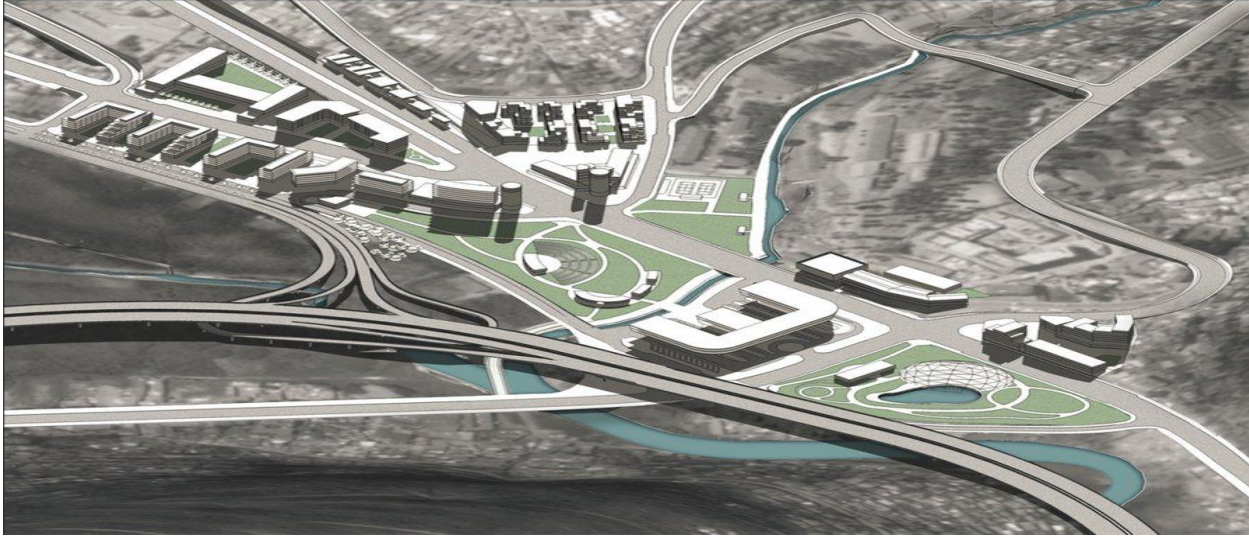
KARONGİ LAKE SİDE RESORT

- Çeşitli Kamu-Özel İşbirliği modelleri ile Karongi'de 7,7 hektarlık bir alanda yaklaşık 60-100 odalı, 5 yıldızlı lüks bir resort hotel geliştirmek için yatırım fırsatı bulunmaktadır. Bu proje, Karongi bölgesindeki üst düzey bir otel eksikliğini kapatacaktır.
- **Gerekli Yatırım: 10-30 milyon dolar**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

c) Güncel Devam Eden Projeler

NYABUGOGO OTOBÜS
TERMİNALI

Ruanda'nın ana otobüs terminali Nyabugogo'nun yenilenmesi **150 milyon dolara mal olması** beklenmektedir. Bu proje Kigali ve komşu ülkelerdeki ulaşımı kolaylaştıracak ve Ruanda'nın en büyük ve en verimli ulaşım merkezi haline getireceği düşünülmektedir.

RUSİZİ LİMANI

Kivu Gölü'ndeki 30 milyon dolarlık Rusizi Limanı, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ile ulaşım ve ticareti geliştireceği, her yıl milyonlarca yolcu ve tonlarca kargoya ev sahipliği yapacağı ve Ruanda'nın bölgedeki bağlantısını artıracacağı düşünülmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

**BUGESERA INTERNATIONAL
AIRPORT**

İlk aşama çalışmalarının tamamlanmasının ardından 4200 m'lik bir piste sahip olması ve yıllık 1,7 milyon yolcu kapasitesine sahip olması, toplam inşaat, yıllık 4,5 milyon yolcu kapasitesine sahip pist, kargo terminali ve yolcu terminalini içerecektir. Bitiş tarihi 2028 olarak planlanmıştır.

KİGALİ GREEN KOMPLEKSİ

Ruanda'nın **100 milyon dolarlık** ve 29 katlı Kigali Yeşil Kompleksi'ne ev sahipliği yapması, Kigali'nin silüetini yeniden tanımlaması, şehre uluslararası iş ve yatırım çekmesi tahmin edilmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

KİGALİ INNOVATION CITY

300 milyon dolarlık Kigali İnovasyon Şehri, Ruanda'yı inovasyon ve teknoloji girişimleri için bir merkez olarak konumlandırması, Afrika genelinde iş, araştırma ve teknoloji için önde gelen bir merkez olması planlanmaktadır.

VISION CITY 2. AŞAMA

Gacuriro'daki Vision City'nin genişlemesiyle 1.500'den fazla konut birimi eklenecek. Projenin, Kigali'deki konut sıkıntısını hafifletmesinin yanı sıra modern ve sürdürülebilir yaşam alanları sunması beklenmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

MASAKA HASTANESİ GENİŞLEMESİ

2026 yılı sonuna kadar tamamlanması planlanan Kicukiro'daki Masaka Hastanesi'nin genişlemesi, tesisin günde 2.000 hastaya hizmet vermesine olanak tanınması beklenmektedir. Bu genişlemenin, bu hastaneyi önemli bir sağlık merkezi haline getirmesi ve kaliteli sağlık hizmetlerine erişimi artırması beklenmektedir. Masaka'daki yeni CHUK tesisi, Ruanda'nın bugüne kadarki en büyük sağlık altyapı projelerinden biridir. Şanghay İnşaat Grubu Şirketi tarafından yaklaşık 70 milyon dolarlık maliyetle inşa edilen ve Çin Hükümeti tarafından finanse edilmektedir.

NYARUTARAMA GOLF SAHASI

Nyarutarama Golf Sahası çevresine yapılacak 300 milyon dolarlık yatırım, rekreasyon alanları ve dört yıldızlı bir otel de dahil olmak üzere yeni gayrimenkul geliştirmelerini beraberinde getirmesi ve Kigali'nin küresel bir yatırım destinasyonu olarak cazibesini artırması beklenmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

RUSİZİ II TEK NOKTA SINIR KAPISI
(Rusizi II One Stop Border Post)

20 milyon dolarlık bir proje olan Rusizi II Tek Nokta Sınır Kapısı, Ruanda ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti arasındaki ticareti kolaylaştıracağı ve malların ve insanların hareketini kolaylaştırarak sınır ötesi ticareti iyileştireceği düşünülmektedir.

KİGALİ EKO-PARKLAR

Ruanda, Kigali'deki beş eko-parka **27 milyon dolar** yatırım yapmaktadır. Bu proje biyolojik çeşitliliği geri kazandırması, sel risklerini azaltması ve Kigali sakinleri için rekreasyon alanları sağlayarak kentsel manzarayı iyileştirmesi açısından önemlidir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

PARKLANE CENTER

Geliştiricisi Parklane Group, ana yüklenicisi Mota-Engil Africa olan Kigali Kongre Merkezi (KCC) ve Kigali Heights arasında proje değeri 62,5 milyon USD olan Parklane Center'ın temeli 15 Ocak 2026'da atılmış olup lüks ticari, iş, konaklama ve ofis Kigali Kongre merkezine doğrudan bağlanan sky bridge ve infinity pool seçenekleri sunmakta olan projenin 2027 sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

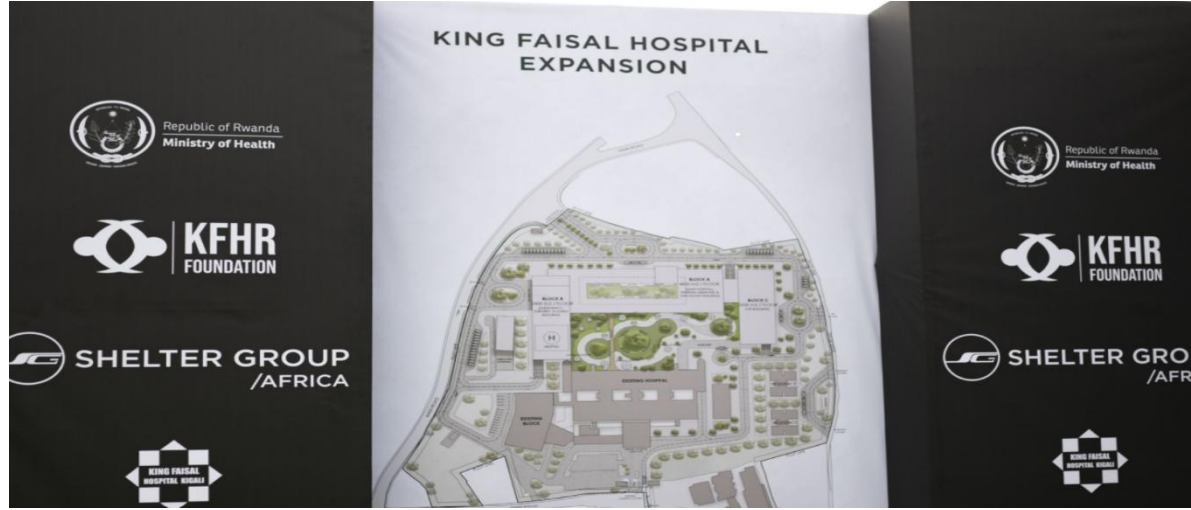

RAMBA HILLS PROJECT

Ramba Hills, Kigali'de inşa edilen büyük ölçekli, karma kullanımlı bir gayrimenkul projesidir. Projenin ana yüklenicisi, Çin merkezli **Zicheng United Construction Group**'tur. 80 milyon dolarlık mega gayrimenkul projesinin temel atma töreni 25 Ağustos 2025 tarihinde yapılmış olup inşaatın 4 yıl sürmesi beklenmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

KING FAISAL HOSPITAL EXTENSION PROJECT

Projenin temeli, 22 Temmuz 2024 tarihinde Ruanda Devlet Başkanı Paul Kagame tarafından atılmıştır. Proje, Kral Faisal Vakfı ve Ruanda Sağlık Bakanlığı ile birlikte **Shelter Group Africa** ortaklığında yürütülmektedir. Suudi Kalkınma Fonu (SFD), hastanenin kuruluşundan bu yana en büyük destekçilerden biri olmuştur. Yatak kapasitesi yaklaşık **157'den 600'e** çıkarılacaktır. Ayrıca hastane bünyesinde yeni bir **Sağlık Bilimleri Üniversitesi** kurulmaktadır. İnşaatın 2027 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

KİMİRONKO COMMERCIAL COMPLEX

22 milyon dolarlık Kimironko Ticari Kompleksi, son teknoloji pazar yeri, yenilenmiş bir otobüs terminali, genişletilmiş ticari alanlar sunacak karma kullanımlı bir gayrimenkul geliştirme projesi olup geliştiricisi 2013 yılında kurulan Ruandalı yatırımcılar konsorsiyumu Gasabo Yatırım Şirketi (GIC)'dir. Ana Yükleniciler Türk mühendislik firması Aboskal Oferka JV'nin Ruanda şubesi olup proje, inşaat mühendisi Selahattin Yetim tarafından yönetilmektedir. İnşaat 3 Aralık 2025 tarihinde başlamış olup 16 aylık bitirme süresi planlanmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

d) 2026 Yılı İlk Çeyreğinde Tamamlanan Ya da Kısa Dönemde Tamamlanacak Projeler

INZOVU MALL

Tahmini maliyeti 70 milyon dolar olan ve inşaatına 2023 yılında başlanan Inzovu Mall'un inşaat çalışmaları devam etmekte olup Eylül 2026'da tamamlanması ve Kigali Şehri'nin en büyük alışveriş merkezi olması beklenmektedir.

NYAMATA HEALTH CENTER

6 Mart 2026'da Bugesera Bölgesinde, Nyamata Sağlık Merkezi'nin renovasyon inşaatı için resmi olarak temel atma törenini gerçekleştirilmiştir. 1949 yılında kurulan sağlık merkezi, güncel sağlık hizmeti taleplerini karşılamak üzere 18 aylık büyük bir yeniden yapılanma sürecine girmiştir. Proje Maliyeti: 1.5 milyon dolardır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

NGORORERO DISTRICT ROAD PROJECT

13 Mart 2026'da Ngororero Bölgesinde, yaklaşık 22 milyon dolar değerinde 31,8 km asfalt yol çalışmalarına Mayıs 2026 da başlanması beklenmektedir. Proje, 28 km'lik Kazabe-Rutsiro yolu ile 3,8 km'lik şehir içi yol yapımından oluşmaktadır.

GAHANGA HILLS ESTATE

4 Mart 2026'da yapılan Bakanlar Kurulu toplantısının ardından Hükümet, Kicukiro Bölgesi, Gahanga Sektöründe 12.8 hektarlık alana 892 konutluk **48 milyon dolarlık** büyük ölçekli bir konut projesi olan Gahanga Hills Sitesi'nin geliştirilmesini onaylamış olup inşaatın 2 yıl süreceği ve Haziran 2026'da başlanacağı planlanmıştır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

**RUHENGERRI REFERRAL HOSPITAL
EXPANSION – NORTHERN PROVINCE**

%75'i Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) tarafından finanse edilen, 110 milyon dolarlık 8 ameliyathane, 220 yataklı doğum hastahanesi, 36 yoğun bakım ünitesine sahip olacak Ruhengeri Hastanesi'nin inşaatına Mayıs 2026'da başlanması planlanmaktadır. Proje, Kuzey Bölgesi'nde 2040 yılına kadar 3 milyona ulaşması beklenen hızla büyüyen nüfus için sağlık hizmetlerini önemli ölçüde iyileştireceği beklenmektedir.

**BIGOGWE ART THERAPY CENTRE –
NYABIHU DISTRICT**

Tahmini maliyeti 3.5 milyon dolarlık Nyabihu Bölgesi'nde Bigogwe Sanat Terapisi Merkezi'nin inşaatına Kasım 2026'da başlaması beklenmektedir. Proje, sanat temelli terapi yoluyla ruh sağlığı sorunlarını ele almayı, iyileşmeyi, önlemeyi ve topluluk katılımını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

**MUHORORO HOSPITAL
RECONSTRUCTION – NGORORERO
DISTRICT**

Mart 2026'da, Ngororero Bölgesi, Gatumba Sektöründe bulunan 1952 yılında yapılan Muhororo Hastanesi'nin yeniden inşası planları açıklanmıştır. 23 milyon dolarlık projeye, 2027 yılında başlanması ve 2029 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Tamamlandığında, yeni hastanenin Muhororo, Gatumba, Nyange, Bwira ve Kageyo dahil olmak üzere birçok sektördeki sakinler için sağlık hizmetlerine erişimi ve hizmet kalitesini önemli ölçüde iyileştirmesi beklenmektedir.

**KIBUYE-KIZIBA REFUGEE CAMP
ROAD – KARONGI DISTRICT**

18 Mart 2026'da Ruanda Ulaşım Geliştirme Ajansı (RTDA), Kibuye-Kiziba Mülteci Kampı Yolu'nun %100 tamamlandığını ve tamamen asfaltla kaplandığını duyurmuştur.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

**KARIBA–JENDA–MASIZI WATER
SUPPLY SYSTEM – NYAMAGABE
DISTRICT**

25 Mart 2026'da, Water for People Rwanda ve WASAC Group ortaklığıyla Musange Sektöründe 7.5 km'lik Kariba–Jenda–Masizewater supply sistemi hizmete açılmıştır. Bu, bölgenin beş yıllık 62 milyon dolarlık WASH programı kapsamında tamamlanan ilk şebeke sistemidir. Proje tamamlandığında 88.000'den fazla kişiye hizmet vermesi planlanmaktadır.

FERWAFA OTELI – KIGALI

Ruanda futbolunun yönetim organı (FERWafa), yaklaşık 11 yıllık 4 yıldızlı konaklama tesisi (*inşaata 2015 te başlanmış, 2018'de mali kısıtlar nedeniyle askıya alınmış, 2021'de yeniden başlamış ve 2023'te 4,5 milyon dolar ek fon sağlayarak*) 30 Mart 2026'da hizmete açılmıştır. Proje, FIFA Forward Programı aracılığıyla FIFA ile ortaklaşa geliştirilmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

HUYE BUSINESS MALL

Bölgenin en büyük ticaret merkezi olan ve 2023 yılında inşaatına başlanan 5 milyon dolarlık maliyetli Huye İş Merkezi binasının %71'i tamamlanmış olup 2026 yılı sonunda hizmete açılması planlanmaktadır.

MUVUMBA ÇOK AMAÇLI BARAJI

Ruanda Su Kaynakları Kurulu, 15 Şubat 2026'da Nyagatare Bölgesi'ndeki inşaatın %46 oranında tamamlandığını duyurmuş olup barajın tamamlandığında 10.000 hektarlık alanı sulaması beklenmektedir. Yoğun yağışlar ve yer değiştirme gecikmeleri nedeniyle tamamlanma süresi 2027'ye uzatılmıştır. Proje toplam maliyeti 176 milyon Euro olup Ruanda Hükümetinin katkısı 9.1 milyon Euro, geri kalan kısmı Afrika Kalkınma Bankası tarafından fonlanmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

YOL PROJELERİ

Altyapı Bakanlığı (MININFRA) gözetiminde RTDA tarafından uygulanan stratejik bir altyapı girişimi olan Kigali Lojistik Platformu Bağlantı Geliştirme Projesi (KLPCoNECT)(69.4 km) Dünya Bankası tarafından finansal olarak desteklenmekte olup Ruanda'nın lojistik verimliliğini artırmak, ulaşım maliyetlerini düşürmek ve ülkenin bölgesel ticaret ağındaki rolünü güçlendirmek için tasarlanmıştır. Yol inşaatının 2026 Mart ayında başlaması ve 18 ay sürmesi planlanmaktadır.

Koridorun Stratejik Önemi: İyileştirilen yol ağı, Masaka, Gahembe ve Kindama'dan geçerek Kicukiro'yu Bugesera Bölgesi'ne bağlayacaktır., Koridor: Kigali Şehrini Ngoma-Nyanza Yolu'na ve Bugesera Uluslararası Havalimanı'na erişimi sağlayacaktır. Koridor aşağıdaki güzergahları kapsamaktadır.

Diğer yol projelerindeki ilerlemeler ile Maliye ve Ekonomik Planlama Bakanı, 12 Şubat 2026 tarihinde;

- Ngoma-Ramiro (52,8 km): %70'i,
 - Base-Butaro-Kidaho (63 km): %56'sı,
 - Nyagatare-Rwempasha'nın (18 km) %70'i
 - Nyagatare – Rukomo (ek işler): %70'i
 - Rutsiro (41 km): %85,2'si,
 - Karongi (14,5 km): %84'ü,
 - Nyacyonga-Mukoto: %54,5'ü,
 - Nyagisozi – Remera – Nshili: %14,6'sı,
- tamamlandığını belirtmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

**NYABARONGO II HİDROELEKTRİK
SANTRALİ**

Nyabarongo Hidroelektrik Santralinin (43,5 MW), 12 Şubat'ta Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre %60'ının tamamlandığını belirtmiştir. Santral 2028 yılında faaliyete geçtiğinde, ulusal elektrik üretim kapasitesini artıracığı ve Ruanda'nın sanayileşme stratejisini destekleyeceği beklenmektedir.

**KİGALİ WETLANDS REHABİLİTATION
PROJECT**

12 Şubat tarihli güncellemede, Gikondo, Nyabugogo, Kibumba ve Rugenge-Rwintare bölgelerini kapsayan rehabilitasyon çalışmalarının %78'i oranında tamamlandığı bildirilmiş olup proje, sel kontrolü, ekosistem restorasyonu ve uzun vadeli çevresel dayanıklılık açısından kritik bir rol oynamaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

MUHAZİ WATER TREATMENT PLANT

20 Ocak 2026 itibarıyla 256 km'lik Muhazi Su Arıtma Tesisinin %92 oranında tamamlandığı bildirilmiştir. Tesisin ilk aşamasında, Gatsibo ve Kayonza ilçeleri dahil olmak üzere 543.397 kişiye temiz su sağlayacağı beklenmektedir. Proje şunları içermektedir:

GİSHANDA BARAJ PROJESİ

Kabare Bölgesi'ndeki Gishanda Barajı'nın inşaatı 29 Ocak 2026 itibarıyla %20 oranında tamamlanmıştır. Tamamlandığında, baraj Kabare ve Rwinkwavu'daki çiftçi topluluklarına büyük ölçekli sulama suyu sağlayarak tarımsal verimliliği ve gıda güvenliğini artıracaktır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

GABIRO TRAF0 MERKEZİ

REG (Rwanda Energy Group), Gabiro Trafo Merkezi'ndeki genişletme çalışmalarının ve Gabiro'yu yeni Nyagatare Trafo Merkezi'ne bağlayan 110 kV iletim hattının inşaatının %70 oranında tamamlandığını duyurmuştur. Proje tamamlandığında, Doğu Bölgesi'ndeki elektrik iletim kapasitesini güçlendirecek, elektrik güvenilirliğini artıracak ve artan sanayi ve konut talebini destekleyeceği beklenmektedir.

RWINKWAVU GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ

29 Ocak 2026'da Kayonza Bölgesi, Rwinkwavu'daki 5,2 MW'lık güneş enerjisi santralinin inşaatının %90 oranında tamamlandığını bildirilmiştir. Tesis, BioNTech aşu üretim tesisine güvenilir elektrik sağlamak amacıyla geliştirilmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

MUHAZI WATER SUPPLY SYSTEM

14 Ekim 2025'te Su ve Sanitasyon Kurumu (WASAC), Afrika Kalkınma Bankası (AfDB) tarafından Ruanda Dönüştürücü ve Sürdürülebilir Su ve Sanitasyon Programı kapsamında finanse edilen 257 km'lik hattan oluşan Muhazi Su Temin Projesi'nin Aralık 2026'da tamamlanması beklenmektedir. Proje faaliyete geçtiğinde, yaklaşık 543.000 kişiye hizmet vereceği belirtilmiştir.

THE KIVU BELT WATER SUPPLY SYSTEM

Afrika Kalkınma Bankası (AfDB) tarafından finanse edilen ve WASAC Grubu tarafından uygulanan Kivu Kuşağı Su Temin Sistemi, Aralık 2026'ya kadar Karongi Bölgesi'ndeki 130.000'den fazla sakine temiz su sağlamayı hedeflemektedir. Proje, 13.000 m³/gün kapasiteli bir su arıtma tesisi, 96,5 km'lik bir boru hattı, depolama rezervuarları içermektedir. Tamamlandığında, hijyen, sanitasyon ve ekonomik aktiviteyi önemli ölçüde iyileştirecek ve Ruanda'nın temiz suya evrensel erişim hedefi olan NST2 ile uyumlu olacaktır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.2. RUANDA TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜ

5.2.1 Genel Bilgiler

Ruanda ekonomisi, 1994 yılında yaşanan soykırımdan derinden etkilenmiş, geçiş dönemiyle birlikte toparlanma sürecine girmiştir. 2000'den sonra ise Afrika'nın en hızlı gelişen ekonomilerinden birine dönüşmüştür. Doğu Afrika'da denize kıyısı olmayan bir ülke olan Ruanda, büyük ölçüde **tarıma dayalı kırsal bir nüfusa** sahiptir. Küçük yüz ölçümüne rağmen, ülke çeşitli mahsulleri ve hayvancılığıyla zengin bir tarımsal peyzaja sahiptir. Tarım, Ruanda ekonomisinin temel taşlarından biri olup, nüfusun **%69'unu istihdam** etmektedir. Ruanda'nın 2035 yılında orta gelirli ülkeler, 2050 yılında ise yüksek gelirli ülkeler arasında girmesinin yol haritası olan Vizyon 2050 belgesiyle uyumlu olarak, sürdürülebilir tarım ve gıda sektörü ve sistemi inşa etmek adına 2024-2029 yıllarında arasında uygulanması planlanan **Beşinci Tarımsal Dönüşüm Stratejik Planı (PSTA 5)** kabul edilmiştir.

Bu plan, bütüncül bir tarım-gıda sistemi yaklaşımı benimsemiş ve ana teması "dayanıklı ve sürdürülebilir tarım-gıda sistemleri inşa etmek" olarak özetlenmektedir.

Bu plan özetle,

- Tüm nüfus için yeterli, besleyici gıdaya erişim.
- Verimliliği artırmak için teknoloji ve iklim dostu uygulamalar.
- **İhracat Odaklı Büyüme**, tarımsal ihracatı 2024-2029 yılları arasında 800 milyon dolardan 1.5 milyar ABD Dolarına çıkarma.
- Sulama altyapısını genişletme (100.000 hektar hedefi), hasat sonrası kayıpları %30'dan %15'e düşürme.
- Tarım-gıda sektöründe 150.000 yeni iş sağlanması,
- **AgriHubs** modeliyle (tarım-gıda değer zincirini tek çatı altında toplayan; üretim, işleme, pazarlama ve eğitimi entegre eden "akıllı tarım merkezleri") çiftçi-sanayici entegrasyonu.
- Dijital pazarlama platformlarıyla küçük çiftçilerin pazara erişimi.
- **GIRINKA Programı'nın** devamı (2006 yılında başlayan ve fakir ailelerin beslenme ve gelir düzeyini artırmak için uygulamaya alınan bu program ile bugüne kadar 467,984 adet inek dağıtılmış yılda 20.000 inek dağıtımı da plan kapsamında devam edilecektir. Bu sayede yılda 1.2 milyon litre süt artışı sağlanmış, kadınların istihdamı artırılmış, kurulan süt kooperatifleri ile Girinka markalı peynir ve yoğurt üretimi başlamıştır.)
- Tarımsal GSYİH'nin yıllık %10+ büyümesinin sağlanması,
- Yatırımlar için vergi teşvikleri, yerel tohum ve hayvan ırklarının geliştirilmesi, küçük çiftçilere düşük faizli kredilerin sağlanması amaçlanmaktadır.

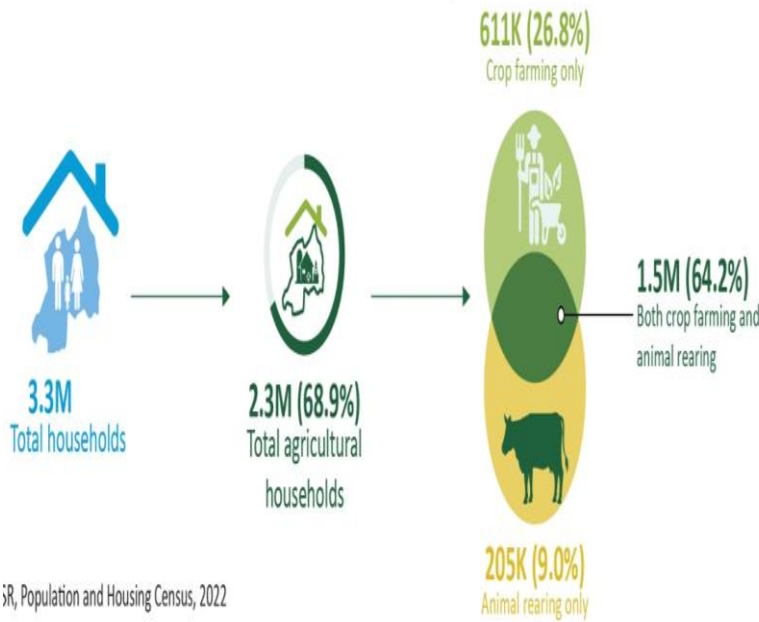
Bu bilgilerin verilmesinden sonra Ruanda tarım sektöründeki bazı temel bilgilere, **Ruanda Ulusal Tarım İhracat Geliştirme Kurulu (NAEB - National Agricultural Export Development Board)** verilerine göre aşağıda yer verilmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Tarım, nüfusun büyük çoğunluğu için temel geçim kaynağı olup, yaklaşık **3.4 milyon** çalışma çağındaki bireyi istihdam etmektedir. Bu sektörde en büyük payı **1.7 milyon** kişi ile geçimlik tarım yapan çiftçiler oluştururken, onu **1.4 milyon** tarım işçisi takip etmektedir. Ticari çiftçiler ise tarım işgücünün **%7'sini** temsil etmektedir.

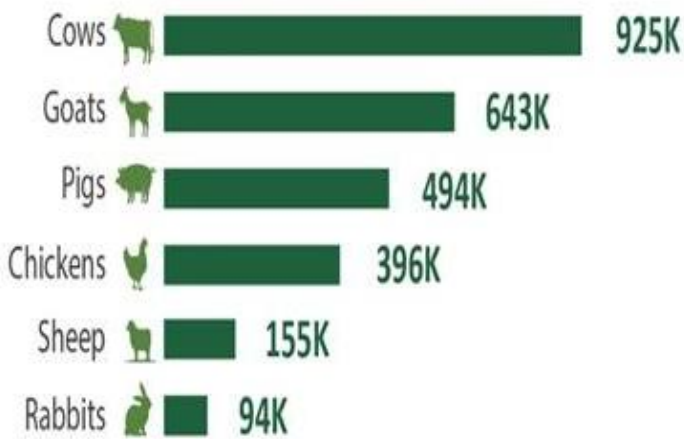

Ruanda'daki toplam hane sayısının (3.3 milyon) yaklaşık üçte ikisinden fazlası ise (2.3 milyon) tarımla uğraşmaktadır.

-Sadece bitkisel tarım yapan hane sayısı **611 bin** (%26.8),
-Sadece hayvancılıkla uğraşan hane sayısı **205 bin** (%9),
-Her ikisi ile iştigal eden hane sayısı ise **1.5 milyon** (%64.2) olmuştur.

Dolayısıyla hayvancılıkla uğraşan hane sayısı toplam **1.7 milyon** iken, bitkisel tarımla uğraşan hane sayısı ise **2.1 milyon** olarak gerçekleşmiştir.

SR, Population and Housing Census, 2022

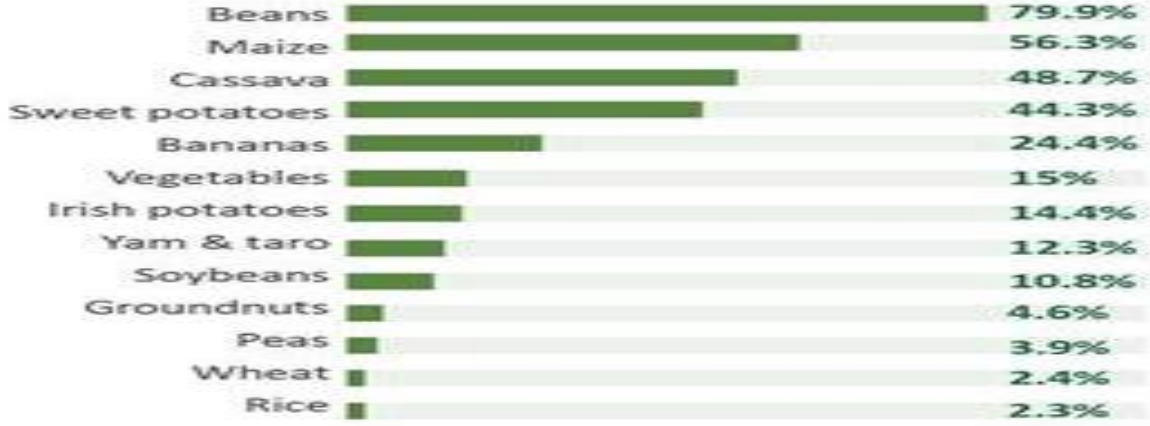

Ruanda'da **hayvancılıkla uğraşan** 1.7 milyon haneden,
-925 bini sığır,
-643 bini keçi,
-494 bini domuz,
-396 bini tavuk,
-155 bini koyun,
-94 bini ise tavşan yetiştiriciliği ile iştigal etmektedir.

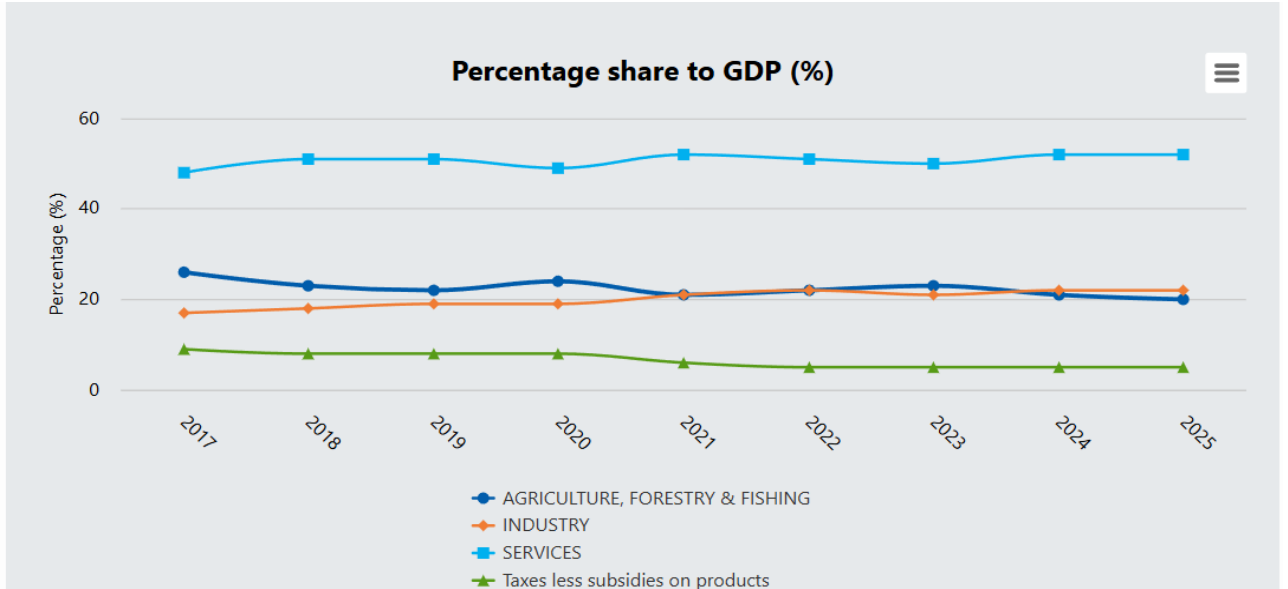

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

IV. Food crops farming

Ruanda'da **bitkisel üretimle uğraşan** toplam 2.1 milyon haneden
-%79.9'u fasülye,
-%56.3'ü mısır,
-%48.7'si cassava (manyok: mısır ve patatese alternatif kök sebze),
-%44.3'ü tatlı patates,
-%24'ü muz yetiştiriciliği,
-%15'i sebzeçilik,
-%10.8'i soya fasülyesi
-%10'u ise tahıl (pirinç, bulgur vb) ile iştigal etmektedir.

Ruanda'nın Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) içinde **tarım sektörünün katkısı 2025 yılında %20'dir.** Diğer bir deyişle, Ruanda'daki toplam ekonomik üretiminin beşte biri tarımdan gelmektedir. Gelişmiş ülkelerde bu oran genellikle <%5'tir. (Örn: ABD'de %1, Almanya'da %0.8, Türkiye'de %5.5, Afrika ortalaması ise ~%15-20'dir). Bu ekonomide tarımın dominant sektör olduğu, istihdamın büyük kısmının tarıma dayalı olduğunu (Ruanda'da %60), sanayileşme ve hizmet sektörlerinin henüz tam gelişmediğini göstermektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Tarım sektörünün dağılımına bakıldığında,

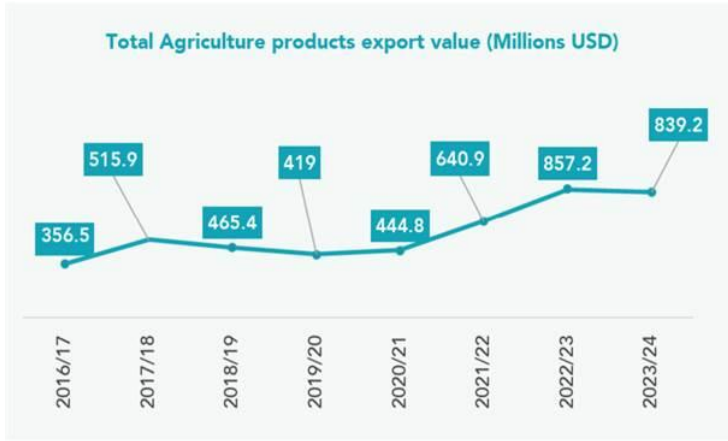
-%62'si temel tarım ürünlerinde,

-%20'si ormancılık,

-%13'ü hayvancılık,

-%4'ü ihracat tarım ürünleri,

-%1'i balıkçılıkla iştigal etmektedir.

Ruanda'nın tarım sektöründeki toplam ihracatı:

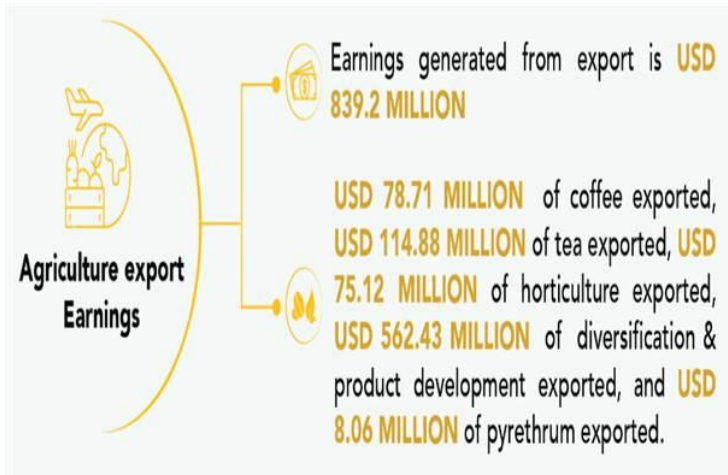
-2022 yılında **640 milyon Dolar**,

-2023 yılında **857.2 milyon Dolar**,

-2024 yılında **839.2 milyon Dolar**

2025 yılında **950 milyon Dolar**

olarak gerçekleşmiştir.

Bu ihracatın,

-193.59 milyon \$'ı **kahve ve çay**,

-75,12 milyon \$'ı **Bahçecilik ürünleri**,

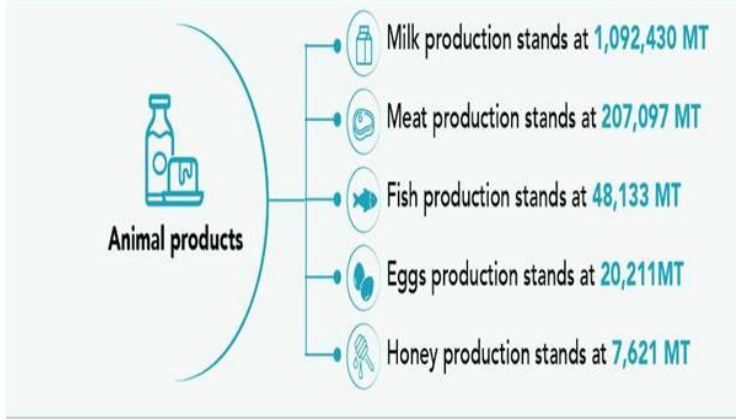
-562,53 milyon \$'ı **Ürün geliştirme ve çeşitlendirme**,

-8,06 milyon \$'ını **Pyrethrum** (böcek ilacı hammaddesi)

oluşturmuştur.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda'nın

-Süt Üretimi, yıllık 1.09 milyon Litredir. 2006 yılında başlayan ve fakir ailelerin beslenme ve gelir düzeyini artırmak için uygulamaya alınan GIRINKA programı ile bugüne kadar 467,984 adet inek dağıtılması sayesinde süt üretimi son 10 yılda %300 artış göstermiştir. Kişi başı süt tüketimi yıllık 80 litre olup dünya ortalaması: 120 litredir. Bu nedenle işlenmiş süt ürünleri (peynir, yoğurt) ihracatı için fırsatlar

mevcuttur.

-Et Üretimi, 207.097 tondur. Toplam üretimin %65'ini kümes hayvanları oluşturmaktadır. Bu nedenle hayvan yemi ve Veteriner hizmetleri eksikliği nedeniyle ilaç vb fırsatlar barındırmaktadır. Ayrıca soğuk zincir altyapısı eksikliği nedeniyle bu alanda da büyük potansiyel vardır.

-Balık Üretimi, 48.133 tondur. Balıkçılığın ana kaynağı, Kivu Gölü'dür. Hedef, sürdürülebilir balıkçılık projeleriyle 2026'da 70.000 tona çıkarmaktır. **-Yumurta, 20.211 tondur** ve Ruanda'nın üretimi, 13,8 milyon nüfus için **kişi başı 1,5 kg/yıl iken** Türkiye'de bu rakam 14 kg/yıl'dır.

-Bal, 7.621 tondur. Organik bal potansiyeli yüksek ancak modern kovan kullanımı düşüktür.

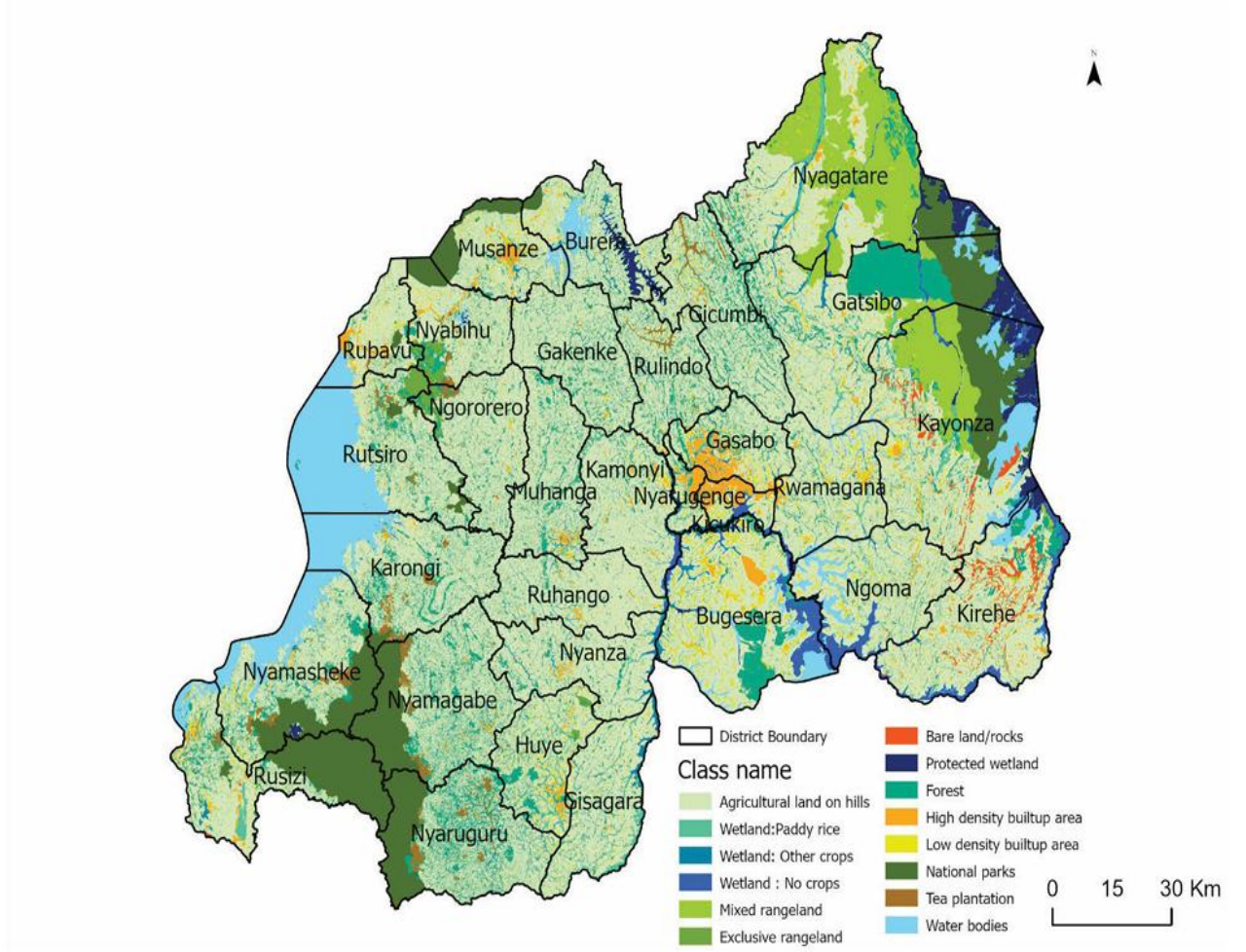
- Kahve: Ruanda kahve sektörü, 2025 yılında tarihi bir performans sergileyerek ihracat gelirlerinde yaklaşık 150 milyon dolarlık rekor bir seviyeye ulaşmıştır. Yıllık bazda ihracat hacimleri %39 artarken, gelirler %65 oranında yükselmiştir. Bu büyüme, daha yüksek ihracat hacimleri, yükselen uluslararası fiyatlar ve üretim ve pazar genişlemesine yönelik sürdürülen yatırımlar sayesinde gerçekleşmiştir.

Ruanda, 2025 yılında 23.860 ton yeşil kahve (kavrulmamış) ihraç ederek 148,6 milyon dolardan (yaklaşık 216 milyar Rwanda Fransı) fazla ihracat geliri elde etmiştir. Bu, ülkenin 89,8 milyon dolardan fazla değerle 17.142 ton ihraç ettiği 2024 yılına kıyasla önemli bir iyileşmeyi işaret ediyor. Güçlü gelir artışı, küresel pazardaki daha yüksek fiyatlarla da desteklenmiştir. Ruanda kahvesinin ortalama ihracat fiyatı, 2024 yılına kıyasla 2025 yılında %19 artarak kilogram başına 6,2 dolara yükselmiştir. Cazip kahve fiyatları, çiftçileri uygun çiftlik bakımına daha fazla yatırım yapmaya teşvik ederken, elverişli iklim koşulları daha yüksek verimleri desteklemiştir. 2025'teki ihracat hacimleri, ihracatın yaklaşık 23.400 tona ulaştığı 2019'da kaydedilenlerle karşılaştırılabilir olsa da, geçen yılki gelirler tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bu da 2025'i kahve ihracatından elde edilen gelirler açısından rekor bir yıl haline getirmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Map 1: Rwanda land classification map done in 2023

Source: NISR, SAS 2026

Yukarıdaki haritadan da görüleceği üzere

Ruanda'nın büyük kısmı "tarım alanı ve tepelik alanlar"dan oluşmaktadır. Bu da ülkenin ekonomisinin tarıma dayalı olduğunu göstermektedir.

Ayrıca ülkenin genelinde ve özellikle batısında ormanların ağırlığı görülmektedir.

Ülkenin doğu ve güney bölgelerinde göller ve bataklık alanlar dikkat çekmektedir. Bu alanlar tarım için değil, daha çok ekosistem ve su kaynakları açısından önemlidir.

Ülkenin doğusu ise tarımın daha az yoğun olduğu genellikle meralar (otlaklar)dan oluşmaktadır. Yerleşim bölgeleri (turuncu/kırmızı tonlar) haritada küçük alanlar halinde dağılmış. Bu ise büyük şehirleşmeden çok kırsal yerleşimin yaygın olduğunu göstermektedir

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

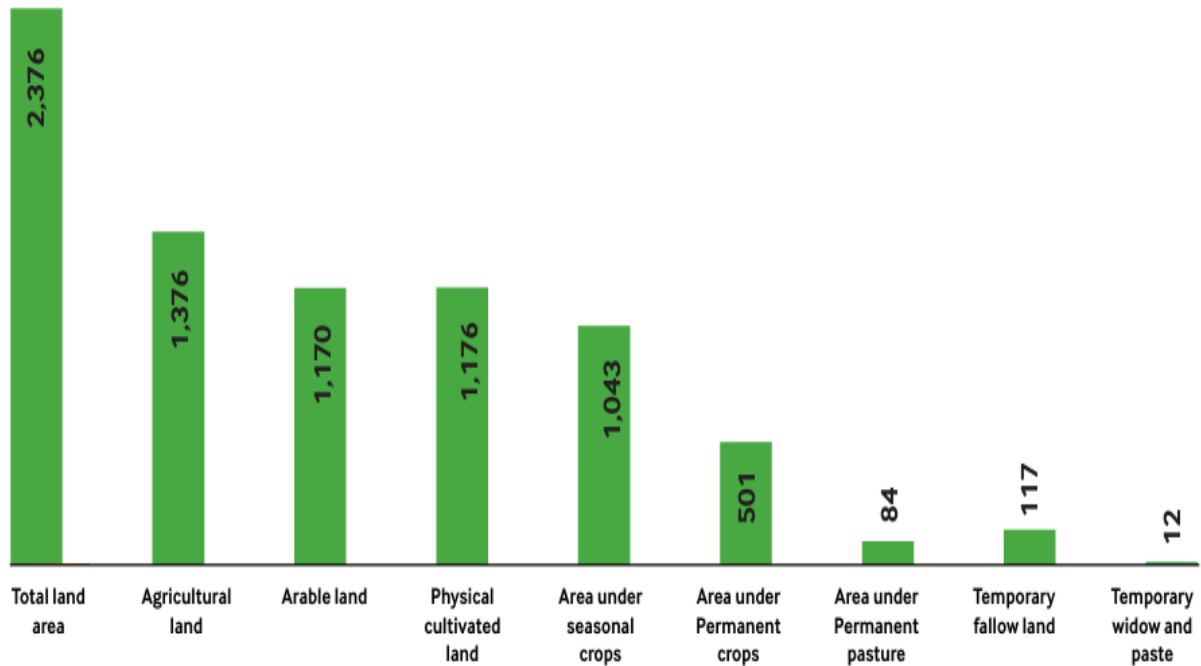
Table 1: List of Rwanda land cover classes

No	Class name	Area (Ha)	Percentage share
1	Agricultural land on hills	1,307,956	51.7
2	Non-rice Agricultural Wetland	56,905	2.2
3	Mixed rangeland	127,640	5.0
4	Low-density built-up area	95,740	3.8
5	Paddy rice wetland	22,825	0.9
6	Tea plantation	23,732	0.9
7	Non cropped wetlands	36,846	1.5
8	Forest	381,391	15.1
9	National parks	190,247	7.5
10	Water bodies	155,030	6.1
11	High-density built-up area	58,657	2.3
12	Protected wetland	45,883	1.8
13	Bare land/rocks	15,412	0.6
14	Exclusive rangeland	13,064	0.5

Source: NISR, SAS 2026

Yukarıdaki tablolarda, bin tepeli ülke olarak adlandırılan Ruanda'nın %51.7'sinin(2.376 milyon hektar) tarımsal tepeliklerden, %15.1'inin ormanlık alanlardan, %7.5'inin ulusal parklardan, %6.1'inin su alanlarından, %5'inin karışık alanlardan, %3.8'inin düşük yoğunluklu alanlardan, %2.3'ünün yüksek yoğunluklu alanlardan oluştuğu görülecektir.

Figure 1: 2026 Season A - Agricultural land use (in thousands of hectares)

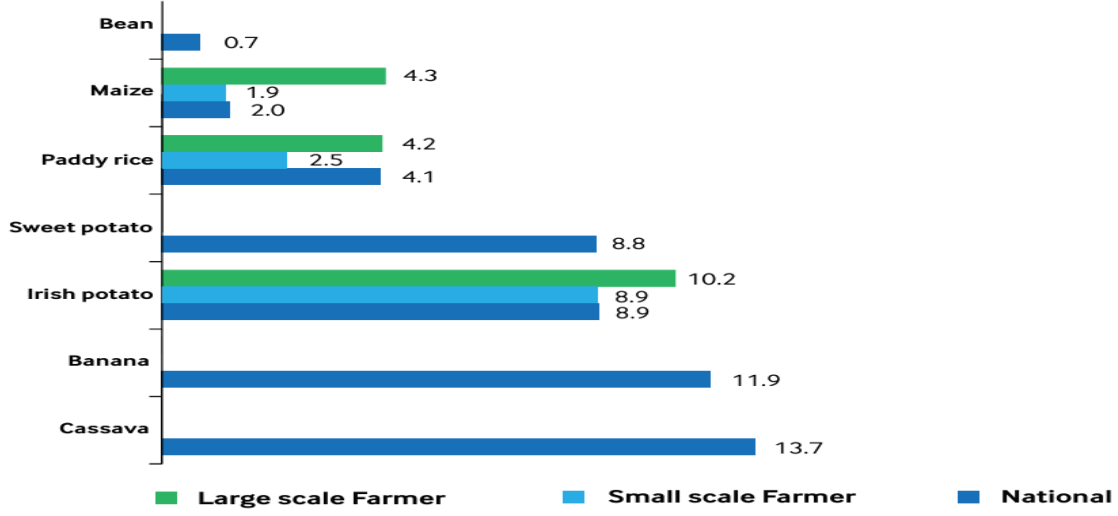

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

3.2.1. Yield and Crop area for major crops

Figure 2: 2026 Season A - Yield of major crops (MT/ha)

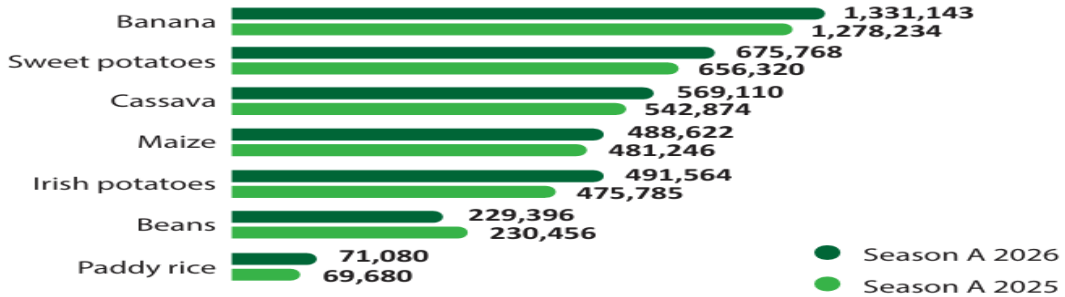

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere; Ruanda'da Cassavanın (*diğer adıyla manyok: görünümüyle patatese benzeyen, ama ekmek yerine tüketilen bir sebze*) ulusal ortalama verimi hektar başına 13,7 tonla ilk sıradadır. Cassavayı 11.9 ton ile Muz, 8.9 ton ile Irish potato, 8.8 ton ile sweet potato, 4.3 ile mısır izlemiştir

Production

Production for major crops (MT)

Söz konusu ürünlerin üretim miktarlarına bakıldığında ise, İlk sırada 1.331.142 mt ile muz ilk sıradadır. Muzu, 675.768 mt ile sweet potato, 569.110 mt ile cassava, 488.622 mt ile mısır, 491.564 mt ile irish potato, 229.396 mt ile fasülye, 71.080 mt ile pirinç izlemiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Table 8 : Main crops GVA in constant 2024 prices (Frw /ha)

Crops	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Maize	382,890	547,260	429,137	447,707	409,725	460,933	527,644	501,167	507,828
Sorghum	344,571	360,457	337,170	339,085	359,156	364,647	389,804	418,437	344,925
Paddy rice	1,391,991	3,011,696	1,675,610	1,918,791	1,884,043	1,808,440	1,883,814	1,825,955	1,820,457
Wheat	728,492	1,997,752	664,497	670,410	643,962	717,766	790,475	798,355	536,491
Cassava	498,279	5,747,988	2,680,194	2,645,054	2,673,579	2,577,253	2,409,951	2,524,683	2,560,296
Sweet potato	1,514,022	3,177,489	1,653,556	1,785,667	1,730,427	1,777,840	1,846,120	1,904,175	2,018,119
Irish potato	3,822,216	6,407,981	3,460,413	3,396,238	3,364,029	2,921,484	3,031,863	3,151,848	3,227,158
Cooking banana	767,071	7,469,577	3,762,614	3,207,548	3,133,080	3,148,896	3,199,613	3,157,477	3,178,210
Dessert banana	602,069	8,142,837	2,334,426	1,796,495	1,784,577	1,763,426	1,801,408	1,784,552	1,761,645
Banana for beer	277,210	1,654,566	645,967	678,611	703,114	709,688	744,468	752,557	767,411
Beans	437,801	853,460	401,799	362,017	343,567	333,272	382,568	363,230	359,351
Pea	3,328,960	4,520,493	2,718,231	3,904,754	3,721,832	3,260,939	2,957,717	2,796,359	2,636,787
Groundnut	839,528	1,752,279	692,535	838,444	789,495	782,724	851,971	818,783	629,823
Soybean	214,821	449,608	229,860	235,501	223,928	225,295	226,219	214,948	211,721
Overall GVA	1,498,682	1,566,931	1,631,264	1,720,174	1,767,576	1,750,442	1,885,159	1,936,765	2,079,165

Source: NISR, SAS 2026

Öte yandan Ruanda'da hektar başına “**Brüt Katma Değer**” (GVA), 2024'te 1.936.765 Frw/ha'dan 2025'te 2.079.165 Frw/ha'ya yükselmiş, bu da tarımsal katma değerde bir iyileşme olduğunu göstermektedir. **Patates ve manyok**, sırasıyla 3.151.848 Frw/ha'dan 3.227.158 Frw/ha'ya ve 2.524.683 Frw/ha'dan 2.560.296 Frw/ha'ya yükselerek önemli artışlar göstermiştir. **Mısır** da 2024'te 501.167 Frw/ha'dan 2025'te 507.828 Frw/ha'ya hafif bir artış göstermiştir. Bununla birlikte, **çeltik pirinci ve fasulye** neredeyse değişmeden kalmış, aynı dönemde hafif düşüşler göstermiştir.

Öte yandan Ruanda'nın tarımsal ihracatının işlenmesi ve depolanmasında kullanılan depoların yenileme çalışmaları %90 oranında tamamlanmıştır. Bu iyileştirme, Ruanda tarımsal ihracatının kalitesini, güvenliğini ve rekabet gücünü artırmaya yönelik devam eden çabaların bir parçasıdır. Bu girişim, tarımsal değer zincirlerini modernize etme, ihracatçıları destekleme, yatırım çekme ve Ruanda'yı yüksek kaliteli tarım ürünlerinin güvenilir bir tedarikçisi olarak konumlandırma yönündeki daha geniş ulusal çabaları tamamlamaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.2.2. Tarım Sektörü Yatırım Fırsatları

Tarım sektörü, Ruanda'nın gelişiminde en stratejik sektörlerden biri olup toplam nüfusun yaklaşık %65'i bu tarıma uygun olan bu verimli topraklarda (ülke topraklarının %61'i) iştilal etmektedir. Ruanda'nın tarımsal üretiminin %83,1'i küçük çiftçilerden gelmektedir. Tarım sektörü, Ruanda'nın GSYİH' sine yaklaşık %25'lik bir katkı sağlamaktadır. Ayrıca Ruanda'da, **bahçecilik, gıda işleme, dağıtım, soğuk zincir, büyük ölçekli çiftçilik için sulama ve tarım ekipmanlarının satışı, ürünlerin depolanması, süt, yoğurt, peynir ve tereyağının işlenmesi ve mekanizasyonu, et ve yem fabrikaları inşası** alanlarında yatırım fırsatları bulunmaktadır. Bu fırsatlara ek olarak Ruanda hükümeti, **tüm girdilerin gümrüksüz ithalatı, tarım ekipmanları için vergi muafiyeti**, Ruanda'da üretilen ürünlerin cirosunun %50'sini ihraç eden kayıtlı bir yatırımcıysanız **kurumlar vergisinde %50 indirim**, İhracat odaklı kayıtlı yatırım projeleri için **7 yıllık vergi tatili (7 year tax holiday)** gibi mali teşvikler sunmaktadır.

Ruanda hükümetince hayata geçirilmesi planlanan tarım ve gıda projeleri arasında; Ruanda Tarım ve Hayvan Kaynakları Bakanı Sayın Ildephonse Musafiri, 25 Ekim 2024 tarihinde yaptığı açıklamada, FAO El Ele Girişimi kapsamında Ruanda'nın tarım sektöründe toplam değeri 785 milyon dolar olan beş önemli yatırım fırsatını aşağıdaki şekilde özetlemiştir.

Sığır Üretimi: Ticari sığır **eti kombine üretim sistemleri** geliştirmek için 40,2 milyon ABD doları tutarında yatırım. Gako ve Gabiro tarım merkezlerinde belirlenen uygun alanlarda sığırların yeniden stoklanması, modern bir mezbaha, bir hayvan yemi fabrikası ve deri ve post işleme için yatırım yapılacaktır.

Hayvancılık: Artan yerel ve bölgesel talepleri karşılamak için **et ve kümes hayvanı ile domuz üretimini** hedefleyen 169,8 milyon ABD doları tutarında bir yatırım. Planlanan yatırımlar arasında bir adet et ve yem fabrikası inşası, bir adet yumurta tavuğu kuluçkahanesi, bir üreme çiftliği, bir yem işleme tesisi ve kümes hayvanı ve domuz yemi için silo depolama tesisleri kurulması yer almaktadır. Ayrıca model kümes hayvanı ve domuz çiftlikleri de geliştirilecek.

Çay: Ruanda'nın elverişli çay yetiştirme koşullarından ve artan küresel talepten yararlanmayı amaçlayan 289 milyon ABD doları tutarında bir yatırım. Plan, 300 milyon çay fidanı üretmeyi, çay ekimini 17.000 hektara yaymayı ve Nyamagabe Bölgesi'nde yeni bir çay fabrikası kurmayı içeriyor. Ayrıca, verimli tedarik zinciri lojistiğini sağlamak için tali yolların inşası alanında yatırım yapılacak.

Patates: Yerel tüketim ve ihracat için patates üretimi ve işlemenin genişletilmesini desteklemek için 63,8 milyon ABD doları tutarında yatırım. Ayrıca doku kültürü bitkileri ve mikro yumrular gibi erken nesil patates tohumları üretmek, standart depolama tesisleri kurmak ve bir patates işleme tesisi kurmak da planlanan yatırımlar arasındadır.

Horticulture (Bahçecilik): Meyve bahçesi plantasyonlarına odaklanan avokado üretim merkezleri için 40,5 milyon ABD doları ve yüksek değerli pazarları hedefleyen acı biberler için 181,8 milyon ABD doları dahil olmak üzere toplam 222,3 milyon ABD doları tutarında yatırım.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Öte yandan, yandaki ve aşağıdaki tablo, **2028/29'a kadar tarım-gıda sisteminde dönüşüm hedefleyen kapsamlı bir değişim teorisini** özetlemektedir.

Ruanda kapsayıcı ekonomik dönüşüm ile 2028/2029'a kadar tarım büyümesinin >%6, Tarım ihracatı gelirinin: 1.540 Milyon USD, tarımda yeterli güçlenmeye sahip kadın oranının: %100 olmasını hedeflemektedir. Ayrıca İyileştirilmiş Gıda ve Beslenme Güvenliğinde kendi kendine yeterlilik oranının %100, besin çeşitliliği sokorunun %88 olması da hedeflenmektedir.

Söz konusu hedeflerin **güçlü yanları** çok boyutlu (üretim, pazar, sistemik etkinleştiriciler) ve somut hedefler (ör. %100 kadın güçlenmesi, %88 gıda güvenliği) içermesidir. Fakat arazi kıtlığı, iklim değişikliği ve düşük finansman benimsemesi gibi yapısal zorluklar çözülmeden bu hedeflere ulaşmak güçtür.

Indicator	Unit	Source	Baseline (2023)	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
IMPACT LEVEL								
INCLUSIVE ECONOMIC TRANSFORMATION								
Agriculture GDP growth	%	GDP National Account	2.0	6.8	6.6	6.7	6.3	6.1
Agriculture exports revenue (USD Million)	USD Million	NAEB Annual Report	875	932	1,016	1,109	1,214	1,540
Off-farm jobs in the agri food system	Number off-farm jobs in Agri-food system	Labour force Survey and SAM	400,000	440,000	484,000	532,400	585,640	644,000
Women's Empowerment in Agriculture Index	Index value	IFPRI	72	-	85	-	100	-

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Indicator	Unit	Source	Baseline (2023)	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
1. Coffee	USD dollars	MINAGRI report	78,712,092	85,009,059	91,809,784	99,154,567	107,086,932	115,563,887
2. Tea	USD dollars	MINAGRI report	107,768,322	119,106,935	130,445,548	141,784,161	153,122,774	164,461,387
3. Pyrethrum and Essential Oil								
(a) Pyrethrum	USD dollars	MINAGRI report	8,063,749	8,547,574	9,060,428	9,604,054	10,180,189	10,791,115
(b) Essential oils	USD dollars	MINAGRI report	3,007,087	3,037,158	3,340,873	3,674,961	4,042,457	4,446,703
4. Fruits								
(a) Avocado	USD dollars	MINAGRI report	6,342,472	7,666,879	8,991,286	10,315,693	11,640,099	12,964,506
(b) Passion Fruits	USD dollars	MINAGRI report	245,712	422,828	465,110	511,621	562,784	619,062
5. Vegetables								
(a) Chili	USD dollars	MINAGRI report	6,080,949	11,689,040	16,651,364	23,720,333	33,790,276	48,135,192
(b) French beans	USD dollars	MINAGRI report	2,850,684	3,935,725	4,624,477	5,433,760	6,384,668	7,501,985
Flowers	USD dollars	MINAGRI report	2,163,055	2,594,666	3,114,799	3,738,759	4,485,311	5,382,373
6. Animal and live-stock products								
(a) Eggs	USD dollars	MINAGRI report	2,205,544	13,648,990	25,092,436	36,535,882	47,979,329	59,422,775
(b) Fish	USD dollars	MINAGRI report	46,653,031	117,617,771	188,582,511	259,547,251	330,511,992	401,476,732
(c) Dairy products	USD dollars	MINAGRI report	12,921,346	28,265,621	43,609,895	58,954,170	74,298,445	89,642,719

Öte yandan Ruanda'nın 2029 yılına kadar en çok ürettiği tarım ürünlerindeki ihracatını hangi seviyeye getirmek istediğine ilişkin hedeflerine yandaki tabloda yer verilmiştir.

Buna göre;

-2025 yılında yaklaşık 92 milyon dolar olan **kahve ihracatını** 2029 yılında 115 milyon dolara,

-2025 yılında yaklaşık 130 milyon dolar olan **kahve ihracatını** 2029 yılında 165 milyon dolara,

-2025 yılında yaklaşık 9 milyon dolar olan **pyrethrum ihracatını** 2029 yılında 11 milyon dolara,

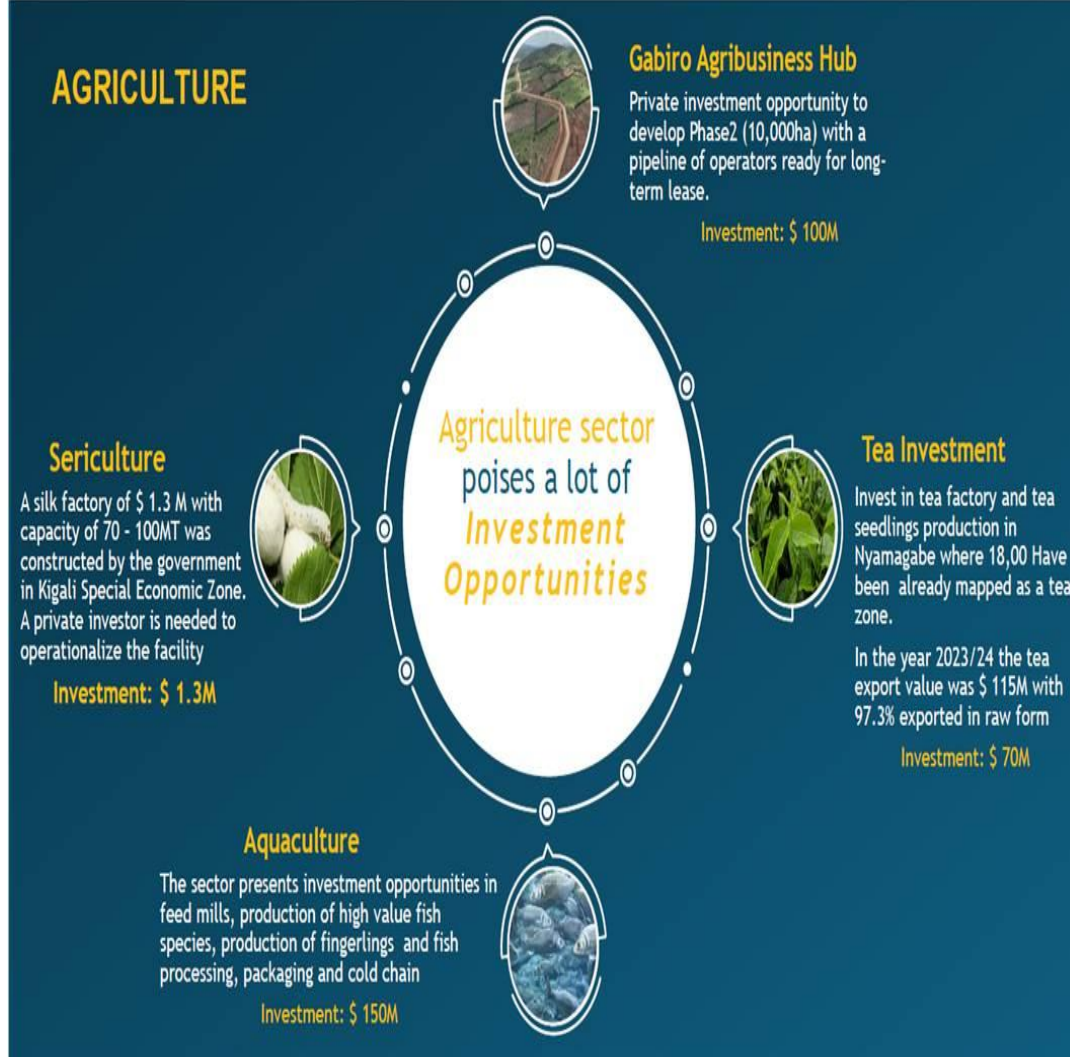
-2025 yılında yaklaşık 9 milyon dolar olan **avocado, 465 bin dolar olan** passion fruits **ihracatını** 2029 yılında sırasıyla 13 milyon dolar ve 619 bin dolara,

-2025 yılında yaklaşık 16 milyon dolar olan **chili, 5 milyon dolar olan** french beans **ihracatını** 2029 yılında sırasıyla 48 milyon dolar ve 7.5 milyon dolara,

-2025 yılında yaklaşık 25 milyon dolar olan **yumurta, 188 milyon dolar olan** balık **ihracatını** 2029 yılında sırasıyla 59 milyon dolar ve 401 milyon dolara çıkarmayı hedeflemektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Gabiro Tarım İşletmeleri Merkezi: 10.000 hektarlık 2. Aşamanın geliştirilmesi için özel yatırım fırsatı vardır.. Uzun vadeli kiralama için hazır operatörlere ihtiyaç vardır. **Gerekli Yatırım: 100 Milyon \$**

Çay Yatırımı: Nyamagabo'da çay fabrikası ve çay fidanı üretimine yatırım yapın. Burada 18.000 hektarlık alan çay bölgesi olarak belirlenmiştir. 2023/24 yılında çay ihracat değeri 115 milyon \$ olup, %97,3'ü ham formda ihraç edilmiştir. **Gerekli Yatırım:70 Milyon \$**

İpekçilik:Hükümet tarafından Kigali Özel Ekonomik Bölgesi'nde 70-100 milyon kapasiteli 1,3 milyon \$ değerinde bir ipek fabrikası inşa edilmiştir.. Tesisi faaliyete geçirmek için özel bir yatırımcı aranmaktadır.

Gerekli Yatırım: 1,3 Milyon \$

Su Ürünleri Yetiştiriciliği: Sektör; yem fabrikaları, yüksek değerli balık türlerinin üretimi, yavru balık üretimi, balık işleme, paketleme ve soğuk zincir alanlarında yatırım fırsatları sunmaktadır. **Gerekli Yatırım: 150 Milyon \$**

Ayrıca Ruanda Tarım sektörü ile ilgili detaylı bilgilere ulaşmak adına Ticaret Müşavirliğimizce hazırlanan Ruanda Tarım Sektörü Raporuna <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/afrika/ruanda/raporlar> adresinden ulaşılabilir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Maize Farm

In 2020, the domestic demand for maize was 677 MT while the domestic production can only supply up to 604 MT, highlighting the opportunity for private sector to invest and increase production for local market.

Potential Company & Project Overview

- Farms focusing on maize cultivation and production.
- The investor will possess the technology that can reduce the land-intensive nature of maize cultivation, while being able to transfer knowledge to farmers.

Key Products with Potential

Hybrid maize will be cultivated in suitable land with good farming practices to increase average maize production to 2.3 tonnes per Ha, compared to average production of local varieties of 1.7 tonnes per Ha.

Investment Required - 5,000,000,000 RWF

MISIR

Ruanda'da yerel mısır talebi 677 bin ton iken, yerel üretim ancak 604 bin ton seviyesinde kalmıştır. Bu durum, özel sektör için yerel pazarı beslemek amacıyla üretimi artırmaya yönelik yatırım fırsatları olduğunu göstermektedir. Mısır yetiştiriciliği ve üretimine odaklanan çiftlikler **Potansiyelli Ana Ürünler:** Uygun arazilerde ve iyi tarım uygulamalarıyla hibrit mısır yetiştiriciliği yapılarak, ortalama verim hektar başına 1.7 ton olan yerel çeşitlerin aksine, hektar başına 2.3 ton verim elde edilebilecektir. **Gerekli Yatırım**

Tutarı:5.000.000.000 RWF

Sorghum Farm

Despite sorghum being an important cereal in Rwanda, production of low yielding varieties of sorghum have failed to meet local demands, resulting in imports of the product amounting to USD 4.8 mil in 2019.

Potential Company & Project Overview

- Farms focusing on sorghum cultivation and production.
- The investor will possess the technology that can reduce the land-intensive nature of sorghum cultivation, while being able to transfer knowledge to farmers.

Key Products with Potential

Sorghum will be cultivated in suitable land with improved seeds and good farming practices to increase average sorghum production to 1.2 tonnes per Ha.

Investment Required - 4,000,000,000 RWF

DARI

Ruanda'da darı önemli bir tahıl olmasına rağmen yerel talebi karşılayamamıştır.

- Darı yetiştiriciliği ve üretimine odaklanan çiftlikler
- **Potansiyelli Ana Ürünler:** Uygun arazilerde ve iyi tarım uygulamalarıyla darı yetiştiriciliği yapılarak, ortalama verim hektar başına 1.2 tona çıkarılabilecektir.

Gerekli Yatırım Tutarı:4.000.000.000 RWF

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Wheat Farm

In 2020, Rwanda spent over USD 44 million on importing more than 177,740 tonnes of wheat to satisfy local demand, highlighting the opportunity for private sector to invest and increase production for local market.

Potential Company & Project Overview

- Farms focusing on wheat cultivation and production.
- The investor will possess the technology that can reduce the land-intensive nature of wheat cultivation, while being able to transfer knowledge to farmers.

Key Products with Potential

Wheat will be cultivated in suitable land with good farming practices to increase average wheat production.

Investment Required - 4,200,000,000 RWF

BUĞDAY

Yatırım Detayları:

- Buğday yetiştiriciliği ve üretimi
- Teknoloji destekli verim artışı
- **Gerekli Yatırım: 4.200.000.000 RWF**

Bean Farm

The global edible beans market size was valued at USD 15,873.28 million in 2020 and is projected to reach USD 19.866 billion by 2028, growing at a CAGR of 2.96% from 2021 to 2028

Potential Company & Project Overview

- Farms focusing on beans cultivation and production.
- The investor will possess the technology that can reduce the land-intensive nature of beans cultivation, while being able to transfer knowledge to farmers.

Key Products with Potential

Varieties of beans (e.g. bush beans, climbing beans) will be cultivated on suitable land with good farming practices with average production of 2 tonnes per Ha for bush beans and 3.5 tonnes per Ha for climbing beans

Investment Required - 7,465,000,000 RWF

FASULYE

Yatırım Detayları:

- Çalı fasulyesi (hektarda 2 ton)
- Tırmanıcı fasulye (hektarda 3,5 ton)
- **Gerekli Yatırım: 7.465.000.000 RWF**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Potato Production

Rwanda is the sixth largest producer of potatoes in Africa, with two types of potatoes being produced – sweet potatoes and regular potatoes. The export-import activities for potatoes has been fluctuating as evidenced by the vast range of its trade balances.

Potential Company & Project Overview

- Farm and production facility for potatoes and sweet potatoes, with the potential to be involved in value-adding activities such as potato crisps, potato fries, and animal feed.

Key Products with Potential

- Potatoes
- Sweet Potatoes
- Potato Crisps
- Potato Fries
- Animal Feed

Investment Required - 5,700,000,000 RWF

Potatoes could be a significant commercial opportunity, especially in value-added products.

PATATES

Ruanda Afrika'nın 6. büyük patates üreticisidir.

Yatırım Detayları:

- Patates ve tatlı patates üretimi
- Katma değerli ürünler (çips, kızartma, hayvan yemi)

- Gerekli Yatırım: 5.700.000.000 RWF

Avocado Farm

Rwanda has a distinct advantage in avocados due to its climate and existing large number of growers, however Small Holder Farmers (SHF) tend to grow local varieties that are not of export quality (Hass/Fuerte) thus limiting export potential and sales revenue.

Potential Company & Project Overview

- A large-scale avocado farm focusing on the production of Fuerte variety for local consumption and Hass variety for export to Europe.
- Potential locations are Gisagara, Huye, Nyagatare, Nyanza and Ruzizi Districts which have the suitable agronomic conditions for avocados.

Key Products with Potential

- **Fuerte variety:** Currently the dominant variety grown in Rwanda but is losing market share in the European market.
- **Hass variety:** Accounts for 80% of all avocados consumed around the world, including the European market.

Investment Required - 3,696,000,000 RWF

Over 15,000 hectares of SHF lands are used for avocados and with increasing global demand, Rwanda has the potential to expand the export of avocados.

AVOKADO

Yatırım Detayları:

- İhracat kalitesinde Hass çeşidi
 - Yerel tüketim için Fuerte çeşidi
- Gerekli Yatırım: 3.696.000.000 RWF**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Rice Processing

Similar to dairy, rice is an important source of nutrition and a key resource for food security in Rwanda. However, its prioritisation as a key investment opportunity is due to the need for Rwanda to recapture its domestic market given its high import bill.

Potential Company & Project Overview

- The investor is recommended to be an innovative company with expertise in not only processing of rice, but food safety standards, among others.

Key Products with Potential

- Rice Processing
- Rice Straw
- Paddy Field

Investment Required - 7,000,000,000 RWF

Value-added activities in rice is a huge commercial opportunity that has yet to be tapped into its full potential.

PİRİNÇ İŞLEME

Ruanda yüksek miktarda pirinç ithal etmektedir.

Yatırım Detayları:

- Pirinç işleme tesisi
- Katma değerli ürünler
- **Gerekli Yatırım: 7.000.000.000 RWF**

High Value Floriculture Farms

With year-long temperate climate and high elevation, Rwanda has the ideal climate for high-value flower farming. Additionally, with government-owned Bella Flowers establishing the value chain, Rwanda should attract more investors into this industry.

Potential Company & Project Overview

- An integrated floriculture farm growing high value produce such as live plants, cut flowers and foliage with plans to export.
- Careful selection and cultivation of products with comparative advantage in contrast to the neighbouring countries.

Key Products with Potential

- Agapanthus blue & white
- Tuberose
- Erygium
- Craspedia
- Ami visnaga
- Crocosmia
- Arabicum
- Buplerium

Investment Required - 2,545,000,000 RWF

Expansion of floriculture will enable Rwanda to participate in a niche, high-value industry and increase exports.

YÜKSEK DEĞERLİ SÜS BİTKİLERİ

Ruanda'nın iklimi yüksek değerli çiçek üretimi için ideal olduğu için yüksek potansiyel barındırmaktadır.

Yatırım Detayları:

- Kesme çiçek ve süs bitkileri
- İhracata yönelik üretim
- **Gerekli Yatırım: 2.545.000.000 RWF**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Integrated Poultry Farm

In 2015, Rwanda imported 2,960 tonnes of chicken meat, 16% of the country's demand. In the same year, exports reached 1,480 tonnes (accounting for the 8% of the national demand), demonstrating a need for increased domestic production.

Potential Company & Project Overview

○ Farms that primarily conduct a poultry meat producing and processing business and be vertically integrated to ensure that all aspects of the value chain can be capitalised on.

Key Products with Potential

○ Hatchery ○ Broiler ○ Feed Mill ○ Rendering ○ Poultry Products ○ Eggs

Farms are planned to be a vertically integrated operation with 6 key business lines.

Investment Required - 11,200,000,000 RWF

With a growing population, and growing domestic and regional demand, much potential can be explored in expanding poultry products.

ENTEGRE KÜMES HAYVANI ÇİFTLİĞİ

Yatırım Detayları:

- Dikey entegre tesis (yem üretiminden işlemeye)
- **Gerekli Yatırım: 11.200.000.000 RWF**

Integrated Fish Farms

Rwanda targets to produce 112,000 tonnes of fish per year by 2024 against actual 36,000 tonnes of fish production in 2020. Currently, per capita fish consumption is only at 2.5kg and Rwanda imports 45% of its fish.

Potential Company & Project Overview

○ Vertically integrated aquaculture farm with fish feed mills, hatchery, cage farm, processing unit and trading network.

Key Products & Expected Production Capacity

○ Hatchery ○ Farms ○ Packing Centres ○ Processing Centre ○ Distribution

Investment Required - 12,000,000,000 RWF

Setting up a mass production fish farm will increase domestic supply.

ENTEGRE BALIK ÇİFTLİĞİ

Ruanda balık ihtiyacının %45'ini ithal ettiği için potansiyelli ürünler arasındadır.

Yatırım Detayları:

- Kapsamlı su ürünleri tesisi
- 2024 hedefi: 112.000 ton/yıl
- **Gerekli Yatırım: 12.000.000.000 RWF**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Integrated Beef Farm

Rwanda targets to grow from producing 168,687 metric tonnes of meat products in 2020 to producing 215,058 metric tonnes of meat products per year by 2024.

Potential Company & Project Overview

- Farms that primarily conduct a meat producing and processing business and be vertically integrated to ensure that all aspects of the value chain can be capitalised on.

Key Products with Potential

- Breeding
- Feed Lot
- Feed Mill
- Abattoir
- Rendering
- Tannery

The farm is planned to be a vertically integrated operation with 6 key business lines.

Investment Required - 15,000,000,000 RWF

Oppotunity to increase the exports of beef and other associated value-added products.

ENTEGRE SIĞIR ÇİFTLİĞİ ve ET KOMBİNE TESİSİ

Yatırım Detayları:

- Sığır yetiştiriciliği ve işleme
- Deri işleme dahil

- Gerekli Yatırım: 15.000.000.000 RWF

Organic Fertiliser Production

In 2019, Rwanda's imports of fertiliser amounted to USD 49.6 million, highlighting the need to reduce import reliance by attracting private investments in producing fertiliser locally, as per MINAGRI National Fertiliser Policy.

Potential Company & Project Overview

- An organic fertiliser production plant
- The investor will possess the technology to produce organic fertilisers from organic waste that can increase the productivity of the agriculture sector while enhancing soil health.

Key Products with Potential

- Organic waste
- Organic fertiliser

The company will focus on converting organic waste (e.g. poultry feathers, animal bones, skins) into 20 mil liters of organic fertiliser per annum.

Investment Required - 25,690,000,000 RWF

Domestic production of fertiliser would enhance Rwanda's agricultural productivity, food security and reduce reliance on imported and chemical fertilisers.

ORGANİK GÜBRE ÜRETİMİ

2019'da 49,6 milyon \$ gübre ithalatı yapıldığı için için potansiyelli ürünler arasındadır.

Yatırım Detayları:

- Organik atıklardan gübre üretimi
- Yıllık 20 milyon litre kapasite

- Gerekli Yatırım: 25.690.000.000 RWF

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Seed Multiplier Company

Agriculture in Rwanda still heavily relies on traditional seeds which contributes to lower yield per harvest and makes their produce vulnerable to diseases. Seed multipliers are crucial to scale up new disease-resistant crops that are also more productive. Additionally, more seed multipliers are required to liberalise the industry to ensure competitive pricing.

Potential Company & Project Overview

- A seed multiplier company focusing on scaling up seeds that are more resilient and productive for crops that are traditionally farmed and important for Rwandan food security.
- Crops to be focused on are staple crops and high value export crops.

Key Products with Potential

- Maize
- Cassava
- Peas
- Beans

Investment Required - 2,500,000,000 RWF

The market is vast for seed multiplier companies.

TOHUM ÇOĞALTMA

Pazar Analizi: Geleneksel tohumlar verimi düşürüyor.

Yatırım Detayları:

- Hastalığa dayanıklı tohum üretimi
- Mısır, manyok, bezelye, fasulye
- **Gerekli Yatırım: 2.500.000.000 RWF**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.3. RUANDA'DA SANAYİ/ÜRETİM/İMALAT SEKTÖRÜ

5.3.1. Genel Bilgiler

Ruanda'da üretim sektörü, son 5 yıllık dönemde %21,5'lik yıllık büyüme oranıyla GDP'ye %9,9 oranında katkı sağlamıştır. 2011'de Ulusal Sanayi Politikası'nın kabul edilmesinden bu yana, Made in Ruanda politikası, Girişimcilik Geliştirme Politikası (EDP), Yurtiçi Pazarı Geri Alma Stratejisi, Ulusal İhracat Stratejisi, KOBİ stratejisi ve Sınır Ötesi Ticaret stratejisi gibi çeşitli kritik politika müdahaleleri ve stratejileri geliştirilmiştir. Made in Ruanda politikası, yerel katma değeri %30 ve üzerinde olan kamu alım ihalelerinde diğer tekliflere oranla %15 öncelik tanımaktadır. Ruanda'da üretim alanında fırsatlar başlıklar halinde aşağıdaki gibidir.

Manufacturing Opportunities

	Bricks
	Steel
	Wooden Furniture
	Electric Bus
	Banana Fabric Packaging
	Hand Tools
	Footwear
	Ceramics
	Granite Tiles
	Strawboard Panels
	Stove Manufacturing

	Wood
	Pipes
	Straw Walls
	Generic Drugs
	Toilet Paper
	Insecticides
	Paints & Varnishes
	Glassware
	Glass Bottle
	Bedding

- Tuğla,
- Çelik,
- Ahşap Mobilya,
- Elektrikli Otobüs,
- Paketleme,
- El Gereçleri,
- Ayakkabı,
- Seramik,
- Granit Fayans,
- İlaç,
- Tuvalet kâğıdı,
- Boru,
- Boya,
- Cam Eşya,
- Yatak Takımları vb.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Öte yandan;

Ruanda'da Mart 2026 itibariyle yıllık bazda:

- Genel Üretici Fiyat Endeksi (General Producer Price Index) %13,9,
- Yerel Üretici Fiyat Endeksi (Local Producer Price Index) %12,7,
- İhracat Üretici Fiyat Endeksi (Export Producer Price Index) %17,9

artış göstermiştir.

Table 3.1: Growth of sectors and their contributions to annual change

Activity	Weights	% Changes in December 2025			Contributions to annual change
		On November 2025	On December 2024	Annual average	
Mining and quarrying	15.8%	-28.4%	4.8%	6.4%	0.6
Manufacturing	68.1%	19.9%	5.5%	3.8%	2.1
Food processing	17.4%	-1.6%	-2.0%	6.4%	-0.5
Wood, paper, and printing	4.3%	28.2%	-0.6%	2.8%	0.0
Chemicals, rubber, & plastic products	10.1%	-26.5%	0.5%	0.7%	0.0
Non-metallic mineral products	6.0%	5.2%	5.7%	10.0%	0.3
Metal products, machinery & equipment	3.4%	14.6%	-1.2%	5.7%	-0.1
Furniture and other manufacturing	1.3%	32.9%	4.9%	11.6%	0.2
Electricity	12.8%	4.3%	13.3%	10.7%	2.7
Water & waste management	3.3%	3.4%	8.0%	6.2%	0.1
General Index	100%	2.6%	8.2%	6.5%	8.2

Source: NISR/ Index of Industrial Production

2026 Mart ayında ise aylık bazda ise:

- Genel Üretici Fiyat Endeksi (General Producer Price Index) %7,7,
- Yerel Üretici Fiyat Endeksi (Local Producer Price Index) %8,4,
- İhracat Üretici Fiyat Endeksi (Export Producer Price Index) %1,9

Bununla birlikte, Aralık 2025 itibariyle resmi sektör sanayi üretimi, Aralık 2024'e kıyasla %8,2 artarken, yıllık ortalama büyüme oranı %6,5 olmuştur. Faaliyetler şu şekilde gerçekleşmiştir:

- Madencilik ve taş ocakçılığı %4,8,
- İmalat %5,5,
- Elektrik %13,3,
- Mobilya ve diğer üretim %4,9,
- Kimyasal, plastik vb % 0.5,
- Su ve atık yönetimi ise %8,0 oranında

artış göstermiştir.

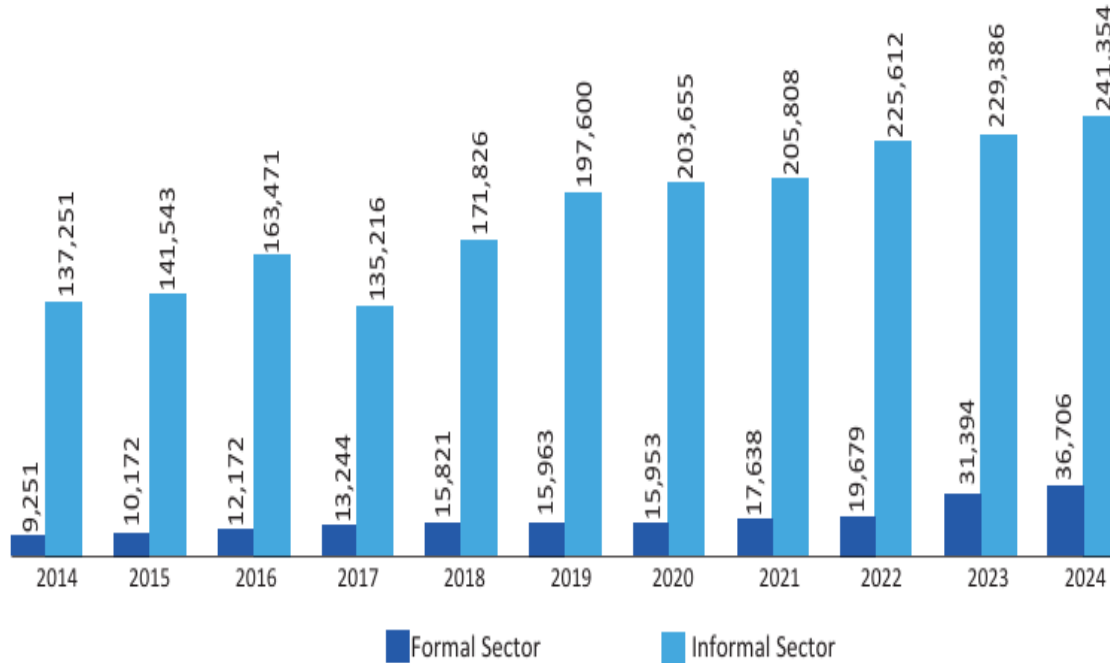

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

1.2 Characteristics of Rwanda's Business enterprises and their activities

In 2024, the total number of business enterprises was estimated to be 278,060 (36,706 formal and 241,354 informal) and a share of 86.8% for informal businesses. In 2024, the number of formal businesses expanded by 16.9% year on year, while informal businesses increased by 5.2 percent point .

Graph 1.1. Trend of Business Enterprises in Rwanda

Yandaki tablodan da görüleceği üzere,

2024 yılında, toplam işletme sayısının 278.060 (36.706 resmi ve 241.354 gayri resmi) olduğu tahmin edilmektedir.

Gayri resmi işletmelerin payı ise %86,8'dir. 2024 yılında, resmi işletmelerin sayısı bir önceki yıla göre %16,9 artarken, gayri resmi işletmelerin sayısı %5,2 puan artmıştır.

Öte yandan resmi işletme sayısının 2017'de 13.244 ile zirveye ulaştığını ve tüm işletmelerin %8,9'unu temsil ettiğini göstermektedir.

İşletmelerin resmiyet oranı 2020'de %7,3 (15.953 işletme) ile en düşük seviyesine düşmüş olsa da, istikrarlı bir şekilde artarak 2024'te %13,2'lik bir oranı temsil eden 36.706 adet resmi işletmeye ulaşmıştır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.3.2. Yatırım Fırsatları

Silk Production

In 2019, Rwanda started to export silk and the value has since grown to USD 387,000 in 2021. In 2022, the production and export is expected to decline, owing to an exit of a major silk company in the country – leaving a significant opportunity for investment.

Potential Company & Project Overview

- Farm and production facility focusing on the development of and value-added activities of silk.
- The investors will have access to local sericulture farms via cooperatives in Rwanda.

Key Products with Potential

Silk will be processed with a potential capacity of 60 metrics tonnes annually to products such as raw silk and silk sheets. Value-added production can also be explored including clothing, beddings, and home decorations.

Investment Required - 10,000,000,000 RWF

There is a significant commercial opportunity in both the development of raw silk and value-added production.

İPEK ÜRETİMİ

Ruanda'nın ipek ihracatı 2021'de 387.000 \$'a ulaşmıştır, ancak 2022'de büyük bir şirketin çekilmesiyle üretim düştüğü için büyük potansiyel barındırmaktadır.

Yatırım Detayları:

- Ham ipek ve ipek kumaş üretimi
- Yıllık 60 ton kapasite
- **Gerekli Yatırım: 10.000.000.000 RWF**

Glass Manufacturing

Rwanda is currently in the midst of rapid infrastructure development; however, the country is importing most materials needed for construction, driving up costs. Setting up local manufacturers of construction materials will not only reduce costs of construction but reduce the trade deficit gap given the high demand of construction materials in the country.

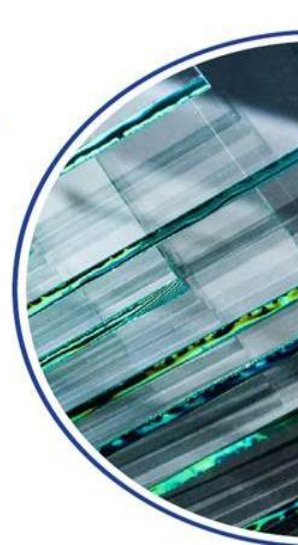
Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in glass manufacturing leading to the establishment of a glass manufacturing facility, particularly for flat and float glass for construction.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing to increase efficiency, production capacity to meet local and regional demand with the use of less energy.

Key Products with Potential

Production will focus on the production of glass with an aim to meet local and potentially regional demand.

Investment Required - 150,000,000,000 RWF

CAM ÜRETİMİ

Ruanda, hem düz cam hem de ambalaj camı üretimi için gerekli ham maddelerin %70'ini oluşturan 60 milyon tonluk önemli kumtaşı yataklarına sahiptir. Hazır bulunan bu ham maddeler, bir cam üretim tesisi kurmak için önemli bir fırsat sunmaktadır.

Yatırım Detayları:

- Düz ve float cam üretimi
- Yerel ve bölgesel talebi karşılama
- **Gerekli Yatırım: 150.000.000.000 RWF**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Furniture Manufacturing

A substantial number of furniture is being imported to Rwanda while these products are possible to be manufactured locally, resulting in a heavy reliance on imported furniture. Increasing the competitiveness of Rwandan-made furniture products will allow for a greater demand and production of furniture as well as increasing the quality of furniture manufactured in locally while reducing the trade deficit.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in furniture manufacturing leading to establishments of more furniture factories.
- The factory will envision to adopt latest practices in manufacturing to increase efficiency to produce furniture for homes, offices and schools.

Key Products with Potential

- Sofa
- Chairs
- Tables

Investment Required - 2,400,000,000 RWF

Veterinary Drug Manufacturing

Veterinary drugs are important in keeping animals healthy and prevent the spread of diseases to protect human health. These drugs are currently being imported. Local production of these veterinary drugs can serve as import substitution, which is important since there is growing demand for poultry and meat in Rwanda.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in the manufacturing of veterinary drugs specifically for cows, goats, pigs and chickens leading to the establishment of a drug-making facility.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing to increase efficiency and production capacity of veterinary drugs at an affordable price and acceptable quality.

Key Products with Potential

Production will focus on the production of veterinary drugs for cows, goats, pigs and chickens with an aim to meet local and regional demand.

Investment Required - 7,322,000,000 RWF

MOBİLYA ÜRETİMİ

Mobilya ithalatına bağımlılık yüksek olduğu için büyük potansiyel barındırmaktadır.

Yatırım Detayları:

- Ofis, ev ve okul mobilyaları
- Modern üretim teknikleri
- **Gerekli Yatırım: 2.400.000.000 RWF**

VETERİNER İLAÇLARI ÜRETİMİ

Hayvan sağlığı ilaçları tamamen ithal edildiği için büyük potansiyel barındırmaktadır.

Yatırım Detayları:

- Sığır, keçi, domuz ve tavuk ilaçları
- Uygun fiyatlı yerel üretim
- **Gerekli Yatırım: 7.322.000.000 RWF**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Diaper Manufacturing

The estimated size of the market demand for cleaning and hygiene products is about US\$10m. With majority of the market being untapped, increasing production of locally made hygiene and cleaning products can pose as a new opportunity for Rwanda.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in diaper manufacturing leading to the establishment of a diaper-making facility.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing to increase efficiency to produce diapers for both babies and adults.

Key Products with Potential

- Baby Diapers
- Adult Diapers

Production will focus on the production of both baby and adult diapers with an aim to meet local and potentially regional demand.

Investment Required - 5,400,000,000 RWF

Soap Manufacturing

The estimated size of the market demand for cleaning and hygiene products is about US\$40m. With majority of the market being untapped, increasing production of locally made hygiene and cleaning products can pose as a new opportunity for Rwanda.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in soap manufacturing leading to the establishment of a soap-making facility.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing to increase efficiency of soap-making instead of traditional methods.

Key Products with Potential

Production will focus on the production of soaps with an aim to meet local and potentially regional demand.

Investment Required - 2,523,000,000 RWF

HİJYEN ÜRÜNLERİ

a) Bebek/Yetişkin Bezi

- Pazar: 10 milyon \$

- Yatırım: 5.400.000.000 RWF

b) Ped Üretimi

- Pazar: 8 milyon \$

- Yatırım: 4.200.000.000 RWF

c) Sabun Üretimi

- Pazar: 40 milyon \$

- Yatırım: 2.523.000.000 RWF

d) Deterjan Üretimi

- Pazar: 30 milyon \$

- Yatırım: 2.300.000.000 RWF

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Paper/Cardboard Packaging Manufacturing

Rwanda currently imports most of the packaging materials needed in country. In line with the Government's goals to reduce single use plastic, other alternative packaging material options need to be domestically produced to meet local demand.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in paper manufacturing leading to the establishment of a paper-making facility.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing to increase efficiency and production capacity of papers which will subsequently be made into packaging materials to meet local and regional demand.

Key Products with Potential

Production will focus on the production of paper or cardboard meant for packaging with an aim to meet local and regional demand.

Investment Required - 4,840,000,000 RWF

AMBALAJ ÜRETİMİ

a) Kağıt/Karton

- Plastik Ruanda pazarında yasaklanmış mallar kategorisinde olduğu ve ambalaj olarak kağıt ve karton kullanıldığı için potansiyel barındırmaktadır.

- Yatırım: 4.840.000.000 RWF

Biodegradable Packaging Manufacturing

Rwanda currently imports most of the packaging materials needed in country. In line with the Government's goals to reduce single use plastic, other alternative packaging material options need to be domestically produced to meet local demand.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in packaging manufacturing leading to the establishment of a biodegradable-packaging facility.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing to increase efficiency and production capacity of biodegradable packaging materials to meet local and regional demand.

Key Products with Potential

Production will focus on the production of biodegradable packaging material with an aim to meet local and regional demand.

Investment Required - 5,600,000,000 RWF

BİODEGREDALE PAKET ÜRETİMİ

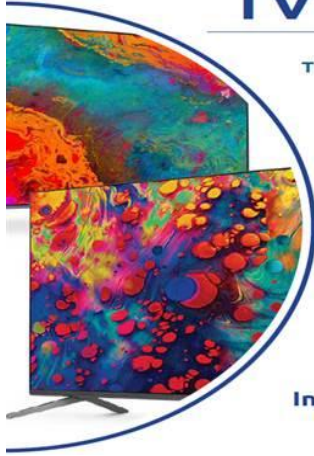
Çevreye zarar vermeden toprakta çözünebilir çevre dostu üretim

- Yatırım: 5.600.000.000 RWF

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

TV Manufacturing

TV manufacturing is a new initiative for the Government of Rwanda, where existing assembling companies are encouraged to expand to include TV manufacturing to increase accessibility to televisions in the country. Increasing the accessibility of TVs will allow for a greater connectivity and spreading of information to the population of Rwanda, while contributing to the economy.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in TV-making leading to the establishment of a TV manufacturing factory.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing in increasing efficiency to produce affordable TVs for households.

Key Products with Potential

Production will focus on the production of TVs with an aim to meet local demand and increase accessibility of TVs to Rwandans.

Investment Required - 4,500,000,000 RWF

ELEKTRONİK ÜRETİMİ

TV Üretimi

- Yerel erişimi artırma

- Yatırım: 4.500.000.000 RWF

Cotton Processing & Garment Manufacturing

The textile and apparel industry in Rwanda is small with only one major textile manufacturing company and a number of sizable small to medium scale operators. Rwanda currently imports most of its garments and textiles, and thus expanding this sector will allow for import substitution to satisfy local demand.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in the processing of cotton and subsequent garment manufacturing leading to the establishment of a factory which covers the whole value chain.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing in increasing efficiency to produce cotton and manufacture garments.

Key Products with Potential

Production will focus on the processing of cotton and production of garments with an aim to meet local and potentially regional demand.

Investment Required - 6,704,000,000 RWF

TEKSTİL VE KONFEKSİYON

-Pamuk İşleme ve Giyim

- Tüm değer zincirini kapsayan tesis

- Yatırım: 6.704.000.000 RWF

Electric Cars Assembly

Rwanda has introduced the use of Electric Vehicles (EV) as part of its efforts to protect the environment and cut fuel costs in alignment with its reputation of being known for its environmental initiatives. However, majority of EVs are currently being imported due to logistical challenges and scarcity of widely-available electrical vehicle parts to assemble or manufacture. An additional motorcycling factory would allow for import substitution and eventually the reduction of the trade deficit.

Potential Company & Project Overview

- This project will promote business opportunities in electric cars manufacturing leading to the establishment of an EV (car) facility.
- The facility will envision to adopt latest practices in manufacturing in increasing efficiency to produce electric cars for exports and local consumption.

Key Products & Expected Production Capacity

Production will focus on the production of electric motorcycles with an aim to meet local and potentially regional demand

Investment Required - 40,000,000,000 RWF

ELEKTRİKLİ ARABA PARÇALARI

Elektrikli araç üretiminde hem ihracat hem de yerel tüketim için EV (otomobil) tesisi ihtiyacı vardır. Lojistik zorluklar ve yaygın olarak bulunabilen elektrikli araç parçalarının eksikliği nedeniyle şu anda elektrikli araçların çoğu ithal edilmekte olduğu için potansiyeli yüksektir.

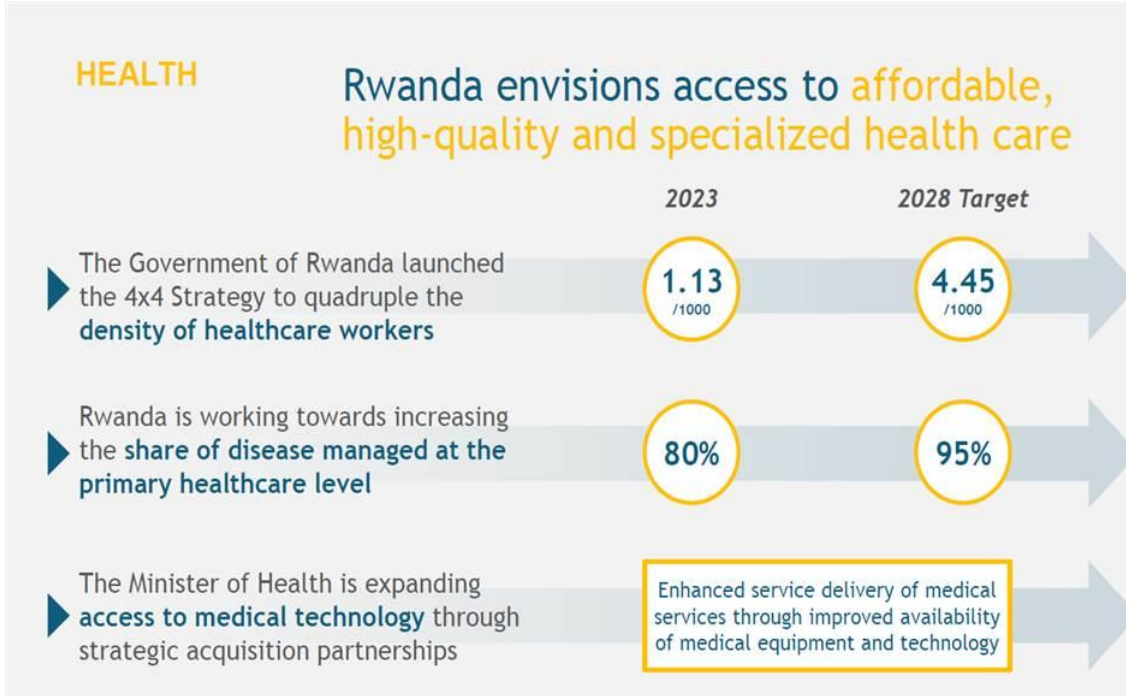
- Yatırım: 40.000.000.000 RWF

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.4.RUANDA'DA SAĞLIK SEKTÖRÜ

Ruanda, şu anda 1280 sağlık ocağı, 520 sağlık merkezi, 57 hastane ve 5 ulusal sevk hastanesinden oluşan bir sağlık kamu hizmeti sistemi işletmektedir. Ruanda ayrıca genel hastaneler, özel göz hastaneleri, özel klinikler ve poliklinikler, diş klinikleri ve dispanserlerin bulunduğu canlı bir özel sağlık hizmetleri sektörüne sahiptir. Ruanda, son teknoloji ve özel tıbbi tesislerin cazibesi yoluyla daha iyi sağlık hizmeti sunumunu genişletmeyi ve tıbbi turizmi geliştirmeyi planlamaktadır; bu kapsamda **kliniklere, uzmanlık hastanelerine ve teşhis merkezlerine büyük talep ve ihtiyaç bulunmaktadır.** Ayrıca Ruanda'da tıp fakülteleri, hemşirelik paramedikal okulları, tıbbi mühendislik okulları ve e-öğrenme platformları gibi tıp eğitimi ve eğitim enstitülerine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu kapsamda Ruanda hükümeti, en az 50 milyon ABD dolarına eşdeğer bir miktar yatırım yapıldığında **7 yıla kadar kurumlar vergisi muafiyeti** sağlamaktadır. **İlk yıl için %50 hızlandırılmış amortisman oranı** ve **en az 250.000 ABD doları yatırım yapan yabancı şirketlere çalışma testi olmaksızın 3 yabancıyı işe alma izni** verilmektedir. İthal tıbbi ekipmanlarda da vergi muafiyeti bulunmaktadır.

Ruanda Hükümeti, ulaşılabilir ve yüksek kaliteli sağlık hizmetleri sunabilmek için 4x4 Stratejisini başlatmıştır.

Buna göre 2023 yılında 1000 hastaya düşen 1.13 sağlık personeli sayısını 4.45'e çıkarmak istemektedir.

Ruanda, primary (birincil) öneme sahip sağlık hizmetlerinde 2023 yılında %80 olan seviyeyi %95'e çıkarmayı hedeflemektedir.

Sağlık Bakanlığı, ayrıca stratejik satın alma ortaklıkları yoluyla tıbbi teknolojiye erişimi genişletme kararı almıştır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Kigali Health City

~ Africans spend ~\$1 billion a year on outbound medical treatment.

~ Rwanda is developing a health hub with specialized, high-quality medical services, cutting-edge technology and innovative research in Africa.

~ Ongoing projects include a heart center for cardiac surgeries, IRCAD Africa center for minimally-invasive surgeries & Artificial Intelligence, extension of King Faisal teaching hospital and a center of excellence for infectious diseases.

Investment required: \$ 500M

KİGALİ SAĞLIK ŞEHİRİ **PROJESİ**

Yukarıda belirtilen stratejiler doğrultusunda bazı projeler ortay konmuştur.

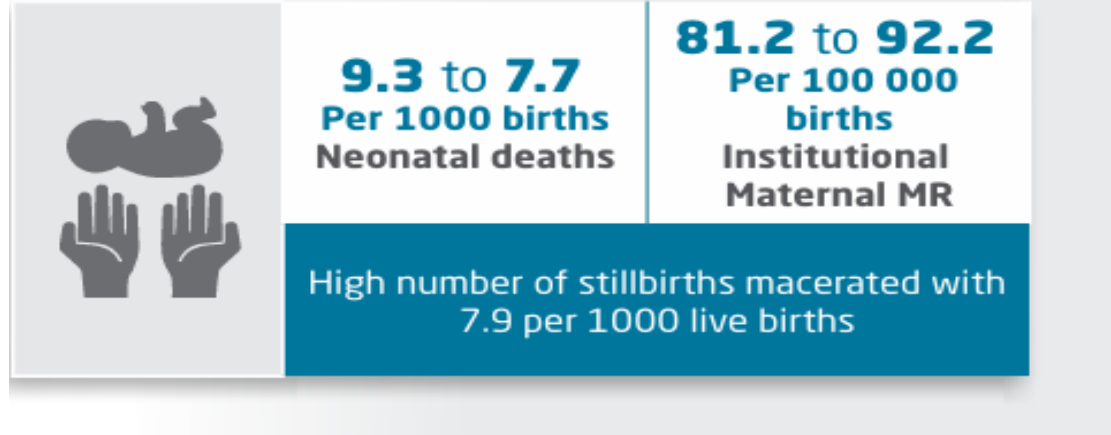
Afrika, yılda yaklaşık 1 milyar dolarlık tedavi hizmetini yurtdışından karşılamaktadır.

Ruanda ise, bu anlamda bu sağlık hizmetlerini kendisinin verebilmesini teminen, Afrika'da uzmanlaşmış, yüksek kaliteli tıbbi hizmetler, son teknoloji ekipmanlar ve yenilikçi araştırmalara sahip bir sağlık merkezi geliştirmeyi hedeflemektedir.

Bu minvalde devam eden projeler arasında kalp cerrahisi alanında bir kalp merkezi, cerrahi ve yapay zeka alanında IRCAD Afrika merkezi, King Faisal eğitim hastanesinin genişletilmesi ve bulaşıcı hastalıklar için bir mükemmeliyet merkezi bulunmaktadır. **Gerekli yatırım miktarı ise 500 milyon dolar**

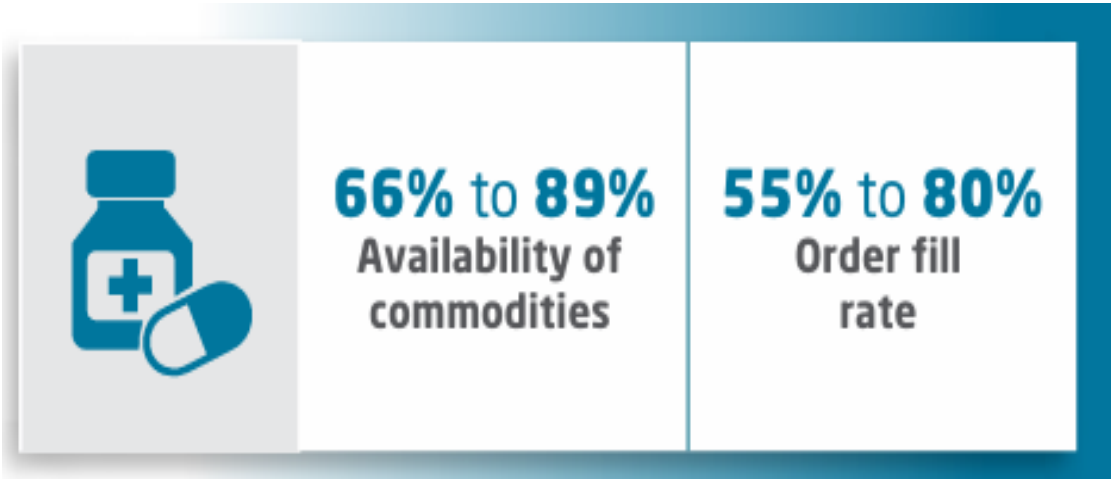

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

**ÇOCUK HASTALIKLARI TEŞHİS
MERKEZLERİ VE UZMANLIK HASTANELERİ**

Ruanda, sağlık sektörünün gelişmeye başlamasıyla beraber bebek ölüm oranlarını 2015 yılından 2023 yılına kadar her 1.000 doğumda 9.3'ten 7.7'ye düşürmeye başlamıştır. Bu anlamda Ruanda'da çocuk hastalıkları teşhis merkezlerine ve uzmanlık hastanelerine büyük talep ve ihtiyaç bulunmaktadır.

TIBBİ EKİPMAN VE İLAC ÜRETİMİ

Ruanda Sağlık sektöründe ihtiyaç duyulan ürünlerin bulunma oranını 2015 yılından 2023 yılına kadar %66'dan %89'a, siparişleri karşılama oranını %55'ten %80'e çıkarmayı başarmıştır.

- Steril tıbbi sarf malzemeleri üretimi
- İlaç fabrikaları
- Tıbbi cihaz montaj tesisleri

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

DIJITAL SAĞLIK ÇÖZÜMLERİ

- **Tele-tıp ve e-sağlık** altyapısına yönelik yatırımlar (özellikle kırsal bölgelerde sağlık hizmetlerine erişimin kısıtlı olması nedeniyle).
- **Yapay zeka destekli tanı sistemleri** alanında yatırım fırsatları mevcuttur.

ESTETİK VE PLASTİK CERRAHI

- Estetik ve plastik cerrahi Ruanda'da kişi başı gelirin düşük olması nedeniyle çok gelişmemesine rağmen, özellikle artan orta sınıf ile beraber yatırım fırsatı anlamında büyük fırsatlar barındırmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

GÖZ HASTALIKLARI UZMANLIK
TEŞHİS MERKEZLERİ

- Ruanda'da 1.2 milyon kişi görme kusurları yaşıyor (WHO verileri).
- Katarakt ameliyatlarına erişim kısıtlı (yılda sadece ~5.000 ameliyat yapılabilir) olduğu için büyük yatırım fırsatları barındırmaktadır.
- Ayrıca bağlantılı yan sektörü gözlük sektöründe de üretim tesisi eksikliği nedeniyle yatırım fırsatları barındırmaktadır.

DİŞ HASTALIKLARI UZMANLIK TEŞHİS
MERKEZLERİ

- Ruanda'da şehirli nüfusun, estetik diş tedavilerine (beyazlatma, implant, şeffaf plak) ilgisi arttığı için orta ve lüks diş kliniklerine ihtiyaç artmaktadır.
- Ayrıca bağlantılı yan sektörü diş malzeme sektöründe de üretim tesisi eksikliği nedeniyle yatırım fırsatları barındırmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

NYAMATA DOĞUM SERVİSİ

Imbuto Vakfı tarafından finanse edilen ve 2023 yılında inşaatına başlanan 5 milyon dolarlık Bugesera Bölgesi'ndeki Nyamata Doğum Servisi %80'i tamamlanmış olup 120 anne yatağı, 60 kuvöz yatağı ve ayakta tedavi bölümlerinden oluşmaktadır.

NYARUBUYE TIP MERKEZİ

4.5 milyon dolarlık Nyarubuye Tıp Merkezinin inşaatına 2026 yılı başında başlanmış olup 2028 yılında tamamlanması ve tamamlandığında bölgenin sağlık hizmetlerini önemli ölçüde iyileştirmesi beklenmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

MASAKA HASTANESİ GENİŞLEMESİ

2026 yılı sonuna kadar tamamlanması planlanan Kicukiro'daki Masaka Hastanesi'nin genişlemesi, tesisin günde 2.000 hastaya hizmet vermesine olanak tanınması beklenmektedir. Bu genişlemenin, bu hastaneyi önemli bir sağlık merkezi haline getirmesi ve kaliteli sağlık hizmetlerine erişimi artırması beklenmektedir. Masaka'daki yeni CHUK tesisi, Ruanda'nın bugüne kadarki en büyük sağlık altyapı projelerinden biridir. Şanghay İnşaat Grubu Şirketi tarafından yaklaşık 70 milyon dolarlık maliyetle inşa edilen ve Çin Hükümeti tarafından finanse edilmektedir.

Projenin temeli, 22 Temmuz 2024 tarihinde Ruanda Devlet Başkanı Paul Kagame tarafından atılmıştır. Proje, Kral Faisal Vakfı ve Ruanda Sağlık Bakanlığı ile birlikte **Shelter Group Africa** ortaklığında yürütülmektedir. Suudi Kalkınma Fonu (SFD), hastanenin kuruluşundan bu yana en büyük destekçilerden biri olmuştur. Yatak kapasitesi yaklaşık **157'den 600'e** çıkarılacaktır. Ayrıca hastane bünyesinde yeni bir **Sağlık Bilimleri Üniversitesi** kurulmaktadır İnşaatın 2027 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

**RUHENGERRI REFERRAL HOSPITAL
EXPANSION – NORTHERN PROVINCE**

%75'i Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) tarafından finanse edilen, 110 milyon dolarlık 8 ameliyathane, 220 yataklı doğum hastahanesi, 36 yoğun bakım ünitesine sahip olacak Ruhengeri Hastanesi'nin inşaatına Mayıs 2026'da başlanması planlanmaktadır. Proje, Kuzey Bölgesi'nde 2040 yılına kadar 3 milyona ulaşması beklenen hızla büyüyen nüfus için sağlık hizmetlerini önemli ölçüde iyileştireceği beklenmektedir.

**MUHORORO HOSPITAL
RECONSTRUCTION – NGORORERO
DISTRICT**

Mart 2026'da, Ngororero Bölgesi, Gatumba Sektöründe bulunan 1952 yılında yapılan Muhororo Hastanesi'nin yeniden inşası planları açıklanmıştır. 23 milyon dolarlık projeye, 2027 yılında başlanması ve 2029 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Tamamlandığında, yeni hastanenin Muhororo, Gatumba, Nyange, Bwira ve Kageyo dahil olmak üzere birçok sektördeki sakinler için sağlık hizmetlerine erişimi ve hizmet kalitesini önemli ölçüde iyileştirmesi beklenmektedir.

5.5.RUANDA'DA DİJİTAL TEKNOLOJİ SEKTÖRÜ (Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Finansal Hizmetler ve Eğitim Sektörü)

HOME ABOUT PROJECTS SERVICES

**Rwanda Digital Acceleration Project
(RDAP)**

Duration	Status
5 Years	Ongoing

Ruanda, Afrika'nın önde gelen dijital ülkelerinden biri olma hedefi doğrultusunda, Dünya Bankası ve Asya Altyapı Yatırım Bankası tarafından finanse edilen ve 5 yıllık bir proje olan Ruanda Dijital Hızlandırma Projesini(RDAP) kabul etmiştir.

Bu projenin genel hedefi genel hedefi dijital kamu hizmetlerine erişimi artırmak ve dijital inovasyon ekosistemini güçlendirmektir.

Proje, dört entegre ve birbirini güçlendiren bileşen etrafında tasarlanmıştır.

İlk bileşen, dijital erişim ve katılımdır. Aşağıdaki alt bileşenlerden oluşmaktadır: (i) uygun fiyatlı akıllı cihazlara erişim; (ii) herkes için dijital okuryazarlık; (iii) son hız bağlantı erişimi; ve (iv) geniş bant pazarı gelişimi için yasal, düzenleyici ve kurumsal kapasite.

İkinci bileşen dijital kamu hizmeti sunumudur. Aşağıdaki alt bileşenlerden oluşmaktadır: (i) dijital kimlik ve kimlik doğrulama; (ii) hükümet veri yönetimi, paylaşımı ve analitiği; (iii) temel sektörlerdeki e-hizmetler; ve (iv) siber güvenlik dayanıklılığı ve veri koruması.

Üçüncü bileşen, dijital inovasyon ve girişimciliktir. Aşağıdaki alt bileşenlerden oluşur: (i) bölgesel dijital girişimcilik merkezi; ve (ii) dijital ekonomi için yeni nesil yetenekler.

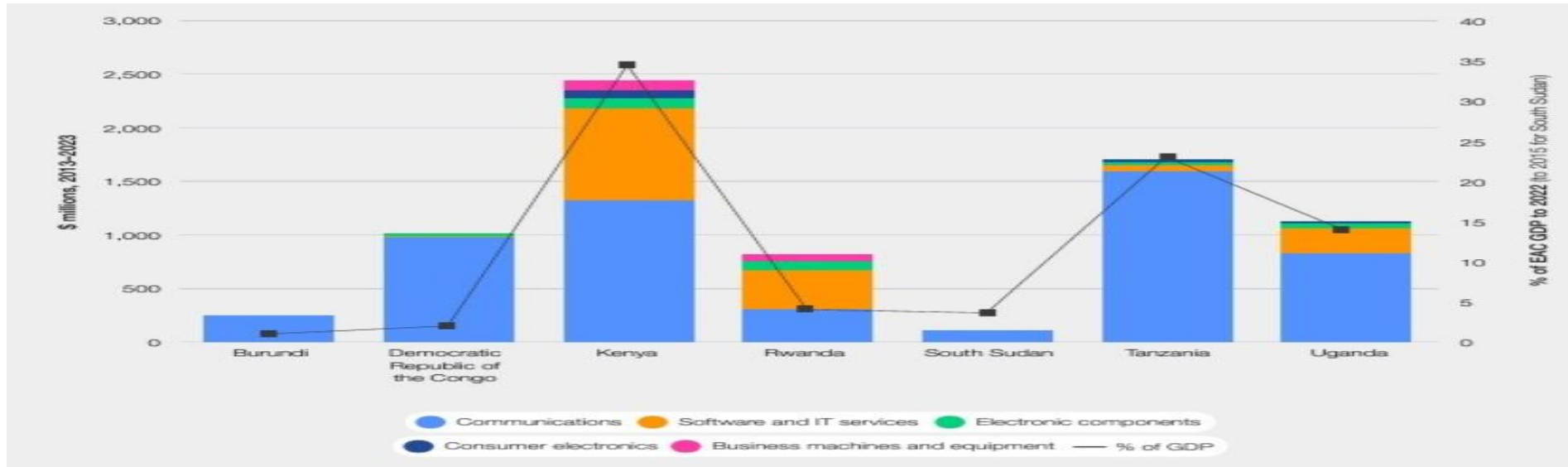
Dördüncü bileşen, proje yönetimidir. Aşağıdaki alt bileşenlerden oluşur: (i) finansal yönetim, (ii) tedarik, izleme ve değerlendirme

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda 2013 ile 2023 yılları arasında, dijital sektörde **819 milyon dolarlık** dört alt sektörde **doğrudan yabancı yatırım (FDI) çekmiştir**. Bu, yatırımcıların Ruanda'nın dijital potansiyeline artan ilgisini yansıttığının göstergesidir. **Yazılım ve BT hizmetleri** en büyük payı (372 milyon dolar, %45) alırken, **telekom ve iletişim** 304 milyon dolar (%37) ile ikinci sırada yer almıştır. **Elektronik bileşenler** (77 milyon dolar) ve **makine-ekipman** (66 milyon dolar) diğer önemli alanlar olmuştur. Bu göstergeler, dijital teknolojileri Ruanda ekonomisi için kilit bir itici güç haline getirmektedir.

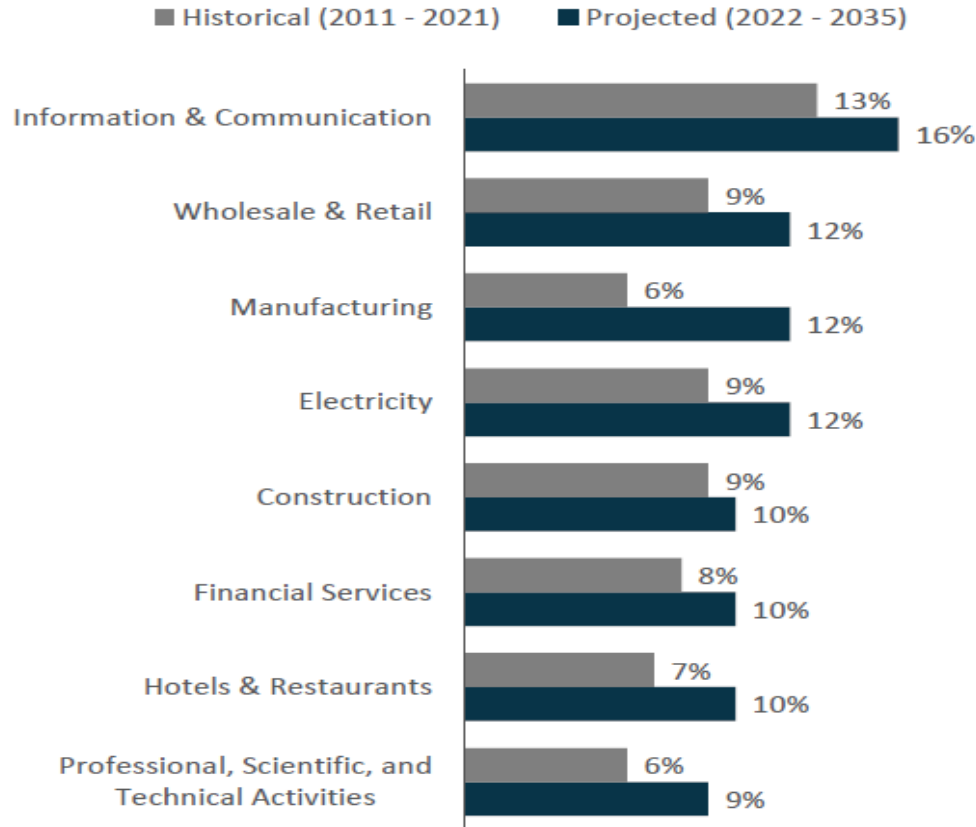
Ruanda, önümüzdeki on yılda 2013-2023 performansını aşmayı hedeflemektedir. Daha yüksek bir hedef koyan Ruanda, Dijital Doğrudan Yabancı Yatırım (DFDI) girişimine katılarak (Dijital İşbirliği Örgütü (DCO) ve Dünya Ekonomik Forumu (WEF)) ülkenin dijital doğrudan yatırımlarda tercih edilen bir destinasyon olmasını sağlamıştır. "Silikon Savanası" lakabıyla anılan Kenya, 2023'te dijital sektörde 1,1 milyar dolarlık doğrudan yatırım (FDI) çekerek bölgesel liderliğini sürdürmektedir. Ruanda, dijital ekosistemini güçlendirerek güçlü düzenleyici çerçevesi, politika önceliği ile Doğu Afrika'nın teknoloji merkezi olmayı ve 1 milyar doları aşan doğrudan yatırım (FDI) çekmeyi planlamaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Rwanda's economic transition is anchored on fast growing sub-sectors

Ruanda, Afrika'da hızla bir teknoloji merkezi (hub) olarak ortaya çıkıyor. Ruanda'nın ekonomik dönüşümünde de 2011-2021 yılları arasında en hızlı büyüyen sektörler arasında ilk sırayı %13'lük büyümeyle **bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü** almıştır. 2022-2035 yılları arasında beklenen büyüme ise %16'dır.

Yine aynı dönemler arasında **finansal hizmetler** ise %8 oranında büyüme kaydetmiş, 2022-2035 yıllarında arasında ise beklenen büyüme %10'dur.

KİGALİ INNOVATION CITY: 300 milyon dolarlık Kigali İnovasyon Şehri, Ruanda'yı inovasyon ve teknoloji girişimleri için bir merkez olarak konumlandıracak. Afrika genelinde iş, araştırma ve teknoloji için önde gelen bir merkez yapması planlanmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

DİJİTAL ALTYAPI

Geniş bant, mobil ağlar ve BT hizmetlerine yatırım, Ruanda'nın bilgi tabanlı bir ekonomi olma vizyonunu desteklemek için çok önemli bir konumdadır.

AKILLI ŞEHİR ÇÖZÜMLERİ

E-yönetim platformlarından sürdürülebilir kentsel planlama çözümlerine kadar kentsel yönetimde akıllı teknolojiler geliştirmek için fırsatlar mevcuttur.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

**TEKNOLOJİ GİRİŞİMLERİ VE
KULUÇKA MERKEZLERİ**

Destekleyici bir ekosistem ve fonlara erişimle teknoloji girişimleri Ruanda'da fırsatlar barındırmaktadır.

Ruanda, 2035 yılına kadar üst orta gelirli, 2050 yılına kadar da yüksek gelirli bir ülke seviyesine çıkmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda; **ülke çapında Teknik ve Mesleki Eğitim okullarının altyapı geliştirme ve inşası, işgücü piyasalarının eğitimi programları ve akıllı sınıflar kurma, e-öğrenme ve dijital içerik geliştirme vb.**, yatırım fırsatları sunmaktadır.

Aynı zamanda Ruanda, Dördüncü Sanayi Devrimi Merkezi (C4IR) aracılığıyla

yapay zekaya (AI) yatırım yapmaktadır. Dünya Ekonomik Forumu'nun küresel ağının bir parçası olan bu merkez, eğitimin iyileştirilmesi, doğal kaynakların yönetimi ve tarımın modernizasyonu gibi ülkenin en acil zorluklarından bazılarını ele almak için AI inovasyonunu teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Aynı dinamikte, Kigali'de Norrsken House'un kurulması, ülkenin dijital girişimcilik ekosisteminde bir dönüm noktasını işaret ediyor. Bu inovasyon merkezi, dijital işletmelerin büyümesini teşvik etmek için ortak çalışma alanları, mentorluk hizmetleri ve fon fırsatları sunarak yerel ve uluslararası girişimleri desteklemeyi amaçlıyor. Bu tür girişimler, Ruanda'nın bölgesel bir teknoloji merkezi olarak konumunu güçlendirme ve girişimler, işletmeler ve yatırımcılar arasındaki iş birliklerini kolaylaştırma arzusuyla örtüşmektedir. Tüm bu girişimler dijital teknolojideki boşlukları kapatmayı ve Ruanda'yı Doğu Afrika'da dijital gelişimde kilit bir oyuncu olarak konumlandırmayı amaçlıyor. Ülke, büyüyen bağlantı, elverişli bir yasal çerçeve ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri gibi güçlü yanlarını kullanarak dijital sektörde daha fazla doğrudan yabancı yatırım (FDI) çekmeyi hedeflemektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda, Afrika'da **tarım sektöründe dijital dönüşümü** başlatan ilk ülkelerden biridir. RSA tarafından geliştirilen Ruanda Toprak Bilgi Sistemi (RWASIS) çiftçilere ayrıntılı toprak verileri, ürün tavsiyeleri ve erozyon içgörülerini sağlamaktadır.

Uzay teknolojisiyle güçlendirilmiş bilgilendirilmiş karar alma ile Ruanda, çiftçilere üretkenliği ve sürdürülebilirliği artıran veri odaklı içgörüler sağlamaktadır. Bu girişimler Ruanda'nın ileri görüşlü dijital dönüşüm yaklaşımını vurgulamaktadır.

Ruanda'nın dijital dönüşümünü yönlendiren bir diğer sektör ise **Afrikanın en büyük otonom tıbbi malzeme teslimat sistemidir**. Ve uzak bölgelere tıbbi malzeme teslimatında uzmanlaşmıştır. İnsansız hava araçlarıyla (Kaliforniya merkezli bir şirket olan Zipline), bin tepeli ülke olarak nitelendirilen Ruanda topografyasının temel tıbbi malların karayoluyla taşınmasını zorlaştırdığı bir ülkede kritik öneme sahiptir. Kan dahil tıbbi malzemelerin ulaşılması zor bölgelere 40 dakikadan kısa sürede ulaştırılabilmektedir. Normalde karayoluyla saatler sürmektedir. Muhanga ve Kayonza şehirlerinde iki fırlatma sahası bulunan Zipline dronları, ülkenin başkenti Kigali'nin dışına gönderilen kan tedariklerinin dörtte üçünü 400'den fazla hastane ve kliniğe paraşütle bırakmaktadır. Ruanda'nın Afrika'nın Silikon Vadisi olma hedefi stratejik politikalar ve yatırımlarla desteklenen somut bir hedefdir. Bu anlamda da bu alanda önemli fırsatlar bulunmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda'nın dijital dönüşümünde yatırım yaptığı alanlardan diğeri de **“Otomatik Çok Modlu ve Modüler Biyometrik Kimlik Doğrulama Sistemi”dir**. Projeyi denetleyen kurum olan Ruanda Bilgi Toplumu Kurumu (RISA), Nisan 2025'te teklif davetini duyurmuştur. Sözleşme, iki yıl içinde tamamlanması gereken biyometrik sistemin tasarımını, tedarikini ve kurulumunu içermektedir. İlk geliştirme için dokuz ay ve uygulama sonrası destek için 15 ay. İhale, Ruanda'nın e-tedarik platformu üzerinden 7 Mayıs 2025'te kapanacak

Ruanda Uzay Ajansı (RSA), şehir planlamasını ve tarımını iyileştirmek için son teknoloji uzay teknolojisini de kullanmaya başlamıştır.

Başkent Kigali'de, Dünya Gözlem (EO) uygulamaları ile yetkisiz inşaatları takip etmeye, binaların şehrin ana planıyla uyumlu olmasını sağlamaya, zamandan, maliyetten ve kaynaklardan tasarruf etmeye başlamıştır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

And is home to **Africa's top universities**

Changing the way health care is delivered around the world

Educating and empowering the next generation of African engineers

Specializes in conservation agriculture and One Health principles

Preparing students to make an impact as leaders

Ayrıca **yabancı üniversitelerin Ruanda'da kampüs açmaları** teşvik edilmektedir. Bu teşvikler nedeniyle, Ruanda'da Carnegie Mellon Üniversitesi, Global Health Equity Üniversitesi, RICA ve Afrika Leadership Üniversitesi kampüsler açmışlardır.

Özel ve devlet üniversitelerinde öğrenci yurtları inşa etme ve yönetme fırsatları vardır. En az 50 milyon ABD doları tutarında yatırım yapıldığında 7 yıla kadar kurumlar vergisi muafiyeti sağlanmaktadır.

İlk yıl için %50 oranında hızlandırılmış amortisman oranı, en az 250.000 ABD doları yatırım yapan yabancı şirketlere, çalışma testi (labor test) olmaksızın 3 yabancıyı işe alma izni verilmektedir.

Teknik ve Mesleki Eğitim eğitim materyalleri için KDV muafiyeti sunulmaktadır. Ayrıca, akıllı sınıflar, e-öğrenme, dijital içerik geliştirme, her düzeyde Bilgi Teknolojileri alanında öğretmen eğitimi alanlarında yatırım fırsatları bulunmaktadır.

Diğer taraftan, kayıtlı BT firmalarına %15'lik bir kurumlar vergisi oranı bulunmakta olup üretim veya hizmetlere yapılan önemli yatırımlar (50 milyon doların üzerinde) için yedi yıla kadar potansiyel vergi tatilleri vardır.

Yatırımcılar, belirli BT ekipmanlarında KDV muafiyetlerinden yararlanabilir ve olağan işgücü piyasası değerlendirmeleri olmadan oturma izni alabilir ve yabancı çalışanları işe alabilmektedir.

Ruanda, finansal katılımı ve verimliliği artırmanın bir yolu olarak finansal teknolojiyi (**FinTech**) Afrika'da en çabuk benimsemiş ülkelerdendir. Ruanda'nın finans sektörü, giderek daha fazla yerel ve uluslararası yatırımcı çeken istikrarlı ve modern bir ortam tarafından yönlendirilen bir dizi yatırım fırsatı sunmaktadır. Mobil bankacılık ve çevrimiçi ödeme sistemleri dahil olmak üzere dijital finansal hizmetlere yapılan yatırımın, hükümetin nakitsiz bir ekonomiye doğru ilerlemesiyle desteklenmesi beklenmektedir.

FinTech ve Dijital Finans sektöründe, %15 tercihli kurumlar vergisi oranı, Temettü, faiz ve telif ödemeleri üzerinde %0 tercihli stopaj vergisi, lisanslı mikrofinans kuruluşları, lisanslarının tarihinden itibaren beş (5) yıllık bir süre için kurumlar vergisi tatili, Finansal hizmetlerde kayıtlı bir yatırımcının sermaye kazancı vergisi ödememesi gibi teşvikler vardır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda'nın bankacılık sektörü iyi sermayelendirilmiştir ve toplam finans sektörü varlıklarının %66,1'ini oluşturmaktadır. Uluslararası bankaların büyük projeleri kolaylaştırabilecek ve ticaret finansmanı ve varlık yönetimi gibi hizmetler sağlayabilecek temsilcilik ofisleri kurma gibi fırsatları vardır. **Ayrıca, kırsal alanlarda finansal katılımı artırmak için ticari bankacılık ürünlerine ve hizmetlerine olan ihtiyaç artmaktadır.**

Insurance tech

In general, the insurance sector is still underdeveloped. The increasing amount of data collected through the digitisation of traditional sectors, especially in agriculture, is expected to increase the offering of insurance products. Furthermore, the overall uptake of insurance is growing in Rwanda.

This in turn creates opportunities for digital insurance products and services.

SİGORTA TEKNOLOJİSİ (INSURTECH)

Ruanda'da, sigorta sektörü hala gelişmekte olan bir aşamadır. Geleneksel sektörlerin dijitalleşmesiyle, özellikle tarım alanında toplanan veri miktarının artması, sigorta ürünlerinin çeşitliliğinin artmasını beklenmektedir. Ayrıca, Ruanda'da sigorta kullanımını genel olarak artış göstermektedir. **Bu durum, dijital sigorta ürünleri ve hizmetleri için fırsatlar yaratmaktadır.**

Wealthtech

Currently there is limited to no provision of capital market products and wealth management services in Rwanda. Offering these products and services is part of the mandate of KIFC. Furthermore, the KIFC aims to attract investments to Rwanda which can create a slipstream of opportunities for wealthtech companies.

The provision of wealthtech solutions is expected to rise, following the trend seen throughout the continent.

SERVET TEKNOLOJİSİ (WEALTHTECH)

Şu anda Ruanda'da sermaye piyasası ürünleri ve varlık yönetimi hizmetleri ya çok sınırlıdır ya da hiç yoktur. Bu ürün ve hizmetlerin sunulması, wealthtech şirketleri için bir dizi fırsat yaratabilmektedir.

Wealthtech çözümlerinin sunumunun, kıta genelinde görülen eğilime paralel olarak artması beklenmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Regtech and cybersecurity

With the growing adoption of digital technologies, the need for compliance related technology is increasing (e.g., complying with financial regulation, data compliance and protection).

This leads to opportunities within regtech and cybersecurity. Especially the latter is often seen as a lacking aspect within economies that experience rapid digital transformation.

Business process outsourcing (BPO)

Although BPO services are not always directly linked to the financial industry, it is worth mentioning in the context of Rwanda. The RDB expects the BPO segment to see the largest growth rates within the countries' ICT sector in the coming years.

The GoR is working on improving competitiveness of Rwanda to attract more BPO companies, providing clear opportunities to tap into.

SİBER GÜVENLİK ve DÜZENLEYİCİ TEKNOLOJİ (REGTECH)

Dijital teknolojilerin benimsenmesinin artmasıyla birlikte, uyumla ilgili teknolojilere olan ihtiyaç da artmaktadır (örneğin, finansal düzenlemelere uyum, veri uyumu ve koruması). Bu durum, regtech ve siber güvenlik alanlarında fırsatlar doğurmaktadır. Özellikle siber güvenlik, hızlı dijital dönüşüm yaşayan ekonomilerde genellikle eksik görülen bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

İŞ SÜRECİ DIŞ KAYNAK KULLANIMI (BPO)

BPO hizmetleri her ne kadar doğrudan finans sektörüyle bağlantılı olmasa da, Ruanda bağlamında değinmekte fayda var. RDB, önümüzdeki yıllarda ülkenin BİT sektörü içinde en yüksek büyüme oranlarının BPO segmentinde görüleceğini öngörmektedir.

Ruanda Hükümeti (GoR), daha fazla BPO şirketini çekmek için ülkenin rekabet gücünü artırmaya yönelik çalışmalar yapmakta ve bu alanda açık fırsatlar sunmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Data analytics

The digital transformation of the Rwandan economy and financial industry is accompanied by an increasing amount of (financial) data. However, sector observers mentioned that this wealth of data is being analysed only to a limited extent (e.g., mobile money user data).

This trend provides opportunities for businesses specialised in (financial) data analysis or software developers active in the field of data analytics.

Capacity building

The limited skill capacity on an institutional and private sector level creates opportunities for businesses involved in capacity building and training activities. A skill gap between ICT graduates and the labour market is highlighted as a major challenge in the country.

The demand for improved skills ranges from advanced digital skills to soft skills which are especially relevant when working in cross-border teams.

Fintech in Agriculture

Fintech solutions are reshaping the provision of financial services in agriculture. Loan management systems, digital overdrafts and payment platforms for agricultural inputs are solutions that increase access to finance and its affordability.

The market for fintech solutions (in)directly in agriculture is not saturated yet and offers opportunities for services such as payments and lending.

VERİ ANALİTİĞİ

Ruanda ekonomisinin ve finans sektörünün dijital dönüşümü, giderek artan miktarda (finansal) veri üretmektedir. Ancak sektör gözlemcileri, bu zengin veri kaynağının yalnızca sınırlı ölçüde analiz edildiğini (örneğin, mobil para kullanıcı verileri) belirtmektedir. Bu eğilim, (finansal) veri analizinde uzmanlaşmış işletmeler veya veri analitiği alanında faaliyet gösteren yazılım geliştiriciler için fırsatlar sunmaktadır.

KAPASİTE GELİŞTİRME

Kurumsal ve özel sektör düzeyindeki sınırlı beceri kapasitesi, kapasite geliştirme ve eğitim faaliyetleriyle uğraşan işletmeler için fırsatlar yaratmaktadır. BİT mezunları ile işgücü piyasası arasındaki beceri uçurumu, ülkedeki önemli bir zorluk olarak öne çıkmaktadır.

Gelişmiş dijital becerilerden, sınır ötesi ekiplerde çalışırken özellikle önem kazanan sosyal becerilere kadar geniş bir yelpazede artan beceri ihtiyacı bulunmaktadır.

TARIMDA FİNTEK

Fintek çözümleri, tarım sektöründe finansal hizmetlerin sunumunu yeniden şekillendirmektedir. Kredi yönetim sistemleri, dijital krediler ve tarımsal girdiler için ödeme platformları, finansmana erişimi ve uygun fiyatlılığını artıran çözümlerdir.

Tarım sektöründe dolaylı olarak fintek çözümleri pazarı henüz doymamış durumda olup, ödeme ve kredi gibi hizmetler için fırsatlar sunmaktadır.

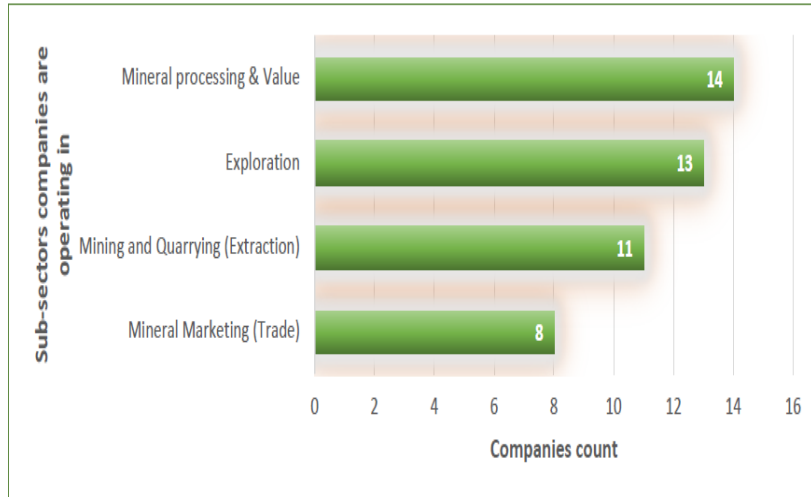

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.6. RUANDA'DA MADENCİLİK SEKTÖRÜ

1920'lerden beri yapılan jeolojik araştırmalar, Ruanda'nın ülke genelinde büyük miktarda kalay, tantal, tungsten (3Ts) ve altın yataklarına sahip olduğunu göstermektedir. Ruanda, büyük miktarda tarihi mineral oluşumuna ve faal madenlere ev sahipliği yapmaktadır. Başlıca emtiaları kasiterit, volframit (%35 ila %70 tungsten derecesi), kolumbit-tantalit (%25 ila %55 arasında değişen Tantal derecesi), doğal altın (%99,999 Au) ve nadir toprak elementleri (REE'ler), beril, lityum içeren mineraller, fosfat mineralleri, değerli taşlar vb. gibi diğer pegmatit ile ilişkili nadir minerallerdir.

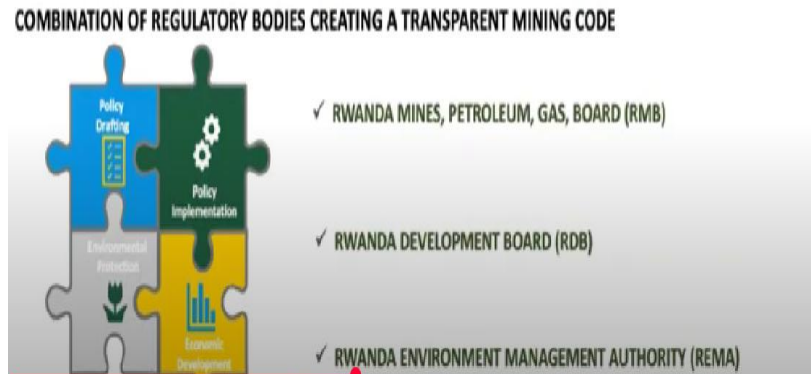
Buna ek olarak, ülke amfibolit, granit, kuvarsit, volkanik kayalar, kil, kum ve çakıl gibi endüstriyel minerallere de sahiptir. Turba (elektrik üretimi için kullanılır veya yakacak odun alternatifi olarak işlenir) gibi diğer doğal kaynaklar da bol miktarda bulunmaktadır. Ruanda'daki madencilik faaliyetleri 1930'ların başında başlamış ve o zamandan beri sektör önemli reformlar geçirerek ülkenin en büyük ihracat geliri elde eden sektörlerinden biri haline gelmiştir. 2023 yılına gelindiğinde madencilik sektörü 2017'deki 373,4 milyon dolardan 1,1 milyar dolar ihracat geliri elde etmiştir.

Ruanda'da madencilik sektörü 4 alt sektörden oluşmaktadır.

- 1-Mineral işleme ve değerlendirme
- 2-Keşif
- 3-Maden Çıkarma
- 4-Maden Ticareti

Figure 2: Subsectors in Mining sector

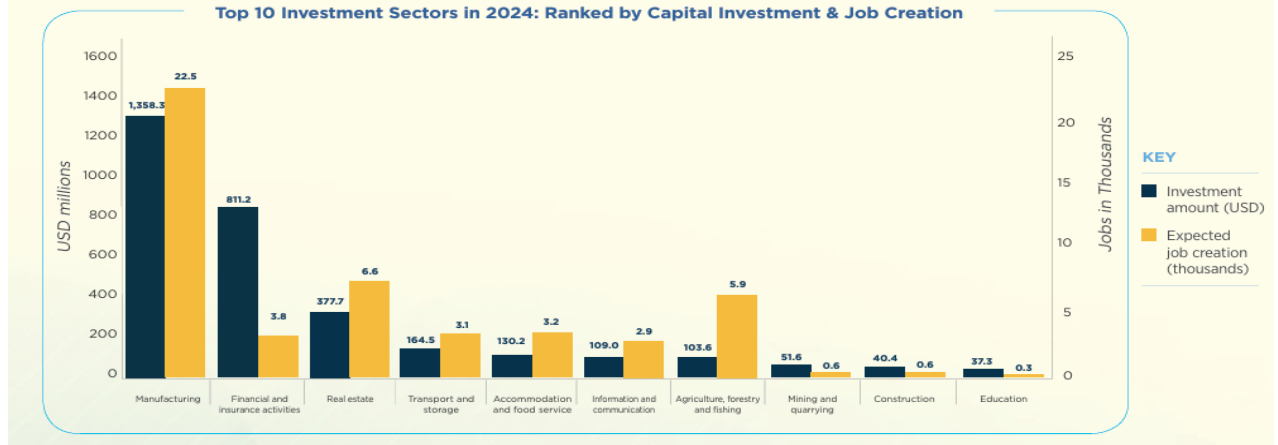

Ruanda'da madencilik sektöründeki yasal ve düzenleyici kurumlar **RMB** (Ruanda Maden, Petrol ve Gaz Kurulu), **RDB** (Ruanda Kalkınma Kurulu) ve **REMA** (Ruanda Çevre Yönetimi Kurumu)'dur

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Madencilik, ülkenin GSYİH'sine %3 katkıda bulunmaktadır. Diğer sektörlerle karşılaştırıldığında oldukça düşük kalmaktadır. Her ne kadar katkısı hali hazırda düşük olsa da çok büyük bir potansiyel barındırmaktadır. Zira madencilik sektörü, turizmden sonra ülkenin ikinci büyük ihracat geliri elde eden sektördür. Madencilik sektörü, son üç yılda Ruanda ekonomisine **1,6 milyar ABD doları katkıda** bulunmuştur.

Yukarıdaki şekilden de görüleceği üzere Ruanda'da yatırım, yaklaşık 1.5 milyar dolar ile en çok sanayi/üretim/imalat sektörüne yapılmış olup, madencilik sektörüne 2024 yılında 51.6 milyon dolarlık bir yatırım yapılmıştır. 2025 yılında Ruanda, sorumlu madencilik yatırımları için güvenilir bir destinasyon olarak konumunu güçlendirmiştir. Ruanda ayrıca yerel mineral işleme konusunda da önemli ilerleme kaydetmiş; altın, kalay, tantal ve niyobyum uluslararası standartlara göre rafine edilmiş ve ülkenin ham ihracattan daha yüksek değerli üretime geçişini güçlendirmiştir.

2025 yılında madencilik sektörünün performansı, güçlendirilmiş yatırım teşviki, iyileştirilmiş lisanslama süreçleri ve artan üretim kapasitesiyle desteklenmiştir. 2025 yılında altı ülkeden 43 şirketten 76 başvuru alınmıştır. Ayrıca 48 yeni lisans verilmiş ve 10 uyumsuz lisans iptal edilmiştir. Yıl sonu itibariyle ülke genelinde 415 aktif lisans kaydedilmiştir. **Toplam mineral ihracat değeri 869,7 milyon ABD dolarına ulaşmıştır. Altın, ihracat değerinin en büyük payını oluşturmuştur. Kasiterit, koltan ve volframit** hacim olarak en önemli katkı sağlayan mineraller olmaya devam etmiştir.

Mechanisation Support & Potential

Enabler	Gain	Output (t/yr)
Explosives	+25%	-308
Electricity	+170%	-1,180
Equipment	+170%	-803
Full Mechanisation	+150-160%	Significant
TOTAL	+118%	~18,915

RMB, 50 işletmeye hedefli teknik destek sağlamıştır. Temel kolaylaştırıcılar arasında patlayıcılara, elektrığe, modern ekipmana ve tam mekanizasyona erişim yer almaktadır. Mekanizasyon önlemlerinin tam olarak

uygulanması, ulusal üretimi yaklaşık %118 artırarak yıllık yaklaşık 18.915 tona ulaşmıştır

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Öte yandan **madencilikte dijitalleşmeye** geçme çalışmaları başlamıştır. **GIMCS:** Lisanslama, denetimler ve jeolojik verilerin %95'i dijitalleştirilmiştir. **MCIS:** Uluslararası mineral sertifikasyon sistemi yükselmesi devam etmektedir. **DMTS:** Yasadışı madencilikle mücadele için madenden ihracata takip sistemi geliştirilmiştir. **DMIM:** Gerçek zamanlı sonuçlarla dijitalleştirilmiş denetimler yapılmaktadır. **Jeoloji Laboratuvarı:** Gelişmiş analitik ekipman (XRF, AAS, ICP-OES, ICP-MS);

Ruanda, madencilik sektörünü canlandırmak için **güçlü bir hükümet desteği ve sağlam bir yasal ve düzenleyici bir çerçeve** sunmaktadır.

Dünya Standartlarında **Kalay-Tantal-Tungsten** Maden Bölgesi nin mevcut olması doğrudan küresel pazarlara tedarik sağlama optimizasyon ve genişleme fırsatını göstermektedir.

Önemli Ölçüde Keşfedilmemiş Altın Potansiyeli, "Sondaja Hazır" altın yatakları mevcuttur.

Yüksek Tenörlü Lityum Potansiyeli, Hükümet, KOBİ'lerle büyük ölçekli keşiflerin yoğunlaştığı bölgelerde araştırma yapmakta ve madencilik operasyonlarını desteklemektedir.

Öte yandan Kivu Gölü'nden metan gazı çıkarımı ile 82 MW kurulu kapasite, planlanan 100 MW daha ile ulusal elektriğin %21'ini karşılaması planlanmaktadır. Bu anlamda Ruanda Enerji Politikası Mart 2025'te güncellenmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ülkenin madencilik sektörüne yeni girişimciler için acil fırsatlar sunan **23 Potansiyel Hedef Alan (PHA)** belirlenmiştir.

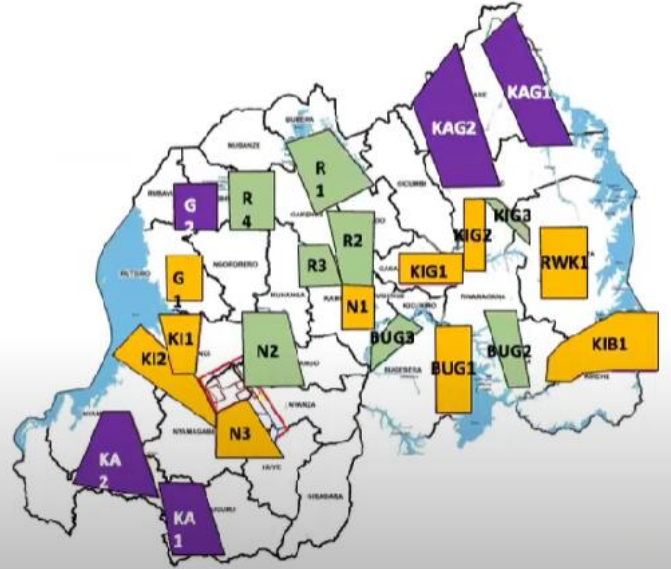
Jeofizik/jeokimya programlarından (bölgesel/yerel) elde edilen veri tabanı mevcuttur.

Mevcut lisans sahipleri potansiyel **iş ortaklıkları (JV)** fırsatları sunmaktadır.

Tungsten işleme tesisleri kurma, değerli taş kesme ve cilalama merkezleri ile madencilik ekipmanları ve laboratuvar hizmet merkezleri kurma fırsatları yer almaktadır.

23 potential target areas ready for investment

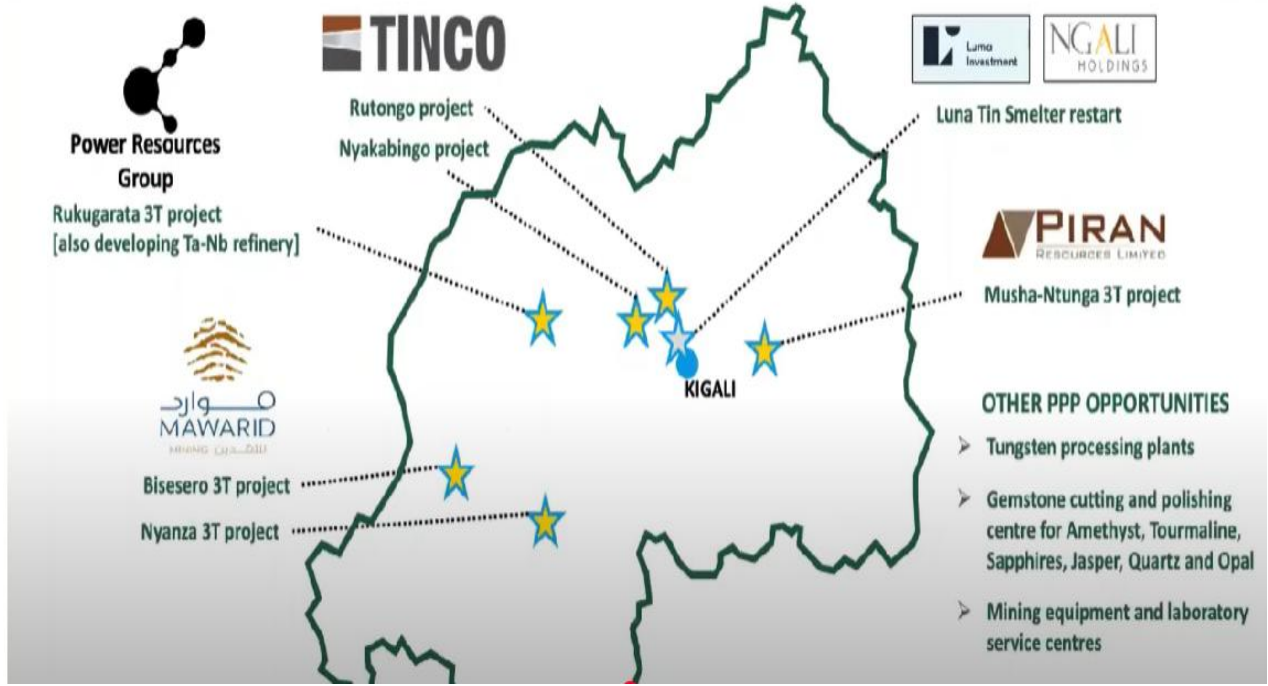
Exploration stage	
Advanced	Economic studies, resource estimates, drilling & bulk samples
Intermediate	Trenching, ground geophysics, stream sediments & soils
Early	Airborne geophysics, geological mapping, satellite imagery

Ülkenin madencilik sektörüne yeni girişimciler için acil fırsatlar sunan **23 Potansiyel Hedef Alan (PHA)**, erken, orta ve gelişmiş seviyeler şeklinde yukarıdaki şekilde gösterilmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Hali hazırda **bir çok firma keşif, araştırma ve maden çıkarma faaliyetlerini** Ruanda'da yürütmektedir.

RWANDA'S MINING POLICY FRAMEWORK'S FOCUSES ON THE OPTIMIZATION OF FINANCIAL BENEFITS THROUGH TRANSPARENCY OF TAXES, ROYALTIES AND OTHER PAYMENTS THAT REFLECT THE VALUE OF MINERAL RESOURCES TO SOCIETY

CORPORATE INCOME TAX
30%

ROYALTIES ON BASE METALS
4% ON GROSS VALUE

ROYALTIES ON PRECIOUS METALS
6% ON GROSS VALUE

ROYALTIES ON GEMSTONES
6% ON GROSS VALUE

Madencilik sektöründe faaliyet gösteren şirketler için kurumlar vergisinde standart oran diğer şirketlerde olduğu gibi %30'tur. (2024 yılı sonu itibariyle %28'dir.). Değerli metaller için telif hakkı brüt gelirin %6'sı, baz metaller için %4'ü, mücevherler telif hakkı ise brüt gelirin %6'sıdır.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

GOOD ROAD NETWORK ACROSS THE COUNTRY
FURTHER INVESTMENT A KEY PART OF RWANDA'S ECONOMIC DEVELOPMENT AND POVERTY REDUCTION STRATEGY

KIGALI-DAR ES SALAAM PORT
US\$2.58B PROJECT TO CONNECT TO TANZANIA'S STANDARD GAUGE LINE, PRESENTLY BEING BUILT IN TWO PHASES; DAR ES SALAAM TO MOROGORO, AND MOROGORO TO MAKUTUPORA

ENHANCED POWER AVAILABILITY & CAPACITY
INCREASED CAPACITY AND IMPROVED NETWORK RELIABILITY, 'PRODUCTIVE USERS' (INCLUDES INDUSTRY) USAGE FROM 72% TO 100% AS PART OF THE ENERGY SECTOR STRATEGIC PLAN (ESSP) 2018/19 TO 2023/24

WATER
WIDELY AVAILABLE

Ruanda'da madencilik sektöründe gerekli olan,

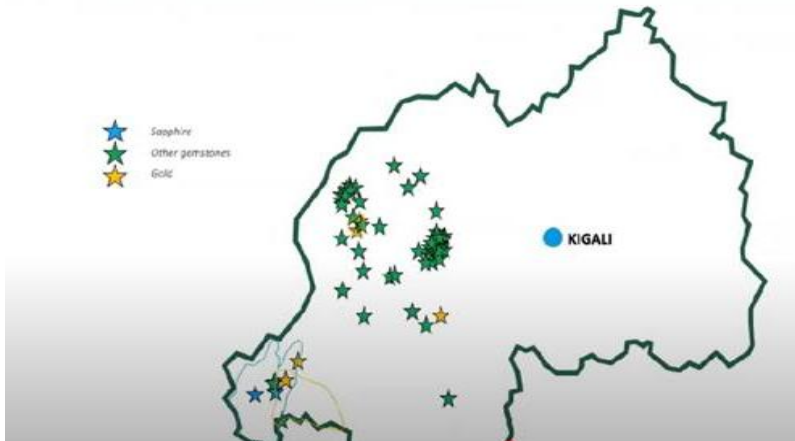
-Ülke çapında iyi durumdaki kara yolu ağının olması,

-Kigali- Darusselam limanına direk bağlantının olması,

-Gerekli enerji ve suyun ziyadesiyle mevcut olması

büyük bir kolaylık sağlamaktadır.

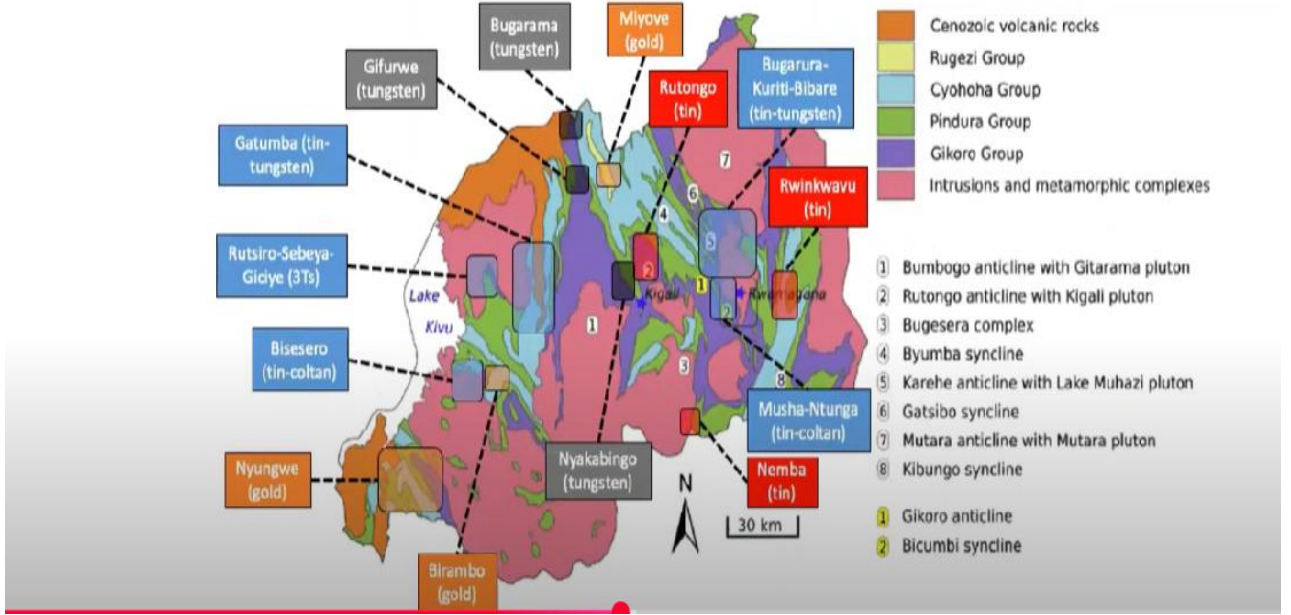
Growth of Gemstone deposits over the years

Ruanda'daki değerli madenler ve kıymetli mücevher destinasyonları yandaki ve aşağıdaki tablodaki gibidir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Bin tepeli ülke Ruanda, yukarıda da belirtildiği üzere, çeşitli mineraller ve kayalar açısından zengindir. Bunlara Metalik Cevherler (wolfram, kasiterit, koltan ve altın gibi), Değerli Taşlar (ametist, zümrüt, safir ve yakut gibi), Endüstriyel Mineraller ve Kayalar (granat, muskovit, feldispat ve kaolin gibi) ve Boyut Taşları (granit, dolomit, mermer ve volkanik kayalar gibi) dahildir. Bunlar mücevher, inşaat malzemesi, elektronik, boya, cam, seramik ve çok daha fazla sektörde hammadde olarak kullanılabilir. Ruanda, elektronik üretiminde kullanılan dünya tantalının %9'undan fazlasını üreterek tantalın en büyük küresel üreticileri arasında 3 .sırada yer almaktadır (Avustralya %54, Kongo-Kinşasa %11).

Mining

Overview

- Rwanda possesses huge deposits of tin, tantalum, tungsten (3Ts), and gold across the country.
- The country is also endowed with industrial minerals such as amphibolite, granite, quartzite, volcanic rocks, clay, sand, and gravel.

Opportunities

- Mineral exploration Prospects: recently identifies 54 PTAs offering chances to precisely delineate and quantify mineral resources
- Mineral value addition
- Partnership opportunities with local companies
- Mining equipment and services
- Gemstone cutting and polishing

Ruanda, ülke genelinde büyük kalay, tantal, tungsten (3T'ler) ve altın yataklarına sahiptir. Ayrıca amfibolit, granit, kuvarsit, volkanik kayalar, kil, kum ve çakıl gibi endüstriyel minerallerle de donatılmıştır.

Mineral keşif potansiyeli: Yakın zamanda belirlenen 54 Potansiyel Hedef Alan (PHA), mineral kaynaklarının kesin olarak tanımlanması ve miktarının belirlenmesi için fırsatlar sunmaktadır. Yatırım fırsatları arasında şu anda Ruanda'nın madencilik sektörü

çoğunlukla gelenekseldir; Sektörü yarı mekanize ve daha sonra endüstriyel seviyeye yükseltmek için **modern teknolojiye ihtiyaç vardır**, sektörde **sondaj makineleri, buldozerler, yerçekimi masası sarsıcıları gibi** madencilik ekipmanlarına ihtiyaç vardır. **Mineral katma değer üretimi:**

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Yerel şirketlerle ortaklık fırsatları **Madencilik ekipmanları ve hizmetleri:**
Değerli taş kesme ve cilalama işlemleri gibi yatırım fırsatları mevcuttur.

Summary _Incentives in the Investment code	
Preferential corporate income tax rate of 0%	An international company which has its headquarters or regional office in Rwanda and invest the equivalent of \$10M
Preferential corporate income tax rate of 3%	Pure Holding Companies(\$1M), SPVs(\$1M), Collective Investment Schemes(\$1M), Global Trading(\$10M), and IP companies(\$10K)
Preferential corporate income tax rate of 15%	Investor operating in mass transport, energy production, manufacturing, ICT & e-mobility
Corporate income tax holiday of 7 years	A registered investor investing an equivalent of \$50M and contributing at least 30% in form of equity
Start up incentives	With the exception of private equity & venture capital funds, angel investors investing a maximum \$500k in a start up is eligible for; <ul style="list-style-type: none">o Capital gains tax exemption on the sale of shareso With holding tax exemption on dividends
Talent Attraction & Immigration incentives	<ul style="list-style-type: none">• 2 year entrepreneurship visa for Start-up• 2 year talent visa for Qualifying international students• An Investor who invests 250k may recruit 3 foreign employees without necessarily demonstrating that their skills are lacking

21

Ruanda'daki bazı **teşvik ve desteklere** özetle yer verecek olursak;

-%0 Kurumlar Vergisi Oranı: Rwanda'da merkezi veya bölgesel ofisi bulunan ve 10 milyon \$ yatırım yapan uluslararası şirketler kurumlar vergisi ödememektedirler.

-%3 Kurumlar Vergisi Oranı: Saf Holding Şirketleri (Pure Holding) (1 milyon \$), Özel Amaçlı Şirketler (1 milyon \$), Kolektif Yatırım Planları (1 milyon \$), Küresel Ticaret Şirketleri (10 milyon \$) ve Fikri Mülkiyet Şirketleri (10 bin \$) %3'lük kurumlar vergisine tabi tutulmaktadır.

-%15 Kurumlar Vergisi Oranı: Toplu taşıma, enerji üretimi, imalat, BİT ve e-mobilite sektörlerinde faaliyet gösteren yatırımcılar ise %15'lik kurumlar vergisine tabidir.

-7 Yıllık Kurumlar Vergisi Muafiyeti: 50 milyon \$ yatırım yapan ve en az %30 öz sermaye katkısı sağlayan kayıtlı yatırımcılar 7 yıllık kurumlar vergisi muafiyeti bulunmaktadır.

-Start-up Teşvikleri: Özel sermaye ve risk sermayesi fonları hariç, bir başlangıç şirketine en fazla 500 bin \$ yatırım yapan melek yatırımcılar, hisse satışında sermaye kazancı vergisi muafiyeti, temettülerde stopaj vergisi muafiyetinden yararlanabilmektedirler.

-Yetenek Çekme ve Göç Teşvikleri: Başlangıç şirketleri için 2 yıllık girişimci vizesi.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Nitelikli uluslararası öğrenciler için 2 yıllık yetenek vizesi.

250 bin \$ yatırım yapan bir yatırımcı, beceri eksikliğini kanıtlamadan 3 yabancı çalışan işe alabilir.

E-Mobility's Special Incentives

Fiscal Incentives

- Electricity tariff for charging stations be capped at the industrial tariff level (large industry category);
- The electric vehicles will also benefit from a reduced tariff during the off-peak time;
- Electric vehicles, spare parts, batteries and charging station equipment be treated as VAT zero rated products;
- Exemption of import and excise duties on electric vehicles, spare parts, batteries and charging station equipment.
- Exemption of Withholding Tax at customs (WHT of 5%).

Non-Fiscal Incentives

- Rent free land for charging stations (for land owned by Government).
- Provisions of EV charging stations in the building code and City planning rules.
- Access to High Occupancy Vehicle lanes (Dedicated Bus Lanes).
- Provide preference to electric vehicles for Government hired vehicles

22

-**Elektrikli araçlar, yedek parçalar, bataryalar ve şarj istasyonu ekipmanları** KDV sıfır oranlı ürünler olarak kabul edilmektedir.

- Elektrikli araçlar, yedek parçalar, bataryalar ve şarj istasyonu ekipmanları için **ithalat ve özel tüketim vergisi muafiyeti** mevcuttur. Ayrıca Gümrüklerde **stopaj vergisi muafiyeti** (%5 stopaj vergisi) bulunmaktadır.

- Şarj istasyonları için hükümete ait arazilerde **kiralamalar ücretsizdir.**

- Bina yönetmeliği ve şehir planlama kurallarında şarj istasyonları için düzenlemeler yapılmıştır.

- Hükümet tarafından kiralanen araçlarda elektrikli araçlara öncelik verilecektir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.7.Pazarın Özellikleri

Ruanda, ticaret politikasının bir parçası olarak bir dizi çok taraflı ve ikili ticaret anlaşmasına imza atmıştır. Ruanda, Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) bir üyesidir ve En Çok Kayrılan Ülke (MFN) ilkesinden hareketle ürünlerinin dünya pazarlarının %90'ından fazlasına erişimi vardır.

Buna ek olarak, Ruanda çeşitli ticari anlaşmalara üyedir ve ticareti geliştirme planlarından yararlanmaktadır. Ruanda, 300 milyondan fazla nüfusuyla Kenya, Burundi, Uganda, Tanzanya, Güney Sudan, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve son olarak Somali'nin de katılımıyla üye sayısı 8 olan ve toplam GSYİH'sı 300 milyar doları geçen Doğu Afrika Topluluğu'nun (EAC) bir üyesidir.

Ruanda ayrıca 21 üye sayısı, 800 milyar dolara yaklaşan GSYİH'sıyla ve 600 milyonluk nüfusuyla Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı'nın (COMESA) bir üyesidir. EAC ve COMESA hakkında ayrıntılı bilgiye aşağıda yer verilmektedir.

5.8.Fikri, Sıma Mülkiyet Hakları

Ruanda, üye ülkelerdeki ticari olmayan riskleri garanti eden ve Dünya Bankası'na bağlı olarak faaliyet gösteren Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı'na üyedir. Ruanda, Dünya Ticaret Örgütü Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması'na (TRIPS) taraftır ve Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü üyesidir.

Ruanda, Afrika kıtasında yer alan ve son yıllarda ekonomik ve sosyal alanlarda önemli ilerlemeler kaydeden bir ülkedir. Fikri mülkiyet hakları (IPR - Intellectual Property Rights), ülkenin ekonomik kalkınmasında ve yenilikçiliğin teşvik edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Rwanda Development Board (RDB), ülkenin ekonomik kalkınmasını desteklemek amacıyla kurulmuş bir kurumdur ve fikri mülkiyet haklarının korunması ve yönetimi de bu kurumun sorumlulukları arasındadır. RDB, patent, marka ve endüstriyel tasarımların tescil işlemlerini yürütmektedir. Ruanda'da buluşlar, patentler aracılığıyla korunur. Patent başvuruları, RDB tarafından değerlendirilir ve uygun bulunursa tescil edilir. Patentler, buluş sahiplerine belirli bir süre boyunca (genellikle 20 yıl) buluşlarını kullanma ve lisanslama hakkı verir. Ticari markalar, bir işletmenin ürün veya hizmetlerini diğerlerinden ayırt etmek için kullanılan işaretlerdir. Ruanda'da marka tescil işlemleri RDB tarafından yürütülür ve tescil edilen markalar, sahiplerine belirli bir süre boyunca (10 yıl, yenilenebilir) koruma sağlar. Telif hakları genellikle eser sahibinin ölümünden sonra 50 yıl boyunca devam eder.

Ruanda, **Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı (MIGA)**'ya üyedir. MIGA, Dünya Bankası Grubu'nun bir kuruluşudur ve üye ülkelerdeki yatırımcıları ticari olmayan risklere (siyasi riskler, savaş, terör, kamu otoritelerinin sözleşmeleri ihlal etmesi gibi) karşı korumak amacıyla garanti sağlar. Ruanda'nın MIGA'ya üye olması, ülkenin yabancı yatırımları teşvik etme ve uluslararası yatırımcılar için güvenli bir ortam sağlama çabalarının bir parçasıdır.

Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve TRIPS Anlaşması: Ruanda, Dünya Ticaret Örgütü (WTO)'nun bir üyesidir ve dolayısıyla Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS)'e taraftır. TRIPS Anlaşması, fikri mülkiyet haklarının uluslararası düzeyde korunmasını sağlayan ve WTO üyesi ülkelerin uyması gereken standartları belirleyen bir anlaşmadır. Ruanda, TRIPS kapsamında fikri mülkiyet haklarını koruma ve uygulama yükümlülüklerini yerine getirmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) Üyeliği: Ruanda, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO)'nun da üyesidir. WIPO, fikri mülkiyet haklarının küresel düzeyde korunmasını ve teşvik edilmesini amaçlayan bir Birleşmiş Milletler kuruluşudur. Ruanda'nın WIPO'ya üye olması, ülkenin fikri mülkiyet hakları konusunda uluslararası standartlara uyum sağlama ve bu alanda işbirliği yapma taahhüdünü gösterir.

Ruanda'da yabancı ülkelere verilen yargı kararlarının tanınması ve uygulanması, belirli koşullara bağlıdır. Ruanda hukuk sistemi, yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi için karşılıklılık ilkesinin geçerli olması, adil yargılama ve temel hukuk düzenine aykırı olmaması ve yabancı mahkemenin, davaya bakmak için yetkili olması gerekir. Ruanda mahkemeleri, yabancı yargı kararlarını bu kriterlere uygun olarak değerlendirir ve uygun görülürse tanır. Ancak, her bir kararın tanınması ve tenfizi, somut olayın koşullarına ve Ruanda hukukuna göre belirlenir.

5.9.Dağıtım Kanalları

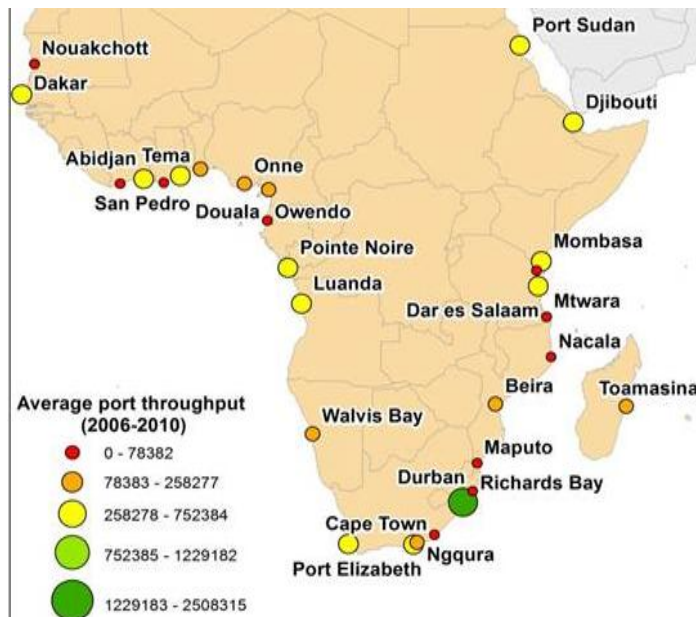
Doğal kaynaklar bakımından bölgesindeki diğer ülkelere göre **daha kısıtlı, denize çıkışı olmayan, küçük bir kara ülkesi** olan Ruanda'da **ticaret maliyetlerinin dünyanın en yüksekleri** arasında olmasına yol açmıştır.

Ayrıca, ülkenin **bölgesel demiryolu ağlarına bağlantısının bulunmaması**, ticaretin tamamen kara ve hava yoluyla yapılması (bu anlamda Türk Hava Yollarının uçuş ve hava kargo ücretlerinin rakiplerine oranla çok yüksek olması) **ticaret potansiyelini kısıtlayıcı** etkide bulunmaktadır.

Orta Afrika ve Doğu Afrika arasında **bir koridor rolü oynayabilmesi** ve ticaret maliyetlerini düşürebilmesi bakımından **lojistik sektörünün güçlendirilmesi** Ruanda'nın bölgesindeki **rekabet üstünlüğünü** ele geçirmesi bakımından kritik öneme sahiptir.

Ruanda, yukarıda da belirtildiği üzere coğrafi konumu itibarıyla denize çıkışı olmayan, kara ile çevrili bir ülke (landlocked) olduğu için ithal ettiği malları genellikle kara ve hava yolunu kullanarak ülkeye sokmaktadır.

Bu kanallar, ülkenin lojistik altyapısı, ticaret ortakları ve coğrafi sınırlamalar nedeniyle birbirini tamamlayıcı şekilde kullanılır.

Ruanda'nın ithalat için kullandığı başlıca dağıtım kanalları:

Deniz Yolu

Afrika'daki deniz limanları haritası.

Ana Giriş Limanları Üzerinden Ruanda'nın denize kıyısı olmadığı için ithal mallar, önce komşu ülkelerdeki büyük limanlara deniz yoluyla ulaştırılır. Bu limanlardan kara yolu veya demir yoluyla Ruanda'ya taşınır. Ruanda'nın en çok kullandığı limanlar şunlardır:

-Mombasa Limanı (Kenya), Ruanda'nın en önemli deniz giriş kapısıdır. Mombasa Limanı, Hint Okyanusu'nda yer

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

alır ve Ruanda'ya giden malların büyük bir kısmı bu liman üzerinden taşınır. Mallar, Mombasa'dan kara yoluyla Ruanda'ya ulaştırılır. Her türlü tonajda geminin yanaşmasına imkan verecek kapasiteye sahiptir. İkinci limanı ise henüz kullanımı çok yaygın olmayan Lamu Limanıdır.

Ülkemizden yüklenen ağır ve hacimli eşyaların Kenya'ya ulaşımı çoğunlukla deniz yolu ile gelmekte olup Süveyş Kanalı ve Kızıl Denizi aşan gemiler Hint Okyanusuna ulaşmaktadır. Ancak zaman zaman yapılan sevkiyatlar, Birleşik Arap Emirlikleri'ne uğradıktan sonra Mombasa Limanına gelmektedir.

Taşıyıcı şirket bulmakta zorluk çekilmemekte olup, her türden irili ufaklı birçok gemi taşıma şirketi Mombasa'ya yanaşmaktadır.

Yüklerin Kenya'ya ulaşmasında uzun yıllardan beri sıkıntı olan gemi kaçırma ve fidye isteme şeklinde yürütülen korsanlık problemi ve son günlerde Yemenli bazı grupların Kızıldeniz'de yük taşıyan gemilere yaptıkları saldırılar, maalesef Kenya'ya gemi trafiğini olumsuz etkilemektedir. Türkiye'den Kenya'ya gelen yükler, Kızıldeniz'deki sorun başlamadan önce 30-45 gün arasında, 40 ft konteyner 4-5 bin USD'a gelmekteyken, Kızıldeniz sorunu ile beraber rota sıklıkla Güney Afrika Ümit Burnu'nu dolaşarak 80-90 günde gelme yönünde kaymış ve fiyatlar 9-10 bin USD'a yükselmiştir.

-Darüsselam Limanı (Tanzanya), Ruanda'nın ikinci önemli deniz giriş kapısıdır. Darüsselam Limanı, Hint Okyanusu'nda yer alır ve özellikle Tanzanya ile ticaret yapan şirketler için önemli bir lojistik merkezidir. Mallar, bu limandan kara yoluyla Ruanda'ya taşınır.

-Diğer Limanlar: Bazen, Djibouti Limanı veya Maputo Limanı (Mozambik) gibi alternatif limanlar da kullanılabilir, ancak bu nadiren kullanılmaktadır.

Kara Yolu

Ruanda, ithal mallarını komşu ülkelerden kara yoluyla taşımak için yoğun bir şekilde kara yolu ağını kullanır. Ülkenin ana kara yolu güzergahları ise şu şekildedir.

-Mombasa-Kigali Koridoru (Kenya üzerinden), Mombasa Limanı'ndan Ruanda'nın başkenti Kigali'ye uzanan bu koridor, Ruanda'nın en yoğun kullandığı ticaret yoludur. Mallar, Kenya'nın içinden geçerek Ruanda'ya ulaşır.

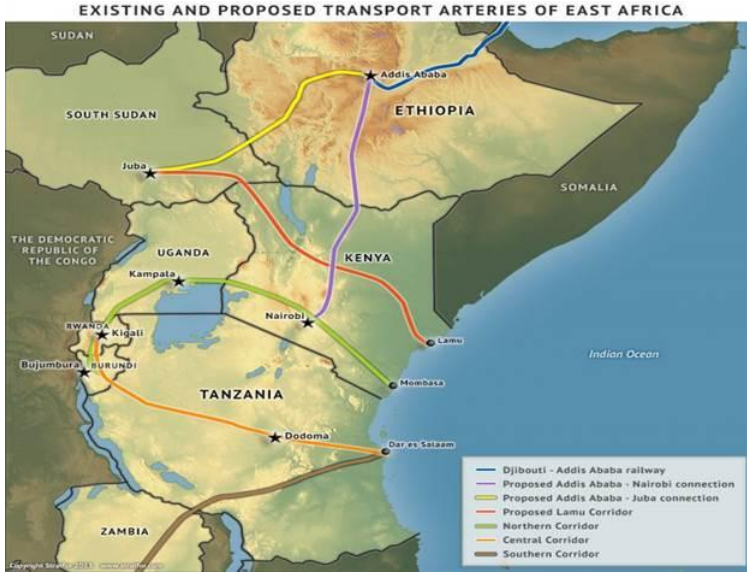
-Darüsselam-Kigali Koridoru (Tanzanya üzerinden), Darüsselam Limanı'ndan Ruanda'ya uzanan bu koridor, özellikle Tanzanya ile ticaret

yapan şirketler için önemlidir.

-Kampala-Kigali Koridoru (Uganda üzerinden), Uganda üzerinden Ruanda'ya ulaşan bu koridor, özellikle Doğu Afrika Topluluğu (EAC) ülkeleri arasındaki ticaret için kullanılır.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Demir Yolu

Ruanda, demir yolu taşımacılığı konusunda henüz tam olarak gelişmiş bir altyapıya sahip değildir, ancak bölgesel projelerle bu altyapıyı güçlendirme çabaları devam etmektedir. Özellikle

Mombasa-Nairobi-Kampala-Kigali Demir Yolu Projesi, Ruanda'nın deniz limanlarına demir yoluyla bağlanmasını amaçlamaktadır. Bu proje tamamlandığında, ithal malların taşınmasında demir yolu daha fazla kullanılacaktır.

Hava Yolu

Ruanda, hızlı ve değerli ithal mallar (örneğin, elektronik eşyalar, ilaçlar, taze ürünler) için hava yolunu kullanır. Ülkenin ana hava kargo merkezi, başkent Kigali'deki Kigali Uluslararası Havalimanı (KGL)'dir. Bu havalimanı, uluslararası hava kargo taşımacılığı için önemli bir merkezdir ve özellikle zaman hassasiyeti olan ürünler için tercih edilir. Bu güzergâhlarda nakliye süresi genellikle **1-2 gün** arasında değişmektedir.

Ruanda, Doğu Afrika Topluluğu (EAC) ve Afrika Serbest Ticaret Anlaşması (AfCFTA) gibi bölgesel entegrasyon girişimleri sayesinde ithalat süreçlerini kolaylaştırmıştır. Ayrıca, Ruanda Gelişim Kurulu (RDB), lojistik altyapıyı iyileştirme ve ticaret süreçlerini dijitalleştirme konusunda önemli adımlar atmıştır. Örneğin, Single Customs Territory (Tek Gümrük Bölgesi) uygulaması, ithalat süreçlerini hızlandırmış ve maliyetleri nispeten düşürmüştür.

Özetle, Ruanda, ithal ettiği malları deniz, kara ve hava yolu gibi çeşitli dağıtım kanallarıyla ülkeye sokmaktadır. Deniz yolu, özellikle Mombasa (Kenya) ve Darüsselam (Tanzanya) limanları üzerinden yoğun olarak kullanılırken, kara yolu bu limanlardan Ruanda'ya ulaşımın ana aracıdır. Hava yolu ise hızlı ve değerli ürünler için tercih edilir. Ruanda, lojistik altyapısını ve bölgesel entegrasyonunu sürekli geliştirerek ithalat süreçlerini daha verimli hale getirmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda'da mevcut gümrük kapıları ise özetle aşağıdaki gibidir.

Ruanda Gümrük Kapıları	
Ruanda- Uganda	
Gatuna (Katuna)	En büyük ve en önemli sınır kapısıdır. Kigali - Kampala ana yolu üzerinde bulunur. Birleşik Gümrük ve Göçmenlik Kontrolü (OSBP) uygulanmaktadır. Ticaret ve yolcu trafiği en yoğun geçiş noktasıdır. Tır ve otobüslerin yoğunlukla kullandığı sınır kapısıdır.
Kagitumba (Mirama Hills)	Doğu Ruanda ile Uganda arasında bir geçiş noktasıdır. Tarım ve ticaret ürünlerinin taşınmasında önemli rol oynar. EAC (Doğu Afrika Topluluğu) entegrasyonu çerçevesinde ticareti hızlandırır. Ruanda'nın doğusundaki Nyagatare ile Uganda'nın batısındaki Ntungamo arasında bulunur.
Cyanika (Kyanika)	Musanze (Ruanda) ve Kisoro (Uganda) şehirlerini birbirine bağlar. Turistler ve yerel halk tarafından yaygın olarak kullanılır. Ticari yük taşımacılığı açısından diğer iki sınır kadar yoğun değildir. Goril turizmine gelen ziyaretçiler tarafından kullanılır.
Ruanda-Tanzanya	
Rusumo	En büyük ve en yoğun sınır kapısıdır. Kigali ile Tanzanya'nın Dar es Salaam limanı arasındaki ana ticaret yolunun bir parçasıdır. EAC gümrük prosedürleri uygulanmaktadır. Büyük tır ve kamyonların sıklıkla kullandığı bir geçiş noktasıdır.
Kagitumba	Ruanda-Uganda-Tanzanya üçgeninde bulunur. Daha çok ticari geçişler ve mal taşımacılığı için kullanılır. Uganda üzerinden Tanzanya'ya geçmek isteyenler için alternatif bir sınır kapısıdır.
Ruanda-Burundi	
Nemba (Gasenyi)	En büyük ve en önemli sınır kapısıdır. Ruanda'nın Bugesera bölgesi ile Burundi'nin Kirundo bölgesini birbirine bağlar. Ticaret açısından yoğun kullanılan bir noktadır. OSBP sistemi ile gümrük işlemleri hızlandırılmıştır.
Ruhwa	Cyangugu (Ruanda) ile Cibitoke (Burundi) arasında yer alır. İkincil sınır kapısı olarak kullanılır. Daha çok küçük tüccarlar ve yerel halk tarafından kullanılır.
Kanyaru-Haut	Huye (Ruanda) ile Ngozi (Burundi) arasında yer alır. Alternatif bir sınır kapısıdır. Bölgesel ticaretin desteklenmesi açısından önemlidir.
Ruanda-Kongo Demokratik Cumhuriyeti	
La Corniche (Grande Barrière)	En büyük ve en önemli sınır kapısıdır. Gisenyi (Ruanda) ve Goma (DRC) arasında bulunur. Ticaret ve turizm açısından en yoğun kapılardan biridir. Büyük tır ve ticaret araçları için ana geçiş noktasıdır. EAC gümrük entegrasyonu ile hızlandırılmış işlemler uygulanmaktadır.
Petite Barrière	Goma (DRC) ile Gisenyi (Ruanda) arasında küçük çaplı bir sınır kapısıdır. Günlük işçi, küçük tüccar ve yayalar tarafından kullanılır. Daha az yoğunluklu, ancak sürekli açıktır.
Rusizi I	Bukavu (DRC) ile Cyangugu (Ruanda) arasında bulunur. Yoğun ticaret ve taşımacılık yapılan bir sınır kapısıdır. Büyük kamyonlar ve ticaret malları için kritiktir.
Rusizi II	Daha küçük bir sınır kapısıdır. Daha çok yerel halk ve küçük tüccarlar tarafından kullanılır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.10. Tüketici Tercihleri

Ruanda'da nispeten **düşük ortalama gelir seviyesi** nedeniyle tüketiciler genellikle **fiyat hassasiyeti** gösterir. Bu durum, özellikle günlük tüketim ürünleri ve temel ihtiyaç mallarında **Çin ve Hindistan menşeli ucuz ürünlerin** pazarda hakimiyet kurmasına yol açmıştır. Ancak, Ruanda'nın son yıllarda ekonomik büyüme ve orta sınıfın genişlemesiyle birlikte, **kaliteye öncelik veren tüketici grupları** da belirginleşmeye başlamıştır. Ruanda'da **Hindistan kökenli topluluk** Kenya'daki kadar büyük olmasa da, özellikle Kigali'deki küçük ölçekli işletmeler ve ticaret ağlarında Hindistanlı girişimciler etkindir. **Çin menşeli ürünler**, düşük fiyat avantajıyla tekstil, elektronik ve inşaat malzemeleri gibi sektörlerde yaygın şekilde bulunur. Ayrıca, Çinli firmalar Ruanda'nın altyapı projelerinde aktif rol alarak (örneğin yol, hastane ve konut inşaatları) yerel pazarla entegre olmuştur.

Son yıllarda Ruanda hükümetinin "**Made in Rwanda**" girişimleriyle yerel üretimi teşvik etmesi ve tüketicilerin bilinçlenmesi, ucuz ürünlerin yanı sıra **uzun ömürlü ve kaliteli ürünlere** talep artışını beraberinde getirmiştir. Özellikle dayanıklı tüketim malları (elektronik, mobilya) ve tarım makineleri gibi alanlarda **ABD ve Avrupa menşeli ürünler** "yüksek kalite" algısıyla tercih edilmektedir.

Ruanda pazarında **Türkiye menşeli ürünler, kalite-fiyat dengesi** sayesinde olumlu bir imaja sahiptir. Özellikle tekstil (hazır giyim, ev tekstili), inşaat malzemeleri ve tarım ekipmanları gibi sektörlerde Türk markaları, Çin ürünlerine kıyasla daha yüksek kalite standartlarıyla öne çıkmaktadır.

Ruanda'da **ikinci el giyim ve elektronik ürünler** özellikle düşük gelirli tüketiciler arasında popülerdir. Ancak, orta sınıfın büyümesiyle birlikte **yenileştirilmiş (refurbished) teknoloji ürünleri** (bilgisayar, telefon) de talep görmektedir. Bu segmentte Çin menşeli ürünlerin yanı sıra, Türkiye'den gelen uygun fiyatlı ancak kaliteli alternatiflerin de potansiyeli bulunmaktadır.

Ruanda'nın **kalite odaklı dönüşümü**, Türkiye'nin rekabetçi fiyatlı ancak Avrupa standartlarında ürünleri için bir avantaj yaratabilir. Hükümetin altyapı yatırımları ve şehirleşme projeleri, inşaat malzemeleri ve müteahhitlik hizmetleri için potansiyel sunar.

Özetle, Ruanda pazarında **fiyat hassasiyeti ve kalite arayışı** bir arada ilerlemektedir. Türkiye menşeli ürünler, bu ikili dinamikten yararlanarak pazarda daha güçlü bir konum elde edebilir. Özellikle **yerel distribütörlerle iş birliği, hedef odaklı pazarlama ve hükümet destekli projelere katılım**, Türk firmaları için kritik başarı faktörleri olacaktır.

5.11. Satış Teknikleri ve Satış Etkiyen Faktörler

Ruanda'da satışlar büyük oranda konvansiyonel mağazalarda gerçekleşmekte olup, çevrimiçi alışveriş imkan ve alışkanlığı henüz gelişme aşamasındadır. Büyük perakendecilerin alımlarını sınırlı sayıda toptancı aracılığıyla gerçekleştirdiği gözlemlenmektedir. Lojistik kısıtlar ve altyapı eksiklikleri perakende sektörünü zorlaştıran faktörler arasında yer almaktadır.

Kigali gibi büyük şehirler dışındaki bölgelere ulaşabilmek için güçlü bir distribütör ağı oluşturulması gerekmektedir. Fiyata duyarlı olan pazarda maliyetlerin düşük tutulması satışları artırmada önemli bir rol oynayacaktır. Öte yandan, pazarda Türk mallarına yönelik olumlu bir algı bulunmaktadır. Türk malı ve markalarının tanınırlığının artırılması ve fiyat-kalite dengesine vurgu yapan bir pazarlama stratejisinin benimsenmesi satışları olumlu yönde etkileyecektir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5.12.Kamu İhaleleri

Ruanda'nın güvenli, hızla büyüyen, şeffaf ve yatırımcı dostu bir ülke olması, diğer Afrika ülkelerinden ayrı bir konuma yerleştirmiştir. Afrika'da iş yapma kolaylığında 2. sırada olması, Afrika'da devlet şeffaflığında(en az yolsuzluğun olduğu) 4. sırada yatırımcı Dostu Ülke (MICEA) endeksinde Afrika'da 3. sırada olması, Ruanda'nın iş dostu politikaları, dijital altyapısı ve güvenli ortamıyla yatırımcılar için cazip bir ülke olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda, Ruanda'da kamu ihaleleri, şeffaflık, rekabet ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda yürütülmektedir. Ülkede kamu alımlarını düzenleyen ana kurum, Rwanda Public Procurement Authority (RPPA) yani Ruanda Kamu İhale Otoritesi'dir.

Yasal Çerçeve: Ruanda'da kamu ihaleleri, 2018 yılında yürürlüğe giren "Public Procurement Law No. 62/2018" ile düzenlenmektedir. Bu yasa, kamu kurumlarının mal, hizmet ve yapım işleri alımlarında uyması gereken usul ve esasları belirlemektedir.

İhale Usulleri: Ruanda kamu ihale mevzuatında açık ihale, sınırlı ihale ve doğrudan temin gibi çeşitli ihale usulleri mevcuttur.

Daha ayrıntılı bilgi edinmek için <https://www.rppa.gov.rw>

5.13.EAC(Doğu Afrika Topluluğu) ve COMESA(Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı)

Ruanda, toplam nüfusu yaklaşık 300 milyonu aşan Burundi, Kenya, Uganda, Tanzania, Güney Sudan, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve son olarak Somali'nin de katılımıyla üye sayısı 8'i bulan ve toplam GSYİH'sı 300 milyar doları geçen **Doğu Afrika Topluluğu'nun (EAC)** bir üyesidir.

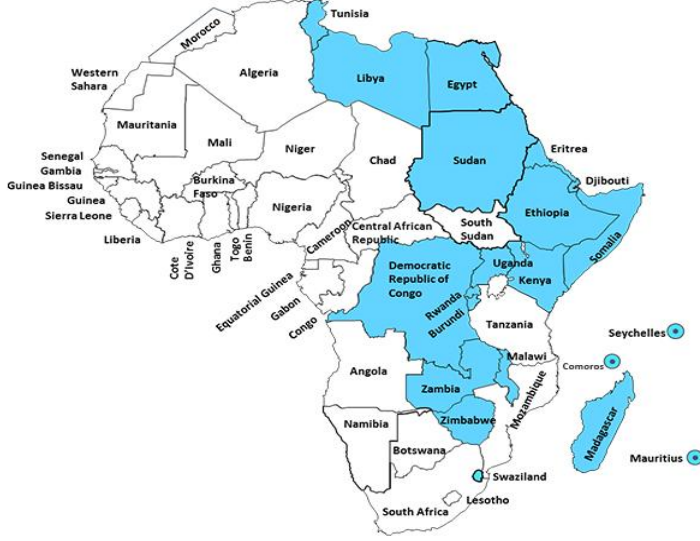

Ruanda'da ve topluluk genelinde ithalat ve ihracat süreçleri, 2004 yılında yürürlüğe giren "The East African Community Customs Management Act" kanununa göre düzenlenmektedir. Ruanda, EAC üyesi olarak diğer üye ülkelerle serbest ticaret anlaşmalarına uyar. Bu anlaşmalar, üye ülkeler arasında gümrük vergilerini kaldırarak(üye ülkeler arasında gümrük vergisi yoktur) ticareti kolaylaştırmaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

COMESA (Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı)

Ruanda ayrıca 21 üye sayısı (*Burundi, Komorlar, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Cibuti, Mısır, Eritre, Esvatini, Etiyopya, Kenya, Libya, Madagaskar, Malavi, Mauritius, Ruanda, Seyşeller, Somali, Sudan, Tunus, Uganda, Zambiya ve Zimbabve'nin oluşturduğu bir topluluk*), 800 milyar dolara yaklaşan GSYİH'sıyla ve yaklaşık 600 milyonluk nüfusuyla ve neredeyse Afrikanın üçte ikisine yayılan ortak bir Pazar olan Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı'nın da (COMESA) bir üyesidir. Bölge menşeli mallar için nicel ve tarife dışı engellerin nihai olarak kaldırılması ile yakın gelecekte bir gümrük birliği

planlanmaktadır. Ortak dış tarifeler de öngörülmektedir. Hem COMESA'ya hem de EAC tek pazarına üye olan bazı ülkelerin getirdiği teknik ve yasal zorluklar göz önüne alındığında, COMESA birliğinin koşullarının EAC'nin koşullarıyla uyumlu hale getirilmesi muhtemeldir.

COMESA'nın tarihi, Aralık 1994'te, 1981'in ilk günlerinden beri var olan eski Tercihli Ticaret Bölgesi'nin yerini almak üzere kurulduğu zaman başlamıştır. Doğal ve beşeri kaynaklarını tüm halklarının iyiliği için geliştirmede işbirliği yapmayı kabul eden ve bu nedenle, öncelikleri arasında bölgede barış ve güvenliğin teşvik edilmesini zorunlu olarak içeren geniş kapsamlı hedeflere sahip olan devletler tarafından kurulmuştur. Bununla birlikte, COMESA'nın ekonomik geçmişi nedeniyle asıl odak noktası, tek tek devletlerin karşılaştığı bazı engellerin üstesinden gelebilecek kapasitede büyük bir ekonomik ve ticari birimin oluşturulmasıdır.

Buna ek olarak Gümrük Birliği'ne hazırlık olarak Mısır, Kahire'de düzenlenen Onbirinci Bakanlar Konseyi Toplantısı'nda, Birliğin kurulmasından önce uygulanması gerekli olan program ve faaliyetleri ana hatlarıyla belirleyen bir Yol Haritası kabul edilmiştir.

5.14.Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi(GTS)

1971'de UNCTAD himayesi altında kurulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (Generalized System of Preferences - GSP), en az gelişmiş ülkeler ve gelişme yolundaki ülkeler için elverişli bir ticaret ortamı yaratılmasına yıllar içinde katkıda bulunmuştur. Şu 15 ülke/birlik GTS tercihlerini uygulamaktadır: **Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Avustralya, Belarus, Birleşik Krallık, Ermenistan, İsviçre, İzlanda, Japonya, Kanada, Kazakistan, Norveç, Rusya Federasyonu, Türkiye, Yeni Zelanda.** Türkiye de GTS uygulayan ülkeler arasında olup, 2024 yılı İthalat Rejim Kararı Ek-1 GTS'den Yararlanacak Ülkeler Listesi gereği Ruanda, En Az Gelişmiş Ülkeler arasında sayılmış olup Ruanda'dan Türkiye'ye yapılacak olan ithalatlarda indirimli gümrük vergisi oranları söz konusu olabilmektedir

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

1.1. Yatırımların Korunması ve Fikri Mülkiyet Hakları

Ruanda, ülkenin yatırım rejimini yöneten anayasa olan Yatırım ve İhracatı Teşvik ve Kolaylaştırmaya İlişkin 2015 Yatırım Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle iş ortamını kapsamlı bir şekilde iyileştirmiştir. Yatırım Kanunu, yabancı ve yerel yatırımcılara eşit muamele edilmesini talep etmektedir. Kanun ayrıca, şartları karşılayan yatırımcılara sunulan teşvikleri de özetlemektedir.

Kanunun 6. maddesi, hükümetin yatırılan sermayeyi korumaktan sorumlu olduğunu ve bir yatırımcının haklarını edinmeyeceğini belirtmektedir... *“yatırımcıya yasalara uygun olarak adil bir tazminat verilmediği sürece, yatırımcının mülküne kamu yararına el konulması için hiçbir işlem yapılmayacaktır.”* Bu hüküm, Ruanda'ya yatırım yapmak isteyen yatırımcılar için rahatlatıcı bir hükümdür.

Ruanda, 2008 yılında Ruanda Yatırım ve İhracatı Teşvik Ajansı'nın (RIEPA) halefi olarak Ruanda Kalkınma Kurulu'nu (RDB) kurmuştur. RDB, yatırımla ilgili hizmetleri tek çatı altında sunmak ve doğrudan Başkanlık ofisine rapor vermek üzere sekiz mevcut ilgili kamu kurum ve kuruluşunu bir araya getirerek oluşturulan çok kurumlu bir kuruluştur. Bunlar arasında Ruanda Yatırım ve İhracat Tanıtım Ajansı; Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Destek Merkezi; Ruanda Hizmet Ajanslarının Ticari Kaydı; Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Birimi; Özelleştirme Sekreterliği; Ruanda Turizm ve Milli Parklar Ofisi; Ruanda Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu; ve İnsan Kaynakları ve Kurumsal Kapasite Geliştirme Birimi tarafından temsil edilen İnsan ve Kurumsal Gelişim Ajansı (HIDA) yer almaktadır. Özetle, RDB, Ruanda Hükümeti'nin yatırım için Tek Nokta Merkezi olarak faaliyet gösteren uzmanlaşmış kuruluşudur. Ruanda'da ekonomik kalkınmayı hızlandırma misyonuyla görevlendirilmiştir. Görevi, özel sektörün Ruanda'yı küresel iş, yatırım ve inovasyon merkezi haline dönüştürme yolunda büyümesini sağlamaktır. RDB, Ruanda'nın sürdürülebilir yüksek ekonomik büyümesinden, sağlam yönetiminden, yatırımcı dostu ikliminden, bölgedeki pazarlara erişilebilirliğinden ve doğrudan yatırım için iyi planlanmış bir dizi projeden tam olarak yararlanmaları için uluslararası yatırımcıları davet eder, kabul eder ve kolaylaştırır.

Ruanda Kalkınma Kurulu'na (RDB) kayıt olmayı seçen yatırımcılar (yerel veya yabancı) ek avantajlar için başvuruda bulunabilir. 2015 yılında kabul edilen bir Yatırım Kanunu, sektöre ve yatırım miktarına bağlı olarak yatırımcılara sunulan tüm mali teşvikleri belirtir. Yatırım sertifikası sahiplerine sağlanan avantajlar çoğunlukla kolaylaştırma hizmetlerine erişim, mali teşvikler ve en az iki yüz elli bin (250.000 ABD Doları) tutarında bir yatırım için yabancı vatandaşlar için üç çalışma ve oturma izni hakkı, yatırım koruması ve fonların geri gönderilmesi için garantilerden oluşur. Şirketleri, kuruluşlarını, kayıtlarını, işleyişini, tasfiyesini ve diğer ilgili konuları düzenleyen Şirketler Hukuku (2017) aracılığıyla Ruanda, yatırımcı koruması için bir temel sağlar. Bu, yabancı yatırımcılar için özel önem taşıyan önemli korumalar içeren Yatırım Kanunu (2015) ile tamamlanmaktadır. Bu, Ruanda'yı Afrika'nın en açık FDI rejimlerinden biri haline getirir ve FDI girişi ve kuruluşu konusunda hiçbir kısıtlama yoktur. Tüm yabancı yatırımlara, miktar veya sektör taraması veya kısıtlaması olmaksızın izin verilir ve yabancı yatırımcılara çoğu amaç ve niyet için ulusal muamele sağlanır.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Başlı başına olumlu bir unsur olan bu yüksek açıklık derecesi, diğer düzenlemelerin (kamu sağlığı, tüketici çıkarları, çevre koruma vb. ile ilgili) uygun şekilde oluşturulmasını ve uygulanmasını daha da önemli hale getirmiştir. RDB'ye kayıt olmayı seçen yatırımcılar (yerli veya yabancı) ek avantajlar için başvuruda bulunabilir. Yatırım Kanunu, sektöre ve yatırım yapılan miktara bağlı olarak yatırımcılara sunulan tüm mali teşvikleri belirtmektedir.

Anayasa'nın 42. maddesi, "Ruanda Cumhuriyeti'nde yasal olarak ikamet eden her yabancı, bu Anayasa ve diğer yasalar uyarınca belirlenen vatandaşlara ayrılmış olanlar hariç tüm haklardan yararlanacaktır" ifadesini içerir. Anayasa ayrıca, yalnızca kamu yararı ve adil ve önceden tazminatın ardından kamulaştırılabilen özel mülkiyet hakları üzerinde koruma sağlar. Ayrıca, yatırım sertifikası sahipleri kamulaştırma durumunda dönüştürülebilir bir para biriminde adil tazminat alma hakkına sahiptir. Ayrıca, tazminatın herhangi bir vergi veya harçtan muaf ve yurtdışına serbestçe transfer edilebilir olacağı garantisinden de yararlanırlar.

Kigali Uluslararası Tahkim Merkezi (KIAC), 2011 yılında Özel Sektör Federasyonu'nun girişimiyle ve Hükümetle bağımsız bir kuruluş olarak ortaklık kurarak Parlamento kararıyla kuruldu. KIAC'ın amacı, Ruanda'daki Ekonomik Operatörlerin mahkemeye gitmelerine gerek kalmadan anlaşmazlıklarını kendi başlarına çözme kapasitelerini güçlendirmektir. Yatırımcılar ayrıca Çok Taraflı Yatırım Garantisi'nden de yararlanabilirler.

Ruanda Hükümeti, yatırımın korunmasını sağlamak için bir dizi yasal ve sözleşmeye dayalı önlem almıştır. Ruanda Anayasası özel mülkiyetin korunmasını garanti eder. Aynı zamanda, Yabancı Yatırımı Koruma Yasası, özel mülkiyetin hükümet tarafından kamulaştırılmasına karşı garanti vermektedir. Ancak, özel mülkiyet, kamu yararına olması ve usulüne uygun hareket edilmesi halinde kamulaştırılabilir.

Ruanda, yatırımcıları ev sahibi ülkelerdeki siyasi sorunlar nedeniyle yatırım kaybına karşı sigortalayan Dünya Bankası'nın bir iştiraki olan Çok Taraflı Yatırım Garantisi Ajansı'nın (MIGA) imzacısı ve üyesidir.

Ruanda, üye ülkelerdeki ticari olmayan riskleri garanti eden ve Dünya Bankası'na bağlı olarak faaliyet gösteren Çok Taraflı Yatırım Garantisi Ajansı'na üyedir. Ruanda, Dünya Ticaret Örgütü Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması'na (TRIPS) taraftır ve Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü üyesidir.

Ruanda, Afrika kıtasında yer alan ve son yıllarda ekonomik ve sosyal alanlarda önemli ilerlemeler kaydeden bir ülkedir. Fikri mülkiyet hakları (IPR - Intellectual Property Rights), ülkenin ekonomik kalkınmasında ve yenilikçiliğin teşvik edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Rwanda Development Board (RDB), ülkenin ekonomik kalkınmasını desteklemek amacıyla kurulmuş bir kurumdur ve fikri mülkiyet haklarının korunması ve yönetimi de bu kurumun sorumlulukları arasındadır. RDB, patent, marka ve endüstriyel tasarımların tescil işlemlerini yürütmektedir. Ruanda'da buluşlar, patentler aracılığıyla korunur. Patent başvuruları, RDB tarafından değerlendirilir ve uygun bulunursa tescil edilir. Patentler, buluş sahiplerine belirli bir süre boyunca (genellikle 20 yıl) buluşlarını kullanma ve lisanslama hakkı verir. Ticari markalar, bir işletmenin ürün veya hizmetlerini diğerlerinden ayırt etmek için kullanılan işaretlerdir. Ruanda'da marka tescil işlemleri RDB tarafından yürütülür ve tescil edilen markalar, sahiplerine belirli bir süre boyunca (10 yıl, yenilenebilir) koruma sağlar. Telif hakları genellikle eser sahibinin ölümünden sonra 50 yıl boyunca devam eder.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda, **Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı (MIGA)**'ya üyedir. MIGA, Dünya Bankası Grubu'nun bir kuruluşudur ve üye ülkelerdeki yatırımcıları ticari olmayan risklere (siyasi riskler, savaş, terör, kamu otoritelerinin sözleşmeleri ihlal etmesi gibi) karşı korumak amacıyla garanti sağlar. Ruanda'nın MIGA'ya üye olması, ülkenin yabancı yatırımları teşvik etme ve uluslararası yatırımcılar için güvenli bir ortam sağlama çabalarının bir parçasıdır.

Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve TRIPS Anlaşması: Ruanda, Dünya Ticaret Örgütü (WTO)'nun bir üyesidir ve dolayısıyla Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS)'e taraftır. TRIPS Anlaşması, fikri mülkiyet haklarının uluslararası düzeyde korunmasını sağlayan ve WTO üyesi ülkelerin uyması gereken standartları belirleyen bir anlaşmadır. Ruanda, TRIPS kapsamında fikri mülkiyet haklarını koruma ve uygulama yükümlülüklerini yerine getirmektedir.

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) Üyeliği: Ruanda, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO)'nun da üyesidir. WIPO, fikri mülkiyet haklarının küresel düzeyde korunmasını ve teşvik edilmesini amaçlayan bir Birleşmiş Milletler kuruluşudur. Ruanda'nın WIPO'ya üye olması, ülkenin fikri mülkiyet hakları konusunda uluslararası standartlara uyum sağlama ve bu alanda işbirliği yapma taahhüdünü gösterir.

Ruanda'da yabancı ülkelerde verilen yargı kararlarının tanınması ve uygulanması, belirli koşullara bağlıdır. Ruanda hukuk sistemi, yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi için karşılıklılık ilkesinin geçerli olması, adil yargılama ve temel hukuk düzenine aykırı olmaması ve yabancı mahkemenin, davaya bakmak için yetkili olması gerekir. Ruanda mahkemeleri, yabancı yargı kararlarını bu kriterlere uygun olarak değerlendirir ve uygun görülürse tanır. Ancak, her bir kararın tanınması ve tenfizi, somut olayın koşullarına ve Ruanda hukukuna göre belirlenir.

1.2. Yatırım lisansının iptali

Bir yabancı yatırım sertifikası eğer başvuru sahibi tarafından verilen yanlış bilgilere dayanarak verilmişse; sertifika sahtekarlıkla alınmışsa; veya sertifikanın bir koşulu ihlal edilmişse iptal edilebilir. Her durumda, belge sahibine Ruanda Kalkınma Kurulu (RDB)'nin belgeyi iptal etme niyeti yazılı olarak bildirilecek ve beyanda bulunma fırsatı sağlanacaktır. Uygulamada, Ruanda Yatırım İdaresi'nin nadiren lisansları iptal ettiği görülmektedir.

1.3. Para alışverişi ve havalesi ve bankacılık

Şu anda herhangi bir döviz kontrolü bulunmamaktadır. Hem yerleşik hem de yerleşik olmayan kişiler, yerli bankalarda döviz hesabı açabilirler, yabancı paralarını transfer edebilirler. Merkez Bankasının belirleyeceği şartlarla belirli bir kişi veya sınıfa izin verdiği durumlar dışında, yetkili satıcılar dışında hiç kimsenin döviz ticareti yapmasına izin verilmez.

Ruanda'daki bankacılık mevzuatı, ülkenin finansal sistemini düzenleyen ve denetleyen yasalar, yönetmelikler ve kurallardan oluşur. Ruanda'nın bankacılık sektörü, Ruanda Ulusal Bankası (National Bank of Rwanda - BNR) tarafından denetlenir ve düzenlenir. BNR, ülkenin merkez bankası olarak para politikasını yönetir, finansal istikrarı sağlar ve bankacılık sektörünün düzenlenmesinden sorumludur. Ruanda'da banka veya finansal kurum kurmak için BNR'den lisans alınması zorunludur.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Lisans Türleri, Ticari Bankacılık Lisansı, Mikrofinans Kuruluşu Lisansı, Kalkınma Bankası Lisansı ve Mortgage Bankacılığı Lisansı, **Lisans Başvuru Süreci**: Başvuru sahibinin finansal yeterliliği, iş planı, yönetim yapısı ve uyumluluk durumu incelenir. Minimum sermaye gereklilikleri karşılanmalıdır (örneğin, ticari bankalar için asgari sermaye gereklilikleri yüksektir). Asgari Sermaye Gereklilikleri Ruanda'da banka kurmak için belirli bir asgari sermaye gereklidir. Bu miktar, banka türüne göre değişir: Ticari bankalar için genellikle yüksek sermaye gereklilikleri vardır. Mikrofinans kuruluşları için sermaye gereklilikleri daha düşüktür. Sermaye yeterlilik oranları, uluslararası standartlara (Basel III gibi) uygun olarak belirlenir. Yönetim ve Uyumluluk, Bankalar, BNR tarafından belirlenen yönetim ve uyumluluk standartlarına uymak zorundadır.

Ruanda, finansal kapsayıcılığı artırmak için mikrofinans kuruluşlarına önemli bir rol vermiştir. Mikrofinans kuruluşları, küçük işletmelere ve düşük gelirli bireylere finansal hizmetler sunar. Bu kuruluşlar, BNR tarafından düzenlenir ve denetlenir.

Ruanda, bankacılık sektörünü modernize etmek ve dijitalleşmeyi teşvik etmek için sürekli olarak yeni düzenlemeler ve politikalar geliştirmektedir. Özellikle mobil bankacılık ve dijital ödeme sistemleri, ülkenin finansal kapsayıcılık hedeflerine önemli katkı sağlamaktadır.

Ruanda'daki bankacılık mevzuatı, uluslararası standartlara uygun olarak düzenlenmiştir ve finansal istikrarı, şeffaflığı ve kapsayıcılığı hedeflemektedir. Bankacılık sektörü, Ruanda Ulusal Bankası (BNR) tarafından sıkı bir şekilde denetlenmekte ve düzenlenmektedir. Yabancı yatırımcılar için de uygun bir ortam sunan Ruanda, Afrika'nın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biridir.

Daha detaylı bilgi için Ruanda Ulusal Bankası'nın (BNR) resmi web sitesini ziyaret edebilirsiniz (<https://www.bnr.rw>.)

Ruanda'daki bankalar, hem yerel hem de uluslararası finansal kuruluşlar tarafından temsil edilmektedir. Bu bankalar, ticari bankalar, mikrofinans kuruluşları ve kalkınma bankaları gibi çeşitli türlerde hizmet sunmaktadır. Ruanda'daki Aktif Bankalar türlerine ve faaliyet amaçlarına göre şöyledir:

Ticari Bankalar:

-Bank of Kigali (BK): Ruanda'nın en büyük ve en eski ticari bankasıdır. Hem bireysel hem de kurumsal müşterilere hizmet verir.

-Equity Bank Rwanda: Kenya merkezli Equity Group'un bir parçasıdır. Mikrofinans ve ticari bankacılık hizmetleri sunar.

-Ecobank Rwanda: Pan-Afrikalı bir banka olan Ecobank'ın Ruanda şubesidir. Geniş bir hizmet yelpazesi sunar.

-GT Bank Rwanda: Nijerya merkezli Guaranty Trust Bank'ın Ruanda şubesidir. Ticari ve bireysel bankacılık hizmetleri sunar.

-I&M Bank Rwanda: Kenya merkezli I&M Bank'ın Ruanda şubesidir. Kurumsal ve bireysel bankacılık hizmetleri sunar.

-Cogebanque: Ruanda'da faaliyet gösteren yerel bir ticari bankadır. Bireysel ve küçük ölçekli işletmelere yönelik hizmetler sunar.

-Access Bank Rwanda: Nijerya merkezli Access Bank'ın Ruanda şubesidir. Ticari ve bireysel bankacılık hizmetleri sunar.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

-KCB Bank Rwanda: Kenya merkezli Kenya Commercial Bank'ın Ruanda şubesidir. Geniş bir hizmet yelpazesi sunar.

-NCBA Bank Rwanda: Kenya merkezli NCBA Bank'ın Ruanda şubesidir. Ticari ve bireysel bankacılık hizmetleri sunar.

-Banque Populaire du Rwanda (BPR): Atlas Mara grubunun bir parçasıdır ve Ruanda'da geniş bir şube ağına sahiptir.

Kalkınma Bankaları

-Rwanda Development Bank (BRD): Ruanda'nın kalkınma hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur. Tarım, altyapı ve enerji sektörlerine odaklanır.

1.4. Anlaşmazlık çözümü

Ruanda hukuk sisteminde çoğu anlaşmazlık mahkemede dava yoluyla çözülmektedir. Mevcut veya gelecekteki farklılıklarını tahkime götürmeyi seçen taraflar, sözleşmelerine bir tahkim maddesi eklemelidir. Böyle bir anlaşma ile atanan hakemin yetkisi, Yüksek Mahkeme'nin izni olmadıkça veya anlaşmada aksine bir niyet görülmedikçe, geri alınmaz. Alternatif uyuşmazlık çözümü olanakları Ruanda'nın Uyuşmazlık Çözüm Merkezi tarafından sağlanmaktadır.

Ruanda ayrıca, Devletler ve diğer Devletlerin vatandaşları arasındaki anlaşmazlıkların çözümü için bir Dünya Bankası anlaşması olan Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözümü Merkezi'nin (ICSID) bir üyesidir.(Katılım tarihi 1979). Bu üyelik, Ruanda'nın, yabancı yatırımcılar ile devlet arasındaki uyuşmazlıkların ICSID tahkimine götürülebileceğini kabul ettiği, ICSID tarafından verilen nihai kararları tanıyıp icra edeceği anlamına gelir. Ruanda, yabancı yatırımcılar ile imzaladığı İkili Yatırım Anlaşmaları veya Çok Taraflı Anlaşmalar (örneğin, Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Anlaşması - AfCFTA) uyarınca, yatırımcıların ICSID'e başvurmasına izin verir. Örneğin, bir yabancı şirket, Ruanda hükümetinin yatırımını kamulaştırması veya ayrımcılık yapması durumunda ICSID tahkimini başlatabilir. Ruanda'nın ICSID üyeliği, yabancı yatırımcılar için hukuki güvence sağlar ve ülkenin uluslararası yatırım hukukuna bağlılığını gösterir. ICSID kararlarının tanınması, Ruanda'nın bu sözleşmeden doğan uluslararası yükümlülüklerinin bir gereğidir.

Yabancı Hükümler (Karşılıklı Uygulama) Yasası, Ruanda'da verilen kararlara karşılıklı muamele sağlayan diğer ülkelerde verilen kararların Ruanda'da uygulanmasını sağlar. Diğer bir deyişle, Ruanda'da yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi (uygulanması), karşılıklılık (reciprocity) ilkesine dayanır. Ruanda'nın karşılıklı uygulama anlaşmaları yaptığı ülkeler Avustralya, Malavi, Kenya, Seyşeller, Tanzania Birleşik Cumhuriyeti, Uganda, Birleşik Krallık ve Zambiya'dır. Böyle bir anlaşma olmaksızın, yabancı mahkeme kararı, karara ilişkin dava açılması dışında Ruanda mahkemelerinde uygulanamaz. Bu ülkelerle yapılan ikili anlaşmalar veya bölgesel düzenlemeler (örneğin, Doğu Afrika Topluluğu - EAC üyeleri) sayesinde, mahkeme kararları Ruanda'da doğrudan tenfiz edilebilir. Ruanda ile karşılıklı uygulama anlaşması bulunmayan ülkelere gelen mahkeme kararları için: yeni bir dava açılması gerekir. Ruanda mahkemeleri, yabancı kararı "delil" olarak değerlendirip yerel hukuka göre yeniden karar verebilir. Otomatik tanıma söz konusu değildir. Yabancı Kararların Tenfiz Süreci ise anlaşma olan ülkeler için bile, kararların uygulanabilmesi için şu koşullar aranır: Karar, Ruanda kamu düzenine (public policy) aykırı olmamalı. Taraflara adil yargılama hakkı tanınmış olmalı. Karar, yetkili bir mahkemede verilmiş olmalı.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ruanda mahkemeleri, genel bir kural olarak, bir anlaşmada yabancı hukuku öngören bir amir yasa maddesini tanır. Ancak böyle bir kanun seçiminin gerçek, hakiki, iyi niyetli, hukuka uygun ve makul olması gerekir. Bir Ruanda mahkemesi, taraflar, anlaşmanın en önemli bağlantısının bulunduğu ve bu nedenle mahkemenin normalde sahip olacağı bir Ruanda yasasının zorunlu hükümlerinden kaçınmak için yabancı bir yasayı uygulama niyetindeyse, bir yabancı yasayı yürürlüğe koymayacaktır.

Detaylı hukuki süreç için Ruanda Yargı Portalı <https://www.judiciary.gov.rw> adresi ziyaret edilebilir.

2. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

2.1. Yabancıların Gayrimenkul Edinimleri

Ruanda'nın arazi mülkiyet sistemi, 2004 Ulusal Arazi Politikası ve 2005 Organik Arazi Kanunu ile köklü değişikliklere uğramıştır. Bu reformlar, tarihsel eşitsizlikleri gidermeyi, verimli arazi kullanımını teşvik etmeyi ve mülkiyet güvencesi sağlamayı hedeflemiştir. Günümüzde, 10/06/2021 tarihli 27/2021 Sayılı Arazi Kanunu ("Arazi Yasası"), Ruanda'nın modernizasyon ve sürdürülebilir kalkınma taahhüdünü yansıtan temel yasal düzenlemedir.

Ruanda hukukuna göre, yabancı bireyler ve şirketlerin arazi mülkiyetinde belirli kısıtlamalar bulunmaktadır. Tam mülkiyet vatandaşlıkta esas olmalıdır. Yabancılar için ise en fazla 99 yıla kadar uzun vadeli emfiteüsis (kiralama) hakları elde edebilmektedir. Stratejik ulusal çıkar durumlarında, Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yabancılar tam mülkiyet hakkı tanınabilmektedir. Yabancıların özel arazi ediniminde arazi büyüklüğüne göre kısıtlamalar uygulanır. Yabancılar İçin Arazi Edinim Süreci ise arazi tespiti ile başlar, Ruanda Arazi Yönetimi Kurumu (NLA) ile mülkiyet ve kullanım hakları doğrulanır. Devlet arazilerinde hükümetle, özel arazilerde malikle müzakereler yapılır. Projenin niteliğine göre RDB, yerel yönetimler ve çevre kurumlarından izinler alınır. Arazi Yasası'nın 15. Maddesi uyarınca, emfiteüsis sözleşmesi Tapu Sicil Müdürlüğü'ne kaydedilir. Yatırımcılar, yerel imar planlarına ve çevre düzenlemelerine uymak zorundadır. Bazı projeler için çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) gerekebilir. Arazinin verimli ve sürdürülebilir kullanımı zorunludur. Uyuşmazlık Çözüm Yolları ise yerel arabuluculuk komiteleri (Abunzi), Özel Arazi Mahkemeleri ve Uluslararası tahkimdir.

2.2. Şirket Kuruluşunda, Vergi Hukukunda Ayrımcılık, Yabancı Serbest Dolaşımı

Şirket kuruluşunda ayrımcılık: Genel olarak Ruanda, ülkeye daha çok yatırımcı çekebilmek için yabancı şirket kuruluşunda zorluk çıkartmamakta, hatta Ruanda Development Board'da tüm diğer kamu kurumlarının masası ile hizmet vererek bir nevi Tek Durak şeklinde çalışmaktadır. Yalnızca, yabancı şirketler için tek önemli ayrımcılık, minimum 100.000 USD ile işe başlanması gösterilebilir. Şirket kuruluşu ile ilgili ayrıntılı bilgi, yukarıda şirket kuruluşu kısmında verilmiştir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Vergi hukukunda ayrımcılık: Ruanda vergi sisteminde yabancı sermayeli şirketlere ayrımcılık kurumlar vergisinde kendini göstermekte olup, yerli ve yabancı şirketler arasında vergi oranı bakımından farklılık bulunmaktadır. Vergiler kısmında konuya ait ayrıntılar yer almaktadır.

Yabancıların serbest dolaşımı: Ülkede yabancıların serbest dolaşımı ile ilgili bir kısıt bulunmamakta, ülkelerin mütakabiliyet kuralı çerçevesinde aldığı vize uygulama kararlarına istinaden her yabancı kişi, ülkeye giriş yapabilmektedir.

3. Yatırım Teşvik Mevzuatı

Ruanda, Doğu Afrika Topluluğu (EAC) üyesi olduğu için, EAC Gümrük Birliği Protokolü'ndeki Yatırım Hükümleri ve EAC Yatırım Politikasına değinmekte fayda vardır. EAC Gümrük Birliği Protokolü, yatırım öncesi ve sonrası muamele kuralları, yatırım teşvikleri, rekabet politikaları ve yumuşaklık çözüm mekanizmaları hususlarını düzenlemektedir. Ortak Pazar Protokolü (Madde 29) uyarınca, EAC üye devletleri, sınır ötesi yatırımları ve yatırımcıların kazançlarını korumak, EAC bölgesinde sermayenin serbest dolaşımı önündeki kısıtlamaları kaldırmak için bir takvim oluşturmak gibi taahhütleri vermektedir.

EAC, 2019-2024 Yatırım Politikası ile bölgeyi tek bir yatırım destinasyonu olarak tanıtmak için ortak bir yasal çerçeve oluşturmayı hedeflemektedir. Bu politika ile yerel, bölgesel ve yabancı yatırımları çekmek için koordineli bir yaklaşım benimsemek, üye ülkelerin ayrı ayrı yürüttüğü (ve çoğu zaman birbiriyle çatışan) yatırım çabalarını harmonize ederek maliyetleri düşürmek, küresel ekonomik zorluklara rağmen EAC'nin yatırım hedeflerine ulaşmasını sağlamak.

EAC Antlaşması, üye devletlerden "yatırım teşviklerini (vergi indirimleri dahil) uyumlaştırmalarını" talep etmektedir. Ortak Pazar Protokolü, mal, hizmet, emek ve sermaye dolaşımını serbestleştirirken vergi düzenlemelerinin korunmasını ve harmonizasyonunu öngörmektedir. 2018'de kabul edilen EAC Yerel Vergi Uyumlaştırma Politikası çerçevesinde, KDV ve özel tüketim vergisi (ÖTV) oranlarının standardize edilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Sınır ötesi yatırımlardan elde edilen kazançlar, hem yatırımın yapıldığı ülkede hem de yatırımcının ikamet ettiği ülkede vergilendirilebilmektedir. EAC Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması (2011) imzalandı, ancak yalnızca Kenya, Ruanda ve Uganda tarafından onaylanmıştır. Diğer ülkeler, vergi kaybı ve kaçakçılık endişeleri nedeniyle süreci yavaşlatmaktadır.

EAC yatırım politikası, serbest dolaşım, yerleşme ve ikamet hakkı, rekabetçi sanayi/imalat sektörü, vatandaşların EAC süreçlerine katılımı ve bilinçlendirilmesi, bölgesel ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği, gümrük iadesi ve KDV muafiyet programları. bağlı imalat (Manufacturing-Under-Bond) ve İşleme İhracat Bölgeleri (EPZ), serbest limanların kurulması ve gümrük muafiyet rejimlerinin uyumlaştırılması gibi alanları desteklemektedir. Fakat üye ülkelerin kendi yatırım düzenlemeleri (şirket kuruluş ve tescil prosedürleri, izin ve lisans süreçleri, mülk edinme kuralları, sermaye ve arazi erişimi gibi) farklıdır.

Detaylı bilgi için EAC Resmi Sitesi <https://www.eac.int> adresi ziyaret edilebilir.

Öte yandan, Ruanda'nın yabancı yatırımcılar için standart teşvikleri aşağıdaki gibidir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

-%0 Kurumlar Vergisi Oranı: Uluslararası şirketler, Ruanda'da genel merkez veya bölge ofisi kurduğunda ve aşağıdaki şartları sağladığında %0 kurumlar vergisi avantajından yararlanabilir:

-Ruanda'da en az 10 milyon ABD Doları tutarında (maddi veya maddi olmayan varlıklara) yatırım yapmak.

-Ruandalılara istihdam ve eğitim sağlamak.

-Ruanda'da lisanslı bir banka üzerinden yılda en az 5 milyon ABD Doları tutarında uluslararası finansal işlem gerçekleştirmek.

-Ruanda'da yılda en az 2 milyon ABD Doları kullanmak.

-Operasyonel merkez kurarak aşağıdaki hizmetlerden en az 3'ünü Ruanda'da yürütmek:

- Hammade, bileşen veya bitmiş ürün tedariki.
- Pazar kontrolü ve satış planlaması.
- Bilgi ve veri yönetimi hizmetleri.
- Hazine yönetimi.
- Ar-Ge çalışmaları ve Eğitim ve personel yönetimi.

-%15 Kurumlar Vergisi Oranı: Aşağıdaki yatırımcılar %15 indirimli kurumlar vergisi oranından yararlanmaktadır.

-İhracatçı şirketler: Ruanda'da üretilen mal/hizmetlerin en az %50'sini ihraç edenler (işlenmemiş madenler, katma değersiz çay ve kahve hariç).

-Enerji sektörü: Peat, güneş, jeotermal, hidro, biyokütle, metan ve rüzgâr enerjisi üreten/iletken şirketler (devlet projeleri hariç).

-Lojistik sektörü: En az 5 adet 20 ton kapasiteli kamyonu sahip yük taşımacılığı şirketleri.

-Toplu taşıma: En az 10 adet 25 koltuklu otobüs ile yolcu/taşımacılık yapan şirketler.

-Bilişim (ICT) sektörü: Üretim, montaj veya yazılım hizmeti sunan şirketler (perakende, tamir ve telekom hariç).

-Finans sektörü: Küresel fon yönetimi, özel sermaye, sigorta, varlık yönetimi (yerel bankacılık hariç).

-Düşük maliyetli konut yatırımcıları (kriterleri Maliye Bakanlığı belirler).

-7 Yıla Kadar Kurumlar Vergisi Muafiyeti: 50 milyon ABD Doları ve üzeri yatırım yapan şirketler (en az %30 öz sermaye katkısı ile) aşağıdaki sektörlerde 7 yıl vergi muafiyeti alabilmektedir.

-Enerji: En az 25 MW kapasiteli projeler (fosil yakıt ve devlet sözleşmeleri hariç).

-Üretim (imalat).

-Turizm.

-Sağlık.

-Bilişim (ICT): Üretim, montaj ve yazılım (telekom ve perakende hariç).

-İhracat odaklı projeler.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

-5 Yıllık Vergi Muafiyeti (Mikrofinans Kuruluşları): Yetkili kurumlarca onaylanan mikrofinans şirketleri, 5 yıl boyunca kurumlar vergisinden muaf tutulur (şartlar sağlandığında süre uzatılabilir).

-Serbest Bölgelerde Gümrük Vergisi Muafiyeti: İhracat işleme bölgelerinde kullanılan ürünler gümrük vergisinden muafır.

-Sermaye Kazancı Vergisi Muafiyeti: Yatırımcılar sermaye kazancı vergisi ödemez (ancak ticari gayrimenkul satışları vergiye tabidir).

-KDV Muafiyeti (Hammadde ve Makine): Üretim ve madencilik sektörlerinde kullanılan hammaddeler ve makineler için KDV alınmaz (Maliye Bakanlığı onayı ile).

-Hızlandırılmış Amortisman: 50.000 USD üzeri yatırım yapan şirketler, varlıkların %50'sini ilk yılda amortisman gideri yazabilir. Varlıklar en az 3 yıl kullanılmalı ve erken satım durumunda vergi dairesine bildirim yapılmalıdır. Vergi kaynaklı zararlar 5 yıl boyunca sonraki dönemlere aktarılabilir.

-Yatırımcı Oturma İzni: Kayıtlı yatırımcı ve ailelerine oturma izni verilir.

-Yabancı Çalışan İstihdamı: 250.000 USD üzeri yatırım yapanlar, 3 yabancı personeli "yerel beceri eksikliği" şartı aranmadan işe alabilir.

Detaylı bilgi için Ruanda Kalkınma Kurulu (RDB)](<https://www.rdb.rw> ve Ruanda Gelir İdaresi (RRA) (<https://www.rra.gov.rw> adresleri ziyaret edilebilir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

C. RUANDA'DA TÜRK YATIRIMLARI

Ruanda'nın güvenli, hızla büyüyen, şeffaf ve yatırımcı dostu bir ülke olması, diğer Afrika ülkelerinden ayrı bir konuma yerleştirmiştir. Afrika'nın Yükselen Yıldızı olan Ruanda; Afrika'nın en hızlı büyüyen 6. ekonomisi (2007'den beri yıllık %7,5, % 8 büyüme) olması, Afrika'da iş yapma kolaylığında 2. sırada olması, Dünyada en güvenli 5. ülke olması, Afrika'da devlet şeffaflığında(en az yolsuzluğun olduğu) 4. sırada olması, Afrika'nın merkezi olma (hub) potansiyelinin olması, Yatırımcı Dostu Ülke (MICEA) endeksinde Afrika'da 3. Sırada olması, Ruanda'nın iş dostu politikaları, dijital altyapısı ve güvenli ortamıyla yatırımcılar için cazip bir ülke olduğunu göstermektedir.

Türk Firmaları ise Ruanda Kalkınma Kurulu verilerine göre 2015-2023 yıllarında Türk şirketlerinin Ruanda'da üstlendiği 25'i aşkın yatırımın toplam değeri 500 milyon Dolara ulaşmıştır. Bu rakam Ruanda'ya yapılan yatırımların yüzde 14'üne karşılık gelmektedir.

2019'da 13.5 milyon Dolar, 2020'de yaklaşık 4.5 milyon Dolar, 2021 yılında ise 82,4 milyon Dolar Türk yatırımı kaydedilmiştir. Türk yatırımları enerji, eğitim, otelcilik, turizm, tarım, sanayi ve inşaat alanlarında yoğunlaşmaktadır.

Ruanda'daki en büyük Türk yatırımı "Hakan Elektrik (Hakan Madencilik ve Elektrik Üretim San. Tic. A.Ş.)" ile uluslararası bir şirket olan "Quantum Power" ortaklığında (HQ Power) Ruanda'nın Gisagara bölgesinde inşa edilen enerji santralidir. Bahsekonu Santral 80 MW kapasitesinde ve yaklaşık 400 Milyon ABD Doları tutarındadır. "Peat Power Plant" olarak da anılan turbadan enerji üretmeyi öngören santral, yap-işlet-devret modeliyle hayata geçirilmekte olup, 26 yıl HQ Power tarafından işletildikten sonra Ruanda Hükümetine devredilecektir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Türk İnşaat Şirketi Summa, 2015 yılında Ruanda Hükümetiyle, Kigali Kongre Merkezi ve Otelini inşaatının ıslahı ve tamamlanması için 119 Milyon Dolar değerinde sözleşme imzalamıştır, merkez Mayıs 2016'da teslim edilmiştir.

Yine Summa, toplam 45.000 kişi kapasiteli Amahoro Stadyumunun ve çevresindeki spor merkezlerinin yenilenmesi için 2022 yılında Ruanda Hükümeti ile yeni bir sözleşme imzalamıştır. 175 milyon Dolar tutarındaki proje tamamlanmış faaliyete geçmiş sadece 15 milyon dolarlık update ve rehabilitasyon işleri kalmış olup 2025 yılı Mayıs ayında tamamlanması öngörülmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Summa, ayrıca başkent Kigali’de on bin kişilik kapalı spor kompleksi (Kigali BK Arena) inşaatını da 6 ayda tamamlamış ve kompleksin açılışı 9 Ağustos 2019’da yapılmıştır.

Summa ayrıca Kigali’de bir Üniversitenin kampüs binasını inşa etmiş olup, Ruanda İstihbarat ve Ulusal Güvenlik Başkanlığı binasının inşaatını tamamlamıştır.

İnşaat ve enerji alanında faaliyet gösteren şirketlerimize ilave olarak, imalat ve turizm sektörlerinde de iş insanlarımızın Ruanda’ya ilgi göstermeye başladıkları gözlemlenmektedir. Bebek bezi, inşaat malzemeleri, mobilya gibi alanlarda da küçük ve orta ölçekli işletmelerin Ruanda’da üretim yapmak için ilgileri vardır.

Turizm alanında ise Kapadokya bölgesinde faaliyet gösteren bir sıcak hava balonu Türk şirketi “**Royal Balloons**” Ruanda’da Akagera Ulusal Parkında uçuşlara başlamıştır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

LC WAİKIKI

LC Waikiki'nin de Kigali'de bir mağaza açmak üzere bina kiralama aşamasında olduğu, yerel şirket kurmak için de çalışma yürüttüğü bilinmektedir.

aktif bank

sunmaktadır.

DOĞTAŞ

Finans sektöründe ise **Çalık Holding** bünyesinde yer alan Aktif Bank, Ruanda'da temsilcilik ofisi açan Afrika dışından yabancı sermayeli ilk uluslararası ticari banka olmuştur. Kigali Ofisi banka şubesi işlevi taşımamakta, ülkemizle Afrika ülkeleri arasında ve Afrika içi ödemeler bakımından yerel muhabir bankalarla aracılık hizmeti

Öte yandan Doğtaş Holding, Ruanda Kigali'de bir ofis açma aşamasında olup 2025 yılı Mayıs sonunda açılışı yapacağını bildirmiştir.

GÜVEN 50.yıl

Güven Hastaneleri Sağlık Grubu, **sağlık turizmi** kapsamında Ruanda'ya bir şube açmış olup devamında bir sağlık merkezi ve hastane açmayı da değerlendirmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

D. RUANDA'DA DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI

1. Doğrudan Yabancı Yatırım Verileri

Ruanda'ya küresel doğrudan yabancı yatırım 1,6 trilyon ABD dolarına ulaşarak bir önceki yıla göre %14 artış göstermiştir.

ABD, Avrupa ve Japonya'ya yapılan yatırımlar ise, yenilenen yatırımcı güveni, teknoloji odaklı büyüme ve istikrarlı iş ortamları sayesinde %43 artarak 728 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

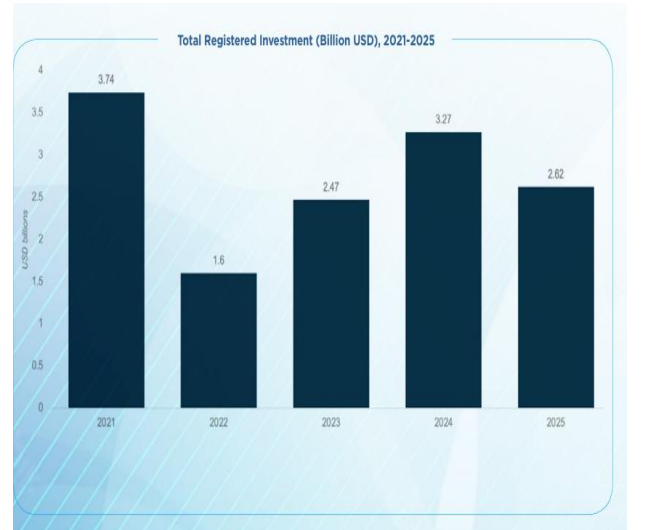
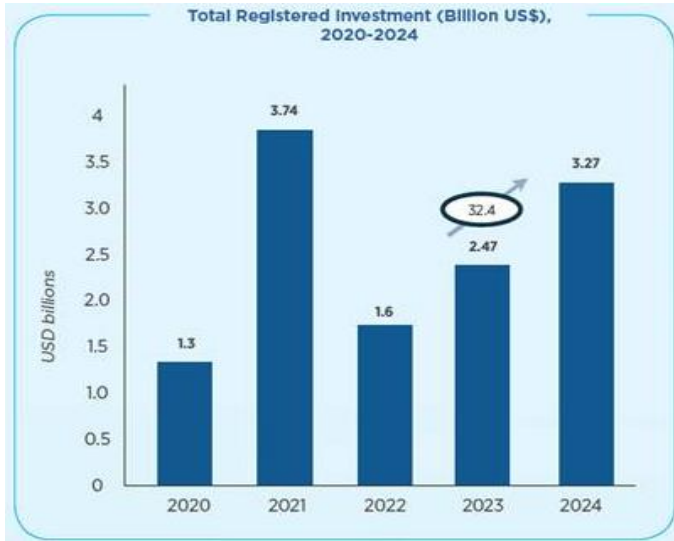
Buna karşılık, Afrika, Asya ve Latin Amerika dahil olmak üzere gelişmekte olan bölgelere yapılan yatırımlar, küresel yatırım akışlarının %55'ini oluşturmalarına rağmen, %2 azalarak 877 milyar ABD dolarına düşmüştür.

Öte yandan 2025 yılında kayıtlı yatırım faaliyetleri güçlü seyrini sürdürmüş ve toplam yatırım taahhütleri 2,62 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

Ruanda, RDB (Ruanda Development Board) kayıtlarına göre ise 2024'te 612 projede, 3,2 Milyar dolarlık yatırım çekmiştir. 2025 yılında ise kayıtlı proje sayısı 799'a yükselmesine rağmen bir önceki yıla nazaran daha düşük bir tutar olan 2.62 milyar dolarlık yatırım çekmiştir. Bu yatırımların 38.151 iş yaratması, istihdam oluşturmayı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi desteklemesi beklenmektedir.

Ayrıca 2025 yılı yatırımlarında;

- Gayrimenkul sektörü 855,5 milyon ABD doları ile başı çekerken,
- Bunu tarım ürünleri işleme dahil imalat sektörü 738,5 milyon ABD doları ile izlemiş,
- Bunu madencilik sektörü 346,9 milyon ABD doları izlemiştir. Bu sektörler kayıtlı yatırımların %74,2'sini oluşturmuştur.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Region **	Asia	Africa*	Europe	North America	Oceania	South America	RWANDA**
2025							
Investment (USD million)	661.6	226.4	159.2	35.2	5.0	2.8	USD964.4M
Share	40.1%	13.7%	9.6%	2.1%	0.3%	0.2%	36.9%
# Projects	199	226	40	39	6	1	274

Foreign Countries**	China	Germany	India	Eritrea	Mauritius	Nigeria	France	USA	Yemen	Sudan
2025										
Investment (USD Million)	548.5	78.2	71.3	66.5	43.1	39.3	34.8	31.4	22.1	15.8
Share	21.0%	3.0%	2.7%	2.5%	1.6%	1.5%	1.3%	1.2%	0.8%	0.6%
# Projects	125	7	42	77	5	32	5	29	5	21

* Excluding Rwanda
** Excludes joint investments

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, Ruanda'ya yatırım yapan ülkeler sırasıyla,

- **Çin** 125 proje ve 548 milyon USD ile yatırımların %21'ini,
 - **Almanya** 7 proje ve 78.2 milyon USD ile yatırımların %3'ünü,
 - **Hindistan** 42 proje ve 71.3milyon USD ile yatırımların %2.7'sini,
 - **Eritre** 77 proje ve 66.5 milyon USD ile yatırımların %2.5'ini,
 - **Morityus** 5 proje ve 43.1 milyon USD ile yatırımların %1.6'sını,
 - **Nijerya** 32 proje ve 39.3 milyon USD ile yatırımların %1.5'ini,
 - **Fransa** 5 proje ve 34.8 milyon USD ile yatırımların %1.3'ünü,
 - **USA** 29 proje ve 31.4 milyon USD ile yatırımların %1.2'sini,
 - **Yemen** 5 proje ve 22.1 milyon USD ile yatırımların %0.8'ini ve
 - **Sudan** 21 proje ve 15.8 milyon USD ile yatırımların %0.6'sını,
- oluşturmuştur.

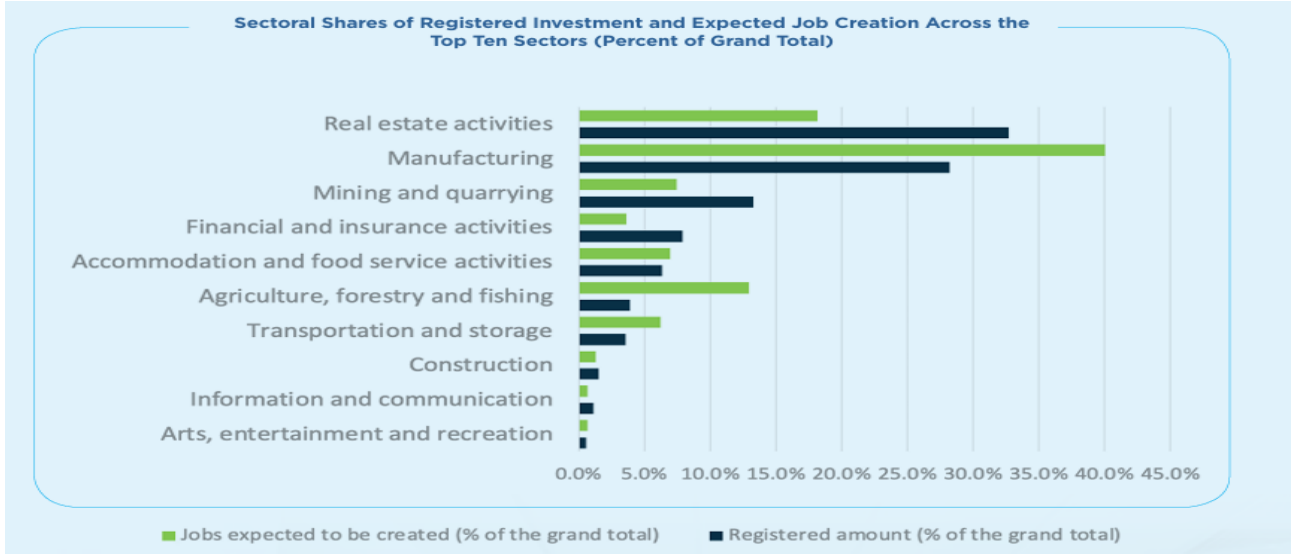
Ayrıca

- **Asya**, Ruanda'ya 661.6 milyon USD yatırım ile tüm yatırımların **%40,1'ini**,
 - **Afrika**, Ruanda'ya 226.4 milyon USD yatırım ile tüm yatırımların **%13.7'sini**,
 - **Avrupa**, Ruanda'ya 159.2 milyon USD yatırım ile tüm yatırımların **%9.6'sını**,
 - **Kuzey Amerika** Ruanda'ya 35.2 milyon USD yatırım ile tüm yatırımların **%2,1'ini**,
 - **Okyanusya** Ruanda'ya 5 milyon USD yatırım ile tüm yatırımların **%0.3'ünü**,
 - **Güney Amerika** Ruanda'ya 2.8 milyon USD yatırım ile tüm yatırımların **%0.2'sini**,
- oluşturmuştur.

Daha ayrıntılı bilgi için, Rwanda Development Board (RDB), <https://www.rdb.rw> ziyaret edilebilir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

2025 yılında yatırımların en büyük payını %32,7 ile gayrimenkul oluştururken, imalat sektörü beklenen işlerin %40,1'ini temsil ederek istihdam etkisine öncülük etmiştir. Bu dağılım, Ruanda'nın uzun vadeli ekonomik dönüşümü destekleyen üretken, iş yaratan sektörlerle öncelik verirken sermayeyi çekmeye yönelik dengeli yaklaşımını yansıtmaktadır.

	2023	2024	% Change	% Share
FPC Inflows, USD million				
Total	886.9	1,098.5	23.9%	
Financial	236.0	299.1	26.7%	27.2%
Manufacturing	165.2	267.1	61.7%	24.3%
Construction and Real Estate	124.0	150.5	21.4%	13.7%
Agriculture, Education & Human Health	83.1	107.7	29.6%	9.8%
ICT and FinTech	110.7	86.2	-22.2%	7.8%
Wholesale, Retail Trade and Others	105.3	72.3	-31.4%	6.6%
Mining, Water, Electricity, Gas	37.6	66.4	76.6%	6.0%
Tourism and Transport	25.1	49.3	96.3%	4.5%

2024 yılında yabancı özel sermaye girişlerinin;
-%27.2'si finansal sektörden,
-%24.3'ü imalat sektöründen,
-%13.7'si Müteahhitlik sektöründen,
-%9.8'i Tarım, Eğitim ve Sağlık sektöründen,
-%7.8'i ICT ve Fintech,
-%6.6'sı Toptan ve Perakende sektöründen,
-%6'sı Madencilik, Elektrik ve Gaz sektöründen,
-%4.5'u ise turizm ve ulaşım sektöründen,
kaynaklanmıştır.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Largest Investment Projects Registered In 2024

Bio Usawa
Biotechnology Ltd

Ramba Investment Africa
Holdings Ltd

National Cement
Holding Ltd

TTEC CX Solutions
Rwanda Ltd

Parklane
Group Ltd

Basigo
Rwanda Ltd

Bestred Technology
Development Rwanda Co., Ltd.

Rio Tinto Exploration
Rwanda Ltd

2024 yılında kayıtlı en büyük yatırım projeleri yandaki şekilde de görüleceği üzere

-Bio Usawa Biotechnology Ltd: Tarım biyoteknolojisi, tohum geliştirme veya tarımsal verimlilik artırıcı biyoteknolojik çözümler.

-Simba Cement / National Cement Holding Ltd: Çimento üretimi, inşaat malzemeleri veya altyapı projeleri (Ruanda'nın konut ve yol inşaatı ihtiyaçlarına yönelik).

-Parklane Group Ltd: Gayrimenkul geliştirme, lüks konut projeleri veya ticari altyapı yatırımları (otel, iş merkezi vb.)

-Bestred Technology Development Rwanda Co., Ltd: Yazılım geliştirme, dijital dönüşüm

projeleri veya yenilikçi teknoloji çözümleri (örneğin akıllı şehir uygulamaları).

-Rio Tinto Exploration Rwanda Ltd: Maden arama ve işletme (nadir toprak elementleri, kalay veya tungsten gibi Ruanda'nın maden kaynaklarına yönelik).

-Ramba Investment Africa Holdings Ltd: Enerji (yenilenebilir enerji projeleri), madencilik veya bölgesel ticaret altyapısı.

-Basigo Rwanda Ltd (BASIG): Elektrikli araç (özellikle elektrikli otobüs) üretimi veya toplu taşıma altyapısı (Ruanda'nın yeşil ulaşım hedefleriyle uyumlu)

-TTEC CX Solutions Rwanda Ltd: Müşteri deneyimi (CX) ve çağrı merkezi hizmetleri, dijital iş süreçleri dış kaynak kullanımı.

Ampersand: Electrifying Rwanda's Transport

AMPERSAND

- 5,500+ electric motorcycles on the road
- 50% reduction in driver operating costs
- 11,000+ metric tonnes of CO2 emissions cut

Primarily operates in Kigali with plans for nationwide expansion. Also operates in Kenya, underscoring Rwanda's position as a proof-of-concept destination and a gateway for investment into Africa.

OX Delivers: Transforming Logistics in East Africa

OX

- USD 163M expansion into Rwanda & East Africa
- Scaling e-mobility for goods transportation

Delivers in Rutsiro, Nyamasheke, Nyamagabe, and Kigali, with plans to expand to Musanze, Rubavu, Rusizi, and Huye in 2025.

Kivu Choice: Africa's Fastest-Growing Fish Farm

KIVU CHOICE

- Boosted fish production 5x – from 60 to 300 tonnes/month
- 25% drop in animal protein costs for Rwandan households

Operates the Kigembe Fish Farm in Gisagara and engages in fish farming in Nyamasheke.

Ampersand: Ruanda'da taksi yerine yaygın olarak kullanılan elektrikli motorsiklet ulaşımı yatırımı yapmıştır.

OX: Ruanda ve Doğu Afrika'ya mal taşımacılığı için e-mobilitenin ölçeklendirilmesi alanında 163 milyon ABD doları tutarında yatırım yapmıştır.

Kivi Choice: Balıkçılık alanında yapılan bu yatırımla Balık üretimi 5 katına çıkarıldı. (ayda 60 tondan 300 tona)

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Investments in action

Large registered projects that operationalized & key reinvestments

Africa Green Mobility
Solutions Rwanda Ltd

AGMS Rwanda Ltd is an emerging leader in electric mobility, driving the shift towards electric vehicles (EVs) in Rwanda

Asia Machinery Ltd

AMI is an import company based in Kigali, Rwanda, specializing in the provision of a variety of machine trucks and equipment, making a significant contribution to the local supply chain.

Lipton Ltd

Lipton Ltd is a prominent player in Rwanda's tea industry.

ADHI Rwanda Ltd

Founded in 2020, ADHI Rwanda Ltd is an innovative construction company based in Kigali, focusing on providing affordable, modern, and sustainable housing solutions.

Rwanda Mountain Tea Ltd

Rwanda Mountain Tea Ltd plays a significant role in the tea production industry in Rwanda, contributing to the country's tea exports.

Petrocom Ltd

Petrocom Ltd specializes in the transportation and logistics of petroleum products and dry cargo, focusing on the energy and logistics sectors.

-Africa Green Mobility Solutions Rwanda Ltd: AGMS Rwanda Ltd, elektrikli mobilitede yükselen bir şirket olarak ön plana çıkmaktadır.

-Adhi Rwanda Ltd: 2000 yılında kurulan Adhi Rwanda Ltd, Kigali merkezli yenilikçi bir inşaat şirkettir ve uygun fiyatlı, modern ve sürdürülebilir konut çözümleri sunmaya odaklanmıştır.

-MVG Developers Ltd: MVG Developers Ltd, Ruanda genelinde çeşitli inşaat ve geliştirme projelerinde yer almakta ve ülkenin altyapı alanındaki büyümesine katkıda bulunmaktadır.

-Asia Machinery Ltd: AML, çeşitli deniz kamyonları ve ekipmanları temininde uzmanlaşmış olup yerel tedarik zincirine önemli katkılar sağlamaktadır.

-Rwanda Mountain Tea Ltd: Ruanda'daki çay üretim endüstrisinde önemli bir rol oynuyor ve ülkenin çay ihracatına katkıda bulunmaktadır.

Lipton Ltd: Ruanda çay endüstrisinde önemli bir yere sahiptir.

Petrocom Ltd: Petrocom Ltd, petrokimya ürünlerinin ve kuru yükün taşımacılığı ve lojistiği alanında uzmanlaşmış olup enerji ve lojistik sektörlerine odaklanmaktadır.

-Cimerwa Plc: En son teknolojiyle donatılmış tesis ve makine yatırımı Çimento öğütme kapasitesinin yıllık 600.000 metrik tondan 900.000 metrik tona çıkarılması .

Key reinvestment projects made by existing Investors

Company	Expansion Project
Cimerwa Plc	Investment in plant and machinery with the latest technology to increase grinding capacity from 600,000 metric tons to 900,000 metric tons per annum.
Zara Partners Genera Trading Ltd	Investment in the development of 40 high-end, luxurious dwelling units.
Martin Hardware Ltd	Investment in transportation services.
Anne Real Estate Co Ltd	Construction of affordable residential houses.
Bakhresa Grain Milling Rwanda Ltd	Investment in a housing project in Gasabo District, featuring villas and apartments.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Climate Bridge MoU:

The memorandum advances Rwanda-Singapore cooperation in carbon markets, supporting climate-aligned investment opportunities.

Cimerwa Limestone Concession:

The concession supports foreign direct investment in limestone mining and clinker production, contributing to reduced cement import dependence.

Aegle Onco Partnership:

The partnership introduces nuclear medicine services at the National Cancer Centre, advancing specialised healthcare delivery in Rwanda.

Huye Feeds Sale and Purchase:

The agreement supports upgrades in fish and poultry feed production, advancing local agri-business value chains.

PRI Joint Venture:

The joint venture with Power Resources International supports energy and power infrastructure development through structured public-private collaboration

A1 Iron & Steel Mining:

The project advances iron ore mining and steel manufacturing, supporting industrial development and employment creation.

2025 yılında ise,

Ruanda Singapur arasında Mutabakat zaptı imzalanarak özellikle karbon piyasalarında iklimle uyumlu yatırım fırsatları görüşmeleri ilerletilmiştir.

Cimerwa Limestone Concession: İmtiyaz, kireçtaşı madenciliği ve klinker üretiminde yabancı doğrudan yatırımı destekleyerek çimento ithalatına bağımlılığı azaltmayı amaçlamaktadır.

Aegle Onco Ortaklığı: Ortaklık, Ulusal Kanser Merkezi'nde nükleer tıp hizmetlerini sunarak Ruanda'da uzmanlaşmış sağlık hizmeti sunmaktadır.

Huye Yem Alım ve Satımı: Anlaşma, balık ve kümes hayvanı yem üretiminde iyileştirmeleri destekleyerek yerel tarım işletmelerini desteklemeyi amaçlamaktadır.

PRI Ortak Girişimi: Power Resources International ile yapılan ortak girişim, yapılandırılmış kamu-özel sektör işbirliği yoluyla enerji ve güç altyapısı projelerini içermektedir.

A1 Demir ve Çelik Madenciliği: Proje, demir cevheri madenciliğini ve çelik üretimini geliştirerek, endüstriyel kalkınmayı ve istihdam yaratmayı amaçlamaktadır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

2. Teknik Engeller ve Ruanda'da Türk Firmalarının Karşılaştığı Sorunlar

Ruanda, yukarıda da belirtildiği üzere coğrafi konumu itibarıyla denize çıkışı olmayan, kara ile çevrili bir ülke (landlocked) olduğu için ithal ettiği malları genellikle kara ve hava yolunu kullanarak ülkeye sokmaktadır. **Bu da, Ruanda'nın ticaret maliyetlerinin dünyanın en yüksekleri arasında olmasına yol açmıştır.** Ayrıca, ülkenin **bölgesel demiryolu ağlarına bağlantısının bulunmaması**, ticaretin tamamen kara ve hava yoluyla yapılması (bu anlamda Türk Hava Yollarının uçuş ve hava kargo ücretlerinin rakiplerine oranla çok yüksek olması) **ticaret potansiyelini kısıtlayıcı** etkide bulunmaktadır. Orta Afrika ve Doğu Afrika arasında **bir koridor rolü oynayabilmesi** ve ticaret maliyetlerini düşürebilmesi bakımından **lojistik sektörünün güçlendirilmesi** Ruanda'nın bölgesindeki **rekabet üstünlüğünü** ele geçirmesi bakımından kritik öneme sahiptir.

Vizyon 2050 belgesine göre, Ruanda'nın **2035 yılında üst orta gelirli, 2050 yılında yüksek gelirli ülke** olma hedefini gerçekleştirebilmesi bakımından ticarete bir büyüme kaydetmesine rağmen, ticaret potansiyelini tümüyle hayata geçirememiştir. Bunda göreceli olarak **kısıtlı ihrac ürünleri, bölgede uygulanan ayrımcı tarife dışı önlemler** (ürünlerin ithalatını veya ihracatını zor ve/veya maliyetli hale getiren kotalar, ithalat lisanslama sistemleri, yasaklar, düzenlemeler, koşullar veya belirli pazar gereksinimlerinden kaynaklanan, tarifelerle ilgisi olmayan kısıtlamalar) ve **ticaret altyapısındaki eksiklikler** rol oynamaktadır.

Ruanda'da yasaklanmış veya kısıtlanmış mallar, ülkenin güvenlik, sağlık, çevre ve kamu düzeni gibi çeşitli nedenlerle düzenlemeler getirdiği ürünleri kapsar. Ruanda'da genel olarak yasaklanmış veya kısıtlanmış malların bazı örnekleri aşağıdaki gibidir. Tüm listeye (<https://www.rra.gov.rw/en/customs-services/importers/prohibited-and-restricted-goods>) linkten ulaşılabilir:

Silahlar ve Mühimmat: Ruanda'da silah ve mühimmat ithalatı, satışı ve taşınması sıkı bir şekilde kontrol edilir. Yalnızca yetkili kurumlar ve özel izin sahipleri bu tür ürünleri bulundurabilir.

Uyuşturucu Maddeler: Yasa dışı uyuşturucu maddelerin (eroin, kokain, esrar vb.) üretimi, satışı, taşınması ve kullanımı kesinlikle yasaktır.

Tehlikeli Kimyasallar: Zehirli, patlayıcı veya çevreye zararlı kimyasalların ithalatı ve kullanımı sıkı düzenlemelere tabidir. Beyaz fosfor kullanılarak üretilmiş kibritler, cıva içeren tüm sabunlar ve kozmetik ürünler

Plastik Poşetler: Ruanda, çevre koruma amaçlı olarak plastik poşetlerin kullanımını yasaklayan öncü ülkelerden biridir. Ülkede plastik poşet ithalatı, üretimi ve kullanımı yasaktır.

Yasaklanmış İlaçlar: Ruanda'da ruhsatsız veya yasaklanmış ilaçların ithalatı ve satışı yasaktır. Tüm ilaçların Ruanda Sağlık Bakanlığı'ndan onay alması gerekmektedir.

Yasaklanmış Elektronik Cihazlar: Bazı elektronik cihazlar (örneğin, yasa dışı dinleme veya izleme cihazları) ülkeye sokulamaz.

Koruma Altındaki Hayvan ve Bitki Türleri: Nesli tükenmekte olan hayvan ve bitki türlerinin ticareti yasaktır.

Sahte veya Kalitesiz Ürünler: Sahte markalı ürünler, kalitesiz veya standartlara uymayan malların ithalatı ve satışı yasaktır.

Belirli Tarım Ürünleri: Bazı tarım ürünleri ve tohumlar, biyogüvenlik nedeniyle kısıtlamalara tabi olabilir.

Alkol ve Tütün Ürünleri: Alkol ve tütün ürünlerinin satışı ve kullanımı belirli düzenlemelere tabidir. Özellikle gençlere satışı yasaktır.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Yasaklanmış Yayınlar: Devlet güvenliğini tehdit eden veya nefret söylemi içeren yayınlar yasaktır.

Tarım sektörü ile ilgili olarak ise, bazı mallar **yasaklanmıştır** (prohibited goods),

-Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO'lar) (Ruanda Çevre Yönetimi Otoritesi (REMA) tarafından onaylanmadıkça yasaktır)

-Süresi geçmiş veya standartlara uymayan gıda ürünleri,

-Kuş gribi veya deli dana hastalığı görülen ülkelerden kümes hayvanları ve et ürünleri,

-İşlenmemiş çiğ süt ithalatı

-Sağlığa zararlı esansiyel yağlar veya kimyasal ürünler içeren damıtılmış içkiler (thujone, star anise, benzoik aldehit, salisilik esterler, hyssop ve absinthe dahil). Ancak, %0,1'den fazla anason yağı içermeyen anason ve anisette likörleri ile pimpinella anisum veya allium verum (star anise) damıtımları bu kapsam dışındadır.

-Aşağıdaki tarım kimyasalları **yasaklanmış mallar** kapsamındadır:

2,4-T, Aldrin, Caplafol, Chlordimeform/Chlorobenzilate/DDT, Dieldrin, 1,2-Dibromoethan (EDB), Flouroacetamide, HCH, Heptaklor, Hekzaklorobenzen, Lindan, Cıva bileşikleri, Monokrotophos (bazı formülasyonlar), Methamidophos, Fosfamidon, Metil-parathion, Parathion

Tarım sektöründe bazı mallar ise **kısıtlanmıştır**. (*restricted goods*)

- İşlenmemiş taze balık (Nil Levreği ve Tilapya);
- Gübreler ve pestisitler, RSB ve REMA onayı zorunludur.
- Canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler, veteriner onayı gerekir.
- Organik ürünler, ROCB sertifikası olmalıdır.
- Nesli tükenmekte olan bitki türleri,
- Büyük miktarda temel gıda ürünleri (mısır, fasulye, pirinç), gıda kıtlığı dönemlerinde MINAGRI ihracatı kısıtlayabilir.
- Orman ürünleri (kereste, odun kömürü), REMA onayı gerekir.
- Etiketsiz veya yanıltıcı etiketli gıda ürünleri

İhlallerin cezaları ise, **ağır para cezaları** (10 milyon RWF veya daha fazlası), **mallara el konulması** ve imha edilmesi, tekrarlayan ihlallerde **işletme lisansının iptali olabilir**.

Öte yandan, Ruanda Gıda ve İlaç Dairesi (Rwanda FDA), 26 Mart 2025 tarihinde yaptığı açıklamada, işlenmiş gıda ithalatçılarına ve firmalarına, "yüksek riskli" gıda ürünleri için ithalat lisansı verileceğini bildirmiştir. Ayrıca, ithalat lisansı ücreti, gıda ürünlerinin değerinin %0,2'si oranında olacaktır.

İthalat Lisansı Gerektiren Yüksek Riskli Gıda Ürünleri

1. Zenginleştirilmiş Gıda Ürünleri: Besin değeri artırılmış tüm gıdalar (örneğin vitamin ve mineral eklenmiş ürünler)

2. Süt ve Et Ürünleri: Fermente süt, aromalı süt, pastörize süt, UHT süt, tatlandırılmış yoğunlaştırılmış süt, yoğurt, dondurma, Süt tozları, krema tozları, tereyağı, ghee, peynir ve işlenmiş peynir ürünleri, Sosisler ve konserve etler

3. İşlenmiş Yumurta Ürünleri: Yumurta tozu, pastörize sıvı yumurta, mayonez.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

4. İşlenmiş Balık ve Deniz Ürünleri: Balık sosisleri, balık unu, konserve balık, işlenmiş deniz ürünleri.

5. İçecekler: Alkollü içecekler, şaraplar, bitki aromalı alkollü içecekler, muz veya tahıl bazlı alkollü içecekler, içme suyu, gazlı içecekler, meyve ve sebze suları, enerji içecekleri.

6. Özel Beslenme Amaçlı Gıdalar: Bebek mamaları, tıbbi amaçlı formüller, büyüme destekleyici gıdalar, kilo kontrol ürünleri, terapötik gıdalar.

7. Gıda Takviyeleri ve Benzeri Ürünler: Vitaminler, mineraller, amino asitler, probiyotikler, enzim takviyeleri.

8. Yağlar: Zeytinyağı.

9. Kompozit Gıda Ürünleri: Hem hayvansal hem de bitkisel işlenmiş ürünlerin karışımını içeren gıdalar.

10. İşlenmiş GDO'lu Gıda Ürünleri: Genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) içeren işlenmiş gıdalar.

Ruanda FDA, ayrıca "Yüksek riskli gıda ürünleri listesini gerektiğinde güncelleme hakkını saklı tutacağını ithalatçıların, ilgili düzenlemelere uygun şekilde gereksinimleri yerine getirmesi gerekeceğini belirtmiştir. Daha da detaylı bilgi için Rwanda Standards Board (RSB) <https://www.rsb.gov.rw> ve MINAGRI <https://www.minagri.gov.rw> resmi sitelerini ziyaret edebilirsiniz.

3. Ruanda ve Türkiye Arasındaki Ticari Anlaşmalar

Ruanda'da son yıllarda yatırım ortamını iyileştirmek için önemli adımlar atılmaktadır. Özellikle 2008 yılından bu yana Ruanda hükümeti tarafından yatırım dostu bir dizi reforma gidilmiştir. Yenilebilir enerji, altyapı, tarım, madencilik, turizm, iletişim başlıca yatırım çeken alanların arasında yer almaktadır. Ülkede yolsuzluk oranının görece düşük olması, yabancı yatırımcıya yönelik elverişli politikalar geliştirilmesi, turizm ve hizmetler alanındaki yatırımlarda bölgesel merkez olma hedefi Ruanda'yı Afrika'daki potansiyel yatırım ülkelerinden birisi haline getirmektedir. Ruanda Hükümeti'nin öncelikli hedefleri arasında ülkeyi bölgesel ticaret ve finans, turizm ve IT hizmetleri açısından bir merkez haline getirmek yer almaktadır.

Türkiye ile Ruanda arasında 03.11.2016 tarihinde imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması 4 Kasım 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

TCMB verilerine göre ülkemizde hâlihazırda Ruanda yatırımı bulunmamaktadır. İki ülke arasında **kara taşımacılığı alanında** imzalanmış herhangi bir anlaşma bulunmamaktadır.

Yürürlükte Olan ve Müzakeresi Süren Anlaşmalar ve Protokoller ise aşağıdaki gibidir.

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No'su
Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması	3 Kasım 2016	
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	3 Kasım 2016	24.04.2022-31819
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	1 Aralık 2018	25.09.2020

İki ülke arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması 2-3 Kasım 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu esnasında imzalanmıştır. İç onay süreci devam etmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması Dışişleri Komisyonundan Genel Kurula sevk edilmiş olup, YTK Anlaşması 4 Kasım 2022 tarihinde ve ÇVÖ ise 21 Ekim 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir. ÇVÖ'nün vergiler açısından uygulaması 1 Ocak 2021 tarihinde başlamıştır. Karma Ekonomik Komisyon (KEK) mekanizmasını kuran Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması 2-3 Kasım 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu esnasında imzalanmış olup, henüz yürürlüğe girmemesinden ötürü hâlihazırda iki ülke arasında KEK mekanizmasının ilk toplantısı gerçekleşmemiştir.) Türk-Ruanda İş Konseyi, 2012 yılında iki ülke arasındaki mevcut işbirliği potansiyelinin değerlendirilmesi, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yönelik bir platform oluşturulması amacıyla kurulmuştur.

4. Ürün Standartları İle İlgili Uygulamalar

Ruanda ürün standartları ve uygulamaları, ülkenin ticaret, tüketici güvenliği ve ekonomik kalkınma hedeflerini desteklemek amacıyla oluşturulmuştur. Ruanda Standartlar Kurumu (RSB - Rwanda Standards Board), ürün standartlarının belirlenmesi, uygulanması ve denetlenmesinden sorumlu ana kuruluştur. Ruanda, ürün standartları ve uygulamaları konusunda bölgesel ve uluslararası düzeyde öncü bir rol oynamaktadır. RSB'nin çalışmaları, ülkenin ekonomik kalkınmasını desteklerken tüketici sağlığı ve güvenliğini de korumaktadır. Bu standartlar, Ruanda'nın küresel ticarete rekabet gücünü artırmakta ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunmaktadır.

RSB, uluslararası standart kuruluşları (ISO, IEC, CODEX Alimentarius gibi) ile iş birliği yaparak Ruanda'ya özgü standartlar geliştirir. Bu standartlar, tarım ürünleri, endüstriyel ürünler, hizmetler ve çevre yönetimi gibi çeşitli alanları kapsar. Ruanda, Doğu Afrika Topluluğu (EAC) üyesi olduğu için bölgesel standartlarla da uyumlu çalışır. Ruanda'da satılan ürünlerin belirli standartlara uygunluğu, RSB tarafından belgelendirilir. Ürünlerin test edilmesi, muayenesi ve sertifikalandırılması gibi uygunluk değerlendirme süreçleri uygulanır. Özellikle gıda, ilaç, inşaat malzemeleri ve elektrikli cihazlar gibi kritik sektörlerde zorunlu belgelendirme gereklidir.

RSB, işletmelere ISO 9001 (Kalite Yönetim Sistemi) ve ISO 22000 (Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi) gibi uluslararası standartların uygulanması konusunda rehberlik eder. Bu sistemler, ürün kalitesinin sürekli iyileştirilmesini ve tüketici güveninin artırılmasını amaçlar. RSB, ölçüm ve test ekipmanlarının doğruluğunu sağlamak için metroloji hizmetleri sunar. Akredite laboratuvarlar aracılığıyla ürünlerin fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik analizleri yapılır. RSB, tüketicilerin standartlara uygun ürünler konusunda bilinçlenmesini sağlamak için eğitim ve bilgilendirme kampanyaları düzenler. Tüketici şikayetleri, RSB tarafından incelenir ve gerekli önlemler alınır. Ruanda'ya ithal edilen ürünlerin standartlara uygunluğu, sınır kontrol noktalarında denetlenir. İhracat ürünlerinin de uluslararası standartlara uygun olması sağlanarak Ruanda'nın küresel pazarlardaki rekabet gücü artırılması sağlanmaktadır.

Gıda ürünlerinin hijyenik koşullarda üretilmesi, paketlenmesi ve etiketlenmesi zorunludur. Özellikle süt, et ve tahıl ürünleri sıkı denetimlere tabidir. Yine çimento, tuğla ve diğer yapı malzemelerinin dayanıklılık ve güvenlik standartlarına uygun olması gereklidir. Elektrikli ve elektronik ürünlerin güvenlik ve enerji verimliliği standartlarına uygun olması gerekmektedir. İhracata yönelik kahve, çay ve baharat gibi ürünlerin de kalite standartlarına uygun olması gerekmektedir.

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

5. Ulaşılabilecek Hukuki& Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler

Hukuki ve mali danışmanlık şirketleri dahil Türk ihracatçı ve yatırımcılarımızın Ruanda ile ilgili her türlü ihtiyaçlarını, Kigali Ticaret Müşavirliği ofisine sorarak ve danışarak hareket etmesinde fayda görülmekte olup Ticaret Bakanlığımızın sistemi olan Müşavire Danışın uygulamasından soruların iletilmesi mümkündür (<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>).

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

6. Faydalı Linkler ve Kaynakça

- [1].Rwanda Development Board (RDB), Invest in Remarkable Rwanda.
[Home - Official Rwanda Development Board \(RDB\) Website](#)
- [2].GIZ, Partnership Ready Rwanda: Food- and Agro-processing
[giz2021_en_Partnership_Ready_Rwanda_Food_Processing.pdf](#)
- [3].Rwanda Agriculture Board (RAB) [rab.gov.rw](#)
- [4].Ministry of Agriculture and Forestry (MINAGRI). <https://www.minagri.gov.rw>
- [5].National Institute of Statistics of Rwanda, National Accounts (2024)
<https://statistics.gov.rw/datasource/formal-external-trade-goods-report>
- [6].Ruanda İhracat Geliştirme Kurulu (NAEB - National Agricultural Export Development Board)
<https://www.naeb.gov.rw/publications/reports>
- [7]. Ruanda Ticaret ve Sanayi Bakanlığı (MINICOM). www.minicom.gov.rw
- [8].NISR, Agricultural household survey, annual report 2020 [Rwanda - Agricultural Household Survey 2020 - Overview](#)
- [09].NISR, Labour force survey, annual report 2023 [Labour Force Survey | National Institute of Statistics Rwanda](#)
- [10].NISR Labour force survey annual report 2024 [Labour Force Survey | National Institute of Statistics Rwanda](#)
- [11].The future of work in African agriculture: Trends and drivers of change, ILO, December 2017
- [12].Ministry of Trade and Industry(<https://www.minicom.gov.rw/>)
- [13].Rwanda Standards Board(<https://www.rsb.gov.rw/>)
- [14].MINAGRI, Strategic Plan for Agriculture Transformation (2018-24), June 2018
- [15].Ruanda Özel Sektör Federasyonu (PSF - Private Sector Federation Rwanda) www.psf.org.rw
- [16].Ruanda Ulusal Tarım İhracat Geliştirme Kurulu (NAEB - National Agricultural Export Development Board) www.naeb.gov.rw
- [17].PSF, [Microsoft Word - 20220412_Agro-processing_sector_Report_Final_Report_March_2022.docx](#)
- [18].Ruanda Merkez Bankası <https://www.bnr.rw>
- [19].Doğu Afrika Birliği Ortak Gümrük Tarifesi <https://kra.go.ke/images/publications/EAC-CET-2022-VERSION-30TH-JUNE-Fn.pdf>
- [20].Ruanda Tarım Sektörü Raporuna <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/afrika/ruanda/raporlar>
- [21].Vizeler, <https://www.migration.gov.rw/visa/>
- [22].Kigali Büyükelçiliği, <https://kigali-emb.mfa.gov.tr/Mission/ShowInfoNote/390832>
- [23].Seyahat Sağlığı, <http://www.seyahatsagligi.gov.tr>
- [24].Dünya Sağlık Örgütü, <http://www.who.int/csr/disease/yellowfev/en/>

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

- [25].Ruanda İş Süreçleri, <https://businessprocedures.rdb.rw/>
- [26].Ruanda İşgücü Anketi ([Labour Force Survey Annual Report 2023 | National Institute of Statistics Rwanda](#))
- [27].RRA(Rwanda Revenue Authority) resmi sitesi <https://www.rra.gov.rw>
- [28].Ruanda Tarifler, (<https://rwandatrade.rw/Tariffs?l=en>)
- [29].Ruanda Sosyal Güvenlik Kurumu, <https://www.rssb.rw>
- [30].Rwanda Public Procurement Authority (RPPA), <https://www.rppa.gov.rw>
- [31]. World Investment Report 2024 <https://unctad.org/wir>
- [32]. UNCTAD FDI/MNE database. <https://unctad.org/fdistatistics>
- [33]. World Investment Report 2023, <https://unctad.org/publication/world-investment-report>
- [34]. Rwanda Development Board (RDB), <https://www.rdb.rw>
- [35]. Ruanda Yargı Portalı <https://www.judiciary.gov.rw>
- [36]. Visit Rwanda [Visit Rwanda](#)
- [37]. Şirket Kurma Prosedürleri, [Business Procedures](#)
- [38]. Ruanda Hükümeti, [Government Portal](#)
- [39]. Göç İdaresi, [Rwanda Directorate General of immigration and Emigration](#)
- [40]. Ruanda Standartlar Kurulu, [Rwanda Standard Board](#)
- [41]. Temizlik ve Su Kurumu, [Water and Sanitation Corporation](#)
- [42]. Ruanda Enerji Kurumu, [Rwanda Energy Group](#)
- [43]. Ruanda Convention Büro, [Rwanda Convention Bureau](#)
- [44]. Kigali Uluslararası Finans Merkezi, [Kigali International Financial Center](#)
- [45]. Ruanda Savunma Bakanlığı, [Ministry of Defence \(MOD\) https://www.mod.gov.rw/](#)
- [46]. Ruanda Eğitim Bakanlığı, <https://www.mineduc.gov.rw/>
- [47]. Ruanda Çevre Bakanlığı, <https://www.environment.gov.rw/>
- [48]. Ruanda Sosyal Güvenlik Kurumu, <https://rssb.rw/>
- [49]. Rwanda Ulusal İstatistik Kurumu, <https://statistics.gov.rw/>
- [50]. Ruanda Dışişleri Bakanlığı, <https://www.minaffet.gov.rw/>
- [51]. Ruanda Sağlık Bakanlığı, <https://www.moh.gov.rw/>
- [52]. Ruanda Bilgi Teknolojileri ve Yenilik Bakanlığı, <https://www.minict.gov.rw/>
- [53]. Ruanda Altyapı Bakanlığı, Ministry of Infrastructure <https://www.mininfra.gov.rw/>
- [54]. Ruanda İç İşleri Bakanlığı, <https://www.mininter.gov.rw/>
- [55]. Ruanda Adalet Bakanlığı, <https://www.minijust.gov.rw/>
- [56]. Ruanda Yerel Hükümet Bakanlığı, <https://www.minaloc.gov.rw/>
- [57]. Ruanda Başkanlık Ofisi, www.presidency.gov.rw
- [58].Ruanda Kooperatifler Ajansı, <https://www.rca.gov.rw/>

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK: 1: AGRO PROCESSING SECTOR COMPANY LIST

Sıra	Firma İsmi	Ürün	Telefon	Web Adresi İletişim
1	AgroPy Ltd	Liquid and powder organic pyrethrum	(+250)788384856	www.agropyltd.com
2	Asil Natural oils	Moringa oil	(+250)788382999	www.asilioils.com
3	Azania Group	Wheat	(+250)763605775	www.azaniagroup.com
4	Bakressa GrainMill (AZAM)	Wheat flour	(+250) 783 001 968	www.bakhresa.com
5	Bralirwa ltd	Beer and Soft beverages	+250252 587200	www.bralirwa.com
6	BRIOCHE	Premium frozen bakery-pastry goods	(+250)723124380	
7	H2O Ventures	Gorilla Honey		www.h2ovp.com
8	Horizon Sopyrwa	Refined pyrethrum products	(+250) 788219181	www.sopyrwa.com
9	ICM Agribusiness Sarl	Rice	(+250) 788300180	www.luckirice.com
10	Ikirezi Natural	Geranium, Patchouli, Lemongrass, Eucalyptus and targeted oil	(+250)788305593	www.ikirezi.com
11	Inyange Industries	Mineral water, juice and milk products	(+250) 788161900	www.inyangeindustries.com
12	Kinazi Cassava Plant	Cassava flour	(+250)788612993	www.kcp.rw
13	Minoterie import and export (MINIMEX sa)	Maize flour	(+250) 7863 400 19, (+250)78 8304626	www.minimex.co.rw
14	Multisector Investment Group	Honey	(+250) 788308112	www.mig-rw.com
15	Rwanda Honey	beeswax candles	(+250)786131 022/	www.rwandahoney.com
16	Shekina	Foodstuffs	(+250) 788592198	www.akezashekina.rw
17	Skol brewery Ltd	Beer and soft drinks	(+250) 788381640	www.skolinterantional.com
18	Sosoma Industries Limited	Soya, Maize and Sorghum flour	(+250) 788384189	www.sosoma.rw
19	Speranza Group ltd	Gin, Coffee rum, Waragi, Vodka, Golden	+250788 301623	www.speranzarwanda.com
20	Stevia life	Stevie dry leaves	(+250)788619800	www.stevialife.com
21	The Apiary	Natural Honey	info@theapiary.sg	https://www.theapiary.sg/

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

22	Urwibutso Enterprise	Juice, Wine, bakery and pepper products	(+250)0788302999	www.sinarwanda.com
EK:2: MANUFACTURING COMPANY LIST				
Sıra	Name	Product	Contact Information	E-Mail
1	Afrifoam	Mattress	(+250) 252 50 35 13	www.afrifoamgroup.com
2	Ameki Color	Paints, furniture and tanks	(+250) 788302135	www.amekicolor.com
3	Aquasan Ltd	Plastic tanks	(+250)788306833	www.aquasanrw.com
4	Atlas Windows	PVC Window and door frames	(+250)788527100	siavoush2000@yahoo.fr
5	Bems Duhange	Tiles, blocks, Cobblestones	(+250) 788307833	bemsgatera@yahoo.com
6	Bonus Enterprises	Paper bag	(+250)788303968	kngarambe@yahoo.co.uk
7	C&D Products Rwanda Ltd	Garments	(+250)788507758	ndemezschau@gmail.com
8	Chillington Rwanda	Spare in iron or in steel	(+250) 788303606	info.chillington@gmail.com
9	CIMERWA	Cement	(+250) 788383610	www.cimerwa.rw
10	Crown Paints	Paints	+250)788827992	info@crownpaints.co.ke
11	East African Granite Industries	Slabs, Tiles, Granite blocks	+250 788 387091	www.eastafricangranite.com
12	Flexifoam Ltd	Mattress, Paints, Water	(+ 250) 784342523	flexifoams@yahoo.com
13	G-MART Limited	school chalks	+250788312200	www.g-martltd.com
14	Great Lakes Cement	Cement	(+250) 788306768	glcement@yahoo.fr
15	Kigali Cement Company	Cement	(+250) 786130234/	www.armafrica.com wilson.daniel@armafrica.com
16	KIGALI PLASTICS	Tubes, pipes and hoses, rigid of polymers of vinyl chloride	Tel; (+250)785504051	grant_hou@hotmail.com
17	Manumetal	Wood, steel and solar furniture	(+250) 788 35 12 55	www.manumetal.rw
18	Maraphone	Phones	+250 788309033	www.maraphones.com
19	Master Steel Ltd	steel bars, roofing tiles, galvanized sheet	(+250) 78830 7700	www.masteel.biz
20	NPD Cotraco	Building blocks, pipes, electrical poles	(+250) 788 302 519	www.npdcotraco.com
21	Papyrus Co. Ltd	Office, Home Furniture	(+250)788308722	papyrus.rw@gmail.com
22	PHARMA LAB Ltd	Vacuum Tubes	(+250)788301997	www.pharmalabrwanda.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:3: HANDCRAFT AND FASHION COMPANY LIST

Sıra	Name	Product	Contact Information	E-Mail
1	Afrifoam	Mattress	(+250) 252 50 35 13	www.afrifoamgroup.com
2	Ameki Color	Paints, furniture and tanks	(+250) 788302135	www.amekicolor.com
3	Aquasan Ltd	Plastic tanks	(+250)788306833	www.aquasanrw.com
4	Atlas Windows	PVC Window and door frames	(+250)788527100	siavoush2000@yahoo.fr
5	Bems Duhange	Tiles, blocks, Cobblestones	(+250) 788307833	bemsgatera@yahoo.com
6	Bonus Enterprises	Paper bag	(+250)788303968	kngarambe@yahoo.co.uk
7	C&D Products Rwanda Ltd	Garments	(+250)788507758	ndemezochaun@gmail.com
8	Chillington Rwanda	Spare in iron or in steel	(+250) 788303606	info.chillington@gmail.com
9	CIMERWA	Cement	(+250) 788383610	www.cimerwa.rw
10	Crown Paints	Paints	+250)788827992	info@crownpaints.co.ke
11	East African Granite Industries	Slabs, Tiles, Granite blocks	+250 788 387091	www.eastafricangranite.com
12	Flexifoam Ltd	Mattress, Paints, Water	(+ 250) 784342523	flexifoams@yahoo.com
13	G-MART Limited	school chalks	+250788312200	www.g-martltd.com
14	Great Lakes Cement	Cement	(+250) 788306768	glcement@yahoo.fr
15	Kigali Cement Company	Cement	(+250) 786130234/	www.armafrica.com wilson.daniel@armafrica.com
16	KIGALI PLASTICS	Tubes, pipes and hoses, rigid of polymers of vinyl chloride	Tel; (+250)785504051	grant_hou@hotmail.com
17	Manumetal	Wood, steel and solar furniture	(+250) 788 35 12 55	www.manumetal.rw
18	Maraphone	Phones	+250 788309033	www.maraphones.com
19	Master Steel Ltd	steel bars, roofing tiles, galvanized sheet	(+250) 78830 7700	www.masteel.biz
20	NPD Cotraco	Building blocks, pipes, electrical poles	(+250) 788 302 519	www.npdcotraco.com
21	Papyrus Co. Ltd	Office, Home Furniture	(+250)788308722	papyrus.rw@gmail.com
22	PHARMA LAB Ltd	Vacuum Tubes	(+250)788301997	www.pharmalabrwanda.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:4: MEDİKAL VE HASTANE İLAÇ COMPANY NAME				
Sıra	Company Name	Address Line 1	Phone	Company Email
1	RWANDA MEDICAL SUPPLY LTD	Tüm devlet hastahanelerinin ihalelerinin yapıldığı tek yetkili kurumdur.	250-788450335	rmsltd.rw
2	KING FAISAL HOSPITAL	Kigali Ruanda	250 788 123 200	https://kfh.rw/
3	Abacus	BP 4344 B1 - 85 K.C T Market, Kigali, Rwanda.	250 252 502973	https://abacuspharma.com/contact-us/
4	LE MEDICAL Ltd	Avenue KN2, No. 38, PLOT 311, P.O BOX 5353 KIGALI,	250-788 499950	http://www.lemedicaltd.com/contact-us
5	LOTUS MEDICAL GROUP LTD-RWANDA	Chic Building, Basement 2 Room 65. KN 2 Ave Nyarugenge.	250 788 468 394	info@lotusmedicalgroupltd.com
6	SARA S PHARMACY	Kigali Rwanda	250-252573414	sulemangroup@yahoo.co.uk
7	SULFO RWANDA INDUSTRIES LTD	No. 12, KN 82 Street Kigali Rwanda	250-252574556	info@sulfo.com
8	AGILE DEER PAPER CO. LTD	Plot C4, Phase 2, Colline Masoro Kigali Rwanda	250-785871555	info@agiledeergroup.rw
9	BONJOUR HYGIENE PRODUCTS LTD	Kg 17 Avenue Kigali Rwanda	250-782136177	cestbon01@qq.com
10	PHARMAKINA	Kigali Rwanda	250-252517232	pk.rwanda@pharmakina.com
11	SODIS AGRI	Kigali Rwanda	250-252572877	sagriol@yahoo.fr
12	GULAM	Kigali Rwanda	250-252574913	mjasat@rwanda1.com
13	COVIBAR	Kigali Rwanda	250-252585857	covibar@rwanda1.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:5: HOTEL RESTAURANT VİLLA APARTMENT NAME

No.	NAME	LOCATION	STAR	Phone	Web
1	Radisson Blu Hotel & Convention Centre, Kigali	Kigali	5	250 252 252 252	https://www.radissonhotels.com/en-us/hotels/radisson-blu-convention-kigali
2	Kigali Marriott Hotel	Kigali	5	250 222-111 111	https://www.marriott.com/en-us/hotels/kglmc-kigali-marriott-hotel/overview/
3	Heaven Restaurant & Boutique Hotel	Kigali	5	250 787 785 595	https://heavenrwanda.com/stay/heaven-boutique-hotel/
4	One&Only Gorilla's Nest	Kigali	5	250 221 011 111	https://oneandonlygorillasnest.com
5	M- Hotel	Kigali	4	250 790 907 777	https://mhotelkigali.com/
6	Kigali Diplomat Hotel	Kigali	4	250782083001	https://kigalidiplomathotel.rw/
7	KIGALI SERENA HOTEL	Kigali	4	250 788 184 500	https://www.serenahotels.com/kigali/
8	Hotel Des Mille Collines	Kigali	4	250 788 192 000	https://millecollines.rw/
9	Madras Apartments	Kigali	3		https://www.qantas.com/hotels/properties/851928-madras-hotel-and-apartments
10	Rose Garden Private Apartments	Kigali	3	250 787 602 558	
11	Nyungwe Top View Hill Hotel	Nyamasheke	3		https://nyungwehotel.com/

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:6: İNŞAAT MALZEMELERİ COMPANY LIST

Sıra	Company Name	Address Line	Phone	Company Email
1	ROKO CONSTRUCTION (RWANDA) Ltd	Kigali Rwanda	(+250)788307002	commercialrw@roko.com
2	Horizon Construction	Gikondo Industrial Zone	(+250)252 582 221	info@horizonconstruction.rw
3	Atlas Windows CO.LTD	Prime Economic Zone	(+250)788 300 113	atlas.management01@gmail.com
4	EPC Africa	Gasabo - Gacuriro KG 436St Plot No:6A	(+250)786420337 784799316	info@epcafrica.com
5	BCEG Rwanda Ltd	Kigali Rwanda	(+250)789533924	zengfulong@bceg.com.cn
6	DENMAR MECHANICAL & GENERAL SERVICE	Omega House, First Floor, African Union Road. PO Box 181 Kigali	(+250) 788 308 177	info@denmarcontractor.com
7	Fair Construction	B.P-3109, Kigali, Rwanda	(+250)738 309 202	fair@fairconstructionrw.com
8	HEROCEAN Rwanda Ltd	free trade zone, kigali city	(+250)732808080	andrew.sun@herocean.com
9	SMEC Rwanda	343H+85Q, KG 11 Ave, Kigali		https://www.smec.com/contact/
10	Real Constructors	Kacyiru South KG 5 Ave, Kigali	+250 788306817	info@real.rw
11	Star Construction & Consultancy Ltd	232V+RWP, Kigali	(+250)788 500 384	kazawadip@gmail.com
12	Strawtec Building Solutions LTD	Kigali Special Economic Zone	(+250)786486844	info@strawtec.com
13	ZARA INVESTMENT	Plot G4 Kigali Special Economic Zone- Kigali	+250 (0)788381821	annickakigali@gmail.com
14	LANDMARK Studio LTD	Kigali, KN 4 Avenue, 80 Street, House No.1	(+250) 788 229067	Info@landmark.co.rw
15	GMK Architecture LTD	KG334 St, KG267 St, Kigali	(+250) 788300804	info@gmkintlpartners.com
16	Architectural Design Consultants (ADC)	Kigali,Rwanda	250788301552	runuya@yahoo.fr
17	CAEDEC LTD	Kicukiro – Niboye,kk 341st,1	(+250) 788 300 962/785 370 074	info@caedecltd.com
18	ARCHINNOVA CREATIONS LTD	Kigali-Rwanda	250788353570	archinnovacreate@gmail.com
19	ICON CONSORTIUM	13 KN 43 St, Kigali	(+250) 788882010	info.rw@iconconsortium.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

20	MASS Design group	Plot 772, KG 7 Ave Kacyiru, Kigali	(+250) 723 571 138	i@massdesigngroup.org
21	QUEST Design Group	Kigali Rwanda	250788573519	info@questafricalimited.com
22	FBW	FBW Rwanda Ltd. P.O. Box 708, Kigali	+250 (0) 788 315 777	kigali@fbwgroup.com
23	LAKES CONSORTIUM LTD	5289, Kimironko, Gasabo,	250788500714	lakesconsortium@yahoo.com
24	EAST AFRICAN GRANITE INDUSTRIES LTD	Rutaraka, Nyagatare, Eastern Province	(+250) 788-316- 075/788-330-918	info@eagi.rw
25	EQUINOX MINING LTD	Kimihurura, Gasabo, Kigasli	250-788000000	info@equinoxmining.co.rw
26	Rwanda Transport Development Agency (RTDA)	KG 563 St., Queen's Land House, Kacyiru		info@rtda.gov.rw
27	NPD COTRACO Ltd	Plot 37, Avenue, Kigali	250 790 022 000	info@npd.co.rw
28	ECORDECO LTD	Prime Economic Zone, Masoro, Phase II, Gasabo District, Kigali City, Rwanda	250 252505577, 788304820	info@remco.rw
29	Strong Constructions Ltd	Nyarugenge, Rubangura B.4th Floor, D407 & 408	250 788307079/ 788487258	info@strongconstructions.rw
30	Infinite Rwanda	Norrskén, Downtown. 1KN 78 St, Kigali	250 785 751 058	info@infiniterwanda.com
31	TECOS Ltd	Gasabo, Kimihurura, Rugando, KG 607 ST 24	250 788318555/ 250 787100805	bureau.tecos@gmail.com
32	Rwanda Investment Group (RIG)	KG 625 St, Kigali	250 788300986	rig@rig.co.rw

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:7 TEA SECTOR COMPANY LIST

No	Çay Firmaları	Telefon Numarası	E-mail
1	EAST AFRICAN TEA INVESTMENT LTD	250722000438	benjamin.yego@mulinditeas.com
		250787741025	sanjay.sharma@shagashateas.com
2	SILVERBACK TEA CO.LTD	250788280535	manager@pfundatea.org
3	RWANDA MOUNTAIN TEA	250788834351	ekanyesigye@rwandamountaintea.com
4	TEA IMPORTERS	250788302834	rohithpeiris@gmail.com
5	SILVERBACK TEA CO.LTD	250784575503	manager@gisovutea.org
6	KARONGI TEA COMPANY	250788612977	josiane@karongitea.com
7	MUSHUBI TEA COMPANY	250788671188	rwasaroger@gmail.com
8	MUGANZA-KIVU TEA COMPANY	250788612977	josiane@karongitea.com
9	SILVERBACK TEA CO.LTD	250787317484	manager@rugabano.com
10	CYATO TEA COMPANY LTD	250788356395	cyatotea@gmail.com
11	UNILEVER	25470885515157	Felix.mutai@unilever.com
12	ELEGANT TRADING SOLUTION	250788307865	mwizerwab@gmail.com
13	KABIZU BUSINESS GROUP	2500788532206	kabizugroup@gmail.com
14	SILVERBACK TEA CO.LTD	250787971247	ceo@silverback.org
15	KARONGI TEA COMPANY	250788612977	josiane@karongitea.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:8: COFFEE SECTOR COMPANY LIST

No	<u>KAHVE FIRMALARI</u>	Yetkili Kişi	Telefon No	Email Adresi
1	RWACOF Export	Harrison Koch	790002575	harrison.koch@sucafina.com
2	COFFEE BUSINESS CENTER LTD (CBC)	RWAGASANA Jean Paul	788723487	l.rwagasana@coffeb.com
3	UNGUKA MUHINZI LTD	IYAKAREMYE Jeremie	788544990	jeremieiyakaremye@yahoo.com
4	Rwanda Small Holder Specialty Coffee (RWASHOSCCO)	KAREKEZI Angelique	788456614	rwashoscco@hotmail.com
5	GREATER INTERNATIONAL GRAIN CO. LTD (GIG)	BASHANGIRE Grace	788540796	mwamiesther@yahoo.com
6	Cooperative pour La promotion des Actvites Café (COOPAC)	NZUNGIZE Clarisse	788806096	contact@coopac.com
7	Café du Rwanda (CAFERWA)	Kevin MBUNDU	785602338	info@caferwa.com
8	MISOZI COFFEE	Emelyne UMUTONI	788761196	misozicoffee20@gmail.com
9	LAND OF A THOUSAND HILLS COFFEE COMPANY RWANDA	Lisa Isaline Girurugwiro	784530682	lisa@drinkcoffeedogood.com
10	NOVA COFFEE LTD	Agnes Mukamushinja	788457824	amukamushinja@yahoo.fr
11	GASHARU COFFEE LTD	Valentin KIMENYI	783457739	gasharucoffee@gmail.com
12	IMPEXCOR	MWUMVANEZA Ernest	788528304	ernestmwu@yahoo.fr
13	RWANDA TRADING COMPANY	Jean Jacques Ndayisenga	733311303	jj@rwandatc.com
14	C DORMANS RWANDA	SEMINEGA Jean Bosco	788304467	gianfranco.piva@dormanscoffee.com
15	KIVUBELT COFFEE Ltd	Claudine Kalila Kantengwa	788307117	claudine.kantengwa@kivubeltcoffee.com
16	MICOF	MUNYURA Cedric	780269854	pmunyura@gmail.com
17	GIC	GATSINZI Emmanuel	788890822	gatsk@gmail.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

18	NEZA TRADING COMPANY	ANBALAGAN Kharthick	785794976	murahotrading@gmail.com
19	DALLAS INVESTMENTS	Immy KAMALADE	788302113	immykamalade@gmail.com
20	MAHEMBE COFFEE	MUSABYIMANA Justin	782155858	ikawayamahembe@gmail.com
21	GREEN MOUNTAIN ARABICA COFFEE	NIYONSABA Jeanne	788454945	gmacrw ltd@gmail.com
22	JURU COFFEE	KARASI Leonard	788306866	jurucoffee@gmail.com
23	TROPIC COFFEE LTD	RUGIRA Christophe	788307352	rugachris@gmail.com
24	R & B IMPORT EXPORT	MALCOLM Clear	7883000295	jamutabo@yahoo.fr
25	RWANDA FARMERS COFFEE COMPANY	Donal MURPHY	792573666	Donal.m@gorillascoffee.com
26	MUHONDO COFFEE	HABYARIMANA Jean Nepo	788857986	muhondocoffeecompany@yahoo.fr
27	EASY WAY	oreste BARAGAHORANA	788751335	easywayltd2016@gmail.com
28	BIG COFFEE	MUGISHA Fred	788622535	muntufred2005@gmail.com
29	RWAMATAMU COFFEE Ltd	Gaston Rutaganda	788587295	rwamatamucoffee@gmail.com
30	KIGASALI GENERAL SUPPLY	Ntazinda Ignace	788759231	kigasaligeneral@gmail.com
31	MOUNTAIN COFFEE COMPANY	Ngomayamahoro Jean Paul	788475218	mountaincoffee_2015@gmail.com
32	1000 HILLS PRODUCTS RWANDA	Ivan Shema Mateso	784466002	vanishav@gmail.com
33	MUBUGA COFFEE	ABIMANA Mathias	788522405	matbimana49@gmail.com
34	SIMBI COFFEE	RUDAHUNGA Abdul	788305706	gissabd@yahoo.com
35	CYAHINDA COFFEE	NIYONSABA Betty Sheiba	788735844	schebaniyonsaba@gmail.com
36	ROOTS ORIGIN	GATALI Gilbert	788301122	gilbert@rootsorigin.com
37	ABATERANINKUNGA BA SHOLI	MUGOREWISHYAKA Jeanne d'Arc	784560040	c.sholicoffee@yahoo.com
38	BAHO COFFEE COMPANY LTD	RUSATIRA Emmanuel	788302976	bahocoffee@gmail.com
39	SAN FRANCISCO BAY GOURMET COFFEE LTD	MARIO SERRACIN	783830771	Mserracin@rogersfamilyco.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

40	NYAMURINDA COFFEE GROWERS	MUKAMANA Immaculee	788581659	nyamucoffee@gmail.com
41	MILIMANI ENTERPRISES	Patricia Toroitich	780612861	ptoroitich@kivuli.co.ke
42	KINUNU WONDERS	KUBWIMANA Masimbi Sonia	788302661	ekubwimana@hotmail.com
43	MIG	Roger Rwaso	788671188	rwasaroger <rwasaroger@gmail.com>;
44	GENERALITIES LTD	Murekatete Marie Louise	788682934	louisemurekatete1@gmail.com
45	NYAKIZU MOUNTAIN COFFEE	Kazungu Charles	788508065	mountaincoffee2015@gmail.com
46	DAVID & FAMILY Ltd	David RUBANZANGABO	788303678	info@huyemountaincoffee.com
47	NYARUGENGE COFFEE	Eugene Higiyo	788427893	ehigiyo!gmail.com
48	TWUMBA COFFEE	Gerard MUTAGENGWA	788936570	twumbacoffee@gmail.com
49	JERIKA Ltd	Jean Luc Rwamasirabo	789052447	Jrwamasirabo@yahoo.com
50	COFFEE PROCESSING (RWANDA) LTD	Ramadhan Salum	788755595	rsalum2002@gmail.com
51	VIVA Coffee Company. Ltd	Emmanuel Gatere	788824124	manuvivacoffee1@gmail.com
52	IKAWA HOUSE	Uzziel Habimana	788561046	habuzziel@gmail.com
53	GIHANGA COFFEE	Audace Ngabonziza	788777068	info@gihangacoffee.com
54	COOCAMU	Josias Harerimana	788873944	haarelimana@gmail.com
55	HOBE COFFEE LTD	Arsene Mustafali Bin Uwihoreye	788865441	hobecoffeeco@gmail.com
56	AKAGAERA COFFEE PROJECT LTD	Egide Murindababisha	783620854	akageracoffeeproject@gmail.com
57	JOB COFFEE COMPANY	Alphonsine Nyiraminani	788699296	jobcoffeeltd@gmail.com
58	BUTARA MOUNTAIN COFFEE	Jean Pierre MFURANZIMA	788509541	butaramountaincoffee@gmail.com
59	YOUTH COFFEE CLUB LTD	Eric KARURANGA	788550233	karurangaric@gmail.com
60	CEPAR	oreste BARAGAHORANA	788751335	oreste@impexcorcoffee.com
61	UMUGANURA EXPORT COMPANY	Aloys Nshimiyimana	788826091	aloyysis@gmail.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

62	KIVU HERITANCE COFFEE Ltd	Hertier Ukwishaka	785445804	tourheritagecoffee@gmail.com
63	KPI INVESTMENT LTD	Lauten Nicholas Matthew	787321362	nlauten@gmail.com
64	5TH ELEMENT LTD	Denis Tikhonkikh	739673947	forever_den.1988@mail.ru
65	COFFEE VILLAGES LTD	Tom Bagaza	788305176	info@coffeevillage.rw
66	KOGIMUWAKA	Donat Ayirwanda	783351898	koperativekogimuwaka@gmail.com
67	IGISUBIZO COFFEE LTD	Florentine NYIRAHABIMANA	784210923	nyirahabimanaflorentine2022@gmail.com
68	SAVANNAH COFFEE COMPANY LTD	Mrs. Jennifer MUREBWAYIRE	787119263	murebwayirejane@gmail.com
69	WOMEN COFFEE EXTENSION LTD	Mrs. Aline Christine UKEYE	788780292	audacengabonziza@gmail.com
70	BLOSSOM COFFEE RWANDA LTD	Mrs. Farida NTAKIRUTIMANA	788667771	blossomcoffeerwanda@gmail.com
71	GITESI COFFEE LTD	Mrs. Aimee DUSABE BAHIZI	788418906	info@gitesicoffee.com
72	KABILA COFFEE COMPANY	Mr. Casmir Habarurema	788851097	kabilacoffee@gmail.com
73	AGRISCAN SOLUTIONS LTD	Mrs. Jacqueline UWAYEZU	788818560	agriscansolutions@gmail.com
74	GREAT COFFEE FARMERS	Mrs. Esther UWERZA	788670207	uwesther03yahoo.com
75	SLT AGRO INDUSTRIES LTD	Mr. Thomas HABTEMARIAM	791948621	rayolhillscoffee@gmail.com
76	CONVINIENT GENERAL	Mrs. Ritha UMUTONI	788314394	uritha8@gmail.com
77	DRI COFFEE COMPANY	Irene DUSABE	788357017	driacoffeeltd@gmail.com
78	SILVERBACKS COFFEE Ltd	Mr. Emmanuel RULINDA	788302981	rulindaema@gmail.com
79	Konah Africa Ltd	Olivier MUHIRWA	798613944	konahafrica@gmail.com
80	White Rabbit Ltd	Tamilee LOEHRS	794018042	tami@silverbackscoffee.com
81	Cupper Beans Ltd	Nadia NIWEMUGENI	788317800	niwena@gmail.com
82	Bender Exports Ltd	Jean Paul HORANIMPUNDU	788301437	jphoranimpundu@gmail.com
83	LIZA COFFEE WASHING STATION Ltd	Pacifique UWICYEZA	788219598	uwicyezapacifique@gmail.com
84	CASH CROPS and STUFFS Ltd	Danon Fraterne MUSONI	784343334	ondanon@cropsandstuff.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:9 SEBZE MEYVE COMPANY LIST

Sıra	Name	Product	Contact Information	E-Mail
1	ABCD GREAT LIFE Ltd	Chilli	Tel: (+250)788441094	mahoroannie@gmail.com
2	ACC EXPORT Ltd	Flowers	Tel; (+250)788501601	accexpress.rwanda@gmail.com
3	Agrilec Limited	French Beans	Tel: (+250) 788353011	agrilecltd@gmail.com
4	Agri Solution Ltd	Avocado, Passion fruits	Tel: (+250) 785743444	tujoel.joel@gmail.com
5	ALMOND GREEN FARM Ltd	Pepper	Tel: (+250)781165894	rukundorob@gmail.com
6	AN Hinga ltd	French Beans, Chilli	Tel: (+250) 781467148	ruti.gass1@gmail.com
7	Bahage Food Ltd	Hot pepper (chilli), French beans, CookingBanana	Tel: (+250) 789723549	rangelrwanda@gmail.com
8	BRIGHT HARVEST	Fresh Cut Flowers	Tel: (+250)788312306	jozemuganga@gmail.com
9	CF PREMIUM COMPANY LTD	chili	Tel: (+250) 788309306	christinerukera@yahoo.com.au
10	Crinnod Ltd	Hot pepper, Green Chilli	Tel: (+250) 785174220	crinnod@gmail.com
11	DALSO INVESTMENT & DALSO CLEARING AGENCY	Flowers	Tel: (+250) 788501601	alidam06@yahoo.fr
12	Diversity Ventures	Chilli, hot pepper	Tel: (+250)782428178	diversitylimited@gmail.com
13	Effective M and N Limited	French beans, Green chilli,	Tel: (+250) 788308155	effectivelimited@gmail.com
14	Esline Food Ltd	Avocado, passion fruits	Tel: (+250) 788500210	besperance@gmail.com
15	Excella Produce Limited	French beans, chilli	Tel: (+250) 782424639	excellaproduce@gmail.com
16	FLORAMATT LTD	Fresh Cut Flowers	Tel: (+250)736698032	paul.mwangi@yahoo.com
17	Floris	Pepper, banana dessert, Avocado, hot pepper	Tel: (+250) 788534846	florisrwanda@yahoo.fr
18	Fluflo Co Ltd	Avocado, passion fruits	Tel: (+250) 788573161	clauka11@yahoo.com
19	Fluveg	Chilli, French beans, cooking banana	Tel: (+250) 786420690	fruveguklimited@gmail.com
20	Freshpak international	Eggplant, pepper and Banana	Tel: (+250) 788300047	kaberavianney@yahoo.com
21	Garden Fresh ltd	French beans, broccoli, baby corn	Tel: (+250) 782424639	www.gardenfreshrwanda.com
22	Gashora Farm	Chilli (Processed & Fresh Chilli)	Tel: (+250) 788793329	twahirwadiago@gmail.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

23	Global Farmers Ltd	Mango	Tel: (+250) 788874444	gardenfreshrwanda@gmail.com
24	KAB Fresh	Chilli	Tel: (+250) 788310153	info@kabfresh
25	KIGALI FARMS LTD	Mushrooms	Tel: (+250) 784 444 062	www.kigalifarms.com
26	KK Foods	Sugar Snaps, Karella and French Beans	Tel: (+250) 784676161	www.kkfoods.com
27	LA PERVENCHE	Hibiscus	Tel: (+250) 788606046	lapervenche19@gmail.com
28	Le Geant Business Group Ltd	Onion, carrots	Tel: (+250) 788688886	alexnyiriminega@gmail.com
29	Lotec Rwanda Ltd	Sugar Snaps, French beans	Tel: (+250)789490372	petergatheru@ymail.com
30	MACRO KIGALI TRADING COMPANY LTD	Fresh Cut Flowers	Tel: (+250)788459280	
31	NATURE CLOUDS FRESH PRODUCE Ltd	Moringa leaves and seeds	Tel: (+250)788308307	kannbea@yahoo.com
32	NATURE FRESH FOODS LTD	Fresh Vegetables	Tel: (+250)781181460	blessedmindm5@gmail.com
33	Oasis Growers	French beans	Tel: (+250) 787012376	oasisgrowers.rwanda@gmail.com
34	PEBEC	Bird eye chilies	Tel: (+250)788301519	furahapascal@yahoo.fr
35	Proxi fresh	Extra fine beans, snow peas, sugar snaps and passion fruits	Tel: (+250) 784868997	info@proxifresh.com www.proxifresh.com
36	Safi Price Ltd	Tamarillo, Avocado, Apple banana	Tel: (+250) 788305548	nkundajah@gmail.com
37	SOUK Investment	French beans, Chilli	Tel: (+250) 788552317	
38	Sun Fresh Ltd	Chillis, French beans, baby corn broccoli	Tel: (+250)788300240	nshimiye70@gmail.com
39	TEAM AFRICA Limited	Hot Pepper	Tel: (+250)78950016	sylvestev@teamafrica.rw
40	The STEP Company	Onions, carrots	Tel: (+250) 783010110	nzabikiramop@gmail.com
41	TRANSCOM Ltd	Chili	Tel: (+250)788300240	fmutalika@yahoofr
42	Veggie Fresh	Chilli	Tel: (+250) 788825739	veggiefreshltd@gmail.com
43	Virunga Biotech Limited	Green chilli	Tel: (+250) 781931756	md@virungabio.com
44	WOMEN IMPORT AND EXPORT NETWORK	fruits, vegetables	Tel: (+250) 785101075	ilka2862013@gmail.com
45	KINVEST FARM COMPANY LTD	Avocado, Passion fruits, French bean, Chilli	Tel: (+250) 0781469566	jesse@kinvestglobal.com

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:10: SUPERMARKET COMPANY LIST

Sıra	Şirket Adı	Ürün	Telefon	İletişim Bilgileri
1	Murukali	E-TİCARET	250 738 120 577	https://murukali.com/cart
2	Rwanda Mart	E-TİCARET	250 791 945 679	https://rwandamart.rw/
3	Simba Supermarket	Supermarket	250 252 570 566	https://simbasupermarket.rw/
4	Sharma Supermarket	Supermarket	250 788 442 279	sharmasupermarket.com
5	Sawa Citi (SPAR) Supermarket	Supermarket	250 788 316 000	www.sawaciti.com
6	Patel Grocers Supermarket	Supermarket	250 783 335 971	

EK:11: GÜBRE TOHUM YEM COMPANY LIST

Sıra	Company Name	Phone	Company Email	Ürün
1	Ministry of Agriculture and Animal Resources(MINAGRI)	(+250)78841274	info@minagri.gov.rw/	Initiate, develop, and manage sustainable agriculture and livestock programmes.
2	Rwanda Agriculture and Animal Resources Development Board(RAB)	(+250)788385312/4675	info@rab.gov.rw	RAB promotes the use of modern agricultural machinery and technologies
3	Bella Inc Rwanda	(+250) 784442711	marketing@bellaflowers.rw	High-quality roses
4	Rwanda Fertilizer Company Ltd	(+250) 799373114	a.khanchoufi@ocpafrika.com	Production and distribution of fertilizers.
5	One Acre Fund	(+250)783 625236	liliane.umutoni@oneacrefund.org	Provides seeds, fertilizers
6	Agro Processing Trust Corporation	(+250) 789303811	info@aptc.rw	Supplies seeds, fertilizers, and other agricultural inputs.
7	Holland Greentech Rwanda	(+250) 781449656	rwanda@hollandgreentech.com	Supplies seeds, fertilizers, and greenhouse technologies.
8	AGRA-Sustainably Growing Africa's Food S.		info@agra.org	Growing Africa's agriculture(Non-Governmental Organization (NGO)
9	EAST AFRICAN SEED LTD	(+250)789920635	info.rwanda@easeed.com	Production and distribution of high-quality seeds.
10	Prodev Rwanda	(+250)783 426024	info@prodevrwanda.co.rw	Animal Feeds
11	Gorilla Feed Co., Ltd	(+250) 784 442356	gorillafeedltd@gmail.com	Animal Feeds
12	HUYE FEEDS LTD	Tel:(+250)788848812	Mail:huyefeeds@gmail.com	Receiving of raw materials, raw material preparation, storage, batching, grinding
13	Avipro Rwanda	(+250)788714191	pcavalot@eclosia.com	Agrifarm

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

EK:12: MINING SECTOR COMPANY LIST

No	Company/Cooperative Name	Type of License	Minerals
1	ALTM INDUSTRIAL DEVELOPMENT	Mineral processing	Amethyst, Sapphire, Tourmaline, Ruby, Garnet and other gemstones
2	AWANRWANDA Ltd	Mineral processing	Amethyst, Tourmaline and Citrine
3	LUNA SMELTER	Mineral processing	Cassiterite, Coltan, Wolfram
4	AL-KAREEM Ltd	Mineral processing	Tourmaline, Sapphire, red garnet, Zircon, Amethyst, Aquamarine
5	HR GOLD Ltd	Mineral processing	Gold
6	IZA DIAMOND Ltd	Mineral processing	Sapphire, Diamond, Tourmaline, Aquamarine, Rubbies, Amethyst
7	GOHAR GEMS Ltd	Mineral processing	Tourmaline, Quartz and Amethyst
8	POWERM Ltd	Mineral processing	Cassiterite, Coltan, Wolfram
9	Rwanda Precious Metals Ltd	Mineral processing	Coltan
10	KOUYATE COLORS Ltd	Mineral processing	Gemstones
11	MALIMA Trading Ltd	Mineral processing	Gemstones
12	Senior Dimansion Glasses Co Ltd	Mineral processing	Amethyst, Tourmaline, Garnet, Sapphire
13	ALBARAKA MULTI ACTIVITIES Ltd	Mineral processing	Gemstones
14	BARAKALE Gemstone Ltd	Mineral processing	Gemstones
15	Garima Traders Ltd	Mineral processing	Tourmarine, Aquamarine, Ruby, Sapphire, Amethyst, Emeraude
16	Gasabo Gold Refinery Ltd	Mineral processing	Gold
17	Trans African Minerals Holding Ltd	Mineral processing	Gold (Jewerly allowed, Setting refinery excluded)
18	Golden Tree Mining Ltd	Mineral processing	Cassiterite, Coltan, Wolfram
19	Rubavu Gemstone Dealers Cooperative	Mineral processing	Gemstones
20	ASTEZ GEMS Ltd	Mineral processing	Gemstones (Cutting and Polishing)
21	SOLEX Jewellery & Gemstones Ltd	Mineral processing	Gemstones, Diamond, Platinum, Silver
22	STROFINARE Ltd	Mineral processing	Lithium
23	SHAFIQ AHMED	Mineral processing	Gemstones
24	SUNRISE METAL COMPANY LTD	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
25	AFRICA GEMSTONE Ltd	Mineral Trading	Beryl (Gemstone), Garnet (Gemstone), Quartz (Gemstone), Tourmaline
26	AFRICAN HILLS FAIR MINING Ltd	Mineral Trading	Bauxite, Cobalt, Copper, Ferrotitanium, Lead, Manganese, Zinc, Zirconium,

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

27	AFRICAN PANTHER RESOURCES LTD	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
28	AMIIN AL KHAIR LTD	Mineral Trading	Gold
29	AWANRWANDA Ltd	Mineral Trading	Amethyst (Gemstone), Garnet (Gemstone), Tourmaline (Gemstone)
30	BOSS MINING SOLUTION Ltd	Mineral Trading	Beryl (Gemstone), Cassiterite, Coltan, Gemstones, Gold, Wolfram
31	BRAILLEE TRADING Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
32	EAST GROUP MINERALS Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Beryllium
33	EASTINCO Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
34	EQUINOX MINING Ltd	Mineral Trading	Gold, Silver
35	Ets Munsad Minerals	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
36	FECOMIRWA	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Beryllium
37	FUXIANG MINERALS	Mineral Trading	Amethyst (Gemstone), Garnet (Gemstone), Sapphire (Gemstone), Tourmaline
38	GFS Ltd	Mineral Trading	Amethyst, Aquamarine, Tourmaline, White Beryl, Saphire & Ruby
39	GISANDE TRADING LTD	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Gold, Tourmaline (Gemstone), Wolfram
40	HCK MINING COMPANY LTD	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
41	LAYAN GOLD LTD	Mineral Trading	Gold
42	MULTI MINERAL INVESTMENT COMP.	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Quartz (Gemstone), Tourmaline (Gemstone), Wolfram
43	NEW CENTURY IMP & EXP Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Tourmaline & Amethyst
44	NGALI MINING LTD	Mineral Trading	Amethyst (Gemstone), Aquamarine (Gemstoe), Cassiterite, Coltan, Gold,
45	NIPPON GLOBLE Ltd	Mineral Trading	Diamonds, Gold, Ruby (Gemstone), Sapphire (Gemstone), Tourmaline
46	Philibert Trading Minerals Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
47	RAMMCOR Ltd	Mineral Trading	Gold
48	Raw Mineral Resources Company Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Beryllium
49	RMTC Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
50	ROYAL FAITH RESOURCES LTD	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
51	SOEMC Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
52	TAWOTIN Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
53	TRADING SERVISSES LOGISTICS LTD	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, White Beryl
54	TWC MINERALS LTD	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
55	Ngororero Mining Company Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

56	DUAR Ltd	Mineral Trading	Gold (Refined)
57	ROCKSTIR Ltd	Mineral Trading	Gold, Copper, Silver
58	Great Lakes Resources Company Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Amethyst, Cobalt
59	SHIJI Mining Company Ltd	Mineral Trading	3Ts, Amethyst, Quartz, Gold(refined), Tourmaline, Manganese, Copper, Iron,
60	RUMU General Supply & Services Ltd	Mineral Trading	Tourmaline, Aigue-Marine, Chrysoberyl, Rubis, Topaze, Jaspe, Sapphire,
61	AKANYARU Trading Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Copper, Diamond, Gold (Refined)
62	RH Mining Support Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
63	META Trading Minerals Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram
64	Space Mining Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Garnet, Copper, Amethyst, Gemstones, Cobalt,
65	RANI Mining Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Cobalt, Gemstones, Amethyst, Copper
66	SEAVMC Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Manganese, Gemstone, Beryllium
67	Good World International Co. Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Red Garnet, Amethyst
68	STEVO Mineral Trading	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Gemstones
69	RANA Gemstones Ltd	Mineral Trading	Green and Black Tourmaline, Amethyst, Sapphire, White Beryl, Other
70	Magnificent Crystals Ltd	Mineral Trading	Sapphire, Ruby, Emerald, Tourmaline, Amethyst, Garnet, Spinel
71	Well Commodity Rwanda Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Cobalt, Copper
72	COMIKAGI	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan
73	DWD Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Copper
74	ST Simion Metals Company Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram and Gemstones
75	Hillside Mining Company Ltd	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Refined Gold, Tourmaline, Amethyst,
76	Multiple Metals Resources Ltd	Mineral Trading	Coltan & Graphite
77	MINEXX Capital Rwanda	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Mica, Copper, Cobalt, Iron & Gemstones
78	ETS NKUSI Evariste	Mineral Trading	Cassiterite, Coltan, Wolfram, Gemstones, Diamond, Manganese & Refined

Kigali Ticaret Müşavirliği
Ruanda Yurtdışı Yatırım Ülke Profili 2026

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Burada yer alan ve hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan içerik, yorum ve tavsiyeler genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgiler Kigali Ticaret Müşavirliği tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır.

Hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bu içerik, genel anlamda bilgi vermeyi amaçlamakta olup; bu içeriğin, müşterilerin ve diğer yatırımcıların alım satım kararlarını destekleyebilecek yeterli bilgileri kapsamayabileceği dikkate alınmalıdır. Bu sayfalarda yer alan çeşitli bilgi ve görüşlere dayanarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da oraya çıkabilecek zararlardan Ticaret Bakanlığı sorumlu tutulamaz

Hukuki ve mali danışmanlık şirketleri dahil Türk ihracatçı ve yatırımcılarımızın Ruanda ile ilgili her türlü ihtiyaçlarını, Kigali Ticaret Müşavirliği ofisine sorarak ve danışarak hareket etmesinde fayda görülmekte olup Ticaret Bakanlığımızın sistemi olan Müşavire Danışın uygulamasından soruların iletilmesi mümkündür (<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>).

T.C. KİGALİ BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Emrah UZUN
Kigali Ticaret Müşaviri

E-posta: kigali@ticaret.gov.tr

Adres: KG 2 No:25 Kimihurura Kigali Ruanda

Telefon: IP Telefon: 8380

Cep Telefonu: +250 796 169 476
+90 506 859 98 01 (Whatsapp only)